

HIỀN ĐẠO

Tập Ba

MỤC LỤC

HIỀN ĐẠO

Tập Ba

	Trang
☐ Quyển 13: Đòi Mạt Pháp	995 - 1065
☐ Quyển 14: Là Phật Tử	1067 - 1130
☐ Quyển 15: Tình Đạo Phật	1131 - 1206
☐ Quyển 16: Đến Liên Hoa	1207 - 1265
☐ Đoàn khúc: Tôi Còn Đây Mà!	1267 -1279
☐ Bảng Tra Cứu Đề Mục Hiền Đạo, Tập III ..	1281-1286

Hiệu Chính Năm 2007.

Phông chữ Unicode, Mẫu chữ Times New Roman 14

Số thứ tự trang được ghi theo ÁN BẢN 2004

PHÁT HÀNH TẠI HOA KỲ.

THAY LỜI TỰA

***

Người tín đồ PGHH là người tin tưởng và hành trì theo giáo pháp Học Phật Tu Nhân của Đức Huỳnh Giáo Chủ, cũng là người hướng cuộc đời về Đức Phật với tâm niệm thoát khỏi sanh tử luân hồi khổ não.

Tin tưởng Phật pháp và hành trì theo giáo pháp được chọn lựa mà không hiểu rõ giáo pháp đó cũng như việc hành trì chỉ qua loa chiếu lệ thì không sao đạt đến mục tiêu mong muốn.

Muốn hiểu rõ giáo pháp, người Phật tử thuần chánh chẳng những học hỏi nơi minh sư của mình mà còn cần học hỏi nơi các thiện tri thức, nơi những đồng đạo đi trước hoặc đồng hành đã ít nhiều đạt đến mục tiêu tỏ ngộ. Muốn tránh giải đãi trong việc hành trì, thậm chí thối chuyển trên đường tu học, người Phật tử cần liên tục lắng nghe lời nhắc nhở, khuyến tu chơn chánh bên tai.

Bộ HIỂN ĐẠO là một tác phẩm lớn được biên soạn bằng tâm huyết và công phu của ông Thanh Sĩ - một đệ tử xuất sắc của Đức Huỳnh Giáo Chủ. Tác phẩm này có 16 quyển chánh được viết dưới thể văn vần. Sách bao gồm nhiều đề tài khác nhau, chiết giảng rất cụ thể, rành mạch giáo lý Học Phật Tu Nhân của Đức Huỳnh Giáo Chủ và kinh luận Phật đà. Lời lẽ HIỂN ĐẠO trong sáng tao nhã và tình lý khuyến tu vô cùng súc tích thiết tha; do đó, HIỂN ĐẠO giúp ích thật nhiều những ai hữu duyên càng thêm tinh tấn trên bước đường hành đạo. Nhận thấy HIỂN ĐẠO là một tác phẩm đạt được hai

mục tiêu lớn như nói trên: giúp người Phật tử hiểu rõ thêm Đạo Phật và thêm tinh tấn trong việc hành trì, Nhóm Chủ Trương Tái Bản chúng tôi không ngại phương tiện eo hẹp và công khó để ra mắt HIỂN ĐẠO kỳ này nhằm phổ biến trợ duyên bạn đạo khắp nơi.

HIỂN ĐẠO Ấn Bản 2004, thay vì in lại từng quyển nhỏ thường rất dễ thất lạc, chúng tôi đã gộp in thành ba tập, mỗi tập dày khoảng 500 trang với bản đánh máy mới rõ ràng và trình bày trang nhã.

Chúng tôi ước mong quý bạn đạo hữu duyên với tác giả Thanh Sĩ sẽ thích thú đón nhận và lưu truyền Hiền Đạo. Chúng tôi cũng ước mong việc làm này phần nào thể hiện được tâm niệm mà Tác Giả đã từng ký thác như sau:

*Máy Đạo không xa xôi,
Quay đầu lại thấy rồi;
Thấy ra mau hay chậm,
Là do sức tinh hồi.*

***

Kinh kệ cần lo tiếp tục truyền,
Tĩnh hồn bá tánh giác sâu miên;
Bỏ đi lối sống theo ma quỷ,
Tìm đến đường sanh cõi PHẬT TIÊN.
Công lớn ngọc vàng đâu dám sánh,
Đức cao tước lộc khó so duyên;
Hỡi ai nối chí theo THẦY, TỔ.
Kinh kệ cần lo tiếp tục truyền.

Chúng tôi xin chân thành cảm tạ quý bạn đạo, hữu danh cũng như ẩn danh, đã yểm trợ tích cực về tịnh tài và công sức để thực hiện việc tái bản HIỀN ĐẠO kỳ này.

Hoa Kỳ, mùa Phật Đản và mùa Khai Đạo PGHH Năm 2004.
NHÓM CHỦ TRƯỞNG TÁI BẢN

QUYỀN 13

ĐỜI MẶT PHÁP

ĐỜI MẠT PHÁP

****

Hình như mộng mà không phải mộng.
Từ đâu đưa đến bóng Từ Bi;
Thốt những lời bất khả tư nghì,
Ngồi tại thế dường đi trong gió.
Thân tứ đại thấy rằng không có,
Ngũ trược đời như bỏ từ lâu;
Lặng lẽ nghe giáo lý nhiệm màu,
Một bài kệ bắt đầu vang vôi.
Rằng:

10. *Tám muôn bốn ngàn pháp,
Vào thời kỳ mạt kiếp;
Để tu có một môn,
Niệm A Di Đà Phật,
Mọi tội lỗi tiêu tan,
Các vọng tâm biến mất;
Niệm Phật một lòng thành,
Đủ sanh về Phật quốc.*

- Tiếng kệ ấy tai nghe đã dứt,
Lòng còn đang phưởng phất như mơ;
Vừa xét suy vừa cũng đợi chờ,
20. Những gì sẽ được cho nghe nữa.
Không riêng muốn một mình xem sửa,
Muốn cho nhiều người nữa được nghe;
Bởi thấy đời nay quá khát khe,
Ít người chịu tin nghe đạo lý.
Kẻ thì bởi không ai dẫn chỉ,
Người thì vì thế sự buộc ràng;
Đa số người chỉ biết thế gian,
Không tin có thiên đàng địa ngục.

2 *Đời Mạt Pháp*

- Nên chẳng thiết đến điều tội phúc,
30. Chỉ làm theo sở dục thường ngày;
Có phải chẳng vì lý do này,
Khiến nhân loại đông tây thù ghét.
Lấy đạo nghĩa con người ra xét,
Không khỏi sanh lăm việc lo buồn;
Rối đời không mấy kẻ gỡ suông,
Trái lại lăm người đương thêm rối.
Kẻ thì tạo rối trong gia nội,
Người thì gây rối tới bên ngoài;
Trường cạnh tranh cứ mãi kéo dài,
40. Khiến người khắp trần ai đều rối.
Nhu đã hiểu tâm này mọi nỗi,
Bóng Từ Bi tiếp nói thêm rằng:
*Chúng sanh trong nhà lửa,
Đang say giấc mộng trường;
Nếu không người gọi thức,
Tất bị cháy tan xương.
Chuông Thiền nên động gấp,
Nước Tịnh phải rưới bơn;
Độ dân rời hỏa trạch,
50. Cùng Phật đạo Tây Phương.
Tử sanh không ràng buộc,
Phiền não hết vấn vương;
Vượt ngoài vòng nhân ngã,
Khỏi hẳn cảnh ghét thương.
Phàm tình không phá phách,
Sự thế hết nhiễu nhương;
Luôn vui không thấy khổ,
Thật tự tại miên trường.
Chúng sanh trong hạ giới,
60. Mau cải ác tùng lương;*

Thanh Sĩ - Hiền Đạo 3

***Giác mê trần hãy tỉnh,
Cửa Phật pháp mau nương.
Cõi đời là đau khổ,
Kiếp sống vốn vô thường;
Rán tu cho giải thoát,
Ấy là kế thượng phương.***

- Nghe kệ qua không ngớt suy lường,
Làm sao gọi kẻ còn mê giấc.
Chạy ra khỏi nhà đương cháy hực,
70. Giải quyết cho xong cuộc hồng gian;
Nhược bằng không tỉnh kiếp mộng tràng,
Đời khó tránh tiêu tan tro mạt
Lâm tử trận phải tìm lối thoát,
Rớt sông mê bờ giác khá tầm;
Người đời nên sớm biết hồi tâm,
Chận đứng kiếp thăng trầm thế sự.
Tin lời Phật chớ nên lưỡng lự,
Phải nhất tâm bỏ dữ làm lành;
Tất nhiên là nghiệp khổ chúng sanh,
80. Chẳng có có lỗi mình vào đó.
Việc ấy rất nhiều người biết rõ,
Nhưng lòng không chịu bỏ cho xong;
Cứ để cho mờ mịt cõi lòng,
Năm tháng cứ tùy tòng thị dục.
Rốt cuộc chỉ để giời rửa nút,
Riêng mình thì tiếp tục chịu đày;
Rừng mê càng sanh mọc thêm dày,
Biển khổ cứ đào xoay sâu thăm.
Giống sanh tử nhiều đời gieo rắc,
90. Khó nhỏ cho hết đặng nhứt thời;
Nhờ Từ Bi chỉ dạy cho đời,
Những đạo pháp hợp thời hiện tại,

4 *Đời Mạt Pháp*

Đây vừa phát tâm cầu thế ấy,
Liên nghe bài kệ dạy như sau:

- Tất cả tấm lòng thành,
Gõm vào một niệm Phật;
Khi niệm ấy phát lên,
Vang rền trong trời đất.
Rừng mê cháy sạch không,
100. Biển khổ lấp bằng mặt;
Chỉ trong cái hoát nhiên,
Thấy rõ Tam Thế Phật.***

Nghe kệ qua như là mở gút,
Giúp cho người thiếu đức dễ tu;
Bất luận là kẻ trí người ngu,
Đều có thể trì câu Lục Tự.

- Thật niệm Phật dứt lòng hung dữ,
Quyết tu hành bỏ sự gian phi;
Lợi danh đời lòng chẳng thiết chi,
110. Đường giải thoát cố đi cho tốt.
Trong nhà lửa mà không bị đốt,
Ở cõi trần mà vượt khỏi mê;
Có vinh huê chẳng nhiễm vinh huê,
Được phú quý không mê phú quý.
Càng có của càng đem bố thí,
Càng có quyền càng nghĩ cứu dân;
Giàu sang không phụ bạc cơ bản,
Thông minh chẳng nhạo khinh ngu dại.
Được thân thế lòng càng rộng rãi,
120. Đủ tiện nghi dạ phải khoan dung;
Không thừa cơ chụp giựt hành hung,
Chẳng cậy thế thổi lông tìm vết.
Muốn làm sống không đành làm chết,
Thương người không nỡ ghét hại người;

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 5

- Tim làm cho hòa nhã tốt tươi,
Chẳng muốn tạo lỗi thôi gây gổ.
Giữ nhân cách, biết điều thẹn hổ,
Ở thẳng ngay, sống có cương thường;
Nghe khổ người lòng biết xót thương,
130. Thấy đói biết chia cơm sẻ áo.
Ở chòm xóm lấy câu hòa hảo,
Trong gia đình gìn đạo hiếu thân;
Ai cũng đều ăn ở có nhân,
Người đời sẽ bớt phần thống khổ.
Ai cũng biết chung lo tế độ,
Thì ngục môn bế ngõ từ lâu;
Được lạc an khắp cả hoàn cầu,
Đâu đến nỗi khổ sàu tập nập,
Nghe lời Phật lòng lạnh rán tập,
140. Chí công lo niệm Phật tu hành;
Lúc sống không đày đọa thân sanh,
Khi thác được gởi mình cõi Phật.
Ý nghĩ đến đây vừa mới dứt,
Kể nghe bài kệ khác ngâm lên:
Rằng:
- Đi đứng niệm Di Đà,
Nằm ngồi trì Lục Tự;
Thức cũng tưởng A Di.
Ngủ cũng ghi Sáu Chữ.
Nói cũng nhớ Nam Mô,
Nín cũng ôm Phật Sự;
Cực Lạc muốn Vãng Sanh,
Cứ y hành như thử.***
150. Mật ý bảo rằng dù đa sự,
Cũng thâm ghi sáu chữ Di Đà;
Niệm Phật tâm chẳng chút nào xa,

6 *Đòi Mạt Pháp*

- Tất không chỗ để tà ý khởi.
Chỉ một niệm cầm lòng đi tới,
Phật Tây Phương sẽ gọi đến tên;
Chón Liên Trì sen báu nở lên,
160. Khi mãn kiếp ngồi trên chín phẩm.
Người đời khá để lòng suy gẫm,
Tìm lối ra khỏi cảnh hồng trần;
Chớ chuốc thêm tội lỗi vào thân,
Nên cương quyết dứt hẳn nghiệp chướng.
Ở rộng rãi chớ nên hẹp lượng,
Lo giúp người đừng tưởng riêng mình;
Đối với ai cũng ở thật tình,
Chớ đừng có lòng sanh giả dối.
Rán ngừa tránh đừng cho phạm lỗi,
170. Lỡ phạm rồi tự hối chừa ngay;
Được thế là cũng quý lắm thay,
Người đời có mấy ai toàn thiện.
Bậc Tiên Thánh trước khi chưa hiển,
Cũng lỗi lầm nhiều chuyện như ai;
Cũng nhờ lòng cương quyết dẻo dai,
Nên các việc lầm sai chừa hết.
Từ những chỗ tâm trần mê mết;
Đổi ra lòng cầu Phật vắng sanh
Tuy khó khăn cố gắng sẽ thành,
180. Vạn sự ở nơi mình trì chí.
Trong trí não đây còn đang nghĩ,
Được nghe thêm kệ chỉ cho rằng:
***Ở chỗ vắng không người,
Cũng như nơi đô hội;
Bình tĩnh niệm A Di,
Chăm nom Bồ Đề cội.
Nếu tà ý còn sanh,***

Thanh Sĩ - Hiền Đạo 7

**Bởi Phật tâm còn rỗi;
Khéo điều khiển lòng mình,
Đường Tây Phương một lối.**

190. Nghe kệ xong nghĩa màu đã hội,
Tự mình chừa chớ đợi Phật răn;
Chưa trọn lành còn phải ngừa ngăn,
Được toàn thiện khỏi cần xem sửa.
Buổi sơ cơ biết ra công chữa.
Thành quả rồi là thuở nhàn cư;
Khó khăn là từ bước hồng hự,
Mà biết sửa ra người đứng đắn.
Việc khó tạo quyết làm sẽ đặng,
200. Đạo khó tu cố gắng thì thành;
Người chịu hành hay chẳng chịu hành,
Là tất cả mối manh quan trọng.
Biết trừ lúc tâm vừa mới vọng,
Thì tội đâu còn lộng ra ngoài;
Dao lụt mà được bén nhờ mài,
Phàm nên Thánh nhờ hay tu luyện.
Muốn cho Phật Di Đà lai viếng,
Trong lòng đừng vắng tiếng Nam Mô;
Có thật mời thì kẻ mới vô,
210. Không thềm gọi ai mà bước đến.
Mong về Phật cõi phàm chớ mến,
Muốn nên Tiên tách bến hồng trần;
Phải quyết tâm chớ có ngại ngần.
Quang âm cứ xoay vần chẳng đợi.
Chúng sanh ở trong miền hạ giới,
Khá chọn đường đi tới Tây phương;
Để phỉ rồi hết cảnh oan ương,
Và cũng dứt xong đường sanh tử.
Nếu nghiệp ác người còn lo trữ,

8 *Đời Mạt Pháp*

220. Tất là không khỏi sự báo oan.
Vay thế gian phải trả thế gian,
Đi đường Phật thì sang cõi Phật.
Thế gian chịu khổ sâu chất ngất,
Cõi Phật thì khoái lạc vô biên.
Rán tu hành rán chường phước duyên,
Đề sớm được trường miên bốn mạng.
Kiếp người thấy tợ vùng mây ráng,
Ngọn gió qua đủ tán số căn;
Ham làm chi những việc hung hăng,
230. Đề chịu lắm tai nạn kiếp sống.
Không học Phật cũng gìn đạo Khổng,
Chẳng tu Tiên cũng sống nên người.
Lấy lương tâm ra đối xử đời,
Cho xã hội loài người tốt đẹp.
Các tật xấu thói hư nên dẹp,
Rán trau tĩa tánh nét hiền lành;
Chớ quá vì mền việc lợi danh,
Đức liêm sĩ của mình chôn lấp.
Bề nhờn cách cũng cần tu tập,
240. Việc lễ nghi phải học đàng hoàng.
Tuy quen thân cũng chớ sỗ sàng,
Dù cật ruột cũng đừng bướng bả.
Cách ăn nói chọn lời tao nhã,
Khi nằm ngồi lựa chỗ khiêm cung.
Kẻ nhận lầm thì khá thứ dung,
Người nói đúng nên công nhận phải.
Khôn ngoan chớ khinh người ngu dại,
Giàu có đừng bạc đãi nghèo hèn.
Bất luận người ấy lạ hay quen,
250. Khi hữu sự sẵn sàng giúp đỡ.
Trước việc nghĩa lòng không hề sợ,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 9

Ấy những điều cần có nơi người.
Ở thời kỳ thế kỷ hai mươi,
Các việc thiện con người khó tập,
Nhưng cũng rán ra công bồi đắp,
Để cho ra phẩm cách con người.
Đời văn minh sống chẳng tốt tươi,
Thì giá trị con người đâu xứng.
Xét suy kỹ rồi traу trĩa phậп,
260. Để bớt đi như bản cuộc đời.
Trong lòng đây còn nghĩ chưa thôi,
Liên nghe được những lời kệ khác.
Rằng:

***Bụi trần tuy bao phủ
Sơn sắc vẫn một lòng
Mây qua trăng lại tỏ
Sóng lặng biển hườn trong
A Di không ngớt tụng
Đà Phậт vẫn hằng mong
Nguyện sanh về Cực Lạc
Chẳng thích ở trần hồng
Được phát tâm như thế,
Chúng sanh đó thành công.***

Nghe kệ này chứng tỏ cõi lòng,
Dù lẫn lóc cũng không thể mất.
Dứt mê được tức hườn tâm Phậт,
Rửa bụi xong về ngọc sáng ra.
Phải tự tin nơi bản tâm ta,
Rán tìm kiếm cho ra manh mối.
Người khó được có lòng tự hồi,
280. Biết hồi thì tội lỗi đều tiêu.
Đọa quyết tu thì cũng được siêu,
Sớm phạm tục kế chiêu Tiên Tháпh.

10 *Đời Mạt Pháp*

Ma hay Phật tùy lòng bá tánh,
Người cũng nên lựa cảnh mà đi.
Được trở nên Phật chẳng khó gì,
Khó là bởi không y lời Phật.
Lòng này nghĩ đến đây vừa dứt,
Tiếng kệ mâu tiếp tục vang lên.
Rằng:

290. ***Niệm A Di Đà Phật***
Nối liền không hở dứt
Lục tặc hết đường sanh
Tam bành không chỗ xuất
Tan dần nẻo ngục môn
Hiện rõ đường Lạc quốc.
Sức màu nhiệm vô cùng,
Khi được chơn công đức.

Tuy rằng tiếng kệ mâu đã dứt,
Lòng chưa ngưng một phút nghỉ ngơi.
Những điều chi Phật đã thốt lời,
300. Cố suy nghiệm để khơi nguồn đạo.
Xét rằng kiếp phàm là khổ não,
Vạn vật là mộng ảo đồng trường.
Việc tử sanh không trốn khỏi đường,
Thật là chẳng khác tuồng con múa.
Nếu không sớm tìm đường sáng sửa,
Còn muôn đời sống chỗ u minh.
Bị lợi danh làm mất tâm linh,
Vì vật chất quên tình cảm tốt.
Thấy tẻ bạc khiến lòng như đốt,
310. Nghe gian ngoan bắt sốt ruột rà.
Giờ phút nào cũng rất thiết tha,
Lòng dạ của người ta từ mẫn,
Bỏ đi tánh hẹp hòi như bản,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 11

- Rèn tập lòng rộng lớn sạch trong,
Cứu đồng bào bớt cảnh long đong,
Giúp nhơn loại khỏi vòng tai biến,
Vì chánh nghĩa riêng thân vui hiến,
Lo đạo mầu mặc tiếng khen chê,
Quyết làm cho đời tỉnh giấc mê,
320. Phận mình có quản chi việc khổ.
Nói chí Phật trọn đời cứu độ,
Học Từ bi rộng mở lòng thương.
Kêu gọi người cải ác tùng lương,
Lo giải thoát là phương cứu cánh.
Luôn niệm Phật thường trau đức hạnh,
Chừa ác ngôn với tránh tà tâm;
Lo ăn năn khi đã lạc lầm,
Biết nhận lẽ khuyên răn chánh đáng;
Việc hào hiệp khó làm cũng rán,
330. Ở thẳng ngay khó dựng cũng lo.
Đường đời tuy có lắm quanh co,
Rán chiều uốn để lo đạo đức.
Thấy kẻ yếu liền ra giúp sức,
Việc lợi dân chẳng chút ngại ngần.
Thật hành câu vị nghĩa vong thân,
Đem khêu tỏ tinh thần bác ái.
Kiếp này chẳng cứu xong nhân loại,
Thì kiếp sau cũng nói độ đời.
Chữ từ bi nhứt định không rời,
340. Câu hỷ xả muôn đời chẳng bỏ.
Đạo Phật quyết tình khai rộng ngõ,
Pháp tu nguyên vạch rõ nhiều phương,
Cho nhơn sanh Cực Lạc biết đường
Sớm giải kiếp trần dương tạm giả.
Còn đang nghĩ ngợi nhiều trong dạ,

12 *Đời Mạt Pháp*

Kể nghe bài kệ tỏ thêm rằng:

- Lòng vui chẳng chỗ lường,
Tình thương không vật sánh.
Thật là tâm từ bi,
350. Thật là ý Phật Thánh.
Hồi kẻ ở hồng trần,
Hồi người ta bà cảnh,
Muốn cùng Phật sanh cư,
Phải vui thương bá tánh;
Nghịch chướng chó đeo mang,
Nợ thế gian trả rảnh.
Nhứt tâm niệm Di Đà,
Trì chí lo đạo hạnh.
Trong không rối loạn tâm,
360. Ngoài chẳng bâu dúi cảnh,
Rộng tự khoáng hư không,
Sáng như mặt nhật ánh.
Đạt đến chỗ này rồi,
Không còn lời so sánh.*

- Tiếng kệ ấy ngân như chuông đánh,
Vẫn còn nghe văng vẳng bên tai.
Người nào dù có lăm ngủ say
Nghe đến cũng mở ngay đôi mắt.
Biết rõ giấc mộng trần mê hoặc,
370. Bừng tỉnh ngay không chút dần dà.
Rất ước mong khắp hết người ta,
Đồng tưởng Phật Di Đà thường niệm.
Học đạo lý trau dồi hạnh kiem,
Xem giảng kinh kiem điem tánh tình.
Ngọn tâm đặng quyết đốt cho minh,
Đề thấy rõ đường sanh Cực Lạc.
Mình biết chỗ mới diu kẻ khác,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 13

Không rõ đường khó dắt người đi.
Việc thương người phải đúng từ bi,
380. Thương sai chỗ nhiều khi gây họa.
Nên xét kỹ để hành đạo cả,
Hầu giúp cho Phật quả viên dung.
Ngọn lửa trần mỗi bữa cứ nung,
Mong bá tánh để lòng phản tỉnh.
Gặp chánh đạo rán tu chơn chánh,
Nghe pháp mầu khá vịn đi theo.
Khi thuyền kê bĩ ngạn quăng neo,
Đến chùng ấy lái lèo khỏi bận.
Một bài kệ khác liền chỉ dẫn,
Rằng:

390. ***Thật là chơn pháp mầu,
Thì bất di bất dịch.
Vạn vật có đôi thay,
Pháp mầu không xê xích;
Chúng sanh có mất còn,
Pháp mầu không sống chết.
Gọi là chơn pháp mầu,
Trước sau không dấu vết.
Hỡi kẻ muốn tu hành,
Pháp mầu là trước hết.***

400. ***Nên tìm kiếm trong tâm,
Tất pháp mầu thấu triệt.***

Nghe lời kệ rất nên siêu việt,
Mong rằng ai cũng biết tận tường.
Lo hồi quang để thấy tâm vương,
Rán phản chiếu cho tường pháp bửu.
Việc đạo quả muốn cho thành tựu,
Người tu nên chung thỉ một lòng,
Muốn nghĩ thêm chưa kịp nghĩ xong,

14 *Đời Mạt Pháp*

Một bài kệ khác ung dung tiếp.

Rằng:

410. ***Cõi Ta bà đau thương,
Chúng sanh luân chuyển luân.
Phật trông càng thương xót,
Từ quang chẳng ngớt tuôn.
Tiếc thay đời mê ngủ,
Không thấy ánh Thái Dương.
Mau tỉnh cơn ác mộng,
Tỉnh xong kiếp quay cuồng.***

Nghe kệ qua suy nghĩ thêm buồn,
Mình cũng một người trong bể khổ.

420. Từ xưa cũng vì chưa tỉnh ngộ,
Mới nhọc công Thầy Tổ nhiều phen.
Kiếp chúng sanh thật quá đổi hèn,
Không tự giác chờ khuyên mới tỉnh.
Thích Ca chẳng đợi ai mời thỉnh,
Thấy khổ đời tự tỉnh xuất gia,
Mới đạo màu nhất quyết tìm ra,
Đề cứu vớt người ta sống khổ;
Tự lòng xót thương đời muốn độ,
Nên sẵn sàng chịu khổ tu hành;
430. Lòng từ bi ấy vốn chơn thành,
Nên Đức Phật bình sanh đặc đạo.
Biết tự giác không chờ ai bảo,
Đáng kính thay Phật Tổ ngàn xưa.
Mình làm sao đền đáp cho vừa,
Ân của Phật tìm ra chánh đạo.
Mong ai cũng tôn sùng Tam Bảo,
Lo tu hành đúng đạo Thích Ca.
Giải quyết xong cảnh khổ ta bà,
Phật khỏi nhọc công ra dạy dỗ.

440. Đó là việc đáp ơn Phật Tổ,
Cũng là điều giải khổ cho mình.
Tất nhiên cùng Phật được đồng sinh,
Hết còn chịu linh đình biến ái.
Kể nghe tiếp thêm bài kệ dạy
Rằng:

*Người đời tham đủ thứ,
Rốt cuộc cũng tay không.
Thế mà chưa thấy chán,
Vẫn còn lắm sự mong.
Tội lỗi càng chồng chất,
Đền trả mãi chưa xong.
Hồng trần là tạm giả,
Nên tỉnh ngộ nơi lòng.
Lo tu hành niệm Phật,
Cho khỏi nghiệp cùm gông.
Trọn vui câu giải thoát,
Các nỗi khổ đều không.
Cảnh ấy người muốn đến,
Nghiệp oan chớ đèo bồng.
Hành y lời Phật thuyết,
Sẽ toại ý người mong.*

460. Ý kệ như trách kẻ trần hồng,
Biết vật tạm mà lòng cứ mên.
Rốt cuộc chỉ nảo sào đưa đến,
Người đời không mãn nguyện bao giờ.
Trong cái vui có cái khổ chờ,
Đang ngày sống sẵn hờ ngày chết.
Cái chi đến cuối cùng cũng hết,
Không vật nào người được giữ còn.
Ví dù là sông biển núi non,
470. Cũng vẫn bị tan mòn khô cạn.

16 *Đời Mạt Pháp*

- Sanh thì phải tử là định mạng,
Vật hữu hình có hạn số căn;
Nếu không tìm đường lối siêu thăng,
Thì muôn kiếp vẫn còn sanh tử.
Trong lúc sống dù mưu vạn sự,
Khi chết rồi ra thứ bùn lầy;
Từ ngàn xưa cho đến ngày nay,
Ai cũng thế nào ai khỏi được.
Nên cởi mở nghiệp trần thúc phược.
480. Đẻ tử sanh hết buộc trói mình;
Sự giả chơn phải xét cho minh,
Lẽ siêu đọa cũng nên nhớ lại.
Y lời Phật tổ xưa chỉ dạy,
Giải thoát muôn khổ hải Ta Bà;
Cầu vãng sanh cảnh giới Liên Hoa,
Lục đạo khỏi vào ra thọ nạn.
Đồng Bồ Tát Như Lai trường mạng,
Cứu mình còn cứu đặng tổ tiên;
Cũng như là các bậc tiền hiền,
490. Không thẹn kẻ sanh trên mặt đất.
Nếu người chỉ sống theo vật chất,
Thân mất rồi các vật hóa không;
Như đã tràn xe cát biển đông,
Muôn việc đổ theo dòng nước cuốn.
Lo giải thoát cho đời khỏi uổng
Nên làm lành để chẳng phí công;
Hãy mở tâm bác ái đại đồng,
Cứu giúp kẻ sống trong cảnh khổ.
Nên hòa thuận chớ nên gây gổ,
500. Tha thứ nhau đừng bó buộc nhau;
Người dù là không phải đồng bào,
Cũng đồng loại nữ nào nhiều hại.

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 17

- Nên giúp đỡ để cùng tồn tại,
Chớ đem lòng phá hoại lẫn nhau;
Tinh thần nhọn loại khá nêu cao,
Lo giải quyết khổ đau đời sống.
Đẹp ích kỷ đẹp lòng tham vọng,
Mở lương tâm mở rộng tình yêu.
Người với người tương trợ mọi điều,
510. Lây thành thật ra nêu trước hết.
Sự vui khổ hoặc bề sống chết,
Lo đỡ nưng cứu vớt lẫn nhau;
Đạo làm người cũng biết đổi trao,
Mọi cảnh khổ hoàn cầu được bớt.
Việc cơm áo khá nên chia sẻ,
Cảnh hòa bình cần hợp nhau xây;
Mối tình thân thiện giữa nhân loài,
Nên tìm cách tạo gây chặt chẽ.
Giúp nhau các lo âu được nhẹ,
520. Được an cư trên lẽ sống còn;
Suy nghĩ còn tiếp giữa lòng son,
Kể bài kệ khác liền đưa tới.
Rằng:
- Chúng sanh cõi trần lao,
Thiếu lòng cứu trợ nhau;
Sanh ra nhiều tai họa,
Khiến lắm việc buồn đau.
Khổ vô tình thì ít,
Khổ cố ý biết bao;
Bởi ngã nhân làm khổ,
Vì ích kỷ gây sâu.
Ngàn xưa đã như thế,
Ngày nay có khác đâu;
Dục vọng sanh giết hại,*
- 530.

18 *Đời Mạt Pháp*

*Tham lam đổ máu đào.
Oán thù vì lợi lớn,
Giận ghét bởi quyền cao;
Tiền tài quên cốt nhục,
Danh vị hại đồng bào
540. Nguyên nhân của sự khổ,
Người đã hiểu ra sao;
Nhưng mà không chịu tránh,
Trái lại cứ mang vào.
Khiến cho thêm khổ nạn,
Đời này đến đời sau;
Chúng sanh trên thế giới,
Cần phải biết thương nhau.
Tiêu diệt cảnh nghèo khổ,
Tẩy trừ nạn đói đau;
550. Cùng chung lo bảo vệ,
Không phân biệt sắc màu.
Đối đãi nhau thành thật,
Cùng tôn trọng lẫn nhau;
Hòa bình chung sức lập,
Đạo đức cố giữ trau.
Sống không làm nhau khổ,
Chết cũng được tiêu dao;
Loài người trên thế giới,
Việc ấy khá ghi vào.
560. Giúp người vui thì tốt,
Làm người khổ nữa nào;
Việc lành nên tạo gấp,
Điều dữ khá chữa mau.
Đồng tâm hành thiện sự,
Đâu còn cảnh binh đao;
Khổ Ta Bà tất hết,*

Thanh Sĩ - Hiền Đạo 19

- Vui Cực Lạc thay vào.
Đời vẫn mình tiến bộ,
Há không nghĩ đến sao?
Cái vui và cái khổ,
570. Người nên lựa cái nào?
Vui thật hay vui giả,
Khổ tạm hay khổ lâu;
Cần để tâm chọn lựa,
Xây hạnh phúc hoàn cầu.
Vui cá nhân ngắn ngủi,
Vui đại chúng dài lâu;
Vui riêng khó tránh khổ
Vui chung tất chẳng sầu.
Thích Ca hồi thuở trước,
580. Tại sao bỏ đời lâu?
Thấy vui riêng là khổ,
Vui riêng cũng không lâu.
Nên tìm vui đại chúng,
Thật là vui nhiệm mầu;
Thường tình cho là đại,
Nhưng nào có đại đâu.
Thật là chơn trí thức,
Thật là kẻ hiểu sâu;
Lợi danh không thể gạt,
590. Tài sắc khó như câu.
Đời tu đành chịu bỏ,
Để đổi vui nhiệm mầu;
Vui mười phương thế giới,
Vui vạn vật năm châu.
Mẹ cha được vui cả,
Vợ con cũng hết sầu;
Đó là vui chơn thật,

20 *Đời Mạt Pháp*

*Cũng là vui dài lâu.
Hơn mấy ngàn năm lẻ,
600. Còn gương sáng mắt đâu;
Cái vui ấy bất diệt,
Chúng sanh khá lo cầu.
Đời nay là mạt pháp,
Vui chung rất cần âu;
Nếu cá nhân còn nặng,
Thế giới vẫn còn sầu.
Tiêu diệt hay tồn tại,
Do người chẳng do đâu;
610. Cùng lành cùng sống cả,
Cùng dữ cùng chết mau.
Không cần hỏi Tiên Phật,
Tự xét biết thế nào.*

Nghe kệ này người nghĩ ra sao?
Riêng đây cảm thấy nhiều kích thích.
Các khổ đau thêm rành tông tích,
Con đường lành biết được sâu xa;
Ngại ngàn chi mà chẳng tiến ra,
Tạo thế giới bình hòa khoái lạc.
Giúp nhau sống đừng làm nhau thác,
620. Ấy là điều khao khát nhất trần;
Nên thương người như thể thương thân,
Đời cần có tinh thần tương trợ.
Làm người kính chớ làm người sợ,
Nên giúp nhau đừng có hại nhau;
Nếu người đời học thức càng cao,
Càng biết trọng hậu nhau mạng sống.
Trước đau khổ lấy làm cảm động,
Đó mới là thật bổn tâm người;
Nên làm cho ai cũng vui cười,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 21

630. Chớ nên để cho người than khóc.
Lấy đạo đức ra làm căn gốc,
Dem khoan nhân đối đáp lẫn nhau;
Biết tiếc người từng giọt máu đào,
Biết trọng sức cần lao kẻ khác.
Tránh tất cả những lời chua chát,
Các hành vi bạo ác tránh luôn;
Tránh mọi điều tham vọng điên cuồng,
Tránh các việc chủ trương phi nghĩa.
Những hành động khiến đời mai mỉa,
640. Lo tránh xa không để máng vào;
Việc ngày nay biết nhớ ngày sau,
Tội với phước thế nào xét kỹ.
Tránh cử động theo lòng hồ mị,
Tránh hành vi theo ý nhất thời;
Tránh hại mình tránh hại người đời,
Sự chi cũng xét nơi nhân quả.
Luôn tiêu biểu tinh thần cao cả,
Tỏ rõ người văn hóa thượng lưu;
Vui lấy ân ra trả oán cừ,
650. Vui chịu khổ để mưu đại nghĩa.
Lòng nhân ái thường lo trau tria,
Việc thiện lương chẳng để lãng quên;
Các việc vừa lược kể nơi trên,
Đời văn vật càng nên sớm có.
Còn đang nghĩ thêm điều này nọ,
Kể được nghe bài kệ khác thêm.
Rằng:
*Tuy thế giới ngày nay,
Nhiều phát minh rất tài;
Nhưng vấn đề sanh tử,
Vẫn còn dở chưa hay.*
- 660.

22 *Đời Mạt Pháp*

- Loài người cứ phải chết,
Cái chết không đổi thay.
Thế là phát minh ấy,
Chưa khỏi kiếp trần ai.
Dùng nó giúp hơn loại,
Song chó có mê say;
Mê say sanh tự mãi,
Tự mãi gây nạn tai.
Tai nạn bằng khoa học,
670. Thần Thánh cũng châu mày,
Tình thương nhau nếu mất,
Tiêu diệt chỉ phút giây.
Rán hòa bình thế giới,
Khá bảo vệ hơn loài.
Sự đại đồng bác ái,
Mau thật hiện đời nay.
Là người thì giúp đỡ,
Chớ phân biệt Đông Tây;
Sanh mạng cần tôn trọng,
680. Dù rằng khác giống nòi.
Kẻ khỏe giúp người yếu,
Kẻ dở học người hay;
Mạnh đừng sanh lẫn hiếp,
Quyền chó có ra oai.
Dở không làm mất giới,
Hay chẳng có khoe tài;
Giàu đỡ nâng nghèo khó,
Khôn chỉ bảo ngu ngây.
Người sanh trên mặt đất,
690. Đồng giá trị như ai;
Kính trọng đừng khinh bỉ.
Dung thứ chó gấu gay,*

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 23

- Ấy những điều đáng có,
Ngay trên thế gian này;
Giết hại không ai muốn,
Thù oán chẳng ai gây.
Người nào cũng chơn thật,
Không ai gạt lờng ai;
Thương nhau như huynh đệ,
700. Trọng nhau tợ chơn tay.
Tinh thần và vật chất,
Đều nung đỡ cả hai.
Hòa bình khắp trái đất,
An lạc cả nơn loài.
Người sợ người không có,
Ai cũng chẳng nghi ai.
Cửa rơi không sợ mất,
Nhà ngủ khỏi then cài.
Người đều cao giáo dục,
710. Đều trọng nghĩa khinh tài;
Bề đức hạnh lo sửa,
Việc trí thức lo khai.
Thôn quê như thành thị,
Đều vui vẻ đêm ngày.
Không còn bị người hiếp,
Cũng hết kẻ bị đày.
Quan ô không còn nữa,
Dân bạo cũng chẳng ai;
Người tự do như một,
720. Được bình đẳng nơn loài.
Nếu thật là tiên bộ,
Nếu thật có chơn tài.
Làm vui cho mọi kẻ,
Không gây khổ cho ai.*

24 *Đời Mạt Pháp*

***Mọi người nên phản tỉnh,
Ở nhân vật đời nay.***

- Tiếng kệ tuy đã dứt bên tai,
Nhưng lòng vẫn còn dài suy nghĩ.
Cám ơn đáng siêu hình dẫn chỉ,
730. Các điều này nguyện sẽ truyền ra;
Đề cho người đời đạo gần xa,
Có dịp đọc đề mà suy nghiệm.
Lẽ phải trái tự mình kiểm điểm,
Tránh cho thân khỏi chuyện sai lầm;
Trước là mình khỏi hối hận tâm,
Sau là giúp người thêm phúc lợi.
Thấy chơn chánh làm ngay chẳng đợi,
Vì thời gian theo dõi bên lưng;
Thường việc may ít gặp hai lần,
740. Còn việc rủi gặp luôn không hạn.
Khuyên người sự tu hành phải rón,
Vì ít khi gặp đặng chánh đàng;
Muốn cứu mình hoặc cứu thế gian,
Thiếu chánh đạo khó toan cứu nổi.
Lòng tin tưởng vốn là nguồn cội,
Nhưng tin lầm tội lỗi càng sâu;
Lấy nhiệt tâm sông chẳng đủ đâu,
Cần lấy trí xét cầu mới được.
Đâu là tội còn đâu là phước,
750. Ma thế nào còn Phật thế nào;
Nhứt thiết cần đề trí suy vào,
Phân tích kỹ rồi sau quyết định.
Ma giả dối Phật là chơn chánh,
Ma hại người Phật chẳng hại ai;
Ma làm cho nam nữ đọa đày,
Phật cứu độ gái trai giải thoát.

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 25

- Ma vị kỷ thành ra bạo ác,
Phật xả thân nên rất từ bi;
Ma chỉ làm ngoài mặt tu trì,
760. Phật thì cả trong ngoài đạo đức,
Ấy đại khái việc ma việc Phật,
Còn những điều tội phước sau đây:
Tội là hành động hại nơn loài,
Phước là việc tạo gây lợi chúng.
Tội là việc khiến người kinh khủng,
Phước là điều giúp chúng an vui;
Tội là lòng ích kỷ hại người,
Phước là tánh thương đời bổ thí.
Tội là việc trái đường đạo lý,
770. Phước là điều hợp với từ tâm;
Tội là xui kẻ tạo sai lầm,
Phước là khiến người làm chánh đáng.
Tội là kẻ hư đời hại mạng,
Phước giúp người nên hạnh an thân;
Tội hại người vật chất tinh thần,
Phước giúp kẻ linh hồn xác thịt.
Tội khiến kẻ lạc đường mù mịt,
Phước giúp người đến bước quang minh;
Tội hại người chịu kiếp tử sinh,
780. Phước giúp kẻ nhẹ mình siêu thoát.
Tội tóm tắt là điều tà ác,
Phước kể ra là việc tốt lành;
Lòng thương mong tất cả chúng sanh,
Phân tích rõ để hành đúng lẽ.
Không những cứu mình còn cứu kẻ,
Khỏi đường ma khỏi lẽ tội tình;
Giúp thế gian giữ vững an ninh,
Và cũng giúp nơn sinh hạnh phúc.

26 *Đời Mạt Pháp*

- Dân chúng đã khổ sầu lắm lúc,
790. Chắc không ai muốn chất khổ thêm;
Trái lại thường cầu khẩn ngày đêm,
Cho thiên hạ được êm đời sống.
Hòa bình mọi nhà đều trông ngóng,
Giặc giã không ai muốn ước ao;
Cái thiện tâm bất luận người nào,
Cũng đều có như nhau tất cả.
Khác nhau chỗ biết làm khai hóa,
Hay là không chịu mở ra thôi;
Lúc mới sanh tánh thiện có rồi,
800. Làm tội ác từ hồi nhiễm thể.
Biết tỉnh ngộ quay về cội rễ,
Ngôi Phật Tiên có thể trở nên;
Tánh thiện mong người chớ bỏ quên,
Dù sao cũng mau nên nhớ lại.
Tội lỗi mấy cũng nên hối cải,
Nghe kệ kinh trai giới tu hành;
Khuyên lẫn nhau lánh dữ làm lành,
Cùng giúp đỡ khi sanh khi tử.
Nơi nào cũng lo hành thiện sự,
810. Tất trở nên không khí ôn hòa;
Bạo ác đâu còn có sanh ra,
Đau khổ kiếp người ta cũng bớt.
Giúp cảnh sống thanh bình khoái hoạt,
Còn giúp cho khi thác siêu sanh;
Có phải chẳng là việc tốt lành,
Ai cũng có thể làm nên được.
Rất mong mọi nher dân các nước,
Động chủ trương đại cuộc hiền hòa;
Đề giúp cho tất cả người ta,
820. Được vui vẻ sống qua ngày tháng.

Thanh Sĩ - Hiền Đạo 27

Một bài kệ khác liền tiếp giảng,

Rằng:

- Chúng sanh khắp bốn phương,
Vì nhỏ hẹp tình thương,
Nên từ hồi vô thủy,
Không ngớt cảnh chiến trường.
Nào là tiểu tai nạn,
Nào là đại họa ương,
Từ sanh cho đến chết,
Thường trong cảnh thê lương.*
830. *Bao nhiêu điều thống khổ,
Tự tay khách trần dương;
Biết tội không trừ bỏ,
Thấy ác cứ dựa nương.
Phạm tội còn thêm tội,
Đã ác mãi ác trương;
Kẻ thì cố hung dữ,
Người thì thích bắt lương.*
- Tuy khác nòi khác giống,
Không khác tánh bạo cường;*
840. *Khổ khổ Ta Bà khổ,
Đa số thiếu tình thương.
Tình thương nên mở rộng,
Thương hết kẻ bốn phương;
Thành tâm lo giúp đỡ,
Thật ý ở hiền lương.
Thuận hòa không gây gổ,
Chơn thật chẳng gạt lường;
Hòa bình đồng yêu chuộng,
Nhơn đạo đồng chủ trương.*
850. *Người được như thế cả,
Thế gian tức thiên đường.*

28 *Đời Mạt Pháp*

- Nghe kệ này cảm kích phi thường,
Nhận thấy rất thích đương hiện tại.
Hy vọng khắp năm châu nhơn loại,
Biết hồi tâm sửa cải như trên;
Mở tình yêu rộng lớn mông mênh,
Tạo thế giới hòa bình hạnh phúc.
Người cùng biết thương nhau từng chút,
Giúp đỡ nhau mọi cuộc thăng trầm;
860. Ai cũng đều được có từ tâm,
Không ai có ý làm ai khổ.
Khi làm quấy tự mình biết hổ,
Chẳng đợi ai đánh đổ đến mình;
Đọc sử kinh traу luyện tánh tình,
Không thẹn với anh minh tiền bối.
Đường sáng sửa quyết khai rộng lối,
Giúp cho người lui tới tự do;
Cảnh bùn lầy được hết sợ lo,
Cũng khỏi bước lầy dò tằm tối.
870. Học Phật việc từ bi là cội,
Nơi Thánh hiền nhơn ngời là nguồn;
Thương chúng sanh lo cứu độ luôn,
Xưa nay vẫn một đường không khác.
Việc nhơn nghĩa từ bi muốn đạt,
Thì tinh thần cương quyết phải nhiều;
Chướng ngại dù có gặp bao nhiêu,
Cũng chẳng để cho siêu lòng dạ.
Đem chí lớn ra làm đạo cả,
Đeo đuổi cho đến thỏa ý nguyện;
880. Khi phải kiên thì đủ nhẫn kiên,
Khi phải dũng thì liền anh dũng.
Tùy phương pháp đề mà áp dụng,
Tùy thời cơ để ứng biến quyền;

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 29

- Giúp cho người vui vẻ ổn yên,
Trên đạo lý như trên đời sống.
Lòng yêu mến hơn dân càng rộng
Thì tâm hồn xây dựng càng nhiều;
Cái tinh thần khiếp nhược càng tiêu,
Và ý chí cao siêu càng lớn.
890. Thấy ai khổ thì lòng đau đớn,
Chỉ giúp người chớ chẳng hại người;
Chính đó là tánh của Phật Trời,
Mà tất cả người đời đều có,
Nếu người biết giữ gìn tánh đó,
Không để lòng vị ngã làm tan;
Tất nhiên cùng chư Phật đồng hàng,
Tình thương kẻ thế gian vô tận.
Dứt hết tánh muốn ham như bản,
Cũng không lòng thù hận ghét ganh;
900. Lấy khoan dung đối với hơn sanh,
Biết giúp đỡ như tình người mẹ.
Thấy hạnh phúc thì lòng vui vẻ,
Nghe khổ đau thì dạ buồn rầu;
Dù đi đâu và ở nơi đâu,
Lòng thương nhớ lo âu đến mãi.
Phật đối với chúng sanh thế giới,
Cũng nhớ thương như vậy khác chi;
Cho nên người học đạo từ bi,
Các điều ấy nên ghi nhớ rõ.
910. Ngôi Tam Bảo quyết làm sáng tỏ,
Thật hiện lòng cứu độ vô biên,
Nêu tinh thần giác ngộ siêu nhiên,
Cho bá tánh tục tiên được thấy.
Như thế mới đúng lời Phật dạy,
Và làm cho nhân loại soi chung,

30 *Đời Mạt Pháp*

Hầu bỏ đi các việc dữ hung
Giúp nhau được sống trong hòa khí.
Người nào cũng lo gìn đạo lý,
Biết thương nhau biết quý lẫn nhau;

920. Tội lỗi không ai muốn phạm vào,
Ai cũng muốn giới trau công đức.
Tâm ô nhiễm hồng trần lo dứt,
Quyết tu cho giải thoát kiếp mê;
Cõi Niết Bàn khi thác được về,
N như thế chẳng vật chi sánh kịp.
Câu chuyện tới đây vừa nghĩ tiếp,
Tai liền nghe kệ khác ngâm lên;
Rằng:

930. *Chúng sanh đồng giác ngộ,
Nhận rằng đời là khổ;
Thì bất luận người nào,
Cũng như mình nên độ.
Hoặc độ người bằng công,
Hoặc độ người bằng của;
Giúp nhau có cơm ăn,
Giúp nhau có nhà ở.
Vui sướng cùng sốt chia,
Khổ lao cùng giúp đỡ;
Thông minh giúp đại ngu,
Giàu sang giúp nghèo khó.*
940. *Mạnh mẽ giúp yếu hèn,
Quan quyền giúp dân dã;
Tồn vong cùng chung lo,
An nguy cùng ủng hộ.
Giúp nhau được yên lành,
Giúp nhau hết đau khổ;
Tận tâm thương yêu nhau,*

- Tận tâm lo dạy dỗ,
Đồng mở rộng trí tài,
Đồng nâng cao trình độ;
950. Phá tan hết rình mê,
Lấp bằng hết biển khổ.
Chung lo việc vãng sanh,
Chung lo việc hóa độ;
Đồng tâm niệm Di Đà,
Đồng soi gương Phật Tổ.
Thế giới được quang minh
Nhơn sanh hết thô lỗ;
Ai cũng thiện như nhau,
Cõi Ta Bà hết khổ.**
- 960. Chúng sanh ở đời nay,
Sự khổ đau vô số;
Chết nhiều thứ dị kỳ,
Bệnh nhiều chứng quái gở.
Do người tạo gây ra,
Không phải tự nhiên có;
Cùng nhau biết làm lành,
Tắt thanh trời lặng gió.
Các việc ấy rất cần,
Đời nay mau thi thố;
970. Nếu để tháng ngày qua,
Kiếp thế gian sụp đổ.
Chùng đó muốn lo toan,
Đã ra người thiên cổ;
Mê ấy vẫn hờn mê,
Khổ kia tồn lại khổ.
Muôn kiếp chịu lặn trôi,
Khó tìm ra bến đỗ;
Vậy chúng sanh đời nay.**

32 *Đời Mạt Pháp*

Rán tu cho tổ ngộ.

980. Nghe kệ qua khiến lòng mừng rỡ,
Nghĩ rằng mình hẳn có duyên chi;
Mới được nghe rộng nghĩa từ bi,
Đường Phật pháp bước đi càng mạnh.
Thêm xác nhận tình thương bá tánh,
Đối với lòng Phật Thánh giống nhau;
Loài người sanh trên cõi trần lao,
Có liên hệ với nhau mật thiết.
Cùng nhờ cậy lẫn nhau mọi việc,
Cho nên cần phải biết thương nhau;
990. Mặc dù là có khác sắc màu,
Hoặc là chẳng cùng nhau nòi giống.
Tình thương phải cần lo mở rộng,
Mới giúp nhau cuộc sống đồng vui;
Cũng chẳng làm xã hội đi lùi,
Biết trao đổi khiến đời đầy đủ.
Một mình chẳng thể nào phong phú,
Phải nhờ người vật nọ vật kia;
Hầu hết do kẻ khác sót chia,
Người mới có mọi bề vật dụng.
1000. Kẻ cày cấy người lo tâm nhộng,
Kẻ cầu đường người đóng tàu xe;
Nhỏ như kim, mỏng tựa lụa the,
Đều nhờ kẻ làm ra mới có.
Ví dụ cái xác thân mình đó,
Cũng là nhờ cha mẹ sanh ra;
Đâu tự nhiên mà có người ta;
Các vật khác cũng là như vậy.
Do vật nọ vật kia hợp lại,
Mới trở nên tồn tại sanh thành;
1010. Nào khí trời nào cỏ cây xanh,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 33

- Nào ánh sáng nào dòng nước chảy,
Đều là giúp sống cho nhơn loại,
Rất liên quan trọng đại với người;
Thiếu nó thì không thể sống đời,
Từ xưa đến hiện thời vẫn thế.
Người với người có dây quan hệ,
Vật cùng người toàn thể nương nhau;
Từ việc nào cho đến việc nào,
Người với vật nương nhau tất cả.
1020. Nhìn đâu thấy cũng cần cảm tạ,
Chớ không nên đem dạ phụ phàng;
Kẻ cho rằng cô lập sống an,
Là kẻ ấy hoàn toàn phi nghĩa.
Nếu để ý nhìn ra bốn phía,
Thấy không nên chia rẽ với người;
Trái lại nên đoàn kết khắp nơi,
Mình với kẻ sống đời mới vững.
Gặp thiên tai cùng nhau cứu chữa,
Nhơn họa thì cùng chận ngăn nhau;
1030. Sự kết liên chặt chẽ chùng nào,
Người tránh khỏi khổ lao chùng nấy.
Chịu suy nghĩ tất là nhận thấy,
Sự liên quan nhơn loại ra sao;
Cho nên làm người phải thương nhau,
Lo nâng đỡ đối trao mọi việc;
Không những đối với người quen biết,
Mà với ai cũng siết chặt tay,
Việc bán buôn lòng giữ thẳng ngay,
Cách đối xử thường ngày thành thật.
1040. Cửa người mắt coi như mình mắt,
Thấy người đau như việc mình đau;
Sự tham gian trộm cướp đành nào,

34 *Đời Mạt Pháp*

- Việc nhiều hại hùng hào đầu nữ.
Lấy lương tâm con người ra ở,
Sự bất lành rất khó sanh ra;
Đối với ai cũng có thể hòa
Cái phẩm giá người ta không mất.
Dù chẳng biết đạo Tiên đạo Phật,
Cũng phải gìn tư cách con người;
1050. Cách nói năng cũng phải lựa lời,
Việc làm lụng nên coi thiện ác.
Dù người chẳng có ăn chay lạt,
Nhưng tánh tình phải được hiền lương;
Việc hiếu trung cần phải lo lường,
Bề ân nghĩa cũng nên đền đáp.
Thế nào trái thế nào phù hợp,
Soi gương đời tất được biết ra;
Xung quanh mình đủ hạng người ta,
Tốt xấu lấy đó mà lựa lựa.
1060. Mình được tốt rán làm tốt nữa,
Lỡ xấu thì lo sửa hết đi;
Ai khen chê cũng chẳng quản gì,
Việc thấy phải cứ thi hành tới.
Sức nhẫn nại là nguồn thắng lợi,
Tánh gan lì là mối thành công;
Mỗi người đều đầu não vẫn đồng,
Nhưng bèn chí hay không có khác.
Kẻ bèn chí công thành danh đạt,
Người đổi tâm sặt nghiệp hư thân;
1070. Việc càng to càng khó bao lần,
Càng bèn chí bèn tâm mới được.
Ví dụ sự tu hành chương phước,
Ở đời nay thật rất khó làm;
Xung quanh mình đây việc tục phạm,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 35

- Đầy quyền rũ dễ làm sa ngã.
Nếu người chẳng bền lòng chặt dạ,
Phước không nên đạo quả chẳng thành;
Đó nói riêng về việc tu hành,
Còn việc khác muốn nên cũng thế.
1080. Lấy bền chí ra làm cột rễ,
Đem quyết tâm ra thế thần phù;
Để hoàn thành chí hướng trượng phu,
Biết cư xử tròn câu đời đạo.
Nhận thức rõ kiếp người mộng ảo,
Thì phải mau tìm nẻo thoát ly;
Chớ không nên vì lý do gì,
Ngồi im để chờ khi hoại diệt.
Sự đáng bỏ bỏ ngay chớ tiếc,
Việc nên làm làm riết chớ ngưng;
1090. Người phải nên tự chủ lấy thân,
Và cần có tinh thần nhứt định.
Việc chi cũng phải nên bình tĩnh,
Để xét suy tà chánh thế nào;
Biết rõ rồi sẽ quyết định sau,
Tiến hành đến khi nào kết quả.
Lòng đã quyết trời gầm không nhả,
Dám hy sinh hết cả cuộc đời;
Sớm muộn gì cũng đạt đến nơi,
Đúng như ý của người mình muốn.
1100. Có nhứt định tất đời không uổng,
Có hữu tâm thì chẳng phí công;
Sắt đá không thể cứng hơn lòng,
Lòng cương quyết thì không chi khó.
Lôi Âm Tự được vào tận ngõ,
Nhờ Đường Tăng đầy đủ quyết tâm;
Việc khó nhưng lòng cố kiếm tâm,

36 *Đời Mạt Pháp*

Quả quyết với người rằng sẽ gặp.

Đem hết cả thành tâm tu tập,

Mỗi đạo màu sẽ gặp mỗi manh;

1110. Phật không sai hẹn với chúng sanh,

Nếu sanh chúng trọn lành tâm ý.

Chuyện đến đây lòng còn đang nghĩ,

Bỗng nhiên nghe bài kệ khác thêm,

Rằng:

Muốn làm Phật hay Ma,

Tự hỏi lấy lòng ta;

Đừng hỏi nơi Phật Tổ,

Cũng chớ hỏi Di Đà,

Việc ấy do mình định,

Phật không tính sao ra;

1120. *Siêu đọa thì Phật bảo,*

Làm không vốn tại ta,

Mình có thể làm Phật,

Mình có thể làm ma;

Tự mình nhắm mắt lại,

Tự mình mở mắt ra.

Mình phải tự tu lấy,

Không thể mượn người ta;

Tội phước do mình tạo,

Lành dữ do mình ra.

1130. *Dù ngồi bên cạnh Phật,*

Lòng ma vẫn ra ma;

Gần ma mà lòng Phật,

Chung cuộc thấy Di Đà.

Phật do mình hiện tới,

Phật do mình đi xa;

Chớ nghi ngờ lẫn quẩn,

Đừng gạn hỏi bao la.

Thanh Sĩ - Hiền Đạo 37

1140. *Muốn thoát ly cảnh khổ,
Phải tự quyết nhẩy ra;
Không tham của dương thế,
Chẳng nhiễm cảnh Ta bà.
Nguyện vãng sanh Cực Lạc,
Quyết đợc tọa Liên hoa;
Tâm không rời Phật tổ,
Lòng chẳng cách Di Đà.
Luôn luôn lo tự giác,
Thường thường nhớ giác tha;
Thương người như cật ruột,
Giúp người tợ giúp ta.*
1150. *Lo khai trí Bát nhã
Lo mở tánh Ma-ha;
Việc khó làm làm đợc,
Điều khó nhẫn nhẫn qua.
Vì người vui bố thí,
Vì người vui xuất gia;
Công đức không riêng hưởng,
Công đức cho muôn nhà.
Từ bi khắp thiên hạ,
Chẳng từ bi riêng ta;*
1160. *Khi đợc tâm như thế,
Không gọi Phật cũng ra.
Phật sẵn nơi sanh chúng,
Phật ở khắp Ta bà;
Người đợc lòng như Phật,
Tất cùng Phật hợp hòa.
Người mê không thấy Phật,
Phật giác thấy người ta;
Tu ở nơi am tự,
Hoặc tu ở tại gia.*

38 *Đời Mạt Pháp*

1170. ***Đều là có Phật cả,
Chớ phân biệt gần xa;
Thành tựu mau hay chậm,
Do tâm lực mình ra.
Lấy đó làm căn bản,
Để cầu đạo Thích Ca;
Cũng lấy đó làm chánh,
Để niệm Phật Di Đà.
Tu hành được thế ấy,
Không lầm lạc đường tà;***

1180. ***Điều này nên nhớ kỹ,
Khuyến tấn khắp chư gia.***

Theo kệ này để bước đi ra,
Đường tu học sẽ là nên được.
Muốn bá tánh đều khai huệ phước.
Bài kệ này hẹn ước truyền sâu;
Giúp nữ nam sớm thấy đạo màu,
Khỏi sợ lạc bước vào tà kiến.
Nếu tâm đức thường lo trau luyện,
Tội lỗi không còn diễn lan ra;

1190. Phước biết lo thì tội biết xa,
Phật biết kính thì ma biết lánh,
Người có đạo phải nên có hạnh,
Hạnh không xong đạo chẳng hề rồi;
Đạo hạnh cần nhưt quyết trau giồi,
Khi toàn thiện là người chánh đạo.
Tội hay phước đều do mình tạo,
Cố nhiên đời hay đạo cũng mình;
Phải cần nên đầy đủ đức tin,
Tự điều khiển lòng mình trong sạch.

1200. Tâm cứng cõi dâm so thiết thạch,
Tánh sạch trong bì kịp ngọc châu;

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 39

- Trong biển đời chẳng để đời câu,
Sức tự chủ lúc nào cũng có.
Biết quấy sai thì lòng tự bỏ,
Biết chánh chơn thì cố tâm làm;
Được trở nên nhập Thánh siêu phàm,
Hầu hết cũng nhờ tâm tự quyết.
Việc đời có ai mà chẳng tiếc,
Nhưng không ham vì biết đời tàn;
1210. Lo tu hành cam chịu gian nan,
Vì biết đạo là đàng cứu cánh.
Phàm có thể trở nên Thần Thánh,
Nếu như người bỏ đặng phàm tâm;
Không để lòng tái phạm lỗi lầm,
Từ đó sẽ chứng chơn đạo quả.
Phật cùng người có đâu xa lạ,
Không gặp nhau vì dạ khác nhau;
Nếu cho lòng cùng một sắc màu,
Người cùng Phật hòa nhau tức khắc.
1220. Được thấy Phật thì ma hết bắt,
Đạo khi nên đời tất được xong;
Rán tu cho phước huệ viên thông,
Đừng để uổng phí công hương khói.
Như bài kệ vừa qua đã nói,
Làm Phật, Ma tự hỏi lòng mình;
Nếu muốn cho khỏi kiếp tử sinh,
Tự mình phải tu hành chơn chánh.
Mười điều dữ hoàn toàn xa tránh,
Mười điều lành cố gắng làm xong;
1230. Việc hồng trần vọng tưởng cũng không,
Đường Phật pháp một lòng tinh tấn.
Bị sự thế buộc bao nhiêu bận,
Rán gỡ ra cho đặng tự do;

40 *Đời Mạt Pháp*

Khô Ta bà tất chẳng còn lo,
Được khoái lạc vốn là ngày ấy.
Trong lòng này vừa suy đến đấy,
Kể được bài kệ dạy nói thêm
Rằng:

1240. *Chỗ nào có vạn vật,
Chỗ ấy có pháp Phật;
Chúng sanh đếm không cùng,
Pháp Phật tính chẳng hết.
Phật luôn nhớ chúng sanh,
Chúng sanh thường quên Phật;
Di Đà độ không ngừng,
Phật Tổ cứu chẳng dứt.
Cả mười phương Như Lai,
Cùng khắp chư Bồ Tát,
Nào là lo cứu sanh,
Nào là lo độ thác.*
1250. *Khi độ bằng ngôn từ,
Khi độ bằng tài vật;
Tùy phương mà giúp người,
Tùy người mà nói pháp.
Vì người mà xả thân,
Vì người mà nhẫn nhục;
Cho chúng sanh từ bi,
Cho chúng sanh công đức.
Vì chúng sanh mà sanh,
Vì chúng sanh mà tịch;*
1260. *Phương tiện gieo duyên lành,
Phương tiện truyền đạo đức.
Hoặc độ ngay kiếp này,
Hoặc độ nơi kiếp khác;
Cứu chúng sanh được vui,*

- Cứu chúng sanh khỏi ác.
Chư Phật cứu độ luôn,
Dù đến vô số kiếp;
Phật độ thế đành rồi,
Thế gian tự độ tiếp.*
1270. *Để cho Phật độ không,
Độ bao giờ cho hết;
Vui do chúng sanh gây,
Khổ do chúng sanh diệt.
Vừa tự độ lấy mình,
Vừa cầu xin Phật giúp;
Biết lợi được có thuyên,
Tất khỏi lo chết ngộp.
Lợi ích cả hai phương,
Tự lực và tha lực;*
1280. *Chúng sanh có nhiều người,
Quá y lại nơi Phật
Chỉ niệm Phật cho nhiều,
Không lo hành đạo đức;
Ngoài miệng niệm Nam Mô,
Trong lòng còn tích ác.
Thế là trái tu hành,
Thế là trái lời Phật;
Phật chỉ độ hiền lương,
Phật không độ hung ác.*
1290. *Trước ác mà sau hiền,
Tất nhiên là Phật giúp;
Trước hiền mà sau hung,
Tất Phật không thể vớt.
Mình biết mình còn hung,
Phật biết thừa mình ác;
Người ôm cái ác tâm,*

42 *Đời Mạt Pháp*

*Thật luống công niệm Phật
Phật tuy rất từ bi,
Không vị tư ai hết;*

1300. *Phật không giúp người này,
Để làm hại người khác.*

*Lòng Phật rất công bình,
Phân minh rành thiện ác;
Tưởng Phật như ý phàm,
Tất là sai tánh Phật*

*Nên lấy tâm công bình,
Nên lấy lòng chơn chất;*

*Để mà niệm Di Đà,
Để mà cầu chư Phật*

1310. *Thế mới gọi nhà tu,
Thế mới gọi đạo đức;
Niệm thế sẽ chứng thành,
Niệm thế sẽ hiệu lực.*

*Ấy là chơn tu hành,
Ấy là chơn niệm Phật;*

*Nam nữ cõi thế gian,
Niệm như vậy khỏi lạc.*

Cách niệm Phật chỉ cho đích xác,
Lòng từ bi phân tách rõ ràng;

1320. Lời kệ qua giúp kẻ thế gian
Càng thêm được vững vàng tin tưởng.
Nếu mình cố gắng lo tu dưỡng,
Tất Phật không hẹp lượng với mình;
Phật từ bi cứu độ chúng sanh,
Chẳng phụ kẻ hữu tình với Phật.
Người niệm Phật được lòng thành thật,
Đương nhiên là có Phật vãng lai;
Phật không hề bỏ sót một ai,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 43

- Nếu người ấy tâm hoài đến Phật
1330. Trừ những kẻ lòng đầy gian ác,
Niệm Phật trong giây lát rồi thôi;
Hoặc những người niệm Phật ngoài môi,
Trong lòng chẳng thật người tin Phật
Tu giả dối chỉ thêm tội ác,
Không bao giờ được Phật hộ trì;
Chớ tưởng rằng Đức Phật từ bi,
Độ tất cả bất tri lành dữ.
Biết niệm Phật rán làm thiện sự,
Phước sanh thì nghiệp dữ tiêu đi.
1340. Nếu người không gây tội lỗi gì,
Thêm niệm Phật càng qui Phật chóng.
Ví như kẻ của tiền dư đọng,
Mà làm thêm chắc đặng mau giàu;
Còn người nghèo mà biết cần lao,
Tất là khỏi bị câu đói rách.
Như bài kệ qua rồi đã vạch,
Phật hay ma vốn thật tại mình;
Người há không trau sửa tánh tình,
Để cho được trọn lành như Phật.
1350. Tuy sống giữa đời đầy vật chất,
Sanh nhai bằng nghề nghiệp chánh chơn;
Được thế là mới gọi hiền nhơn,
Và cũng đứng vào hàng trong sạch.
Nuôi sống cố nhiên là nhiều cách,
Nhưng nó không bắt buộc làm hung;
Làm hiền lành chơn chánh hiếu trung;
Đời sống có thể cung cấp được.
Tại sao phải làm điều bạo ngược,
Chẳng những là ô trược thân danh,
1360. Mà còn làm đời sống bất lành,

44 *Đời Mạt Pháp*

- Các tội lỗi buộc ràng mỗi bữa.
Nên xét kỹ tự mình lo sửa,
Cho lương tâm không hổ với đời;
Dù người không tin tưởng Phật Trời,
Cũng phải biết việc người tốt xấu.
Việc tốt đẹp thì nên tạo cầu,
Điều xấu xa thì chớ tập tành;
Luật pháp cần tôn trọng tuân hành,
Việc làm phải tốt lành chơn chánh.
1370. Quyền lợi của người nên trọng kính,
Và nên lo an định quốc dân;
Dù không tu cũng sánh bực Thần,
Đương nhiên quý báu hơn tu dối.
Sống đời chẳng để cho phạm tội,
Tuy người nhưng đáng gọi Thần Tiên;
Ai cũng đều ăn ở lương hiền,
Xã hội chẳng trở nên hỗn loạn.
Giúp cuộc sống cho nhau chính đáng,
Mỗi người đều có bổn phận lo;
1380. Dân hiền hòa cùng được ấm no,
Nước nhà cũng khỏi lo sanh biến.
Nếu đức hạnh của người tiến triển,
Thì sự tu sẽ đến chẳng không;
Đạo lý luôn có sẵn nơi lòng,
Có dịp đến thì trông thấy nó.
Thấy Phật cũng đến từ chỗ đó,
Nếu lòng người đừng có lãng quên;
Cũng như lời kệ đã nói trên,
Người có thể làm nên Tiên Phật.
1390. Tánh tự chủ nếu không để mất,
Thì là không bị vật khiến sai;
Sẽ trở nên người tốt lành ngay,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 45

- Dù có lỗi những ngày quá khứ.
Tội nơi tâm lấy tâm trừ khử,
Tự lòng mình đổi dữ ra lành;
Thế cho nên chỉ một khắc canh,
Từ trước đổi ra thanh chẳng khó.
Đã có lắm người như thế đó,
Chỉ phút giây được tỏ đạo màu;
1400. Khắc nào như đêm tối đã lâu,
Trong tức khắc trời soi sáng cả.
Quyết tu sẽ có ngày đắc quả,
Đúng như câu vạn sự do tâm;
Học Phật đừng quên chữ thậm thâm,
Người bền chí sẽ tâm được đạo.
Lấy nhẫn nhục chịu khi khảo đảo,
Đem giới răn để bảo vệ lòng;
Việc khó khăn và lúc gai chông,
Đủ nghị lực với lòng tin tưởng.
1410. Cảnh xung quanh có nhiều ảnh hưởng,
Đừng để cho ép uổng được mình;
Trí huệ đem phán xét sự tình,
Thiền định lấy ra bình tâm địa.
Bao nhiêu đó biết lo trau tria,
Trên đường tu không ngã nửa chừng;
Chỉ một đời đủ chứng Phật Thần,
Không cần phải xả thân nhiều kiếp.
Đến đây tiếng kệ cho nghe tiếp,
Rằng:
- Cõi Ta Bà thế giới,
Hữu hình thì tất hoại;
Vạn vật chung số phận,
Chẳng phải riêng hơn loại.
Ai cũng lo nghèo giàu,***
- 1420.

46 *Đời Mạt Pháp*

- Ai cũng lo thắng bại;
Giàu nghèo rồi cũng thôi,
Thắng bại rồi cũng bãi.
Người đời không trường sanh,
Sự vật chẳng tồn tại;
Vật nối nhau tiêu tàn,
1430. Người nối nhau chết mãi.
Cách sống có nhiều phương,
Cách chết cũng nhiều loại;
Sống đều sống không lâu,
Chết đều thân tan hoại.
Ý dục lớn như non,
Lòng tham sâu tựa hải;
Người với người gian lừa,
Người với người giết hại.
1440. Ai cũng tưởng khôn ngoan,
Không ai cho ngu dại;
Người là chỗ hơn thua,
Người là nơi lợi hại.
Ai cũng muốn thành công,
Không ai mong thất bại;
Nào việc dữ việc lành,
Nào việc quấy việc phải.
Mỗi người muốn khác nhau,
Trong thế giới nhơn loại;
Do đó sanh cạnh tranh,
1450. Do đó sanh biến cải.
Vô số cuộc lệ rơi,
Vô số cảnh máu chảy;
Đời là bãi tha ma,
Đời là cái khổ hải.
Khổ chẳng phải tại trời,*

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 47

- Mà khổ do nơn loại;
Nên khuyên nhau hiền từ,
Nên khuyên nhau hối cải.
Khá làm phước làm nhân,
1460. Khá tương thân tương ái;
Giúp nhau được sanh tồn,
Giúp nhau khỏi sát hại.
Cho nhau đủ gạo cơm,
Cho nhau có lụa vải;
Vật dụng được đủ đầy,
Phương tiện được rộng rãi.
Không còn kẻ vô liêm,
Không còn người mất dạy;
Học thức được đồng đều,
1470. Đức hạnh ai như nấy.
Giúp nhau được sướng vui,
Giúp nhau được an thái;
Tạo Thiên đường thế gian,
Tạo Cực Lạc hiện tại.
Ai cũng được từ bi,
Ai cũng lo bác ái;
Mạng người biết kính yêu,
Của người không cướp lấy,
Được tâm hồn cao siêu,
1480. Được tinh thần quảng đại;
Đời sống hết đói nghèo,
Lòng dạ hết ngu dại.
Người bình đẳng như nhau,
Cảnh an ninh được mãi;
Nghiep mê người chẳng gây,
Cõi khổ tất biến cải.
Có thể dứt luân hồi,*

48 *Đời Mạt Pháp*

*Có thể ngăn kiếp hoại;
Sanh tử đổi Niết Bàn,
1490. Oan khiên đổi tự tại.
Người người được thanh nhàn,
Người người không chướng ngại;
Chúng sanh cõi Ta bà,
Cũng nên suy xét lại.
Mau hợp lực đồng tâm,
Để lấp xong khổ hải;
Giải thoát là tối cần,
Tử sanh là trọng đại.
Ngày giờ qua rất mau,
1500. Khuyên người chớ trễ nãi;
Mỗi bữa cố tiến lên,
Đừng phút nào lùi lại.
Cần nói chí Phật đà,
Nên rộng tình hơn loại;
Lo cho cả hơn sanh,
Được an vui mãi mãi.*

Con người sống trong thời hiện tại,
Mặc dù là thông thái văn minh;
Nhưng vẫn còn trong cảnh tử sinh,
1510. Theo định luật hữu hình tất hoại.
Người vẫn bệnh vẫn già chết mãi,
Vật có sanh đều hoại đều tàn;
Khổ não còn đầy giữa thế gian,
Thân người rốt cuộc hoàn tro bụi.
Sự vật thấy chế nhiều thứ mới,
Già chết xem còn cũ như xưa;
*Sức lên trời xuống biển có thừa,
Nhưng thiếu sức ngăn ngừa thân chết.
Giàu sang bỏ xác rồi cũng hết,*

Thanh Sĩ - Hiền Đạo 49

1520. Nghèo hèn hơi thở dứt cũng thôi;
Hỏi cái chi là của người đời?
Trả lời chẳng có gì tất cả.
Chỉ một cuộc lữ hành xú lạ,
Về rồi thôi không thể mang theo;
Đời khác chi là cảnh bọt bèo,
Không thể tránh khỏi ngày tan rã.
Thật là kiếp con người tạm giả,
Thế gian là mồi mả của người;
Kể từ khi mới có đất trời,
1530. Kéo dài đến cõi đời hiện tại.
Trái đất của người đang ở đây,
Không chỗ nào chẳng có thầy chôn;
Thầy người này ra đất ra bùn,
Mọc rau cỏ nuôi thân người khác.
Thầy kiếp trước mọc lên rau rác,
Kiếp sau ăn không biết là thường;
Người nói nhau chịu chết một đường,
Dù tài trí không phương cạy gỡ.
Kiếp sống ngắn lo lường vô số,
1540. Ít sự vui sự khổ thì nhiều;
Ngày tháng quanh quẩn có bấy nhiêu,
Xưa nay vẫn một chiều không khác.
Người này thác kể người kia thác,
Sự thác là kết cuộc đời người;
Bất luận ai sống dưới gầm trời,
Không tránh khỏi ngày hơi thở dứt.
Thế thì khá nên tin lời Phật,
Lo tu cho giải thoát kiếp phàm;
Các nghiệp mê cõi thế không làm,
1550. Tất là khỏi bị sanh tử kiếp.
Tạo nghiệp tất nhiên là thọ nghiệp,

50 *Đời Mạt Pháp*

- Nghiệp nào thì chịu kiếp nấy ra;
Nghiệp người ta sanh kiếp người ta,
Nghiệp thú vật sanh ra thú vật.
Nghiệp ác tất rơi vào chỗ ác,
Nghiệp lành thì được gặp chỗ lành;
Chúng sanh tùy nghiệp tạo mà sanh,
Có sanh tất phải đành có tử.
Việc sanh tử muốn cho rảnh sự,
1560. Nghiệp hồng trần chớ thứ nào gây;
Lo tu hành cầu đạo Như Lai,
Tâm ô nhiễm trần ai giữ sạch.
Trong lòng tưởng Phật không hờ cách,
Nhìn thế gian bằng mắt từ bi;
Thấy khổ lo cứu hết khổ nguy,
Thấy mê độ mê si được khỏi.
Làm phước đức không làm tội lỗi,
Lợi cho đời chẳng hại người đời;
Ở phàm nhưng phàm tánh đã rời,
1570. Chắc chắn nghiệp luân hồi hết được.
Mọi người biết đua nhau làm phước,
Chẳng những cùng sống được an vui;
Còn giúp khi thác khỏi luân hồi,
Nhứt là khỏi sanh nơi thống khổ.
Người há chẳng cùng nhau tế độ,
Dìu dắt qua khỏi lộ tử sanh,
Tế độ nhau được sống no lành,
Là được biết tu hành giải thoát.
Nghĩ đến đây kể bài kệ khác,
1580. Cho nghe qua những việc như sau
Rằng:
*Những điều người đã nghĩ,
Đúng như lời Phật chỉ;*

- Kiếp chúng sanh vô thường,
Cõi thế gian mộng mị.
Cứ nối nhau sanh thành,
Cứ nối nhau tiêu hủy;
Không phải là mới đây,
Mà đã từ vô thủy.
Khổ lão không thể ngăn,
Khổ tử không thể trị;
1590. Thời đại có khác nhau,
Sống chết vẫn một lý.
Đen trắng khác mặt mày,
Vui buồn đồng tánh ý;
Sống theo lối cảm tình,
Sống theo lòng ích kỷ.
Nào tha thiết ái ân,
Nào mong cầu danh vị;
Kẻ trẻ chưa vừa lòng,
1600. Người già chẳng mãn ý.
Ai cũng muốn trường sanh,
Ai cũng muốn phú quý;
Bệnh tật ai cũng ghê,
Chết chóc ai cũng kỵ.
Nhưng bệnh tật khó lìa,
Nhưng chết chóc khó tị;
Ai cũng tốn công lao,
Ai cũng hao tâm trí,
Thân sống không giữ còn,
1610. Muốn ham chẳng được phi;
Định mạng của người đời,
Xưa nay không sai dị
Người cũng nên tỉnh hồi,
Người cũng nên suy nghĩ;*

52 *Đời Mạt Pháp*

- Giải thoát kiếp vô thường,
Ly khai đời mộng mị.
Bằng cách học từ bi,
Bằng cách tìm chân lý;
Chinh phục máy càn khôn,
1620. Thông qua cõi huyền bí.
Cửa luân hồi hết vào,
Biển tử sanh hết lụy;
Luôn luôn được trường tồn,
Thường thường được như ý.
Ấy mới chơn vinh quang,
Ấy mới chơn địa vị;
Người đạt tới mức này,
Thật là chơn giá trị.
Người đời càng văn minh,
1630. Việc sống chết càng nghĩ;
Tìm cách trừ khổ đau,
Cho người đời hoan hỷ.
Phật cũng vì tử sanh,
Đem pháp tu ra chỉ;
Hiện tại được an vui,
Hậu lai hết khổ lụy,
Nghe lời Phật thì hòa,
Nghe lời Phật hết nguy;
Phật hoàn toàn từ bi,
1640. Phật hoàn toàn chân lý.
Vì chúng sanh mà làm,
Vì chúng sanh mà nghĩ;
Tu cho cả chúng sanh,
Không tu cho ích kỷ,
Giúp mọi người phước duyên,
Giúp mọi người huệ trí;*

Thanh Sĩ - Hiền Đạo 53

*Thấy tai nạn lo trừ,
Thấy bệnh tật lo trị.
Độ người hết khổ sâu,
Độ người hết phiền lụy;
Thật lòng thành mà tu,
Thật lòng thương mà thí.
Đó mới thật tu hiền,
Đó mới thật đạo lý;
Kẻ học đạo rón hành,
Người mộ tu khá nghĩ.
Đạo Phật là chánh minh,
Đạo Phật không hồ mị;
Xưa nay chẳng đổi đời,
Người đời nên xét kỹ.
Làm theo lời Phật khuyên,
Đi theo đường Phật chỉ;
Thống khổ không còn mang,
Luân hồi không còn bị.
Thật tự tại tự do,
Thật tự thân tự trị.*

Kệ đã qua nhưng lòng còn nghĩ,
Đạo Phật là chơn lý vô cùng;
Vì cứu đời vì lợi ích chung
1670. Thật bác ái thật lòng từ mẫn.
Nếu sanh tử người không vương vấn,
Đạo Phật không còn bận khai trương;
Ngày nào người sanh tử còn vương,
Ngày ấy vẫn còn trương đạo Phật.
Kẻ lâm lạc ra tay dìu dắt,
Người đắm chìm ra sức vớt lên;
Chẳng mong ai nghĩa trả ơn đền,
Ấy bốn phận thiêng liêng đạo Phật.

54 *Đời Mạt Pháp*

- Giúp sanh chúng ám no vật chất,
1680. Còn giúp cho sáng suốt tinh thần;
Biết mở đường lập mạng an thân,
Thoát khỏi cảnh mộng trần tạm kiếp.
Việc độ thể luôn luôn được tiếp,
Thời nạn qua thời khác nối theo;
Cứu chúng sanh khỏi kiếp bọt bèo,
Đó là cái mục tiêu Đạo Phật
Tinh yêu chúng không bao giờ mất,
Việc độ đời sau trước một niềm;
Khi bình thì lo độ không im,
1690. Lúc loạn cũng vẫn tìm cứu vớt.
Nếu đau khổ chúng sanh chưa bớt;
Đạo Phật còn cần được rộng khai;
Đem an vui tất cả Nhơn loài,
Đem hòa nhã Đông Tây Nam Bắc.
Giải cứu cảnh sống đời gay gắt,
Phá tan bao thế lực bất công;
Thực hiện cho người được tương đồng,
Hết cách biệt ở trong đời sống.
Mọi người nối liền dây cảm động,
1700. Giúp đỡ nhau kính trọng lẫn nhau;
Cả hai bề trí đức nâng cao,
Để được khỏi phạm vào tội lỗi.
Đạo Phật giúp người đường phúc lợi,
Đạo Phật cho người lối quang minh;
Đạo Phật là độ tử độ sinh,
Đạo Phật vốn trọn lành trọn sáng.
Đạo Phật chẳng nói làm mù quáng,
Đạo Phật không mê tín dị đoan;
Đạo Phật là cứu khổ thế gian,
1710. Đạo Phật rất minh quang đường lối.

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 55

- Xưa nay vẫn một niềm cứu rỗi,
Cứu xác thân cứu tới linh hồn;
Đáng kính thay Đức Phật Thế Tôn,
Cho sanh chúng con đường Phật Đạo.
Do đường ấy thoát vòng khổ não,
Dữ hóa lành hung bạo hóa hiền;
Được tỉnh ra khỏi giấc sầu miên,
Từ biển ái được lên bờ giác.
Biết rõ nẻo luân hồi sống thác,
1720. Không còn gây tạo các nghiệp mê;
Quyết phát tâm cầu đạo Bồ Đề,
Cho khỏi kiếp u mê trọng trước.
Nếu không Phật không thầy chỉ trước,
Đường tử sanh đâu biết chặn ngăn;
Từ bi thay chừ Phật Pháp Tăng,
Ân đức ấy biển non khó sánh.
Rất mong mỗi thập phương bá tánh,
Nghe kệ kinh được tỉnh ngộ lòng
Do theo đường Phật giáo lướt xông.
1730. Về Cực Lạc lánh vòng tục lụy.
Hôm sớm một lòng gìn đạo lý,
Chịu khó khăn trì chí tu hành;
Rèn tâm hồn cho được cao thanh,
Sửa tánh nét trở nên hiền đức.
Cách ăn nói hoàn toàn chơn chất,
Công việc làm rất mực thẳng ngay;
Riêng mình không mưu việc hại ai,
Cũng chẳng xúi người gây việc dữ.
Lấy lòng thật đem ra đối xử,
1740. Dùng công tâm xét nghĩ sự đời;
Thường khoan dung rộng lượng cho người,
Lo nâng đỡ tài bồi dân chúng.

56 *Đời Mạt Pháp*

- Trau thân phận cho đời hữu dụng,
Ở thanh liêm cho chúng soi gương;
Hành vi cần giữ được thích đương,
Tư tưởng phải cho luôn chánh đáng.
Gặp việc nghĩa cố làm không chán,
Trên đường tu gai ngạnh chẳng nao;
Nghĩa càng làm ý chí càng cao,
1750. Tu càng luyện não đầu càng mạnh.
Lúc nào cũng chủ trong tâm tánh,
Không để cho ngoại cảnh cầm đầu;
Luôn luôn đi theo chí nguyện cầu,
Đó mới thật học câu Phật Giáo.
Nếu dân chúng đồng tâm hành đạo,
Đúng như lời Phật bảo trong kinh;
Tất nhiên là thiên hạ thái bình
Ai cũng được no lành cơm áo.
Trong nhà chẳng sanh điều xào xáo,
1760. Ngoài ngõ không loạn bạo xảy ra;
Chỗ xa gần cũng được an hòa,
Người đây đó đều là vui vẻ.
Biết lễ nghĩa từ già chí trẻ,
Biết khiêm cung chẳng kẻ nào không;
Luật nước nhà ai cũng biết tòng,
Việc xã hội người đồng lo tới.
Ai cũng biết “dĩ hòa vi quý”,
Ai cũng lo phúc lợi giúp nhau
Cái tinh thần tự giác nâng cao,
1770. Tánh phục thiện lúc nào cũng có.
Trau tâm trí luôn luôn sáng tỏ,
Rèn tánh lành đầy đủ hiền lương;
Cứu giúp người là việc chủ trương,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 57

- Giải thoát vốn là đường duy nhất.
Các việc ấy của người đạo Phật,
Rất rõ ràng không chút lu mờ;
Kể từ xưa cho đến bây giờ,
Chơn đạo Phật vẫn là như thế.
Đọc kỹ lại lời trong kinh kệ,
1780. Người sẽ trông thấy rõ mười phần;
Đạo Phật không độc thiện kỳ thân,
Mà đạo Phật là chân đại độ.
Đạo Phật cũng là chân giác ngộ,
Không bao giờ thoái hóa tinh thần;
Luôn luôn là ở sát bên dân,
Phương tiện độ khách trần mọi mặt.
Mình được giác độ cho người giác,
Mình được vui đem sót người vui;
Thật lòng thương giúp đỡ mọi người,
1790. Đó là kẻ tu nơi cửa Phật.
Phật chẳng bảo tu ngồi nhắm mắt,
Phật bảo tu hoạt bát tinh thần;
Mở từ bi tế thế độ dân,
Mở trí huệ đưa thân dắt chúng.
Gặp khi dững phi thường anh dững,
Gặp khi nhu rất đúng hòa nhu;
Ngày đêm lo công đức là tu,
Chơn tu chẳng khi nào yếm thế.
Bao giờ cũng lo bề cứu tế,
1800. Đó mới là thật kẻ tu hành;
Và tu như vậy sẽ đắc thành,
Ai còn dám cho rằng vô ích.
Tu sai cách nên người chỉ trích,
Tu đúng theo lời Phật ai chê;
Tu bướng cang tức thị tu mê

58 *Đời Mạt Pháp*

- Tu suy xét ấy là tu tỉnh.
Tu mê chẳng bao giờ kiến tánh,
Tu tỉnh thì chắc đặng minh tâm;
Kiến tánh rồi sự vật hết làm,
1810. Minh tâm được huyền thâm rõ thấu.
Hết làm lạc thì không trần cấu,
Rõ huyền thâm chẳng bấu tục phạm;
Trần cấu không thì nghiệp hết giam,
Tục phạm chẳng tức làm Phật Thánh.
Tu niệm phải chú nơi kiến tánh,
Hành đạo cần đạt đến minh tâm;
Ấy là điều tu sĩ kiếm tâm,
Dù rằng phải hy sanh cao giá.
Tu hành cố nhiên cầu đắc quả,
1820. Đắc quả rồi càng độ chúng sanh;
Độ sống lành độ chết cũng lành,
Đó là cái chơn tình nhà Phật.
Mong những kẻ mộ đường đạo đức,
Rán tìm ra nguồn gốc sự tu;
Hầu làm cho đạo Phật hết lu,
Đánh thức kẻ từ lâu làm hiểu.
Được thấy đạo Phật không thể thiếu,
Công đức kia của triệu không bì;
Đó mới là thật kẻ tu trì,
1830. Đó mới thật người qui y Phật.
Tu thế mới không xa sự thật,
Tu thế là hạnh phúc cho đời;
Xưa nay cho đến suốt hậu thời,
Tu ấy đáng cho người ghi nhớ.
Vừa tới đây kẻ nghe kẻ tỏ,
Rằng:
Như lời kẻ nói qua,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 59

- Hiện tại cõi Ta Bà;
Nhằm thời kỳ mạt pháp,
Cửa Phật vắng người ta.*
1840. *Ít người tu chơn chánh,
Nhiều kẻ học ma tà;
Ngoài đường nhiều Phật tử,
Trong chùa lắm sãi ma.
Nhiều kẻ tu tự lợi,
Ít người tu lợi tha;
Chỉ tu nơi cửa miệng,
Hoặc tu ở cà sa.
Không giáo truyền Phật Pháp,
Chẳng cứu độ người ta;*
1850. *Từ bi không thực hiện,
Bồ thí chẳng làm ra.
Thấy mê đành ngoảnh mặt,
Nghe khổ nữ bỏ qua;
Xã hội không màng biết,
Nhơn sanh chẳng thiết tha.
Cách tu như thế đó,
Trái lời của Phật Đà;
Khiến người đời phê phán,
Khiến ngoại đạo kêu ca.*
1860. *Cho tu hành vô ích,
Cho tôn giáo mù lòa;
Gây nghi ngờ bá tánh,
Làm chán nản đàn na.
Lòng tin lần lần kém,
Cửa Phật lần lần xa;
Quay theo đường tội ác,
Trở lại lối yêu ma.
Nhưng tăng ni tu dối,*

60 *Đời Mạt Pháp*

1870. *Những đạo chúng lòng tà;
Chớ ỷ dương nương Phật,
Đừng lợi dụng bá gia.
Khá nhớ ơn Tam Bảo,
Nên đáp nghĩa đàn na;
Dùng áo cơm bá tánh,
Phải cứu độ người ta.
Phật pháp lo phổ biến,
Công đức lo tạo ra;
Thuyền từ đưa đây đó,
Đuốc huệ rọi gần xa.*
1880. *Kêu người lo tu tỉnh,
Khuyên kẻ niệm Di Đà;
Thấy chánh khuyên thêm chánh,
Thấy tà khuyên bỏ tà.
Mùi thiền xông khắp chốn,
Nước tịnh rưới muôn nhà;
Tăng cao lòng tin Phật.
Mở rộng đạo Thích Ca.
Đó mới là hành đạo,
Đó mới là thiền gia;*
1890. *Đạo hưng do tăng chánh,
Nước thịnh do dân hòa.
Quan hệ ấy khá nhớ,
Trách nhiệm ấy đừng xa;
Những người tu cư sĩ,
Cũng như kẻ xuất gia.
Bốn phận cần gìn giữ,
Quy tắc chớ bỏ qua;
Cư sĩ tròn cư sĩ,
Xuất gia tròn xuất gia.*
1900. *Lo thoát ly trần tục,*

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 61

*Lo cứu độ người ta;
Mục đích ấy ôm chặt,
Chí nguyện ấy thiết tha.
Gian lao không lùi bước,
Chướng ngại cố vượt qua;
Nếu quyết tu như thế,
Tất nhiên Phật hiện ra.*

*Đạo quả được minh chứng,
Công đức được bao la;
1910. Chúng sanh đời mạt pháp,
Tu như vậy mới là...*

Những lời trong bài kệ nói qua,
Rất mong kẻ gần xa chú ý.
Hạng xuất gia như người cư sĩ,
Đồng nhất tề đạo lý lo xong;
Không thẹn nơi Tam Bảo hội đồng,
Cũng chẳng hổ ở trong bè bạn.
Tâm cố định có ngày hết loạn,
Đạo cố tu sớm muộn cũng thành;

1920. Tu vốn là quan trọng sự hành,
Hành đạo được là thành quả được.
Muốn tu chớ để lòng nhu nhược,
Phải quyết tâm nỗ lực thi hành;
Lòng thì chung lo việc làm lành,
Luôn nuôi chí cầu sanh Phật Quốc.
Quyết tìm kiếm cho ra cảnh thật,
Khác hơn muôn sự vật tạm trần;
Trước độ mình khỏi chuyên luân thân,
Sau cứu kẻ khác an lạc kiếp.

1930. Nhứt nguyện chẳng tạo gây ác nghiệp,
Dứt con đường tái kiếp phàm phu;
Vẫn biết rằng đạo Phật khó tu,

62 *Đời Mạt Pháp*

- Nhưng lòng quyết tu cầu cho được.
Nhu lời kệ đã vừa nói trước,
Nay nhằm kỳ mạt pháp chơn truyền;
Rất ít người cùng Phật hữu duyên,
Vì lẽ đó cửa thiền vắng khách.
Nếu có kẻ khởi tâm tưởng Phật,
Ấy là do tiền kiếp hữu căn;
1940. Nếu con đường Phật pháp cứ phăng,
Nhứt định cõi Niết Bàn đến được.
Gặp gai góc nếu không lùi bước,
Tất nhiên là đi được tới nơi;
Sự nên hư do ở lòng người,
Thành bại chớ đổ nơi Trời Phật.
Đời là giả hay là chơn thật,
Để tâm suy xét tất biết ngay;
Đời chính là một giấc mộng say,
Đời là cõi chôn thân thiên hạ.
1950. Thấy như thật nhưng toàn dối giả,
Không một ai được thỏa tâm lòng;
Rốt cuộc điều chi cũng hóa không,
Dù người có luống công bịn rịn.
Nào phú quý nào mùi chung đỉnh,
Nào công danh nào miếng lợi quyền;
Như vùng mây như bọt nước xuyên,
Không thể giữ được thiên tuế nguyệt.
Số định của người là sanh diệt,
Vạn vật là đồng kiếp vô thường;
1960. Có lên mây cũng khó ẩn nung,
Dù xuống đất vô phương trốn thoát.
Cái chết vẫn luôn luôn đeo sát,
Dù người không muốn thác mặc tình;
Thấy rằng trong đời của nhơn sinh,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 63

- Có ản súc vô hình chi phối.
Mang xác thịt không ai tránh nổi,
Sanh làm người đều phải như nhau;
Trẻ rồi già rồi yếu rồi đau,
Rồi phải chết người nào chạy khỏi.
1970. Ấy sự thật không cần phải hỏi,
Ai cũng đều biết rọi như nhau;
Há không tìm phương pháp siêu cao,
Hầu sớm có tầu đào kiếp chết.
Nghe lời Phật nợ trần trả hết,
Nghệp thế gian nhất thiết không gây;
Tất nhiên đường sanh tử khỏi ngay,
Không duyên có đâu thai lại nữa.
Lo tu gấp chớ nên lần lựa,
Đạo sớm thành nghiệp khổ sớm tan;
1980. Cái chết không biết được thời gian,
Đợi gần tống linh sàng thì muộn.
Khi sắp chết trong lòng luống cuống,
Không dễ gì niệm tưởng Di Đà;
Có nhiều người Phật chẳng nhớ ra,
Chết mê sảng hoặc là bất đắc.
Nhu thế tất dứt đường Tiên Phật,
Dù lai sanh cũng chắc vô duyên;
Khó được nghe lời Phật pháp truyền,
Kiếp luân chuyển nối liền không hở.
1990. Việc ấy rất đáng làm lo sợ,
Hiện thời nên hối ngộ mau đi;
Một lòng thành cầu đạo qui y,
Cho sớm được thoát ly mê khổ.
Đời biến chuyển nay thành mai đổ,
Sự luân lưu kim cổ một tuông;
Kẻ thì vui còn kẻ thì buồn,

64 *Đời Mạt Pháp*

- Buồn vui biến đổi luôn tâm trạng.
Lật sử sách ra tra từ đoạn,
Thấy tuồng đời như lạng sóng triều;
2000. Bất luận là buổi sớm buổi chiều,
Cứ lên xuống nói theo không dứt.
Mưu sự sống cạnh tranh đặc thất
Được thì vui còn mất thì buồn;
Cứ thế mà tiếp diễn ra luôn,
Rồi phải chết phải buông tất cả.
Kẻ nông phu hay nhà vương giả,
Chung qui đều thế cả không hơn;
Thế cho nên hầu hết chur nhờn,
Khuyên chớ có vị thân vị kỷ.
2010. Vì thân ấy có ngày phải hủy,
Dù gian ngoan cũng chỉ luống công;
Chi bằng nên mở chí đại đồng,
Giúp nhờn loại sống chung hạnh phúc.
Không thù hận không mang ác đức,
Lại cũng không người đục khoét nhau;
Cảnh vui tươi đâu cũng một màu,
Đó có phải là cao thượng nhi?
Nhân loại được thế là bình trị.
Đàn áp không khinh thị cũng không;
2020. Lúc sống cùng nhau chẳng ác lòng,
Khi thác tất là không báo oán.
Hòn lẫn xác trong đường tươi sáng,
Phật với người tất chẳng khác nhau;
Có phải chẳng là cảnh siêu cao,
Người nên đề tâm vào việc ấy.
Kể nghe kệ khác vang dội lại.
Rằng:

Ôm lấy chí cứu đời,

Thanh Sĩ - Hiền Đạo 65

2030. **Không phải chỉ nhất thời;
Mà lúc nào cũng cứu,
Cứu đến lúc tàn hơi.
Lành thì khuyên nên tấn,
Dữ thì khuyên nên thôi;
Người khổ tùy cứu khổ,
Người vui tùy cứu vui,
Hạng nào cũng tiện độ,
Không hạng nào bỏ trôi;
Từ-bi ban chôn chôn,
Bác ái rải nơi nơi.
Gọi người lo đạo đức,
Khuyên kẻ rán tỉnh hồi;
Chơn lý không ngớt tiếng,
Phật pháp chẳng quên lời.
Cứu độ luôn không nghĩ,
Hoằng hóa luôn không thôi;
Ấy thật người phụng Phật,
Ấy thật kẻ yêu đời.
Gian nan không chán nản,
Trở ngại chẳng bồi hồi;
Ai chê cũng không giận,
Ai khen cũng không vui.
2050. Nghe chê cho chưa hiểu,
Nghe khen cho tường thôi;
Tu không vì khen ngợi,
Tu không vì chê cười.
Tu hành vì giải thoát,
Cứu độ vì thương người;
Muốn ai cũng hết khổ,
Muốn ai cũng được vui**

66 *Đời Mạt Pháp*

2060. **Ấy là tình chư Phật
Ấy là phận cứu đời;
Không quản cơn lao lý,
Chẳng phiền lúc tả toì.
An ninh cũng độ thế,
Ly loạn cũng cứu đời;
Tu cứu toàn thiên hạ,
Đạo hóa khắp mọi nơi.
Đáng độ không tiếc mạng,
Đáng nói không tiếc lời;
Giúp người được giải thoát,
Giúp người hết nỗi trôi.**
2070. **Làm hạnh phúc nhưn loại,
Làm lợi ích mọi người;
Tùy người đưa đến chốn,
Tùy kẻ dắt tới nơi.
Trống xem giờ mà đánh,
Buồm xem gió mà khơi;
Lấy trí huệ độ thế,
Dùng phương tiện cứu đời.
Mục đích làm tỏ ngộ,
Chí nguyện làm an vui;
Người theo tôn chỉ Phật,
Tâm hạnh ấy nên soi.**
- 2080.

Tuy nói rằng mạt pháp rớt đời,
Nhưng lòng Phật thương người không giảm.
Tâm đạo đức người càng u ám,
Sự cứu an Phật Thánh càng tăng;
Tánh từ bi rộng lớn vô ngần (1),
Sức hóa độ chúng sanh không mới.
Đáng kính thay! Tâm hồn thượng cõi,
2090. Cao quý thay! Đường lối Phật gia;

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 67

- Đôi với ai cũng rất hải hà,
Lúc nào cũng xông pha cứu vớt.
Khiến người biết mở tâm chia sót,
Khiến người sanh lòng biết thương nhau;
Nhu nước làm vụn vật tươi màu,
Nhu trời giúp hoàn cầu ấm áp.
Hết mê muội nhờ ơn Phật pháp,
Khỏi lỗi lầm nhờ đức Thế Tôn;
Được biết đường giải cứu xác hồn,
2100. Là nhờ có chơn ngôn của Phật.
Không riêng chúng sanh nơi quả đất,
Cả chúng sanh ở khắp mười phương;
Cũng là nhờ có Phật chỉ đường,
Mới được biết rõ phương giải thoát.
Những người được về nơi Cực Lạc,
Số đông như là cát sông Hằng;
Đức Phật sâu biển khó lường bằng,
Ân Phật lớn núi không đo kịp.
Nghe lời Phật lo tu hiện kiếp,
2110. Tất nhiên là ác nghiệp hết mang;
Giải quyết xong đời sống thế gian,
Các đau khổ nghiệp oan đều dứt.
Sống khỏi cảnh kẻ giành người giựt,
Thác khỏi lo nợ chực oan chờ;
Hoàn toàn ra khỏi kiếp trước nợ,
Luân hồi hết sợ lo quân quít.
Được thông thả không điều xiềng xích,
Được an vui chẳng chút khổ sầu;
Cảnh ấy người đời khá tâm cầu,
2120. Nên cương quyết làm sao đạt tới.
Phật đi trước chỉ cho đường lối,
Mình làm theo tiếng gọi ắt nên;

68 *Đời Mạt Pháp*

- Tuy gốc gai khó nổi bước lên,
Nếu bèn chí tất thiêng (2) quả được.
Sự lao khổ phải mang chịu trước,
Việc an vui sẽ đáp lại sau;
Cứ ngồi yên một chỗ ước ao,
Công việc chẳng thể nào thành tựu.
Nếu người muốn Phật Tiên đến cứu,
2130. Ít nhất là phải có lòng thành;
Đạo muốn siêu mà chẳng chịu hành,
Thì không thể nào thành đạo được.
Nhớ lịch sử Thích Ca thuở trước,
Tất nhiên là giải được nghi nan;
Thích Ca xưa chịu lắm khổ nạn,
Mới là được đắc thành Phật quả.
Các Tiên Thánh cũng như thế cả,
Có ai tu thông thả mà thành;
Người khá soi gương đó tu hành,
2140. Chắc chắn được chứng minh đạo phẩm.
Nên đề trí sớm khuya suy gẫm,
Làm cho thân khỏi đắm chìm thêm;
Cõi thế gian hết bị kẹt kềm,
Địa ngục cũng không làm sa đọa.
Được trường mạng như là Phật cả,
Không còn mang tạm giả số căn;
Bạn với chư Bồ Tát ngày hằng,
Được cụ túc lục thông như ý
Cảnh chơn thật không điều dối mị,
2150. Sự cũng chơn mà lý cũng chơn;
Được thật tâm và cũng thật thân,
Khác hơn cõi hồng trần huyễn hoặc.
Rán lập chí tu thân cho đặc,
Để khỏi mang phàm xác nặng nề;

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 69

- Được kim thân ở cõi Liên Huê,
Sanh tử khổ không hề trôi buộc.
Tu gấp kéo tháng ngày qua huốt,
Dịp qua rồi muốn gặp khó thay;
Bóng thiêu quang chẳng đợi chờ ai,
2160. Sự tu phải hành ngay mới kịp.
Chết trẻ cũng là qua một kiếp,
Chết già thời cũng hết một đời;
Cái chết không hẹn tuổi hẹn người;
Chớ nên đợi ngày mới sẽ hồi.
Chuyện giờ trước còn không lượng nổi,
Huống chi là chuyện tới ngày mai;
Biết bao người vừa mới sông đây,
Sau đó ít phút giây đã chết.
Đợi hơi thở sắp gần khi hết
2170. Mới lo tu thì việc trễ tràng;
Nay khá tu chớ đợi thời gian,
Sớm đi tất nhiên đàng mau tới.
Mong tín nữ thiện nam các giới,
Mau phát tâm phẫn khởi tu hành;
Độ cho thân đạo quả đắc thành,
Cứu cha mẹ vãng sanh Phật quốc.
Đồng thời cũng tế nhơn độ vật,
Được siêu thăng hết kiếp luân hồi;
Biển trần không còn bị nổi trôi,
2180. Cảnh khổ của kiếp người cũng khởi.
Việc đạo lý khá nên học hỏi,
Sự tu hiền cần phải chăm nom;
Giúp tâm hồn thoát cảnh tối om,
Khiến đời sống khỏi vòng tội lỗi.
Giải thoát lấy sự tu làm cội,
Tỏ ngộ do biết lối tu hành;

70 *Đời Mạt Pháp*

- Tu được lòng đầy đủ tín thành,
Đạo sẽ đắc như mình ao ước.
Lòng mình muốn cố làm sẽ được,
2190. Dù việc đời hay việc nhà tu;
Có tâm thành có sức cần cù,
Chí sẽ toại đạo màu sẽ đắc.
Nhìn kim cổ tất là biết chắc,
Thành bại do tâm lực mà ra;
Cương quyết lên chớ có dằn dụa,
Lo tu tỉnh để qua khổ ách.
Trên đường đạo còn nhiều thử thách,
Người cần tăng nghị lực vượt qua;
Nhớ niệm luôn sáu chữ Di Đà,
2200. Lòng cầu đạo đừng xa một phút.
Lóng trong chớ để cho thêm đục,
Làm hiền đừng sanh chút nào hung;
Màn vô minh rán vệt tận cùng,
Gốc vọng tưởng cố khuân cho hết.
Nhớ luyện tập dù rằng mỗi mệ,
Lo công phu dù việc khó khăn;
Y kệ kinh tu niệm thường hằng,
Lấy giới luật để răn tánh hạnh.
Thường tự xét trong lòng tà chánh,
2210. Thường gạn lừa ngôn hạnh tục tiên;
Thấy sai lầm thì chận ngăn liền,
Thấy quấy phạm thì nghiêm hỏi lại.
Lúc nào cũng lo trau sửa mãi,
Dữ đến đâu cũng phải ra lành;
Tu được lòng cương quyết lo hành,
Tất nhiên đạo được thành như nguyện.
Mong bá tánh chí công tu luyện.
Để cho mau được hiển đạo màu;

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 71

Thấy rõ đường Cực Lạc nơi đâu,
2220. Hầu phương tiện chỉ cho nhơn loại.
Sớm khỏi cảnh ta bà khổ hải,
Được hoàn toàn tự tại an vui.

THANH SĨ.

Ghi chú:

(1) ‘vô ngăn’: không ngăn mé, không giới hạn.

(2) ‘thiền’ (từ cũ): thành, có bản ghi là ‘thiên’.

QUYỀN XIV
LÀ PHẬT TỬ

LÀ PHẬT TỬ

*****

- Là Phật tử trong lòng tự hỏi,
Nên làm gì trong cõi người ta?
Ngồi yên niệm Phật Di Đà?
Hay là đi độ người ta xa gần?
Là Phật tử xả thân theo Phật,
Ngày đêm lo tự giác giác tha;
Độ mình và độ người ta,
8. Con đường giải thoát ấy là mục tiêu.
Là Phật tử rất yêu hơn loại,
Lo tìm phương cứu khỏi đau sầu;
Khổ thân chẳng quản chi đâu,
Miễn cho người được hưởng bầu an vui.
Là Phật tử say mùi đạo pháp,
Chẳng còn ham sự vật thế gian;
Chỉ vui thú cảnh Niết Bàn,
16. Duyên trần khi mãn thẳng đàng hồi qui.
Là Phật tử quyết đi bỉ ngạn,
Vai ném xong gánh nặng hồng trần;
Dù rằng vạn khổ thiên tân,
Bước chân hành giả chẳng dừng lại đâu.
Là Phật tử rõ câu sông thác,
Không để cho đời gạt lừa mình;
Trong lòng đầy đủ đức tin,
24. Cứu đời là gốc, độ mình là căn.
Là Phật tử phải năng tu luyện,
Từ phàm tâm mà chuyển thánh tâm;
Dù khi đi đứng ngồi nằm,
Trong lòng cũng vẫn âm thầm trau tria.
Là Phật tử chẳng lìa tâm Phật,

2 Là Phật Tử

- Mỗi từ bi thắt chặt nơi lòng;
Đạo mầu quyết được khai thông,
32. Chúng sanh quyết cứu khỏi vòng trầm luân.
Là Phật tử tinh thần cứng cỏi,
Không để cho mòn mỗi đức tin;
Dù cho vạn tướng thiên binh,
Không ngăn cản nổi lộ trình nhà tu.
Là Phật tử vong xu chẳng quản,
Miễn làm sao cho đặng siêu thăng;
Định ninh có một lời rằng:
40. Đem thân hiện tại ra ngăn luân hồi.
Là Phật tử tuồng đời biết rõ,
Biết có ngày phải bỏ xác thân;
Bởi thân là vật tạm trần,
Dù ai cũng phải một lần chết đi.
Là Phật tử trước khi bỏ xác,
Biết chọn đường Cực Lạc đi ra;
Theo chư Phật chẳng theo ma,
48. Linh hồn không để đọa sa Diêm Phù.
Là Phật tử sự tu là vốn,
Tu trong khi lẫn lộn với đời;
Gần bùn mà chẳng tanh hôi,
Tùy phương nhiếp hóa cho người cùng tu.
Là Phật tử không thù ai cả,
Thấy ai nguy thì khá giải nguy;
Như là một vị lương y,
56. Bệnh thì lo trị bất kỳ là ai.
Là Phật tử ra tay tế độ,
Không ngồi lì một chỗ tụng kinh;
Tùy theo thời thế nhơn tình,
Đề mà độ tử độ sinh cho người.
Là Phật tử không lười việc đạo,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 3

- Hăng hái lo đào tạo phước duyên;
Gian lao chẳng trách không phiền,
64. Quyết làm cho vẹn lòng nguyên từ bi.
Là Phật tử bất kỳ quen lạ,
Lòng kính yêu tất cả mọi người;
Hỏi han đối đáp vui tươi,
Không làm kiêu cách, chẳng lời ngạo khinh.
Là Phật tử tánh tình rộng rãi,
Thứ tha cho kẻ quấy biết chừa;
Không vì bưng bọ mà ưa,
72. Chẳng vì lãnh đạm mà chua lầy hờn.
Là Phật tử không nhân ngã tánh,
Giữ cho tâm bình đẳng thường ngày;
Giàu nghèo bất luận là ai,
Từ bi đối đãi không hai tấm lòng.
Là Phật tử thì không trước chấp (1),
Sự vật không vương mắc nơi tâm;
Ở đời mà chẳng nhiễm thân,
80. Pháp tu thường được giữ cầm tự do.
Là Phật tử phải to gan mật,
Dám đương đầu các cuộc hiểm nguy;
Trên đường giải thoát cứ đi,
Quản chi ác thú, sợ gì phong ba.
Là Phật tử mong qua Tịnh độ,
Đi chớ ngồi một chỗ không xong;
Phải cần bồi đức lập công,
88. Để làm phân bón cho lòng Nam Mô.
Là Phật tử bao giờ cũng tỉnh,
Không để cho bị cảnh rối lòng;
Di Đà thường niệm bên trong,
Dù rằng đang bận lăm công việc gì.
Là Phật tử sự chi cũng xét,

4 Là Phật Tử

- Tránh lỗi sanh trong việc bắt ngờ;
Dù trong cảnh tợ vò tơ,
96. Cũng suy kỹ chẳng để sơ hở lòng.
Là Phật tử nổi dòng dõi Phật,
Thang Liên Đài từ nấc bước lên;
Quyết lo ân trả nghĩa đền,
Ví dầu nguy hiểm gặp ghềnh dường bao.
Là Phật tử trước sau ngăn đỡ,
N như tướng binh đang ở trận tiền;
Hớ hênh thì rớt xuống yên,
104. Lúc nào kẻ địch cũng kiềng bên chân.
Là Phật tử tinh thần quả cảm,
Lòng đã nguyện thì chẳng đổi thay;
Trên đường đi đến Phật đài,
Vung gươm trí huệ giải vây hồng trần.
Là Phật tử bước chân sắt đá,
Đạp sấn lên tất cả gai chông;
Tìm về Cực Lạc một lòng,
112. Mặc dù cách trở núi sông muôn trùng.
Là Phật tử chí hùng sẵn có,
Quyết xông pha đây đó cứu đời;
Sá bao bùn trịn tả toại,
Huệ dân phước chúng trọn đời hiến thân.
Là Phật tử sống gần bá tánh,
Dạy bảo cho đức hạnh hiền từ;
Làm tròn trách nhiệm nhà sư,
120. Độ người thí chủ, cứu người đàn na.
Là Phật tử phải hòa đại chúng,
Tùy theo người mà dụng lời khuyên;
Khiến cho ai cũng hóa hiền,
Chung qui đều nổi sâu duyên Phật đài.
Là Phật tử phải khai tâm trí,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 5

- Đề biết rành đâu nguy đâu chơn;
Đáng làm vị hướng đạo nhơn,
128. Giúp người khỏi lạc, giúp thân khỏi lầm.
Là Phật tử chủ tâm làm gốc,
Vừa dạy người vừa học nơi người;
Tuy rằng tiếp xúc mọi nơi,
Nhưng lòng không để cho đời dặt đi.
Là Phật tử khác chi dòng nước,
Đường vạy ngay chiều được dễ dàng;
Miễn là tới biển mệnh mang,
136. Miễn là nhuần thấm ruộng làng khắp nơi.
Là Phật tử biết người biết cảnh,
Giống từ bi khéo tính cho vừa;
Khi dùng tươi, lúc cấy mưa,
Giúp cây sanh trái, giúp mùa nở bông.
Là Phật tử bóng hồng chẳng phí,
Từ bình sanh đến hủy xác thân;
Tu thân độ chúng không ngừng,
144. Ngày giờ biết quý cho phân hóa duyên.
Là Phật tử cố truyền Phật pháp,
Chẳng sợ ai kích bác giày bừa;
Những điều phạm thánh cứ thừa,
Người đời dù có ghét ưa mặc tình.
Là Phật tử đỉnh ninh việc Phật,
Mặc dù thân còn mất chẳng nao;
Miễn là giúp khách trần lao,
152. Được hồi hướng thiện, được vào Phật môn.
Là Phật tử bảo tồn đạo đức,
Không để cho vật chất cuốn lôi;
Gặp khi đạo đức suy đồi,
Quyết tìm đủ cách phục hồi cho hưng.
Là Phật tử hiến thân cho đạo,

6 Là Phật Tử

- Đạo là đường cái tạo nơn sanh;
    Khiến người bỏ dữ theo lành,
160. Từ mê si được trở thành giác minh.
    Là Phật tử đem mình làm nghĩa,
    Lòng thương người như thể thương thân;
    Không làm ích kỷ hại nhân,
    Chỉ làm những việc phước đưon cho đời.
    Là Phật tử không rời tâm đức,
    Chẳng bao giờ làm ác với ai;
    Dù người tà vạy đáng cay,
168. Cũng là đôi đũa thẳng ngay ngọt ngào.
    Là Phật tử giới trau đạo hạnh,
    Không để cho tâm tánh lu mờ;
    Tìm cho thấy mối huyền cơ,
    Để không còn rối đường tơ hồng trần.
    Là Phật tử tự thân cởi mở,
    Mặc dù ai muốn vớ đeo vào;
    N như nguồn nước chảy thao thao,
176. Không ai có thể làm sao cho ngừng.
    Là Phật tử ở trần chẳng mền,
    Biết rõ điều rù quên của đời;
    Biết đời là thói lả loi,
    Biết đời là thứ làm người mê si.
    Là Phật tử biết tri biết dụng,
    Dem thân phạm dùn đúng chỗ nơi;
    Hành hải như mọi người đời,
184. Nhưng trong tâm chí là người siêu nhân.
    Là Phật tử biết cân nhắc kỹ,
    Đâu dài lâu, đâu chỉ nhứt thời;
    Vui nay để khổ ngày mơi,
    Ấy là điều đáng khuyên người tránh xa.
    Là Phật tử muốn hòa thiên hạ,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 7

- Muốn cho ai cũng hóa ra hiền;
No lành, vui vẻ, bình yên,
192. Khiến cho đời sống nào phiền bớt đi.
Là Phật tử khổ chi của thế,
Khi nhìn vào lòng thể kim châm;
Thương người với mỗi từ tâm,
Khổ đau chi cũng muốn tìm cứu ra.
Là Phật tử lòng xa việc thế,
Nhưng đem thân sống kể mọi người;
Giúp cho người được vui tươi,
200. Giúp cho người được biết mùi Phật gia.
Là Phật tử thật thà chơn chất,
Không dối mình, chẳng gạt lừa ai;
Việc làm lời nói thẳng ngay,
Gìn câu đạo đức thường ngày sanh cư.
Là Phật tử nhân từ một mực,
Ác không làm dù ác nhỏ nhen;
Việc làm nhân đức đua chen,
208. Dù ai đem dạ ghét ghen mặc tình.
Là Phật tử lòng tin nhân quả,
Hễ làm hung bị trả lại hung;
Nghiệp theo người đến cuối cùng,
Người dù sức mạnh như hùm khó ngăn.
Là Phật tử trầm tĩnh biết rõ,
Nên quyết lòng tìm ngộ siêu sanh;
Ngày đêm lo việc tu hành,
216. Lo làm việc phước việc lành cho dân.
Là Phật tử tu thân gìn đạo,
Xử vện câu ngay thảo làm người;
Cho duyên nhà Phật thêm tươi,
Cho hương nhà Phật thêm mùi thơm xa.
Là Phật tử phải là có hạnh,

8 Là Phật Tử

- Làm gương cho bá tánh soi chung;
Đạo thì có hạnh đi cùng,
224. Hạnh không thì Đạo chẳng dùng vào đâu.
Là Phật tử phải cầu tỏ ngộ,
Hết vô minh thấy rõ bốn tâm;
Không còn sót lọt mê lầm,
Hoàn toàn đạt mỗi huyền thâm tròn đầy.
Là Phật tử không gây nghiệp chướng,
Chẳng để cho lòng vướng hồng trần;
Lấy điều chánh đáng nuôi thân,
232. Thân làm xe cộ cho phần chơn linh.
Là Phật tử tự mình trị lấy,
Không đợi người khác thấy mới răn;
Thói hư lo diệt tận căn,
Để cho đạo hạnh ngày hằng thêm cao.
Là Phật tử gian lao chẳng quản,
Miễn tu hành cho đặn viên dung;
Cứ đi một mạch đến cùng,
240. Không hề khi thẳng khi dòn trong tâm.
Là Phật tử tình thâm sanh chúng,
Thấy khổ ai lòng cũng xót thương;
Sẵn sàng tìm đủ mọi phương,
Để làm cho kẻ khỏi đường khổ đau.
Là Phật tử dòi dào bác ái,
Nhìn nơi người bằng cái thiện tâm;
Thấy ai còn khổ còn lầm,
248. Liền ra tay cứu không tâm ngại ngần.
Là Phật tử dĩ ân báo oán,
Không nỡ gây khổ nạn cho ai;
Cũng là tránh quả ngày mai,
Ở trần mà chẳng tạo gây nghiệp trần.
Là Phật tử lòng nhân tợ biển,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 9

- Không từ nan trước chuyện độ đời;
Độ đời đến chốn đến nơi,
256. Lòng nhân chẳng lúc nào rời trong tâm.
Là Phật tử chẳng ham của thế,
Chỉ ham điều cứu tế nhơn gian;
Từ bi tình ấy một đàng,
Vui đem phú quý sót san cho người.
Là Phật tử nói cười nhã nhặn,
Mặt vui tươi lòng đặng ôn hòa;
Dù người đối đãi xấu xa,
264. Cũng đem tốt đẹp đáp ra cho người.
Là Phật tử độ đời chẳng chán,
Nay chưa xong thì rón mai xong;
Độ đời cho được toại lòng,
Nếu chưa mãn nguyện quyết không yên ngồi.
Là Phật tử luân hồi biết rõ,
Vạch cho đời thấy ngõ siêu thăng;
Biển trần để hết trôi lăn,
272. Cho hồn thoát tục, cho thân thanh nhàn.
Là Phật tử cầu an sanh chúng,
Muốn thế gian đâu cũng thanh bình;
Nơi nào cũng được an ninh,
Người nào cũng được có tình yêu nhau.
Là Phật tử trần lao quyết phá,
Giúp cho đời thông thả an vui;
Người không làm khổ cho người,
280. Cùng vui đạo đức cùng vui công bằng.
Là Phật tử càng tăng đức độ,
Chẳng phiền ai chẳng có giận ai;
Dù rằng người có gắt gày,
Cũng là sẵn dạ ra tay cứu người.
Là Phật tử không vui riêng hưởng,

10 *Là Phật Tử*

- Muốn cho ai cũng sướng vui chung;
Vui câu đạo pháp vô cùng,
288. Con đường giải thoát muốn đồng được vui.
Là Phật tử chán mùi tục lụy,
Ôm một lòng trực chỉ Tây Phương;
Muốn cho người cõi trần dương,
Cầu sanh Tịnh độ mở đường thoát ly.
Là Phật tử hành trì Phật pháp,
Cảnh Lạc bang quyết lập cho đời;
Không còn nay hiệp mai rời,
296. Không còn kẻ khổ còn người thì vui.
Là Phật tử độ người thật sự,
Độ sanh và độ tử cả hai;
Độ vui đời sống hằng ngày,
Độ sau khi chết Liên Đài được lên.
Là Phật tử nào phiền bỏ cả,
Gặp trái ngang lòng dạ như thường;
Tu hành một mực chủ trương;
304. Từ bi cứ vẫn một đường thi vi.
Là Phật tử chẳng kỳ ai cả,
Hữu sự thì sẵn dạ giúp cho;
Vì câu đạo nghĩa mà lo,
Không vì quyền lợi riêng cho phận mình.
Là Phật tử hữu tình với thế,
Không thể ngơ trước kẻ khốn nàn;
Thấy nguy thì quyết cứu an,
312. Thấy cần nên độ thì toan độ liền.
Là Phật tử Phật duyên gieo khắp,
Bằng mọi phương thích hợp hơn sanh;
Giúp cho người được an lành,
Xác thân no ấm, hồn linh nhẹ nhàng.
Là Phật tử chỉ đàng về Phật,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 11

- Giúp người đời khỏi lạc đường ma;
Đường ma người bị lạc qua,
320. Tìm phương giúp họ nhớ ra Phật đường.
Là Phật tử treo gương từ thiện,
Từ chuyện to đến chuyện nhỏ nhen;
Không bao giờ để ổ hoen,
Giúp cho bá tánh đua chen học đòi.
Là Phật tử đước soi thiên hạ,
Chính mình lo đạo quả cao siêu;
Ngó sen cảnh Phật chặt chiu,
328. Mùi hương cảnh Phật sớm chiều xông ra.
Là Phật tử làm ra hoặc nói,
Hợp đạo màu, ích lợi nhơn sanh;
Làm cho người đước phước lành,
Nói cho người đước tu hành hiền lương.
Là Phật tử phải thương tất cả,
Người hiền lành hoặc kẻ hung hăng;
Tùy phương hóa độ cho bằng,
336. Dắt diu tất cả không đành bỏ ai.
Là Phật tử dẻo dai tâm chí,
Độ thế gian chẳng nghĩ vắn dài;
Độ nay không đước thì mai,
Độ mai không đước thì ngày một kia.
Là Phật tử không lia bõn nguyện,
Vừa tu vừa lo chuyện độ đời;
Cố làm cho vẹn đôi nơi,
344. Chẳng bao giờ để bỏ rơi phần nào.
Là Phật tử thượng cầu hạ hóa,
Cốt làm cho đạo quả viên dung;
Con đường Bồ Tát chí trung,
Trên thì cầu Phật, dưới tòng độ nhân.
Là Phật tử giả chân biết đủ,

12 *Là Phật Tử*

- Độ thế gian bằng chủ tâm thần;
Nhiều khi dĩ huyễn độ chân,
352. Mà không bị huyễn làm thân tâm cuồng.
Là Phật tử con đường đã định,
Gió bụi đời khó phỉnh được lòng;
Khi thì đi thẳng đi vòng,
Vẫn về đến chốn chớ không lạc đường.
Là Phật tử xiển dương Phật pháp,
Trong rừng mê luôn thấp đuốc từ;
Cho đời thấy rõ thật hư,
360. Lánh ra cho khỏi kiếp người trầm luân.
Là Phật tử biết nhân duyên rõ,
Vạn vật đều do đó cấu thành;
Thường đem ví dụ chứng minh;
Để cho người hiểu diệt sanh thế nào.
Là Phật tử ví vào nhiều thứ,
Khiến cho người thật sự hiểu ra;
Hồng trần lòng hết mê sa,
368. Lo tu để có vượt ra khỏi trần.
Là Phật tử cứu dân lập thế,
Khắp đó đây đuốc huệ soi đường;
Mặc tình cát bụi phong sương,
Không bao giờ giảm tình thương người đời.
Là Phật tử đất trời so chí,
Độ chúng sanh không chỉ một nơi;
Mà là độ khắp bầu trời,
376. Lòng không câu chấp là người ở đâu.
Là Phật tử theo câu Phật chỉ,
Cổ thật hành như ý Phật khuyên;
Tu cho bá tánh cùng thiêng,
Chớ không tu để thành riêng một mình.
Là Phật tử trời thanh một sắc,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 13

- Dù khói mây bốn chất không phai;
Phủ che vạn vật muôn loài,
384. Cổ kim vẫn một chẳng thay đổi màu.
Là Phật tử đề cao ý chí,
Trong lòng luôn lấy lý thẳng tình;
Cho nên có thể chuyển mình,
Từ vòng hắc ám ra minh quang đường.
Là Phật tử thường thường tâm chủ,
Ngoại trần không thể dụ bất ngờ;
Nói làm hợp với căn cơ,
392. Lòng không mà chẳng hờ sơ trong lòng.
Là Phật tử tận trong tâm Phật,
Không hề làm đạo đức bề ngoài;
Tu cho giải kiếp trần ai,
Chớ không tu để chung bày người xem.
Là Phật tử chê khen cũng mặc,
Cứ một lòng phụng Phật độ nhân;
Miễn là khỏi bên mê tân,
400. Tiếng đời này nọ biện phân chẳng màng.
Là Phật tử theo đảng Phật vẽ,
Đông cũng đi quạnh quẽ cũng đi;
Quyết về đến cõi Từ bi,
Ai lời không bỏ, ai trì không buông.
Là Phật tử việc suôn hoặc rối,
Vẫn trấn tâm tìm mối để phẳng;
Luôn vui sắc mặt nhà tăng,
408. Mặc dù cảnh huống khó khăn bực nào.
Là Phật tử lên cao xuống thấp,
Nhưng trong tâm một mực thẳng (2) bằng;
Ở nơi nhà lá một căn,
Cũng như ở chốn trăm tầng lầu cao.
Là Phật tử nhắm vào căn tánh,

14 *Là Phật Tử*

- Chớ không xem ở cảnh bề ngoài;
Đến giàu lòng chẳng mê say,
416. Đến nghèo lòng cũng không hay chán buồn.
Là Phật tử khi vuông vuông đặng,
Gặp khi tròn tròn trặn như khuôn;
Tuy hình thức có tròn vuông,
Nhưng tâm hồn chỉ một đường từ bi.
Là Phật tử xét suy chu đáo,
Khi việc đời việc đạo đến mình;
Không vì việc nhỏ mà khinh,
424. Chẳng vì việc lớn mà kinh hãi lòng.
Là Phật tử biết xong mới tín,
Tín rồi thì nhứt định lo hành;
Hành cho toại nguyện của mình,
Ví dù cần phải hy sinh cách nào.
Là Phật tử giới trau chẳng ngớt,
Không để cho giảm bớt công tu;
Dù cho tỏ ngộ đạo mâu,
432. Cũng là tiếp tục giới trau như thường.
Là Phật tử biết phương Phật rộng,
Pháp Phật màu nhiệm chẳng thể đo;
Càng tu càng thấy đạo to,
Thế nên không thể tự cho cao cường.
Là Phật tử biết nhường biết nhịn,
Chẳng làm theo tập tánh hàm hồ;
Tránh điều hậu quả tục thô,
440. Cho mình và cũng để cho mọi người.
Là Phật tử không cười kẻ quấy,
Chỉ xót thương và lấy lời khuyên;
Khiến cho bỏ dữ làm hiền,
Từ phương tục tử đời thiêng đạo hơn.
Là Phật tử thua hơn chẳng nghĩ,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 15

- Chỉ nghĩ là chánh lý hay không;
Lúc nào cũng lấy lẽ công,
448. Chớ không ỷ sức và không ỷ tài.
Là Phật tử thẳng ngay ngôn hạnh,
Không binh ai cũng chẳng bỏ ai;
Cong thì cố uốn cho ngay,
Ngay thì sẵn sóc khỏi ngày đôi cong.
Là Phật tử nói không sợ ghét,
Biện minh cho rõ việc chánh tà;
Đề cho người được hiểu ra,
456. Mặc tình người ghét hay là người thương.
Là Phật tử trên đường Phật pháp,
Vì độ dân đủ cách biện quyền;
Cốt làm cho hợp cơ duyên,
Đề người hướng Phật pháp nguyên qui y.
Là Phật tử duy trì đạo Phật,
Giúp chúng sanh khỏi cuộc luân trầm;
Dùng nhiều hình thức phương châm,
464. Chớ không cố chấp cách làm một phương.
Là Phật tử như lương y giỏi,
Tùy chứng cho thuốc khỏi bệnh căn;
Đạo mẫu tùy kẻ dạy răn,
Khiến người tỉnh ngộ ăn năn tu hành.
Là Phật tử biết danh hay chẳng,
Cũng không màng miễn dạng cứu dân;
Cứu dân như thể cứu thân,
472. Dân cùng mình vốn là chân thể đồng.
Là Phật tử lòng không ích kỷ,
Mà việc chi cũng nghĩ đến người;
Khiến cho đồng được vui tươi,
Về bề vật chất hoặc nơi tinh thần.
Là Phật tử gìn thân khẩu ý,

16 *Là Phật Tử*

- Không để cho nghiệp quấy sanh ra;
Nếu còn thấy phạm điều tà,
480. Khó khăn mấy cũng rán mà trừ xong.
Là Phật tử đầy lòng cương quyết,
Không rụt rè trước việc đáng làm;
Khi làm thì phải làm kham,
Chớ không để việc lam nham nửa chừng.
Là Phật tử không xung tài cán,
Cũng chẳng khoe hình dáng bề ngoài;
Khiêm nhường với tất cả ai,
488. Mặc dù thật sự giỏi hay hơn người.
Là Phật tử ban vui cứu khổ,
Bất luận là việc nhỏ hay to;
Giúp cho bá tánh được nhờ,
Là hoan hỉ nhứt trong giờ phút tu.
Là Phật tử chẳng mù sự vật,
Và cũng không ngậy ngất trong lòng;
Trong ngoài đều phải hiểu thông,
496. Ngoài không thể ám mà trong chẳng mờ.
Là Phật tử kiến cơ nhi tác,
Việc của mình như việc của người;
Cho tâm cho cảnh đều xuôi,
Khiến đời hết khổ, khiến vui đạo màu.
Là Phật tử minh châu dám sánh,
Chỗ tối tăm thì sáng chói ra;
Dù cho nước đục lâu xa,
504. Để vào nước cũng hóa ra trong ngần.
Là Phật tử chủ nhân sự vật,
Sự vật không chủ được lòng mình;
Đâu là sự nhục sự vinh,
Đâu là đường tử đường sinh mình cần.
Là Phật tử bốn tâm thường trụ,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 17

- Tả không lay mà hữu không nghiêng;
Gió trần dầu thổi muôn thiên,
512. Cũng không rung động núi thiên định tâm.
Là Phật tử không xâm phạm kẻ,
Mà cũng không muốn để ai xâm;
Muốn cho ai cũng công tâm,
Muốn cho ai chẳng nở làm hại ai.
Là Phật tử nghĩ ngay quả báo,
Thường tránh xa nghiệp tạo bất lành;
Sạch trong nghèo khổ cũng đành,
520. Hơn giàu như bọn chịu hành phạt sau.
Là Phật tử nhìn vào thế sự,
Nhận biết ngay là thứ cạnh tranh;
Nào tình nào lợi nào danh,
Nhưng không ai được trường sanh bao giờ!
Là Phật tử rõ bờ sanh tử,
Vạn vật đồng một thứ vô thường;
Lâu mau rồi cũng tang thương,
528. Mặc dù người có cự đưng cách nào!
Là Phật tử mở rào sống thác,
Cho chúng sanh đều được tự do;
Sanh già bệnh chết đói no,
Không còn quyền bính trong lò thế gian.
Là Phật tử đường sang Phật quốc,
Quyết một lòng đi dắt người đi;
Để cho hết nghiệp mê si,
536. Khỏi vòng sanh tử hợp ly cảnh trần.
Là Phật tử độ dân không chán,
Dân nhiều màu mình vẫn một tình;
Xem ai ai cũng như sinh,
Người nào cũng trọng, chẳng khinh người nào.
Là Phật tử lòng giàu bác ái,

18 *Là Phật Tử*

- Yêu người đời bằng cái chơn tâm;
Vạch đường mở ngõ cao thâm,
544. Giúp người khỏi cảnh mê lầm khổ đau.
Là Phật tử lúc nào cũng độ,
Bằng cách này cách nọ đủ phương;
Nhìn đời chỉ một tình thương,
Độ cho sống thác khỏi vương nghiệp đày.
Là Phật tử không thay đổi chí,
Dù cho thân lao lý cách nào;
Chỉ làm cho chí thêm cao,
552. Không bao giờ để cho nao núng lòng.
Là Phật tử được không tự đắc,
Mất cũng không bực tức nào phiền;
Được hay mất cũng thản nhiên,
Thẳng trâm cuộc thế khó điên đảo lòng.
Là Phật tử ở trong trần thế,
Vừa tu thân vừa tế độ người;
Tả xông hữu đột giữa đời,
560. Dễ xao xuyên dạ, dễ rơi bất ngờ.
Là Phật tử bao giờ cũng tỉnh,
Không để mê trước cảnh tình nào;
Biết rằng các nghiệp trần lao,
Bởi lòng không tỉnh mới đào tạo ra.
Là Phật tử đi qua tất cả,
Nhưng mà không bận dạ nơi đâu;
Ví như gió khắp hoàn cầu,
568. Không hề bị một chỗ nào cầm chân.
Là Phật tử biết trần như mộng,
Cho nên không tham vọng sự trần;
Mắt, tai, mũi, lưỡi, ý, thân,
Đối trần mà chẳng bị trần làm mê.
Là Phật tử lo bề giải thoát,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 19

- Quyết tu cho hết mắc nợ đời;
Niết Bàn chưa được đến nơi,
576. Con thuyền đại đạo không ngại mái chèo.
Là Phật tử làm theo như Phật,
Nào đại hùng đại lực đại bi;
Những điều ngôn ngữ hành vi,
Lợi cho bá tánh chẳng vì lợi riêng.
Là Phật tử biết kiêng tội ác,
Theo giới răn nhà Phật dạy ra;
Dù ai cám dỗ đường tà,
584. Lòng mình cố giữ đúng nhà chơn tu.
Là Phật tử thấy lu đước Phật,
Cương quyết lo tìm cách khêu lên;
Không hề nín lặng ngồi yên,
Phật đài bụi đóng, cửa thiền nhện giăng.
Là Phật tử lòng hằng nhớ Phật,
Như đứa con thất lạc mẹ cha;
Lúc nào cũng nhớ tưởng ra,
592. Muốn cho sớm gặp mới là ưng tâm.
Là Phật tử âm thầm tưởng Phật,
Không nói ra chẳng phút nào quên;
Mỗi khi ý quấy khởi lên,
Tự mình cảm thấy rất nên thẹn thùa.
Là Phật tử ở chùa hay chẳng,
Sự tu hành cũng vẫn như nhau;
Vô vi chớ chẳng sắc màu,
600. Phật đâu cũng có chỗ nào là không.
Là Phật tử biết lòng có Phật,
Cho nên không cố chấp bề ngoài;
Cố làm tâm Phật được khai,
Ấy là cần nhứt của bài qui y.
Là Phật tử nguyện ly thoát tục,

20 *Là Phật Tử*

- Lóng lặng tâm hết đục hóa trong;
Đề cho đạo pháp viên thông,
608. Ngoài không quái ngại trong không nào phiền.
Là Phật tử không điên đảo tánh,
Vững vàng như là đảnh núi to;
Đạo đời dù phải toan lo,
Nhưng mà không để làm cho rối lòng.
Là Phật tử chữ không là vốn,
Nhưng phải tùy tiện sống như người;
Sống đời mà chẳng mê đời,
616. Chỉ là phải sống để soi đuốc từ.
Là Phật tử phải trừ vọng chấp,
Ở trong tâm hay vật ở ngoài;
Đề cho đúng pháp Như Lai,
Hoàn toàn không bị mảy may buộc ràng.
Là Phật tử thế gian chẳng mến,
Nhưng tình thương bá tánh vô cùng;
Dù người đối đãi dữ hung,
624. Cũng đem hiền đức cũng dung thứ người.
Là Phật tử trọn đời phụng Phật,
Dù cho thân còn mất không nao;
Xưa kia Phật đã dạy sao,
Bây giờ mình phải giới trau như lời.
Là Phật tử khuyên đời bỏ dữ,
Chung nhau lo làm sự hiền lành;
Đề cùng hưởng cảnh bình thanh,
632. Đề cho đời sống no lành như nhau.
Là Phật tử chuyên giao lời Phật,
Cho người trên quả đất đều nghe;
Biết đường tội phước để dè,
Biết đời là khổ để mà thoát ly.
Là Phật tử mê si quyết giải,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 21

- Cho mình, cho cả thầy nhơn sanh;
Thế nên quyết chí tu hành,
640. Để cho đắc đạo hoàn thành từ bi.
Là Phật tử không vì ích kỷ,
Mà là vì ý chí đại đồng;
Giúp người chẳng có nệ công,
Độ người chẳng phải vì mong trả đền.
Là Phật tử làm nên thiện sự,
Vui thú hơn là thú vàng ròng;
Nhưng mà lặng lẽ bên trong,
648. Không bao giờ có tấm lòng khoe khoang.
Là Phật tử nhẹ nhàng thái độ,
Tượng trưng người dân lộ Tây phương;
Ngôn từ thay thế lửa hương,
Để cho bá tánh thập phương ấm lòng.
Là Phật tử cảm thông dân chúng,
Tùy mỗi người mà dụng mỗi phương;
Khiến cho đời đạo thích đương,
656. gỡ hầu tránh việc buồm trương ngược chiều.
Là Phật tử dặt dìu bá tánh,
Dù phải đương đầu cảnh thế nào;
Tâm hồn trước cũng như sau,
Vẫn lo dìu dắt người vào đường tu.
Là Phật tử rõ phù sanh kiếp,
Khổ hay vui bởi nghiệp sanh ra;
Ấy là định mạng người ta,
664. Đều như thế cả há là riêng ai.
Là Phật tử biết ngày qua chóng,
Đời sống con người cũng rất mau;
Thế mà đầy sự khổ đau,
Nên lo cứu độ cách nào cho nhanh.
Là Phật tử ngôn hành như một,

22 *Là Phật Tử*

- Đã nguyện tu thì thật chí tu;
Lo làm phước đức công phu,
672. Như lời đã hứa, như câu đã truyền.
Là Phật tử tâm điền khai thác,
Gieo giống nhà Bồ Tát đại bi;
Ngõ hầu nuôi dưỡng Phật nhi,
Khỏi vòng khổ não khỏi si mê đời.
Là Phật tử biết nơi siêu đọa,
Lo mình siêu giúp cả người siêu;
Siêu là cảnh giới tiêu diêu,
680. Đọa là cảnh giới đủ điều tanh hôi.
Là Phật tử luân hồi lo dứt,
Không để cho bị rút sáu đường;
Sáu đường đầy dẫy thê lương,
Cuối cùng ai cũng thịt xương rã rời.
Là Phật tử gọi đời thức tỉnh,
Chớ say mê nơi cảnh hồng trần;
Người không thể giữ được thân,
688. Huông là vật khác thì đừng hòng chi.
Là Phật tử khuyên đi về Phật,
Thật an vui và thật lâu bền;
Không còn bị kiếp xuống lên,
Tự do trên cái Tòa sen thanh bình.
Là Phật tử đỉnh ninh giải thoát,
Giải thoát ngay thân lúc sanh tiền;
Khứ lai đều được tự nhiên,
696. Ở trần nhưng đã ngồi trên Niết Bàn.
Là Phật tử lo ban bố đức,
Nhưng mà lòng đã dứt ngã nhân;
Cho nên mọi cảnh quanh thân,
Oán không thể buộc mà ân chẳng ràng.
Là Phật tử không màng danh vọng,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 23

- Sự đời không hề động lòng tham;
Tu là để giải nghiệp phàm,
704. Chớ không tu để mà làm giàu sang.
Là Phật tử không than tu khó,
Chỉ trách mình thiếu cố gắng tâm;
Muốn cho đắc đạo huyền thâm,
Tu hành dù khó cũng làm cho nên.
Là Phật tử đáp đèn hiếu thảo,
Không những là cơm áo mà thôi;
Mà còn đem đạo siêu vời,
712. Độ cho cha mẹ được ngồi tòa sen.
Là Phật tử lo rèn đạo lý,
Phương tiện đèn đáp tứ trọng ân;
Linh hồn với cả xác thân,
Vẹn tròn hơn nghĩa người trần hiểu ra.
Là Phật tử thấy xa hậu quả,
Biết đời người như đóa phù vân;
Hợp tan là cảnh hồng trần,
720. Nên lo giải thoát cho đừng hợp tan.
Là Phật tử lần tràng chuỗi hạt,
Không phải là niệm Phật riêng mình;
Niệm gồm cho cả chúng sinh,
Nên trong khi niệm đầy tình thiết tha.
Là Phật tử gần xa độ hết,
Chẳng độ riêng thân thiết của mình;
Nhiều khi vì cả chúng sinh,
728. Vui hy sinh cả gia đình vợ con.
Là Phật tử chết còn nhớ nguyện,
Độ chúng sanh khỏi biển trầm luân;
Sẵn sàng chuyển kiếp hóa thân,
Để mà cứu khách hồng trần thoát ly.
Là Phật tử từ bi trước hết,

24 Là Phật Tử

- Đôi với ai cũng quyết độ cho;
Phân minh thiện ác để lo,
736. Vạch đường tội phước để dò đi theo.
Là Phật tử thường gieo thiện cảm,
Hung trở hiền, hiền đặng hiền thêm;
Thấm nhuần bằng cách lặng êm,
Giúp cho người được trở nên tu hành.
Là Phật tử làm lành là gốc,
Lành cho mình lành hết mọi người;
Nghiep thân, nghiệp ý, nghiệp lời,
744. Không cho tạo tác ra mùi thứ hung.
Là Phật tử lòng trung với Phật,
Tu hành cho đến phút cuối cùng;
Từ bi hữu thi hữu chung,
Xâu bồ đề chẳng ném tung giữa đường.
Là Phật tử cúng dường cho Phật,
Chẳng phải riêng lễ vật hương hoa;
Đền như thân mạng cũng là,
752. Sẵn sàng hiến cả cho nhà Từ Bi.
Là Phật tử trong khi nghe pháp,
Vui mừng hơn là gặp vàng ròng;
Pháp mầu cứu khỏi long đong,
Vàng ròng chẳng giúp khỏi vòng trần ai.
Là Phật tử giỏi mài kinh kệ,
Kinh kệ là chỉ vẽ đường đi;
Muốn đi đúng hướng từ bi,
760. Những lời kinh kệ thường ghi chạm lòng.
Là Phật tử cầu thông kinh nghĩa,
Kinh kệ không phải để đọc suông;
Đọc kinh mà nghĩa không tường,
Khác nào con kết nhái luôn tiếng người.
Là Phật tử tin nơi Phật Thánh,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 25

- Nhưng mà không mê tín dị đoan;
Nếu không minh bạch con đường,
768. Dù linh nghiệm mấy cũng dang ra ngoài.
Là Phật tử rất say sưa đạo,
Say sưa nơi chánh giáo mà thôi;
Không say sưa các sự đời,
Vì rằng đời chẳng giúp người thoát ly.
Là Phật tử thật vì giải thoát,
Giải thoát cho hồn xác hiện nay;
Và còn giải thoát tương lai,
776. Cho không bị nghiệp đầu thai sáu đường.
Là Phật tử chẳng vương ác nghiệp,
Vì thấy rằng nó rất hiểm nguy;
Nay người có trốn khỏi đi,
Sau này cũng bị nó trì lôi ra.
Là Phật tử thấy ta bà khổ,
Không một ai lọt số vô thường;
Do nơi nghiệp trước đã vương,
784. Nên nay chịu kiếp thịt xương tạm trần.
Là Phật tử biết thân trọc giả,
Không vì thân tạo quả khổ sau;
Mà là mượn xác trần lao,
Tu cho hết bị sanh vào cõi mê.
Là Phật tử quyết kẻ bến giác,
Bằng cách tu thân xác tại trần;
Phàm thân quyết đổi Phật thân,
792. Như xưa Đức Thích Ca Tôn đã làm.
Là Phật tử cho kham chí nguyện,
Tất nhiên là toàn thiện đường tu;
Xác phàm mà chẳng phàm phu,
Tây Phương ký hiệu, Diêm Phù rút tên.
Là Phật tử muốn nên đạo cả,

26 Là Phật Tử

- Chịu khó tu chẳng dạ trách than;
Sự tu nếu để dờ dang,
800. Cứu mình không được, khó toan cứu người.
Là Phật tử biết đời sống ngắn,
Biết Phật môn khó đặt bước vào;
Cho nên tu niệm cần lao,
Những điều công đức mau mau lo làm.
Là Phật tử không cam chịu đọa,
Nên mới đành chịu khổ hạnh tu;
Khổ mà được khỏi phạm phu,
808. Hơn vui mà chịu cảnh tù trần gian.
Là Phật tử khai đàn Tịnh độ,
Đưa người về tới chỗ thanh nhàn;
Không còn sống kiếp gian nan,
Không còn thấy cảnh khô khan cảm tình.
Là Phật tử hòa bình yêu nhứt,
Nên luôn luôn giục thúc người hiền;
Muốn ai ai lúc sanh tiền,
816. Cũng đều hạnh phúc bình yên vui vầy.
Là Phật tử lo gây thảo thuận,
Từ gia đình đến tận quốc dân;
Người đều tương trợ tương thân,
Không phân giai cấp chẳng phân nghèo giàu.
Là Phật tử nhìn vào sanh chúng,
Thấy ai ai đều cũng như mình;
Người nào cũng có tánh linh,
824. Nên ai cũng có thể thành Phật Tiên.
Là Phật tử Phật duyên thì rắm,
Còn ma duyên thì chẳng hề gieo;
Phật duyên sẽ khỏi hiểm nghèo,
Ma duyên tất bị đùm đeo tai nạn.
Là Phật tử rộng đàng nhân thiện,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 27

- Từ người gần cho đến kẻ xa;
Điều nhân lễ thiện giúp ra,
832. Thương người cũng thể như là thương thân.
Là Phật tử lo hưng chánh đạo,
Phước huệ cho người tạo không ngừng;
Không riêng phước huệ xác thân,
Mà gồm cả phước huệ chân linh hồn.
Là Phật tử ngục môn dẹp gác,
Cửa Tây Phương Cực Lạc mở ra;
Ban vui cho khắp muôn nhà,
840. Cứu an cho cả người ta khổ sầu.
Là Phật tử nhớ câu Phật chỉ,
Quyết hành theo như ý Phật truyền;
Ba đời nghiệp báo tương liên,
Thiện duyên thì tạo ác duyên thì đừng.
Là Phật tử lửa sân vừa phát,
Nước Ma-ha liền tạt đến ngay;
Trông chừng không hở phút giây,
848. Rừng thiên chẳng để héo cây Bồ đề.
Là Phật tử theo lẽ luật đạo,
Không để cho xệu xạo đường tu;
Lo bề khai trí phá ngu,
Phước duyên lo tích, công phu lo bồi.
Là Phật tử không thôi việc Phật,
Phật là nhà cứu vớt chúng sanh;
Phật là trọn sáng trọn lành,
856. Phật đem hạnh phúc hòa bình thế gian.
Là Phật tử mở mang thiên hạ,
Ra khỏi vòng cương tỏa phạm phu;
Tâm hồn chẳng để mờ lu,
Lợi danh chẳng để làm ngu cuộc đời.
Là Phật tử cho người vui vẻ,

28 *Là Phật Tử*

- Chớ chẳng gây buồn tẻ cho ai;
Vui nay còn được vui mai,
864. Từ vui ngắn ngủi đến dài lâu vui.
Là Phật tử ngược xuôi đều tiến,
Khó dễ không thể biến đổi lòng,
Tu hành cố gắng lo xong,
Đạo mầu nhứt quyết cho thông tột cùng.
Là Phật tử thì chung Phật tử,
Đạo lo tu, Phật sự lo hành;
Trọn đời lánh trước tìm thanh,
872. Cứu mình độ thế là danh cửa thiền.
Là Phật tử sơn xuyên chẳng ngại,
Khách hữu tình thì lại tận nơi;
Dù người nghèo khổ tả tôi,
Cũng vui lấy đạo siêu vời chỉ cho.
Là Phật tử như đồ đưa khách,
Muốn qua sông thì rước đưa ngay;
Mặc dù khách ấy là ai,
880. Đồ mình cũng vẫn vui gây mái chèo.
Là Phật tử thấy bèo bọt kiếp,
Rất xót thương cho nghiệp đời người;
Chỉ cho cách sống an vui,
Bảo cho biết cảnh tốt tươi mà tìm.
Là Phật tử trang nghiêm đạo hạnh,
Nhưng không sợ trước cảnh khổ đau;
Thấy đau khổ phải cứu mau,
888. Ấy là phận sự kẻ vào Phật môn.
Là Phật tử tâm hồn như Phật,
Vì chúng sanh mà dứt đời tư;
Tìm ra đạo pháp chơn như,
Cho sanh chúng biết cách trừ nghiệp mê.
Là Phật tử xứ quê tại Phật,

Thanh Sĩ - Hiền Đạo 29

- Ở thế gian là cuộc lữ hành;
Cảnh không quyến rũ được tình,
896. Lòng người du khách vẫn định ninh về.
Là Phật tử biết mê là khổ,
Mê vốn là cái ổ lạc lằm;
Cho nên chẳng để mê tâm,
Giữ cho tư tưởng việc làm tỉnh luôn.
Là Phật tử chẳng cuồng tin tưởng,
Tin tưởng sau khi lượng xét rành;
Thấy rằng chơn chánh cao thanh,
904. Hoàn toàn cứu vớt chúng sanh đắm chìm.
Là Phật tử trọn niềm với Phật,
Dem hết ra tài sức độ dân;
Quản chi mưa nắng tảo tần,
Miễn cho người được hưởng chân phước mầu.
Là Phật tử khẩn cầu Đức Phật,
Chẳng cầu riêng ban phúc cho mình;
Mà cầu phúc cả chúng sinh,
912. Chúng sinh không có thì mình cũng không.
Là Phật tử đầy lòng quảng ái,
Thương mọi người chẳng phải thương riêng;
Mình yên thì giúp người yên,
Mình thiêng Phật giúp người thiêng Phật theo.
Là Phật tử không keo cọt tánh,
Từ cảnh trần đến cảnh Tây phương;
Cảnh trần thì rộng tình thương,
920. Cảnh Tây phương mở rộng đường độ tha.
Là Phật tử gần xa thương hết,
Xem người như thân thiết ruột rà
Cho nên chẳng nghĩ riêng ta,
Mà là thường nghĩ suy ra đến người.
Là Phật tử đạo vui học hỏi,

30 *Là Phật Tử*

- Phước đức vui tìm tội lo làm;
Giàu sang danh vọng chẳng ham,
928. Chỉ ham nhập thánh siêu phàm mà thôi.
Là Phật tử luân hồi lo tránh,
Bởi luân hồi là cảnh tang thương;
Ví dù là bực đế vương,
Có ngày cũng chết không phương sống hoài.
Là Phật tử cõi này biết giả,
Giả sự đời, giả cả xác thân;
Cuối cùng vật tán người phân,
936. Như sương ngọn cỏ, như vừng mây bay.
Là Phật tử trần ai khó gạt,
Biết trần ai là giấc chiêm bao;
Thấy vui mà chẳng vui nào,
Người càng lưu luyến càng đau khổ nhiều.
Là Phật tử không chịu dục vọng,
Chẳng để cho tâm động bất lành;
Ở nơi uế trược mà thanh,
944. Cảnh tuy hung dữ mà lành được tâm.
Là Phật tử đạo thâm sâu gốc,
Gió mưa đời khó tróc khó nghiêng;
Đúng kỳ hoa quả nở liền,
Mặc dù trong cảnh đảo điên hồng trần.
Là Phật tử chí chân chí chánh,
Tuy thân phàm mà tánh chẳng phàm;
Cho nên những việc muốn ham,
952. Hoàn toàn khác hẳn lòng tham của người.
Là Phật tử nói cười điềm đạm,
Không bao giờ có dáng kiêu căng;
Giữ gìn phẩm hạnh nhà tăng,
Trau dồi tánh nét kẻ chân tu hành.
Là Phật tử phước sanh tội diệt,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 31

- Khác hơn đời phước tiết tội sanh;
Phước sanh cho đến trọn lành,
960. Tội trừ cho đến một manh không còn.
Là Phật tử làm con có hiếu,
Làm mẹ cha tiêu biểu hiền nhân;
Vợ chồng thì vẹn ái ân,
Anh em thì vẹn cán cân nghĩa tình.
Là Phật tử cùng tin cậy lẫn,
Chẳng đem lòng bội phản giữa nhau;
Lòng tin cậy rất quý cao,
968. Được tin cậy tất được mau công thành.
Là Phật tử không ganh tài đức,
Người hơn mình thì rất kính yêu;
Mình hơn người chẳng hề kiêu,
Thấy ai còn kém thì dìu dắt lên.
Là Phật tử tiến trên công ích,
Thích việc chung hơn thích việc riêng;
Việc chung thường đặt ưu tiên,
976. Cho nên chẳng lấy việc riêng hiếp người.
Là Phật tử thân vui cho đạo,
Chớ không vui cho ảo mộng đời;
Việc đời chẳng muốn đua bơi,
Chỉ lo việc đạo cho người được siêu.
Là Phật tử độ chiều độ sớm,
Độ tại gia độ chốn am vân;
Độ thành thị, độ thôn lân,
984. Độ tâm hiền đức, độ thân no lành.
Là Phật tử tu hành sáng suốt,
Dân sáng ra, nước được thanh ra;
Ai ai cũng được hiền hòa,
Người người no ấm nhà nhà bình yên.
Là Phật tử vừa chuyên tu luyện,

32 *Là Phật Tử*

- Vừa làm ra những chuyện người nhờ;
Nhờ cho thân sống hiện giờ,
992. Nhờ cho hồn thác được về Tây phương.
Là Phật tử vô lường cứu tế,
Tình yêu không hạn chế một nơi;
Tình yêu khắp cả bầu trời,
Muốn cho ai cũng hết đời trầm luân.
Là Phật tử muốn thân thiện khắp,
Muốn hòa bình được lập năm châu;
Nắm tay người khắp địa cầu,
1000. Nạn nghèo nạn đói nạn đau lo trừ.
Là Phật tử thì tư tưởng rộng,
Vì toàn dân mà động tác ra;
Lúc nào cũng rất vị tha,
Lợi mình mà hại người ta không làm.
Là Phật tử đời kham đạo vẹn,
Màn vô minh đã vén trống không;
Cảnh không mê hoặc được lòng,
1008. Tự do theo tánh đại đồng từ bi.
Là Phật tử hành vi cao thượng,
Cử động theo lý tưởng Phật gia;
Giải mê khai ngộ người ta,
Tâm hồn tự giác giác tha bao trùm.
Là Phật tử muốn sum họp mãi,
Cảnh ly tan đổi lại cảnh hòa;
Tây phương thay cõi Ta bà,
1016. Trường sanh thay cái khổ già chết thân.
Là Phật tử xa gần kêu gọi,
Làm hiền lành cho khỏi họa tai;
Rán tu cho thấy bản lai,
Đề không còn bị kéo dài kiếp mê.
Là Phật tử không hề thối chí,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 33

- Có khó khăn đạo lý mới cao;
Khó khăn càng lắm chừng nào,
1024. Tu hành càng được dồi dào nhiệt tâm.
Là Phật tử thật hăm mộ đạo,
Tu từ trong tim nảo tu ra;
Như là Phật Tổ Thích Ca,
Cho nên khổ hạnh coi là như không.
Là Phật tử chỉ mong giải thoát,
Ngoài ra không khao khát chi hơn;
Nếu chưa giải thoát hồng trần,
1032. Thì là Phật tử chưa ngừng sự tu.
Là Phật tử tâm thu kết lại,
Không để cho bừa bãi trong lòng;
Hồi quang phản chiếu cho thông,
Để cho ông Chủ Nhơn Ông hết buồn.
Là Phật tử trên đường về Phật,
Dù người này lo dặt kẻ kia;
Vui cùng hưởng, khổ cùng chia,
1040. Làm cho cảnh Phật người về được đông.
Là Phật tử muốn không ai khổ,
Nên ra tay tế độ không ngừng;
Khổ thân lo tế độ thân,
Khổ hồn lo tế độ chơn linh hồn.
Là Phật tử ngục môn chận ngõ,
Khai mở đường Tịnh độ siêu sanh;
Cho người trường cửu an lành,
1048. Xác thân hết khổ, hồn linh hết mờ.
Là Phật tử thấy cơ tạo chóng,
Lo cho đời người mỏng số căn;
Nếu không sớm biết ăn năn,
Tất là nghiệp khổ nặng oằn kiếp sau.
Là Phật tử nhìn vào ác thế,

34 *Là Phật Tử*

- Đau đớn lòng như thể kim châm;
Thấy đời tai họa càng thâm,
1056. Bởi tâm thiện ít còn tâm ác nhiều.
Là Phật tử đạo kêu gọi mạnh,
Kêu cho người được tỉnh thức ra;
Có người thì mới có ta,
Vì mình hại kẻ ấy là bất công.
Là Phật tử nặng lòng với thế,
Lo đỡ nung bắt kẻ ngày đêm;
Nhơn sanh đời sống chưa êm,
1064. Là người Phật tử càng thêm giúp giùm.
Là Phật tử sống đùm đậu tạm,
Sống tu hành sống cảm hóa dân;
Không hề sống bám chặt trần,
Sống hồn thanh tịnh, sống thân nhẹ nhàng.
Là Phật tử lập bằng khổ hải,
Đem tử sanh đổi lấy Niết Bàn;
Ngoài vòng chi phối thế gian,
1072. Thân tâm thường được hoàn toàn tự do.
Là Phật tử tìm cho gặp Phật,
Phật tại trần, Phật đất Tây phương;
Tại trần có Phật không tường,
Thì Tây phương Phật xa đường khó mong.
Là Phật tử tấm lòng biết quý,
Sự vật không giá trị bằng lòng;
Có lòng thì mới thành công,
1080. Không lòng thì chẳng làm xong việc nào.
Là Phật tử thấp cao tại đức,
Không tại nơi tài sức nhỏ to;
Nhìn người lấy đức ra đo,
Không dùng lầy sức tài so với người.
Là Phật tử chịu đời thử thách,

Thanh Sĩ - Hiền Đạo 35

- Không trách người chẳng trách thiên công;
Mà thường căn dặn nơi lòng,
1088. Vàng thau muốn biết lửa hồng phải nung.
Là Phật tử thứ dung cho kẻ,
Nhưng lòng không có thể dung mình;
Trong tâm luôn có pháp đình,
Khi mình phạm lỗi đem mình xử ngay.
Là Phật tử dùng cây thước giới,
Đo lấy mình biết tội hay không;
Luôn luôn chủ định trong lòng,
1096. Không cho ngoại cảnh cuồng nông tâm thần.
Là Phật tử nguyện vung lời Phật,
Lũ tam bành lục tặc dẹp xong;
A Di Đà Phật nằm lòng,
Quấy không còn tưởng, ác không còn làm.
Là Phật tử tánh phàm lo sửa,
Sửa cách ăn thói ở thường ngày;
Sửa trong rồi sửa tới ngoài,
1104. Sửa cho đến chẳng còn sai chỗ nào.
Là Phật tử năng trau mau sáng,
Giã nhanh thì gạo trắng cũng nhanh;
Muốn cho đạo quả mau thành,
Sự tu cần phải lo hành cho mau.
Là Phật tử không ngao ngán bước,
Lấy nhiệt tâm làm thước để đo;
Muốn hoa đạo nở thơm tho,
1112. Phải năng vun tưới phải chờ thời gian.
Là Phật tử mưu toan việc lớn,
Nhưng lòng không để bận sự đời;
Sự đời là bọt nước trôi,
Chỉ lo giải quyết cho rồi mới ung.
Là Phật tử biết thân tạm giả,

36 *Là Phật Tử*

- Thân mình như thân cả người đời;
Sống trong ba cái tắc hơi,
1120. Biết hơi khi dứt thì đời cũng tan.
Là Phật tử cầu an thế giới,
Từ Bắc Nam cho tới Đông Tây;
Không còn ai giết hại ai,
Mà người nào cũng ra tay giúp người.
Là Phật tử khổ bươi tận gốc,
Khổ bao sâu cũng mọc hết ra;
Tu không cứu khổ riêng ta,
1128. Mà tu cứu khổ ta bà thế gian.
Là Phật tử theo đảng siêu rồi,
Nhứt quyết không theo lối đọa đày;
Đọa đày lo cởi mở ngay,
Đọa mình hoặc đọa đày ai trên đời.
Là Phật tử mọi người như một,
Không biệt phân dân tộc sắc màu;
Trần lao độ khỏi trần lao,
1136. Danh không cần biết, nghĩa nào cần ghi.
Là Phật tử thoát ly khuôn khổ,
Được hoàn toàn trình độ tự do;
Chỗ bùn mà vẫn thơm tho,
Gần nơi tội lỗi khỏi lo phạm vào.
Là Phật tử khác nào tòng bá,
Suốt bốn mùa màu lá vẫn xanh;
Nắng mưa ẩm lạnh mặc tình,
1144. Màu xanh vẫn được trọn gìn màu xanh.
Là Phật tử tâm lành chẳng đổi,
Nghèo cũng lành, phú quí cũng lành;
Tâm lành trọn lúc bình sanh,
Bỏ thân thì chịu, bỏ lành thì không.
Là Phật tử thí công thí của,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 37

- Thí pháp môn, thí cả mạng căn;
Vì đời mà thí vô ngần,
1152. Cho người mà chẳng tưởng rằng mình cho.
Là Phật tử tu do hồi ngộ,
Không phải tu để có tiếng tu;
Cho nên đời khó nổi ru,
Mặc dù đời rất muốn thu hút vào.
Là Phật tử gặp câu Phật pháp,
Như kẻ chìm thuyền gặp được phao;
Mừng không còn biết ngần nào,
1160. Trong lòng nhứt quyết nắm vào không buông.
Là Phật tử luôn luôn tịnh niệm,
Lóng sạch lòng cho kiến bản tâm;
A Di Đà Phật niệm thầm,
Trong khi đi đứng ngồi nằm niệm luôn.
Là Phật tử không buồn số phận,
Vì tin nhân quả chẳng hề sai;
Xưa trồng nên có trái nay,
1168. Nếu không thiếu nợ chẳng ai đến đòi.
Là Phật tử vàng thoi chẳng mền,
Chỉ mền tu cho đến đắc thành;
Mền vàng còn bị tử sanh,
Mền tu thì được nhẹ mình siêu thăng.
Là Phật tử đạo tăng chẳng thối,
Thối là phàm, tăng mới Thánh Tiên;
Thánh Tiên mới hết đảo điên,
1176. Phàm trần còn chịu truân chuyên đọa đày.
Là Phật tử trần ai quyết cứu,
Cho nên lo thành tựu đạo mau;
Tu hành chẳng nệ mau lâu,
Muỗi mòng chẳng sợ, tương rau chẳng buồn.
Là Phật tử đoạn nguồn gốc khổ,

38 Là Phật Tử

- Khổ không cho nầy ngó đâm chồi;
Tu cho hết khổ mới thôi,
1184. Khổ đời mình hoặc khổ đời người ta.
Là Phật tử lánh xa tục lụy,
Không để cho mình bị nhiễm vào;
Nhiễm vào là chịu khổ đau,
Thần Tiên cũng chẳng tài nào gỡ ra.
Là Phật tử lợi qua biển khổ,
Vạn sự đời phải bỏ chớ mang;
Mang thì bị đắm giữa đàng,
1192. Bền bờ giải thoát khó toan lợi về.
Là Phật tử còn mê khó đắc,
Nên cố tu cho giác hết mê;
Giác thì cùng Phật đồng quê,
Mê thì cùng quỷ ma về một nơi.
Là Phật tử biết đời là giả,
Giả cảnh trần giả cả mạng căn;
Thế mà thông khổ vô ngần,
1200. Nếu người nào để tâm thân mê theo.
Là Phật tử không gieo kiếp giả,
Cố gắng tu tạo cả kiếp chơn;
Chơn tâm chơn cảnh chơn thân,
Thật chơn bất hoại, thật chơn trường tồn.
Là Phật tử tâm hồn vũ trụ,
Lo tu hành làm chủ âm dương;
Khiến sai được quỷ vô thường,
1208. Không còn để nó dắt đường âm ty.
Là Phật tử tu vì sanh tử,
Sanh tử là đại sự trong đời;
Đời không ai được thanh-thoi,
Nếu người chưa giải quyết rồi tử sanh.
Là Phật tử sâu thành quyết phá,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 39

- Giải vây cho tất cả người đời;
Cho ai cũng được vui cười,
1216. Cho ai cũng được hưởng nơi thanh nhàn.
Là Phật tử không màng danh lợi,
Lợi danh không buộc trói được lòng;
Cho nên đường đạo đi thông,
Việc tu hành sẽ làm xong bốn nguyện.
Là Phật tử dùng thuyền bát nhã,
Đề đi qua biển cả hồng trần;
Thuyền không chỉ chở riêng thân,
1224. Mà thuyền còn chở khắp dân Ta bà.
Là Phật tử tu là tu mãi,
Tu đến chừng được toại chí tu;
Tu cho sáng suốt hết ngu,
Tu cho thoát tục như cù hóa long.
Là Phật tử hội lòng với Phật,
Cho cả hai cùng một tinh thần;
Nước trong trăng hiện sáng ngàn,
1232. Tâm trong tức có Phật Thân cảm giao.
Là Phật tử tu sao tỏ ngộ,
Thì sự tu mới độ được mình;
Độ mình rồi độ chúng sinh,
Xưa nay Phật tử một tình như nhau.
Là Phật tử biết bao ý nguyện,
Ý nguyện không phải chuyện tầm thường;
Mà là nguyện độ thập phương,
1240. Nguyện đem giải thoát thay đường trầm luân.
Là Phật tử muốn dân tích đức,
Muốn cho ai cũng dứt tham sân;
Muốn ai cũng hết ngu đần,
Muốn ai cũng có tinh thần từ bi.
Là Phật tử khuyên đi đường chánh,

40 *Là Phật Tử*

- Bỏ tà dâm, bỏ tánh lưu manh;
Bỏ điều hại mạng sát sanh,
1248. Ở ăn trong sạch, tánh tình hiền lương.
Là Phật tử lời thường dè dặt,
Không nói sàm, nói ác, nói gian;
Những lời trái đạo không bàn,
Dù ai có bỏ tiền ngàn ra mua.
Là Phật tử không đua việc ác,
Mà chỉ đua tạo tác điều lành;
Đua cho thắng lũ tà tình,
1256. Đua cho thắng được lòng mình bất lương.
Là Phật tử tai ương lo tránh,
Tránh cho mình tránh đến cho người;
Tai ương mình chẳng gieo rồi,
Cũng làm cho kẻ khác thôi như mình.
Là Phật tử tài khinh nghĩa trọng,
Trọng công bằng đời sống con người;
Tiền tài là vật phụ thôi,
1264. Không nên lấy nó mà bôi công bằng.
Là Phật tử lo tăng đạo đức,
Khắp thôn lân, khắp nước non nhà;
Trẻ cho chí những người già,
Đều là đạo đức đều là hiền lương.
Là Phật tử bạo cường tránh hẳn,
Chỉ dung hòa tránh chẳng dùng oai;
Muốn không ai áp bức ai,
1272. Mà là chỉ muốn người hay thương người.
Là Phật tử muốn đời trật tự,
Không muốn sanh ra sự hỗn loạn;
Muốn cho nước thanh nhà an,
Muốn người nào cũng thanh nhàn âu ca.
Là Phật tử nghe hòa thì chuộng,

Thanh Sĩ - Hiền Đạo 41

- Nghe gây thì chẳng muốn chút nào;
Người gây nhau chỉ khổ đau,
1280. Người hòa nhau mới giúp nhau vui vầy.
Là Phật tử biết vay phải trả,
Nên khuyên người chớ có nên vay;
Trả vay là cảnh trần ai,
Vì vay trả khiến đầu thai sáu đường.
Là Phật tử nợ vương lo gỡ,
Không tạo gây thêm nợ hồng trần;
Tu cho toàn giác toàn chơn,
1288. Hết tâm mê muội, hết thân đọa đày.
Là Phật tử bốn lai quán tưởng,
Công đức đem hồi hướng Thế Tôn;
Cầu cho đạt máy càn khôn,
Cầu cho cảnh Phật Thế Tôn được kê.
Là Phật tử cõi mê quyết lánh,
Cố tu cho tâm tánh hết mê;
Hết mê cõi Phật được về,
1296. Còn mê còn mãi ử ê cõi phàm.
Là Phật tử không giam thêm kiếp,
Nguyện đời này dứt nghiệp trầm luân;
Tận tâm hành đạo tu thân,
Gian nan cũng chịu tảo tần cũng cam.
Là Phật tử chỉ làm siêu rồi,
Không làm điều tội lỗi cho mình;
Trong lòng thường muốn siêu sinh,
1304. Nên điều tội lỗi không rinh mó vào.
Là Phật tử lúc nào cũng Phật,
Lòng không cho lẫn lút yêu ma;
Nếu yêu ma có khởi ra,
Trừ ngay chẳng để gây ra tội tình.
Là Phật tử tin mình thành được,

42 *Là Phật Tử*

- Nếu mình làm đúng mức Phật khuyên;
Tu hành hết sức cần chuyên,
1312. Giới răn chẳng phạm, giáo truyền không sai.
Là Phật tử sanh nhai đơn giản,
Không cầu kỳ như hạng thường tình;
Nuôi thân để có tu hành,
Không nuôi thân để tạo tành bất lương.
Là Phật tử dọn đường gai góc,
Cho người đời được bước đi suông;
Từ phạm đến cõi Tây phương,
1320. Dây oan hết vướng, vô thường hết kêu.
Là Phật tử huệ nêu sáng tỏ,
Khiến thế gian biết rõ lối về;
Được ra khỏi cái rừng mê,
Thấy nhà Tịnh Độ, thấy quê Niết Bàn.
Là Phật tử xóm làng đạo khắp,
Kẻ quên tu thì nhắc cho tu;
Thế gian như thể cửa tù,
1328. Tu như chìa khóa để hầu mở ra.
Là Phật tử tu là tu tới,
Tu cho thành thì mới nên tu;
Sầu tu còn được thành cù,
Người tu sẽ đắc đạo màu chẳng không.
Là Phật tử định lòng như núi,
Mưa không trôi, gió thổi không bay;
Đứng trong bốn phía trần ai,
1336. Trần ai không thể chuyển lay được lòng.
Là Phật tử tưởng không chưa đủ,
Tưởng rồi cần làm cụ thể ra;
Làm cho rõ nghĩa Phật Đà,
Làm cho thiết thật là nhà chơn tu.
Là Phật tử ở đâu cũng giúp,

Thanh Sĩ - Hiền Đạo 43

- Nhưng không đâu câu thúc được mình;
Nước đâu trắng cũng lộ hình,
1344. Nhưng mà nước chẳng buộc mình được trắng.
Là Phật tử biết ngăn khi giận,
Không để cho lửa hận đốt lòng,
Lửa lòng nếu chẳng tắt xong,
Ngàn năm tu luyện thiêu trong một giờ.
Là Phật tử tạo cơ hoằng hóa,
Vì người mà quên cả gian lao;
Không phiền không giận không nao,
1352. Dù người đối đãi cách nào cũng vui.
Là Phật tử lấy mùi đạo lý,
Đem thay cho mùi vị thế gian;
Mùi đời dù có cao sang,
Cũng không sánh kịp mùi nhang Phật đài.
Là Phật tử lo dày công đức,
Công đức là thang bắc lên mây;
Cầu xin Phật Tổ Như Lai,
1360. Ở luôn bên cạnh hầu Ngài nghe kinh.
Là Phật tử cúi mình lạy Phật,
Không cầu xin quyền tước sang giàu,
Chỉ cầu giải thoát trần lao,
Cầu cho được đắc đạo màu độ dân.
Là Phật tử Phật Thần biết kính,
Kính Phật Thần đã tỉnh ngộ mau;
Cho nên khỏi kiếp khổ đau,
1368. Chớ xưa thì cũng thai bào như ai.
Là Phật tử xưa nay một lối,
Tu là vì muốn khỏi luân hồi;
Cảnh trần chỉ dối gạt thôi!
Sanh ra chịu khổ kể rồi chết đi.
Là Phật tử xét suy cạn lẽ,

44 *Là Phật Tử*

- Đời có ai là kẻ sống hoài;
Thì không nên giết hại ai,
1376. Nên vừa giúp để sống dài thêm ra.
Là Phật tử lo tha thứ trước,
Không hề lo chặt buộc trước đâu;
Biển còn đo được cạn sâu,
Tấm lòng quảng đại nhà tu khó lường.
Là Phật tử đủ phương cứu trợ,
Cứu nạn tai, cứu gỡ tội tình;
Cứu cho hết loạn được bình,
1384. Cứu cho bỏ dữ làm lành như nhau.
Là Phật tử tình bao phủ cả,
Người nơi đâu cũng dạ xót thương;
Muốn cho cùng được hiền lương,
Muốn cho cùng được biết đường tu thân.
Là Phật tử bụi trần đã giũ,
Nhưng mà không hưởng thú tiêu dao;
Lo đi vớt khách trần lao,
1392. Lo khuyên bá tánh cùng nhau nên hòa.
Là Phật tử là nhà tu niệm,
Việc thế gian chẳng nhiễm đành rời;
Nhưng nhìn thấy kẻ đuổi hơi,
Nhà tu niệm chẳng thể ngồi làm thinh.
Là Phật tử muốn nhìn cảnh sống,
Không muốn nhìn cảnh đống xương tàn;
Muốn cho thế giới bình an,
1400. Không hề muốn có tai nạn binh đao.
Là Phật tử nữ nào riêng lợi,
Lợi riêng không khỏi hại cho người;
Muốn mình cùng kẻ đều vui,
Lợi mình lợi kẻ cho đôi bên đồng.
Là Phật tử ác không thể tạo,

Thanh Sĩ - Hiền Đạo 45

- Những hành vi trái đạo không làm;
Ví dù có thác cũng cam,
1408. Không làm các việc lỗi lầm dữ hung.
Là Phật tử chỉ từng thiện sự,
Ác sự dù một chữ cũng không;
Làm hiền nghèo cũng thông dong,
Làm hung có của mà lòng bất an.
Là Phật tử sợ mang tội lỗi,
Suy xét rồi việc mới thi hành;
Những điều tổn hại nhơn sanh,
1416. Dù cho có lợi có danh cũng chừa.
Là Phật tử muối dưa lây lắt,
Miễn tấm lòng cùng Phật đi đôi;
Thói đời đã hiểu rõ rồi,
Quyết không để nó làm mỗi yêu ma.
Là Phật tử hiền nhà hiền nước,
Hiền toàn dân trên mặt địa cầu;
Không hiền riêng một mình đâu,
1424. Mà là muôn khắp nơi nao cũng hiền.
Là Phật tử kết liên đại chúng,
Muốn cho ai đều cũng thức tâm;
Chừa đi các việc lỗi lầm,
Lo làm chơn chánh lo tâm đường tu.
Là Phật tử quyết thu được đạo,
Đạo ở trong tâm não chúng sanh;
Tìm cho thấy mỗi đạo thành,
1432. Tìm không thấy mỗi đạo hành còn sai.
Là Phật tử tìm ngay then chốt,
Đạo tại tâm thì cốt tu tâm;
Tu cho tâm hết mê lầm,
Không còn vọng tưởng việc phạm như xưa.
Là Phật tử định chừa chừa hẳn,

46 Là Phật Tử

- Quyết làm thì làm chẳng lơi thôi;
Cái tâm quyết định có rồi,
1440. Đường tu sẽ được toại nơi ý nguyện.
Là Phật tử đầu tiên cải hối,
Kể đó là thọ giới qui y;
Lo làm các việc từ bi,
Lo tu cho đạt đến khi trọn lành.
Là Phật tử có hành mới hạnh,
Hạnh chơn là nhờ tánh trang nghiêm;
Ý lung như ngựa rấn kèm,
1448. Tâm chuyễn như vượn lo xiềng một nơi.
Là Phật tử sống đời thanh bạch,
Không theo người sống cách cầu kỳ;
Sống cho đúng đạo từ bi,
Sống không trái phép tu trì Phật môn.
Là Phật tử muốn hồn được nhẹ,
Nghiep gỡ ra không để máng vào;
Máng vào tí nghiệp trần lao,
1456. Linh hồn cũng bị chìm vào biển mê.
Là Phật tử muốn về đến bến,
Chỉ nội trong một chuyến đò thôi;
Cho nên lo vững vàng người,
Cho nên lo nhẹ nhàng đời gánh mang.
Là Phật tử phải toan dứt khoát,
Trên đường tu giải thoát mới xong;
Lung chùng đạo quả khó trông,
1464. Uổng công lạy lục, uổng lòng Nam Mô.
Là Phật tử tâm Bồ Đề phát,
Dứt não phiền, độ hết chúng sanh;
Nguyện rằng Phật quả được thành,
Nguyện rằng tất cả pháp lành đều thông.
Là Phật tử thì trông gương Phật,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 47

- Sửa lấy mình cho rất giống y;
Giống từ ngôn ngữ hành vi,
1472. Giống luôn đến việc tu trì trong tâm.
Là Phật tử rất chăm đạo hạnh,
Lo trau tâm sửa tánh ngày đêm;
Vạy tà lo giảm không thêm,
Chánh chơn lo tiến chẳng làm cho lui.
Là Phật tử rất vui vì đạo,
Nghe đạo mầu khổ não đều quên;
Bạc tiền thì dễ kiếm nên,
1480. Đạo mầu nếu chẳng có duyên khó tầm.
Là Phật tử có tâm tín ngưỡng,
Nhưng mà không tin bướng nghe cần;
Biển to khi muốn đi ngang,
Nếu tin bè chuối đưa sang thì lằm.
Là Phật tử tối tăm quyết lánh,
Không đưa mình vào cảnh hang sâu;
Ví dù lội lặn bao lâu,
1488. Cũng tìm cho gặp cảnh bầu trời thanh.
Là Phật tử tu hành khai trí,
Sự cũng thông và lý cũng thông;
Tu cho liễu nghĩa đại đồng,
Tu cho thấu suốt cõi lòng viên minh.
Là Phật tử tin mình tin Phật,
Không bao giờ để mất lòng tin;
Tin mình tu sẽ được mình,
1496. Tin nơi Đức Phật độ mình chẳng không.
Là Phật tử giữ lòng rất chắc,
Không để cho ai dặt sai đường;
Theo lời Phật chỉ hướng phương,
Cứ như thế đó mà bươn tới nơi.
Là Phật tử mặc người cười đại,

48 *Là Phật Tử*

- Chẳng những không buồn lại còn thương;
Thương người quá mến trần dương,
1504. Cho nên mới tưởng hiền lương là khờ.
Là Phật tử khi trơ như gỗ,
Khi như ôm con đở trong lòng;
Nhiệm đời thì nhứt thiết không,
Thương đời thì chẳng phụ lòng một ai.
Là Phật tử chẳng sai hẹn ước,
Làm theo lời hứa trước Phật đài;
Rửa cho sạch bụi trần ai,
1512. Tu cho hết kiếp đọa đày thế gian.
Là Phật tử bốn phang gieo đạo,
Cốt làm cho hòa hảo nhưn sanh;
Tạo nên thế giới bình thanh,
Cho ai cũng được no lành an cư.
Là Phật tử chuông từ động khắp,
Cho giấc mê kẻ ác tỉnh ra;
Bỏ đi tánh nết gian tà,
1520. Bỏ đi các việc làm ra hại người.
Là Phật tử vì đời mà gọi,
Không vì mình mà nói đạo mầu;
Thì lời đạo ấy mới sâu,
Thì tình ấy mới khác câu thường tình.
Là Phật tử phải minh ý Phật,
Phật thì không ngã chấp như đời;
Qua khi tề độ rồi thôi,
1528. Lòng không tự phụ là nơi ta làm.
Là Phật tử cho kham chánh đạo,
Tất là mặng sẽ tạo nên tre;
Những lời Phật dạy cố nghe,
Chúng sanh tức thị Phật Đà chẳng sai.
Là Phật tử đi ngay tới Phật,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 49

- Mặc dù nhiều quái vật cản ngăn;
Cũng không thối bước Đường Tăng,
1536. Ngày kia chỗ Phật chắc rằng tới nơi.
Là Phật tử tình đời biết rõ,
Đường họ đi khác ngõ mình đi;
Mình thì muốn sớm thoát ly,
Họ thì muốn được ở lý thế gian.
Là Phật tử thấy rằng đời khổ,
Nhưng người đời cho đó là vui;
Muốn cho họ thấy khổ đời,
1544. Nhà tu cần phải đủ lời biện minh.
Là Phật tử muôn nghìn cách độ,
Độ người qua biển khổ sông mê;
Tây phương dắt chúng sanh về,
Quyết không muốn một mình kẻ Tây phương.
Là Phật tử một đường với Phật,
Rất từ bi cứu giúp chúng sanh;
Rất là bình đẳng hiền lành,
1552. Chẳng coi sanh chúng với mình khác nhau.
Là Phật tử ở vào hiện tại,
Tu cứu cho thế giới hòa bình;
Không riêng tu cứu hồn linh,
Mà tu cứu cả thân sinh hiện tiền.
Là Phật tử ngồi yên bao nỗi,
Trong khi đời khổ sở chập chồng;
Khổ thân sống, khổ tâm lòng,
1560. Khổ không bình đẳng, khổ không an hòa.
Là Phật tử phải ra tay giúp,
Giúp cho người hạnh phúc tự do;
Giúp người được sống ấm no,
Giúp người khỏi cảnh sợ lo bất bình.
Là Phật tử rất tin tội phước,

50 *Là Phật Tử*

- Không muốn người bạo ngược với người;
Muốn người đối xử tốt tươi,
1568. Khởi ngày tội báo, khởi đời oan gia.
Là Phật tử thật là vì nghĩa,
Vì nghĩa không vì lẽ lợi riêng;
Công bằng bác ái trước tiên,
Ấy là Phật tử thường chuyên tâm làm.
Là Phật tử thà cam đói rách,
Không muốn ham tiền bạc bất lương;
Sanh nhai trong sạch một đường,
1576. Những điều trộm cướp gạt lường không ưa.
Là Phật tử ngăn ngừa tánh xấu,
Từ ngăn ngừa đến nạo gọt xong;
Cả thân khẩu ý sạch trong,
Các điều tệ hại khỏi lòng lo âu.
Là Phật tử lỗi đâu sửa đó,
Ví dù là lỗi nhỏ mảy may;
Xin người chỉ chỗ còn sai,
1584. Sửa cho đến chẳng còn ai thấy lầm.
Là Phật tử thấy tâm còn vọng,
Cố luyện tâm hết động mới thôi;
Vọng tâm có thể giấu người,
Nhưng mà không thể giấu nơi lòng mình.
Là Phật tử khi sanh ác niệm,
Tự nghe như có tiếng quả răn;
Rất là xấu hổ ăn năn,
1592. Tức thì quyết định chặn ngăn diệt trừ.
Là Phật tử làm như ý định,
Trên đường tu chẳng tính đổi dời;
Mục tiêu cố gắng đến nơi,
Nếu nay chưa đạt thì moi cũng thành.
Là Phật tử làm lành trọn vẹn,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 51

- Màn vô-minh quyết vén khỏi ra;
Đề cho sáng suốt lòng ta,
1600. Đường về hết lộn, cửa ra hết lằm.
Là Phật tử xét tâm không hờ,
Quyết làm cho thấy rõ bản tâm;
Tâm là chủ các việc làm,
Làm Tiên làm Phật làm phạm do tâm.
Là Phật tử nếu cầm tâm được,
Huệ cũng nên mà phước cũng nên;
Phật đài chắc chắn được lên,
1608. Từ sanh khỏi bận, não phiền hết đeo.
Là Phật tử dựa theo Phật pháp,
Nhưng tu hành luyện tập nơi tâm;
Tâm không còn sự mê lằm,
Tất nhiên Phật pháp với tâm một nguồn.
Là Phật tử đạo luôn phấn tấn,
Nhưng tùy cơ khi ẩn khi bày;
Khiến đường đạo bớt cần gay,
1616. Khiến người khác có thể quày đầu tu.
Là Phật tử đạo lu khêu tỏ,
Bằng lời lành bằng của bằng thân;
Cốt làm nền đạo chấn hưng,
Cửa thiền đông chẳng kém phân chợ mai.
Là Phật tử kêu hoài đạo đức,
Đánh thức đời vật chất đang mê;
Nếu lòng đạo đức bỏ bê,
1624. Tất gây lằm chuyện thảm thê trong đời.
Là Phật tử muốn người an ổn,
Không muốn gây cảnh hỗn loạn nhau;
Từ phong sớm tối thổi vào,
Khiến đời khói thảm mây sâu được tan.
Là Phật tử khổ càng thêm đạo,

52 *Là Phật Tử*

- Chớ khô không thể đảo tâm tu;
Mặt mày như đã lờ lu,
1632. Nhưng lòng sáng tỏ trăng thu đêm rằm.
Là Phật tử tu tâm làm cội,
Không riêng tu lời nói hình dung;
Cho nên tu được đến cùng,
Lợi danh khó dụ, oai hùng khó ngăn.
Là Phật tử nói năng làm tướng,
Đều để tâm suy lượng kỹ càng,
Ngõ hầu tránh các tệ đoan,
1640. Cho đời hiện tại, cho đàng tương lai.
Là Phật tử thà nay chịu khổ,
Mà được sung sướng ở sau này;
Không ham sung sướng giờ đây;
Kể mai một chịu đọa đầy gian truân.
Là Phật tử lòng nhân quảng đại,
Không vì mình nở hại thế gian;
Thường lo bá tánh thập phang,
1648. Muốn cùng sông lạc, thác an linh hồn.
Là Phật tử Phật môn trực chỉ,
Biết Phật môn huyền bí siêu nhiên;
Bước vào hết sự nảo phiền,
Từ nơi thống khổ sang miền an vui.
Là Phật tử đổi người ra Phật,
Thật hoàn toàn đi ngược phàm tình;
Nếu không có chí hy sinh,
1656. Thì người chẳng dễ gì thành Phật đâu.
Là Phật tử đạo mầu biết khó,
Nhưng tin ai cũng có thể làm;
Nếu như dám bỏ tánh phàm,
Tất nhiên người sẽ tu kham đạo mầu.
Là Phật tử rất sâu tin tưởng,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 53

- Ngày như đêm bồi dưỡng tâm linh;
Trở nên toàn thiện toàn minh,
1664. Để cho chư Phật với mình không xa.
Là Phật tử phải là thật giác,
Sự mê không tái phát nơi lòng;
Lỗi lầm khi đó thật không,
Hoàn toàn siêu thoát, viên thông đạo mầu.
Là Phật tử lo thân chúng quý,
Chúng quý không thể trị được mình;
Chính mình có đủ oai linh,
1672. Để làm cho lũ tà tinh phục tùng.
Là Phật tử khéo dùng phương tiện,
Giúp cho người tu niệm được nên;
Việc lành giúp kẻ không quên,
Phật đài giúp kẻ muốn lên tốt cùng.
Là Phật tử hiền hung độ cả,
Độ cho cùng đặc quả như nhau;
Chúng sanh ở cõi trần lao,
1680. Độ cho hết chẳng người nào bỏ rơi.
Là Phật tử ở thời mạt hạ,
Thấy người đời kém dạ tu hành;
Càng lo tế độ cho nhanh,
Khiến thiên hạ bớt hoành hành lẫn nhau.
Là Phật tử thời nào cũng độ,
Nhưng độ con tai khổ nhiều hơn;
Khổ nhiều càng độ không ngừng,
1688. Độ khi ách nước, nạn nhơn, tai trời.
Là Phật tử muốn đời hiền thảo,
Đời thương nhau, đời bảo vệ nhau;
Nhu cầu cần thiết đổi trao,
Không ai muốn đổ máu đào với ai.
Là Phật tử mau tay cứu đỡ,

54 *Là Phật Tử*

- Lúc nhơn sanh khổ sở nạn tai;
Khổ vì tư tưởng khác sai,
1696. Khổ vì danh lợi quyền oai tranh giành.
Là Phật tử không tranh thế sự,
Và muốn người việc dữ chớ tranh;
Dù người có lắm khôn lanh,
Cũng đừng lấy đó mà sanh hại đời.
Là Phật tử vạch nơi phải trái,
Để làm cho nhơn loại cùng hòa;
Hòa dân hòa nước hòa nhà,
1704. Hòa trong quốc nội hòa ra nước ngoài.
Là Phật tử muốn ai cũng phước,
Phước mình và quyền thuộc phước luôn;
Phước khi sống ở trần dương,
Phước sau khi thác hồn nương Phật đài.
Là Phật tử nghĩ ngay kẻ khác,
Không muốn gây tội ác cho người;
Muốn mình trọn vẹn tốt tươi,
1712. Muốn người cũng được nên người hiền lương.
Là Phật tử rộng thương rộng độ,
Thương không cùng, độ có đâu cùng;
Ngày nào còn kẻ lao lung,
Tình thương sức độ còn dùng chưa thôi.
Là Phật tử ở đời văn vật,
Muốn độ người việc rất khó khăn;
Ngôn hành cần phải có căn,
1720. Khiến người có đủ chứng bằng để tin.
Là Phật tử gặp nghìn cảnh khó,
Vượt cho qua đâu có dễ gì;
Phải là thật tánh từ bi,
Phải là thật chí tu trì mới xong.
Là Phật tử ngược dòng thế tục,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 55

- Đâu phải là công việc tầm thường;
Nếu không đủ sức cự đương,
1728. Bị đời lôi trở lại đường trần gian.
Là Phật tử thau vàng muôn rỗ,
Đừng than van lửa đỏ hồng trần;
Nếu không bị thử nhiều lần,
Thì đâu chứng chắc là chân vàng ròng.
Là Phật tử tu không nản chí,
Mà càng tu đạo lý càng ưa;
Nhu qua sông gặp đò đưa,
1736. Như trời nắng hạn được mưa xối vào.
Là Phật tử đạo cao ma khảo,
Khảo không rơi thì bảo ma nghe;
Khảo rơi ma chúng đồng phe,
Công tu như bọt nước khe trên nguồn.
Là Phật tử tròn vuông đạo cả,
Phần lớn nhờ vô ngã chấp tâm;
Sự đời đã hết nhiễm thâm,
1744. Nên đời khó gạt cho lâm tội tình.
Là Phật tử đưa mình tới Phật,
Mặc dù là cao ngất sơn phong;
Núi to đực mãi còn thông,
Cố tu nhưt định là công quả thành.
Là Phật tử tử sanh vì đạo,
Đạo quý hơn châu báu ngọc ngà;
Đạo mẫu của Phật Thích Ca,
1752. Là đường giải thoát Ta bà chúng sanh.
Là Phật tử chí thành chí tín,
Câu kệ kinh nhưt định làm theo;
Tấm lòng thành tín như keo,
Được sang không đổi bị nghèo chẳng thay.
Là Phật tử đường dài sức ngựa,

56 *Là Phật Tử*

- Việc nên hư đều ở tại mình;
Nên là do sức mình tin,
1760. Hư là vì tại lòng mình lãng xao.
Là Phật tử thì nào trách Phật,
Chỉ trách mình đi trật mà thôi;
Phật là chỉ muốn giác đời,
Phật đâu có muốn cho người còn mê.
Là Phật tử nhiều bề đối ứng,
Nghịch thì nhiều còn thuận ít oi;
Nếu trong tâm chẳng thường soi,
1768. Một cơn bất giác đủ ngòi ác sanh.
Là Phật tử gặp lành càng tiến,
Gặp dữ không thôi chuyên từ tâm;
Nhờ lòng hiểu đạo rất thâm,
Nhờ tin quả báo, nhờ ham tu hiền.
Là Phật tử nếu kiên nhẫn yếu,
Đời gheo trêu khó chịu cho qua;
Được thành Phật hoặc thành ma,
1776. Chỉ trong giây phút chỉ xa tờ mảnh.
Là Phật tử không tranh danh lợi,
Lợi danh không thể xúi được lòng;
Vớ điều tham những thì không,
Vớ điều bỏ thí thì lòng có luôn.
Là Phật tử vì đường giải thoát,
Không vì mưu bán chất đạo mầu;
Phàm trần, danh lợi khó cầu,
1784. Đạo mầu từ trước tới sau một tình.
Là Phật tử tâm linh lo mở,
Tránh thói đời cản trở đường tu;
Không cho đời nó làm mù,
Lấy đời làm sáng việc tu của mình.
Là Phật tử khi sanh vì thiện,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 57

- Diệt cũng là vì chuyện tốt lành;
Sanh vì phước lợi chúng sanh,
1792. Diệt là cũng bởi vì tình từ bi.
Là Phật tử lòng vì đại đạo,
Nhắm chúng sanh mà giáo mà hành;
Không lo riêng phước riêng thành,
Ấy là đường lối tu hành Thích Ca.
Là Phật tử tạo ra phước huệ,
Không hưởng riêng mà để người nhờ;
Chẳng phân biệt kẻ thân sơ,
1800. Phước hay huệ cũng hiến cho đồng đều.
Là Phật tử luôn kêu đạo đức,
Nghe hay không cũng mặc cứ kêu;
Đồng thời gương thiện đem nêu,
Cốt làm cho khắp người đều hiền lương.
Là Phật tử gọi bươn chớ trễ,
Người đời nay quý kẻ nan tri;
Nếu không lấy đạo từ bi,
1808. Dễ sanh đại họa bất kỳ nay mai.
Là Phật tử đưa tay can gián,
Khi người đời bất mãn lẫn nhau;
Có hòa thì chẳng xáo xào,
Còn gây tất có cầu cào chẳng không.
Là Phật tử rất mong đời tịnh,
Nên muốn người có tính hiếu hòa;
Khiến đời sống khỏi can qua,
1816. Và khi chết khỏi đọa sa linh hồn.
Là Phật tử khuyên khôn giúp dại,
Kẻ trí không nên hại người ngu;
Người gây thân chớ gây thù,
Mạnh nên giúp yếu chớ âu đạ chà.
Là Phật tử muốn tha thứ lẫn,

58 *Là Phật Tử*

- Không muốn ai gây hấn với ai;
Thứ tha nhau sống lâu dài,
1824. Khất khe nhau tất giảm ngày tồn sanh.
Là Phật tử không đành hại mạng,
Cũng chẳng gây khốn nạn cho người;
Muốn người được sống được vui,
Muốn người hạnh phúc, muốn người vinh quang.
Là Phật tử mở đàn thông thả,
Không muốn người đày đọa con người;
Vì rằng nhơn loại khắp nơi,
1832. Khác da khác nước, thân người giống nhau.
Là Phật tử người đâu cũng thế,
Vẫn là người không kể sắc màu;
Phải nên đối đãi như nhau,
Đồng câu vật chất, đồng câu tinh thần.
Là Phật tử không phân giai cấp,
Đối với ai cũng chấp tay chào;
Xem mình với kẻ đồng nhau,
1840. Minh tu thành kẻ khác tu cũng thành.
Là Phật tử chúng sanh là Phật,
Bởi còn mê chưa đắc vậy thôi;
Nếu như được tỏ ngộ rồi,
Chúng sanh tức trở nên ngôi Phật liền.
Là Phật tử Phật truyền nhớ rõ,
Rằng chúng sanh đều có Phật tâm;
Nhưng vì không chịu kiếm tâm,
1848. Thành ra cái kiếp mê lầm còn đeo.
Là Phật tử rán leo tới mé,
Dù từ lâu đã té sông mê;
Nhà xưa cảnh cũ muốn về,
Mau lên bên giác kéo bê trễ kỳ.
Là Phật tử không si mê nữa,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 59

- Tánh si mê là lừa thiêu mình;
Mê danh mê lợi mê tình,
1856. Mê nào cũng khiến hồn linh đọa đày.
Là Phật tử thường ngày lo đạo,
Giải quyết bao khổ não trần gian;
Khiến cho đời hết làm than,
Được no được ấm được an được hòa.
Là Phật tử đứng ra giáo độ,
Không thể ngồi một chỗ mà tu;
Thế gian trong cảnh rối bù,
1864. Con người đang lúc như mù đi đêm.
Là Phật tử thù hềm lo giải,
Không muốn ai gây lấy oán hờn;
Muốn ai cũng ở có nhơn,
Cho thân khỏi khổ, cho hồn được siêu.
Là Phật tử độ nhiều hoặc ít,
Không bao giờ ngại việc độ đời;
Dù rằng gần lúc tắt hơi,
1872. Cũng còn phương tiện độ người chẳng không.
Là Phật tử đầy lòng tế độ,
Chẳng bỏ qua việc khổ của người;
Nếu người chưa được an vui,
Thì mình nhất quyết không ngồi thung dung.
Là Phật tử việc hung khuyến bỏ,
Khuyến thế-gian lớn nhỏ làm hiền;
Làm hung không thể nào yên,
1880. Hung dân, hung nước, hoặc riêng hung nhà.
Là Phật tử hiền là việc trước,
Dân được hiền thì nước được an;
Nước hiền dân khỏi làm than,
Nhà hiền thì cả họ hàng đều vui.
Là Phật tử khuyến người hướng thiện,

60 *Là Phật Tử*

- Dù gặp cơn nước biển dân loạn;
Cũng đừng làm việc ác gian,
1888. Nên làm lành để bớt đàng thâm thê.
Là Phật tử thấy mê cứu tỉnh,
Thấy khổ thì đem cảnh vui cho;
Đói thì lo giúp được no,
Rách thì lo giúp đỡ cho ấm lành.
Là Phật tử tu hành tích cực,
Sẵn lòng lo hạnh phúc nhơn sinh;
Xác thân cho đến hồn linh,
1896. Cả hai phương diện tận tình giúp cho.
Là Phật tử không lo riêng sống,
Đạo hay đời đều cũng lo chung;
Cùng người chung hưởng thung dung,
Cùng người chung chịu lao lung khổ nần.
Là Phật tử an bang tế thế,
Bằng phương châm mưu kế nhân từ;
Không làm trái đạo nhà sư,
1904. Cứu nguy nước được, cứu người khổ qua.
Là Phật tử là nhà tích thiện,
Không bao giờ tạo chuyện bất lành;
Mặc dù giữa cảnh ác sanh,
Vẫn làm việc thiện, vẫn thanh được lòng.
Là Phật tử thật trong hết cặn,
Dù khuấy lên chẳng bọt được tâm;
Trong khi hành đạo huyền thâm,
1912. Tuy nhiều đụng chạm không làm hoại hư.
Là Phật tử cũng như viên ngọc,
Mài giữa nhiều màu sắc càng tươi;
Khó khăn chẳng những không lùi,
Mà còn tiến mạnh hơn hồi trước kia.
Là Phật tử không lia mối đạo,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 61

- Như cầm chèo mà lạo qua sông;
    Buông chèo thuyền ở giữa dòng,
1920. Còn buông mối đạo thì không thoát trần.
    Là Phật tử phạm thân Thánh tánh,
    Thế mới là chơn chánh đường tu;
    Tiếng đời không thể nào ru,
    Lúc nào cũng vệt gút mù trần gian.
    Là Phật tử tuy mang xác tục,
    Nhưng mà không ô trược tâm lòng;
    Thật là giá sạch tuyệt trong,
1928. Mà đời khó nhuộm, bụi hồng khó đeo.
    Là Phật tử khó xeo cho ngã,
    Có thể đem núi đá ví vào;
    Tu hành trước cũng như sau,
    Không thay đổi hướng, chẳng nao núng tình.
    Là Phật tử nên hình phải chạm,
    Có khổ lao mới đặng an vui;
    Đừng buồn những cảnh ngược xuôi,
1936. Nếu tu thành dễ cõi người hết lâu.
    Là Phật tử muốn cầu đắc đạo,
    Không kiên tâm khấn đảo luống công;
    Trông cây gần lúc ra bông,
    Bỏ đi chẳng tưới cũng không nên gì.
    Là Phật tử cố trì chí mãi,
    Tu chừng nào được giải quả căn;
    Lỗi lầm thì cố ăn năn,
1944. Chông chên thì cố ban bằng đi qua.
    Là Phật tử thiết tha cõi Phật,
    Nơi hoàn toàn bất diệt bất sanh;
    Cho nên cố gắng làm lành,
    Quyết lòng niệm Phật tu hành sớm khuya.
    Là Phật tử bên kia bên giác,

62 *Là Phật Tử*

- Ấy là nơi ký thác linh hồn;
    Ngoài vòng chi phối càn khôn,
1952. Không còn chịu kiếp nhốt chôn cõi phàm.
    Là Phật tử không làm đọa kiếp,
    Cố tu cho thoát nghiệp hồng trần;
    Hồng trần là chốn mê tân,
    Quyết tu cho hết bị thân luân hồi.
    Là Phật tử một lời nguyện chắc,
    Lấy hoại thân đời bắt tử thân;
    Cùng chư Phật hưởng trường xuân,
1960. Không già không bệnh không thân chết đeo.
    Là Phật tử quyết theo tốt đạo,
    Nơi nhiệm mầu Phật giáo đã truyền;
    Hoàn toàn siêu thoát trần duyên,
    Xưa nay đã có vô biên người tầm.
    Là Phật tử qui tâm làm một,
    Không để lòng rời rạt lao chao;
    Tuy đời có lắm sắc màu,
1968. Nhưng mình thì chỉ sống nâu một đường.
    Là Phật tử hướng phương chẳng đổi,
    Trên đường đi nhiều lối mặc tình;
    Tu hành một dạ kiên trinh,
    Niết Bàn là chỗ gọi mình không quên.
    Là Phật tử quyết nên như Phật,
    Dù hy sinh đến mực độ nào;
    Miễn là ra khỏi trần lao,
1976. Là nơi chôn xác đã bao nhiêu đời.
    Là Phật tử nhắm nơi giải thoát,
    Lánh xa đường đọa lạc xích xiềng;
    Cho nên học đạo Phật Tiên,
    Không theo học thứ ảo huyền thế gian.
    Là Phật tử rộng đàng lớn việc,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 63

- Đàng từ bi, việc dứt luân hồi;
Trong lòng còn chút lôi thôi,
1984. Tất hai điều ấy không rồi được đâu.
Là Phật tử đạo mâu muốn đạt,
Nếu thiếu lòng tự giác khó trông;
Dốt thì phải học cho thông,
Mê thì cố tỉnh cho không còn lầm.
Là Phật tử trì tâm hôm sớm,
Cho đến khi hết bợn như lòng;
Nhu trắng sáng giữa trời không,
1992. Như gương soi mãi vẫn trong một màu.
Là Phật tử càng trau càng tỏ,
Càng gian lao càng rõ chí tu;
Không hề giảm sức công phu,
Không hề giảm tánh đại từ đại bi.
Là Phật tử chết vì tế độ,
Sống cũng vì giác ngộ như sanh;
Sống vì lành, chết vì lành,
2000. Thật tu đại độ, thật hành đại bi.
Là Phật tử phạm vi rộng lớn,
Không vật chi so sánh cho bằng;
Cứu dân độ thế vô ngần,
Đem sanh tử đời Niết Bàn cho dân.
Là Phật tử không ngừng việc Phật,
Nếu thế gian còn một kẻ phàm,
Cũng còn lo độ cho kham,
2008. Quyết không để một ai giam trong trần.
Là Phật tử việc phân sao hết,
Nói không cùng và viết chẳng cùng;
Tu hành là dạ thí chung,
Ban vui cứu khổ do lòng từ bi.
Ấy là những hành vi thường sự,

64 Là Phật Tử

- Đôi với hàng Phật tử xưa nay;
Cuộc đời dù có đổi thay,
2016. Từ bi nhà Phật chẳng phai tấm lòng.
Độ bá tánh chẳng trong một lúc,
Cứu thế gian đến phút cuối cùng;
Người đời làm dữ làm hung,
Nhưng nhà Phật tử thì chung làm hiền.
Lúc nào cũng lo khuyên đạo lý,
Buổi loạn ly càng chỉ đường tu;
Giải hòa các mối hận thù,
2024. Xây nền hạnh phúc, tạo cầu hòa bình.
Kêu thế giới đồng tình cứu trợ,
Khuyên người đời rộng mở từ tâm;
Cùng nhau quyền lợi chẳng xâm,
Cùng nhau giúp đỡ áo cơm đủ đầy.
Tâm hồn được thanh bai sáng suốt,
Thân sống không trói buộc khổ đau;
Trong trần mà chẳng trần lao,
2032. Ấy là Phật tử lúc nào cũng mong.
Vấn tất có mấy dòng đã kể,
Dùng bút nghiên không thể cạn lời;
Đây xin nhắc lại người đời,
Nhớ rằng Phật tử là người từ bi.

THANH SĨ.

Ghi chú:

- (1) ‘trước’ (từ Hán Việt): bị dính chặt do ngoại cảnh, ngoại lực, do yếu tố bên ngoài.
(2) ‘thẳng bằng’: không cao thấp lồi lõm; nghĩa bóng: bình đẳng.

TÌNH ĐẠO PHẬT

*****

- Trần tâm hết hồ tư loạn tưởng,
Phản hồi nơi Vô Lượng Thọ Quang (1);
An cư tịch tịnh Niết Bàn,
Không còn trói buộc trong hàng tử sanh.
Chỗ ấy kẻ tu hành tha thiết,
Vui hy sinh mọi việc hồng trần;
Chuông từ cửa Phật còn ngân,
8. Lòng người mộ đạo nên bừng giấc say.
Nhớ lời đức Như Lai chỉ giáo,
Thân huyễn hư đời ảo mộng trần;
Giả đời giả cảnh giả thân,
Ta bà sanh chúng đạo chân khá tìm.
Xưa nay vẫn đắm chìm biển khổ,
Lặn hụp luôn đâu có an vui;
Đời dù có nếm đủ mùi,
16. Cuối cùng cũng chết có người nào không.
Qua rồi kiếp cha ông cũng thế,
Lần lượt đây đến kẻ cháu con;
Nói nhau đi mãi không mòn,
Đường sanh tử cũng vẫn còn tử sanh.
Không ai dạy tự mình cũng rõ,
Nhưng ít người tìm ngõ thoát ly;
Đường trần cứ nhắm mắt đi,
24. Ai sao mình vậy sống lì ngày qua.
Nào cái bịnh cái già đục khoét,
Kế sau cùng cái chết đến tha;
Thế là hết kiếp người ta,
Trong đời ai cũng chỉ là thế thôi.
Đề tâm xét kỹ rồi thấy rõ,
Muốn thoát ly cảnh khổ chúng sanh,
Không chi hơn việc tu hành,

2 *Tình Đạo Phật*

32. Xác thân được nhẹ hồn linh được nhàn.
Nặng nề bởi thân mang nợ lắm,
Sầu não do lòng đắm mê nhiều;
Đề hoài muôn kiếp khó tiêu,
Cho nên cần phải lo điều tỉnh tu.
Việc cải hối mặc dù rất khó,
Nhưng quyết tâm thì có thể nên;
Hơn nhau ở cái chí bền,
40. Chớ đời ai khỏi gây nên lỗi lầm.
Kiếp giả tạm khi tâm nhận biết,
Đời khổ đau lúc xét thấy ra,
Nên lo tu chớ dần dà.
Vì rằng ngày tháng trôi qua lệ làng.
Khó biết trước thời gian chết đến,
Cái chết không nhất định trẻ già,
Đời nhiều cách chết xảy ra,
48. Cho nên thường có tre già khóc măng.
Việc sanh tử Phật rằng đại sự;
Còn luân hồi còn tử sanh luôn;
Tử sanh không gỡ cho sông,
Dù làm đến bậc đế vương ra gì.
Do lẽ ấy cần qui y Phật,
Giải quyết xong tạm vật hồng trần;
Hoàn toàn khỏi cuộc chuyển luân,
56. Không còn mang ngũ trược thân nặng nề.
Đời nếu chẳng say mê đến nữa,
Tất nhiên không còn có sanh ra;
Còn tham ái cõi Ta bà,
Thì còn phải chịu sanh ra hồng trần.
Muốn giải thoát phải cần phải cả,
Chẳng còn lưu trong dạ sự đời;
Siêu sanh chỉ một lần thôi,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 3

64. Đồi dù cảm dỗ mặc đời không theo.
    Nghịch rán gỡ chớ đeo thêm nữa,
    Tội lo chừa đừng có gây thêm,
    Sóng tình cố lóng cho êm,
Đường trần lụi lại chớ kèm chân lâu.
    Hướng về Phật để cầu hóa độ,
    Ngó lại tâm để mở cõi lòng;
    Cả hai cùng được dung thông,
72. Giúp cho đạo quả như rồng gặp mây.
    Cầu Phật độ phải đầy khân thiết,
    Muốn tâm khai phải diệt niệm tà.
    Nếu lòng nửa Phật nửa ma,
Phật không thể độ tâm nhà khó khai.
    Trăng chẳng thấy vì mây che khuất,
    Phật không trông bởi bức vô minh.
    Phật không ở cách xa mình,
80. Tại mình chẳng thức tướng hình Phật ra.
    Mê mấy cũng rán mà mở mắt,
    Đừng để cho mộng dặt đi sâu,
    Mộng thì tan chẳng còn đâu,
Dù cho mộng ấy dài lâu vinh quang.
    Tìm sống thật cho an hồn xác,
    Sống mộng chi cho nát thân tâm;
    Phải can đảm nhận đời lầm,
88. Quyết bưng tỉnh dậy kiếm tâm đường tu.
    Đạo mới giải được câu đời tạm,
    Đời vẫn nằm trong phạm vi mê;
    Bởi mê thành khổ nhiều bề,
Mà điều chi cũng chẳng hề được lâu;
    Thân không thật vật đâu có thật,
    Người luống công giành giựt đeo mang;
    Hơi tàn mọi vật đều tàn,

4 *Tình Đạo Phật*

96. Dù cho vật ấy nồng nàn thương yêu.
Đời tan hợp là điều khó tránh,
Thân mất còn là cảnh người đời;
Trong khi còn mấy tấc hơi,
Nên lo giải thoát hỡi người thế gian!
Chớ rằng bận lo toan việc thế,
Mà chẳng lo tìm kế thoát thân.
Đến khi thấy mặt tử thần,
104. Bảo đừng nó chẳng hề đừng cho đâu.
Phải tính trước khỏi câu hận tiếc,
Đợi nguy rồi mới biết muộn màng.
Sớm tu thì sớm được an,
Chỉ tu mới cứu khỏi đàng trầm luân.
Tu là phúc của thân hiện tại,
Tu là vui của cái đời sau.
Tu làm nhẹ kiếp khổ đau,
112. Tu cho hồn khỏi đọa vào đường mê.
Sớm tu được sớm kê Sen báu,
Sớm tu thì phiền não sớm tan;
Mau tu chớ để muộn màng,
Vô thường chẳng đợi thời gian không chờ.
Người khó giữ tuổi thơ trẻ mãi,
Người khó ngăn niên đại già lần;
Khi già khó tránh chết thân.
120. Trẻ, già, chết ấy số phần người ta;
Người hễ có sanh ra có tử,
Dù vua quan dân thứ như nhau.
Ấy là định nghiệp trần lao,
Từ xưa đã thế chớ nào mới đây.
Trần là chỗ chôn thân thiên hạ,
Trần là nơi đầy đọa sanh linh.
Chung qui nó vẫn phụ mình,

Thanh Sĩ - Hiền Đạo 5

128. Mặc dù mình có tận tình thương yêu.
Đau khổ với đời nhiều vô số,
Rốt cuộc như nước đổ lá môn;
Thân không một vật nào tồn,
Chỉ còn tội lỗi để hồn gánh mang.
Kiếp rồi mới vừa tan xác đó,
Kế kiếp này cũng bỏ thân luôn,
Nhưng mê đời vẫn không buông!
136. Biết bao giờ khỏi cái guồng tử sanh?
Sanh đủ loại đủ hình bất nhứt,
Tử nhiều phương nhiều cách nan phân.
Dễ gì sanh được Nhơn thân,
Dễ gì tử được khỏi phần thảm thê.
Làm người được dễ về Tiên Phật,
Làm súc sanh khó được siêu thăng.
Há không sớm biết ăn năn,
144. Để cho khỏi mất thiện căn con người.
Người thú tánh người roi cõi thú,
Người ác tâm người thụ ác đời,
Nhân nào quả nấy người ơi!
Xin đừng để mất tánh người thiện lương.
Người muốn được hồn nương cảnh Phật,
Nên từ tâm như Đức Thích Ca,
Thương yêu tất cả người ta,
152. Cứu an thân sống, cứu ra biển trần.
Sớm khuya rán ân cần tu niệm,
Thân tâm thường kiểm điểm tốt lành,
Quyết lo lánh trọc tâm thanh,
Lòng không để các lợi danh làm cuông.
Giải thoát ấy cội nguồn trên hết,
Từ bi là công việc thường xuyên;
Điều lành đem đặt trước tiên,

6 Tình Đạo Phật

160. Việc cho người hoặc việc riêng cho mình.
Tâm trí cố giữ gìn tinh khiết,
Hành động lo thi thiết nhân từ;
Ngôn hành chân thật bất hư,
Nói như Phật bảo làm như Phật hành.
Hành đạo có nhọc nhằn chẳng quản,
Tu thân dù cay đắng không nao;
Ngày đêm đạo niệm thân trau,
168. Trau cho thân chánh, trau sao đạo thành.
Nếu chưa thật trọn lành trọn sáng,
Sức công phu tinh tấn càng tăng;
Núi nhân ngã phá cho bằng,
Rừng vô minh đốn cho tan không còn,
Các vọng tưởng cho mòn cho giảm,
Các lỗi lầm cho trắng cho trơn,
Hết tà còn một điều chơn,
176. Không còn sợ các tánh trần chen vô.
Trong tâm não mơ hồ đã sạch,
Ngày đêm luôn minh bạch cõi lòng.
Có đời mà vẫn tâm không,
Như nhiên khỏi phải dụng công giữ gìn.
Chẳng còn sợ tâm sinh niệm quấy,
Cũng hết lo vật ngoại làm mê.
Tự do sống ở thác về,
184. Thân tuy cách Phật, tâm kề Đài sen.
Gió tục khó tắt đèn trí huệ,
Bụi trần không mờ vẻ ngọc tâm;
Động hay tịnh cũng không lầm,
Bởi mình được tự chủ tâm của mình.
Trong biển ái sóng tình khó nhận,
Đời bợn nhơ không bắt được lòng,
Như là nước đã lọc trong,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 7

192. Cố đem khuấy mấy cũng không lên bùn.
Vô ngại lúc sống chung các giới,
Tự chủ khi xử đối mọi điều.
Đạo màu là cái mực phiêu,
Trong đời dù phải uốn chiều thế nao.
Riêng mình rón trau giới đạo đức,
Với người lo un đức tu hiền.
Xem mình với kẻ tương liên,
200. Cùng khai ngộ đạo, cùng yên vui đời.
Đạo không chỉ độ hồi thác mắt,
Mà đạo còn cứu lúc sống còn;
Cứu người khỏi cảnh héo von,
Khỏi thân đau khổ khỏi lòng sợ lo.
Đạo có bốn phận cho vui vẻ,
Nhà đạo không phải kẻ gây sầu;
Chỗ mình hay chỗ nào đâu,
208. Đều đem ánh sáng đạo màu ra soi.
Mình với kẻ đều coi bình đẳng,
Lạ hay quen cũng chẳng cách phân,
Đồng ban lẽ thiện điều nhân,
Cho tâm cùng tốt, cho thân cùng lành.
Tu để giúp nhơn sanh hữu phước,
Đạo để làm ngọn đuốc cho đời.
Tu không phải để ngồi chơi,
216. Đạo không phải để làm nơi dưỡng nhàn.
Đời càng loạn thì càng cần đạo,
Người càng hung càng bảo nên tu.
Đạo suy đời rối lu bù,
Tu thừa thớt tất nhiều người ác gian.
Đạo mở rộng đời càng sáng tỏ,
Tu được nhiều người khổ bớt đi.
Ấy là thật đạo từ bi,

8 *Tình Đạo Phật*

224. Ấy là thật kẻ tu trì chánh chơn.
Cứu khổ chẳng chi hơn cửa đạo,
Giải sầu không gì hiệu bằng tu;
Đạo mầu chớ để cho lu,
Tu hành chớ để cho mù mờ đi.
Nên cố gắng phát huy việc đạo,
Nên dẻo dai nung nấu sự tu.
Phá tan cái kiếp gặt gù,
232. Cải lương đời sống âm u đê hèn.
Đời trắng mặt nhưng đen lòng dạ,
Người vui ngoài mà khổ bên trong;
Nếu câu nhân quả không thông,
Khổ tâm khó dứt đen lòng khó bơi.
Đạo pháp rõ thì đời bớt khổ,
Nhân quả thông thì nợ bớt gây.
Những điều phước huệ lo xây,
240. Cho vui hiện tại sau này cũng vui.
Biết rõ kiếp con người tạm giả,
Tạo ác chi cho quả thêm cay.
Làm lành cho bớt họa tai,
Làm hung chỉ khiến thêm đày đọa thân.
Giúp nhau sống tốt hơn làm chết,
Cho người vui hơn việc cho buồn;
Người vui mình được vui luôn,
248. Người buồn mình cũng lệ tuôn theo người.
Khiến kẻ khóc mình cười đâu nữa,
Làm mình vui kẻ khổ sao đành;
Nên cho nhau được bình thanh,
Giữa mình với kẻ an lành như nhau.
Đạo đức đối người nào cũng thế,
Từ bi không câu nệ Bắc Nam;
Tình thương rộng lớn bao hàm,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 9

256. Chúng sanh đâu cũng chỉ làm một thôi.
Giúp người được là vui hơn cả,
Không mong ai nghĩa trả ơn đền;
Thấy ai té cũng đỡ lên,
Là tình của kẻ tiến trên đường lành.
Tình nào rộng bằng tình đạo Phật,
Đức nào cao bằng đức từ bi;
Nếu người đời chịu hành y,
264. Thế gian đâu đến đổi gì bi quan.
Tình đạo Phật cứu an thiên hạ, ù
Đức từ bi giải tỏa hồng trần;
Làm cho định quốc an dân,
Làm cho nhân loại không hờn ghét nhau.
Tình đạo Phật lúc nào cũng ấm,
Suốt cổ kim đã bám chặt lạnh;
Một đường tế độ chúng sanh,
272. Cảnh đời có đổi Phật tình không thay.
Tình đạo Phật mấy ai được rõ,
Mới nhìn qua tưởng nó khô khan;
Thật ra nó rất dịu dàng,
Đượm đà tình cảm ngập tràn yêu đương.
Tình đạo Phật người thường ít có,
Có được rồi thấy nó cao siêu;
Yêu đời khác thói đời yêu,
280. Yêu siêu thoát chẳng yêu điều trầm luân.
Tình đạo Phật chí chân chí mỹ,
Nó từ trong đạo lý mà ra,
Nó không làm khổ người ta,
Lúc nào nó cũng chỉ là ban vui.
Tình đạo Phật nếu người đều có,
Giữa người không làm khổ lẫn nhau,
Không gây ra cuộc máu đào,

10 *Tình Đạo Phật*

288. Giúp nhau hạnh phúc giúp nhau thái bình.
Tinh đạo Phật là tình bác ái,
Chỉ có thương còn hại thì không,
Thương chung nhân loại đại đồng,
Thương đời sống khổ thương lòng dạ mê.
Tinh đạo Phật không hề tráo chác,
Độ sống như độ thác một niềm,
Nói thì làm chẳng để im,
296. Dù trong cảnh huống bị kiềm kẹp bao.
Tinh đạo Phật xem nhau bình đẳng,
Giàu không bênh nghèo chẳng bỏ bê,
Chỉ lo cứu độ một bề,
Người nhân ngã Phật chẳng hề ngã nhân.
Tinh đạo Phật trên hơn tình thế,
Yêu khắp nơi bất kể sắc màu,
Khách trần là kẻ trong lao,
304. Lòng thương cứu giúp làm sao cho lìa.
Tinh đạo Phật ngó về sanh chúng,
Quyết làm cho ai cũng an vui,
Độ không bỏ sót một người,
Dù rằng phải chịu suốt đời hy sinh.
Tinh đạo Phật là tình chung thủy,
Thời buổi nào cũng chỉ yêu đời,
Lòng người dù có se lơi,
312. Cũng lo cứu độ không rời bỏ ai.
Tinh đạo Phật dẻo dai hơn cả,
Không bao giờ tan rã nửa chừng,
Bánh xe luân chuyển chưa ngưng,
Còn ra ngăn chặn dù rằng bao lâu.
Tinh đạo Phật rất sâu hơn biển,
Cao hơn non rộng viễn khắp trời,
Cho nên dù trải muôn đời,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 11

320. Khôi tình ấy vẫn như hồi ban sơ.
Tinh đạo Phật bao giờ người có,
Cõi Ta bà chừng đó mới an,
Nếu còn tình của thế gian;
Thì còn đau khổ rối loạn khắp nơi.
Tinh đạo Phật cho đời hạnh phúc,
Tinh thế gian tạo khúc ai bi;
Cái siêu thoát cái đọa đày,
328. Còn ngờ chi nữa cứ say tình đời.
Tinh đạo Phật vẫn tươi đẹp mãi,
Dù thế gian muốn cải cách nào,
Khó làm cho nó hư hao,
Chỉ làm cho nó sắc màu thêm tươi.
Tinh đạo Phật cho người hòa lạc,
Cả linh hồn lẫn xác thịt trần,
Nghĩ mình nghĩ đến tha nhân,
336. Cho tâm cùng lạc cho thân cùng hòa.
Tinh đạo Phật gần xa bất chấp,
Đôi đũa đều ẩm áp như nhau;
Tinh đời còn có thấp cao,
Chớ tinh đạo Phật nơi nao cũng đồng.
Tinh đạo Phật vốn không giả dối,
Từ chân tâm ứng đối với người;
Lấy điều đạo nghĩa tốt tươi,
344. Đặt trên hành động hoặc lời nói ra.
Tinh đạo Phật nếu mà được có,
Đời như thuyền gặp gió thổi xuôi,
Không riêng lúc sống được vui,
Mà còn khi thác đây mùi thiêng liêng.
Tinh đạo Phật nối liền thiên hạ,
Chia khi vui sót sẽ khi buồn,
Trong đời nó vẫn có luôn,

12 *Tình Đạo Phật*

352. Dù đời người ghét hay thương mặc tình.
    Tình đạo Phật muôn hình thức khác,
    Nhưng vẫn cùng động tác cứu nhân;
    Thương người như thể thương thân,
Giúp cho vật chất tinh thần an vui.
    Tình đạo Phật cho người phước huệ,
    Lúc chiến tranh như thể lúc bình,
    Luôn luôn bên cạnh như sinh,
360. Bao nhiêu công việc tốt lành đem cho.
    Tình đạo Phật thương lo bá tánh,
    No thì vui đói lạnh thì buồn,
    Rối loạn lo gỡ cho sông,
Lạc lầm lo chỉ cho đường được thông.
    Tình đạo Phật muốn không ai khổ,
    Dù là người xứ sở Bắc Nam;
    Khổ đời khi sống không ham,
368. Khổ hồn khi chết không làm sao vui.
    Tình đạo Phật muốn người hướng thiện,
    Tự bỏ đi các chuyện dữ dằn,
    Một lòng ngay thẳng làm ăn,
    Quấy rồi tự biết ăn năn tức thời.
    Tình đạo Phật cho người hiền đức,
    Nguy cho an khổ cực cho vui,
    Thơm tho hoa khó sánh mùi,
376. Quang minh ám áp mặt trời dấm so.
    Tình đạo Phật bao giờ cũng rộng,
    Tha thứ người cảm động cho người,
    Giúp người với ý tốt tươi,
    Ơn không đợi trả và lời chẳng mong.
    Tình đạo Phật sạch trong đáo đẽ,
    Giữa đời mà tâm thể không nhờn,
    Tình đời rồi tự vò tơ,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 13

384. Nhưng tình đạo Phật bao giờ cũng suông.
Tinh đạo Phật từ nguồn trí huệ,
Không giống như tình thế mê si,
Tinh trong các việc từ bi,
Không tình ở những điều gì ác gian.
Tinh đạo Phật mở đàng giải thoát,
Đưa chúng sanh khỏi các cực hình;
Nếu là thật khách hữu tình,
392. Thì tình đạo Phật hy sinh tận cùng.
Tinh đạo Phật nhắm chung nhân loại,
Thương khắp cùng chẳng phải riêng ai,
Tinh trong chỗ tỉnh không say,
Thương trong chỗ cứu không gây hại người.
Tinh đạo Phật cho vui thì có,
Cho khổ đời thì nó vẫn không;
Tinh gieo khắp cả đại đồng,
400. Giữa mình với kẻ lạnh nồng có nhau.
Tinh đạo Phật người nào cũng có,
Bị tình đời làm nó mờ đi,
Dần dần mất tánh từ bi,
Chỉ còn sanh khởi những gì hung hăng.
Tinh đạo Phật dù rằng khó được,
Nhưng rán khai cho phước huệ sanh;
Trước là mình được hiền lành,
408. Sau cho người khác trở thành thiện lương.
Tinh đạo Phật cùng thương cùng giúp,
Lúc an vui như lúc nguy nàn,
Mình cùng người rất tương quan,
Lo vinh thân sống lo an linh hồn.
Tinh đạo Phật cần khôn như một,
Nhìn vào ai cũng thốt từ bi,
Muốn ai cũng có đạo nghi,

14 *Tình Đạo Phật*

416. Muốn ai cũng được thoát ly tục trần.
Tinh đạo Phật cá nhân chẳng có,
Chỉ có tình đại độ quần sanh,
Muốn ai cũng được hiền lành,
Muốn ai cũng khỏi quần quanh khổ đời.
Tinh đạo Phật vì người mà có,
Tinh ấy không riêng ngó về mình.
Cho nên nó rất quang minh,
424. Dù rằng thường gặp muôn nghìn cản gay.
Tinh đạo Phật lâu dài chẳng đổi,
Thương bá gia như cội với cành;
Khổ thân mấy dạ cũng đành,
Khổ người thì chẳng ưng tình chút nao.
Tinh đạo Phật nơi nào cũng có,
Không sợ giàu chẳng bỏ người nghèo,
Thị thành như chôn cheo leo,
432. Khỏi tình đạo Phật đều treo khắp cùng.
Tinh đạo Phật thử chung như nhứt,
Chỉ độ tha đến mực cuối cùng,
Khỏi đời dù có lắm un,
Mất nhà té độ quyết không để mờ.
Tinh đạo Phật kiến cơ nhi tác,
Tùy đời nhưng không lạc đường đời,
Muốn đời khỏi biến chơi vơi,
440. Khi dùng tàu khói khi dùng bè tre.
Tinh đạo Phật không lòi ai cả,
Giúp người là bởi dạ thương người,
Muốn người sống được an vui,
Muốn người thác được khỏi đời trầm luân.
Tinh đạo Phật là thân tất cả,
Hung muốn hiền, hiền khá hiền thêm,
Cõi đời cùng tạo ấm êm,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 15

448. Không ai chúc khổ gây hềm với ai.
Tinh đạo Phật kéo dài hạnh phúc,
Người như mình cùng một tâm cơ,
Gian lao chẳng muốn bao giờ,
Sướng vui là việc đợi chờ từ lâu.
Tinh đạo Phật không câu chấp kẻ,
Cũng muốn không bị lẽ nhỏ nhoi,
Tám gương bác ái rộng soi,
456. Cho người nào cũng đồng noi lòng lành.
Tinh đạo Phật trường thành khó ví,
Rộng đường bao bền bỉ đường bao;
Tinh đời thường bị xuyên xao
Nhưng tinh đạo Phật một màu tự nhiên.
Tinh đạo Phật bạc tiền khó đổi,
Tinh ấy không vì mọi đục trần,
Mà là vì độ muôn dân,
464. Cho nên vui vẻ hiến thân cho đời.
Tinh đạo Phật khắp nơi đều có,
Lấy tình phạm tìm nó không ra;
Nếu dùng tâm niệm Thích Ca
Người sang hèn cũng đều là hiểu thông.
Tinh đạo Phật vẫn không riêng lợi,
Mà vốn tình liên đới nhân sanh,
Tinh trong vạn sự yên lành,
472. Không tình ở chỗ tạo sanh khổ đời.
Tinh đạo Phật không rời nhân loại,
Rất biết rành những cái khổ vui,
Thấy người khổ dạ không nguôi,
Cho nên rất muốn mọi người thành thơi.
Tinh đạo Phật tình vui hơn cả,
Vì lẽ không có dạ riêng tư;
Khôi tình chân thật bất hư,

16 *Tình Đạo Phật*

480. Xem người nào cũng bằng từ thiện tâm.
Tinh đạo Phật tình cảm chắc chắn,
Dù sang hèn cũng chẳng đổi thay;
Nguyện lành vẫn một không hai,
Chết thân cũng chịu đọa đày cũng cam.
Tinh đạo Phật khó làm cho lọt,
Đối chúng sanh chẳng bớt tình thương;
Tinh thương dù kẻ không tường,
488. Cũng không hề chán trên đường độ sanh.
Tinh đạo Phật lợi danh khó chuộc,
Thương người không vì buộc mà thương,
Giúp người do tánh yêu đương,
Không do mưu lợi cho đường hậu lai.
Tinh đạo Phật với ai không bỏ,
Độ được thì cứ độ liền khi;
Khôi tình của tánh từ bi,
496. Khác hơn tình thiếu lương tri của đời.
Tinh đạo Phật những nơi nào có,
Tất nhiên là chỗ đó rất hòa,
Ở ăn đúng đạo người ta,
Ít nghe thấy việc xấu xa đê hèn.
Tinh đạo Phật không ghen ghét lẫn,
Mà chỉ thay tánh giận làm vui;
Thứ tha hơn cố chấp người,
504. Đắng cay đổi lại ngọt bùi cho nhau.
Tinh đạo Phật sắc màu bất chấp,
Thân mến không hề cách biệt ai,
Muốn cho khắp cả nhân loài,
Xem nhau như thể chân tay ruột rà.
Tinh đạo Phật thiết tha bình đẳng,
Rất muốn không ai nặng nhẹ ai,
Cùng tương trợ chẳng hiếp đày,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 17

512. Dù rằng người ấy ở giai cấp nào.
Tinh đạo Phật đồng bào rất mến,
Mà còn thương rộng đến nhân loài,
Chúng sanh ai cũng như ai,
Muốn đồng được bước ra ngoài khổ lao.
Tinh đạo Phật đời nào hết được,
Nếu loài người còn cuộc gian truân;
Cho nên từ vạn cổ nhân,
520. Mảnh tinh đạo Phật đã từng gieo ra.
Tinh đạo Phật tình ma chẳng giống,
Phật an dân ma động loạn dân,
Nên tinh đạo Phật có nhân,
Còn tình ma qui không ân nghĩa gì.
Tinh đạo Phật chết đi không đổi,
Tinh đời chưa chi vội đem thay;
Tinh đời chẳng nghĩ ngày mai,
528. Nhưng tinh đạo Phật lâu dài biết lo.
Tinh đạo Phật hẹn hò cõi Phật,
Không hứa sông tạm vật Ta Bà;
Cái tình ấy rất sâu xa,
Mà trong thiên hạ người ta ít tìm.
Tinh đạo Phật rất im mà động,
Động vì người, chẳng móng vì mình;
Tinh trong khổ thảm nhân sinh,
536. Nhon sinh càng khổ Phật tình càng tăng.
Tinh đạo Phật thệ rằng cứu thế,
Thệ cứu luôn bất kể thời gian;
Tinh đời còn có thể tan,
Nhưng tinh đạo Phật như tràng sơn lâm.
Tinh đạo Phật như tầm rút ruột,
Ăn của người bao bọc cho người;
Miễn người được ấm được vui,

18 *Tình Đạo Phật*

544. Chết đi cũng chẳng ngậm ngùi nợ xưa.
    Tình đạo Phật rước đưa tới chỗ,
    Không nửa chừng ruồng bỏ một ai;
    Đường đi Cực lạc bao ngày,
Cũng nguyện đưa đến không nài gian nguy.
    Tình đạo Phật trong kỳ mật pháp,
    Tình ấy càng rộng gấp muôn xưa,
    Mới là phù hợp thời cơ,
552. Nếu không thể chỉ là mơ đêm dài.
    Tình đạo Phật càng say càng tỏ,
    Khác tình đời càng mó càng lu;
    Nếu là thật kẻ chơn tu,
Mối tình ấy chẳng chút nào rời xa;
    Tình đạo Phật đúng là tình Phật,
    Yêu đời mà không mắc trong đời;
    Luôn luôn với tánh siêu vời,
560. Vạch đường giải thoát cho người cùng thông.
    Tình đạo Phật rộng không thể lượng,
    Rộng hơn điều tưởng tượng của người,
    Không riêng rộng cuộc sống đời,
Mà còn rộng đến ngày mơ linh hồn.
    Tình đạo Phật trọng tôn hai mặt,
    Về phần hồn với xác thân sinh,
    Muốn cho cùng được tinh minh,
568. Thân sinh không khô, hồn linh không đày.
    Tình đạo Phật muốn ai cũng sáng,
    Không muốn ai mù quáng đại ngu,
    Cho đời là cảnh lao tù,
Gỡ cho ra khỏi không câu trời vào.
    Tình đạo Phật lúc nào cũng tỉnh,
    Tình trong đời chẳng dính theo đời,
    Dù đời xuôi ngược lưng vơi,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 19

576. Nhưng tình ấy vẫn như nơi thạch bàn.
Tinh đạo Phật sót san đạo cả,
Cho người đời khổ quả hết gieo,
Đường lành cùng một nhịp theo,
Tâm mê muội hết, thân nghèo khổ tan.
Tinh đạo Phật sẵn sàng tế độ,
Dù cho thân gian khổ đến đâu;
Ngày giờ dài ngắn bao lâu
584. Không thay đổi dạ chẳng nao núng lòng.
Tinh đạo Phật từ trong tánh thiện,
Khác hơn tình ngoài miệng thể gian,
Lúc nguy như lúc bình an,
Vẫn là giữ vẹn một đàng thi chung.
Tinh đạo Phật chỉ dùng nhân ái,
Không làm điều ngược trái lương tâm,
Quấy không để dạ nghĩ thâm,
592. Lừa là việc quấy đem làm thật ra.
Tinh đạo Phật chẳng pha tình tục,
Đời khuấy bao không đục được lòng,
Tinh mà sự thật là không;
Nên không bị trói trong vòng trần ai.
Tinh đạo Phật ra ngoài nghiệp ái,
Không bị ràng buộc cái phàm duyên;
Tinh đời còn bị cuồng điên,
600. Nhưng tinh đạo Phật không phiền lụy đâu.
Tinh đạo Phật chẳng câu vắn tiếp,
Nếu khởi tâm phù hiệp Phật trời,
Lợi đời chẳng có hại đời,
Thì tinh đạo Phật bên người chẳng xa.
Tinh đạo Phật như là tình mẹ,
Muốn con nên chẳng để con hư;
Nếu con chí hiếu chí từ,

20 *Tình Đạo Phật*

608. Mẹ càng không thể nào rời bỏ con.
Tinh đạo Phật vẫn còn mãi mãi,
Dù trải bao biến hải tang điền;
Không làm tình Phật đảo điên,
Chỉ làm thêm nặng đạo duyên với đời.
Tinh đạo Phật giữa thời mạt hạ,
Thâm nhập trong tất cả nhân sanh,
Khiến đời đổi dữ ra lành,
616. Quyết làm biển lửa trở thành đồng sen.
Tinh đạo Phật bạc đen khó nhuộm,
Dù thế gian muốn uôm cách nào;
Khó làm tình ấy tiêu hao,
Chỉ làm cho nó thêm cao tinh thần.
Tinh đạo Phật vì dân vì nước,
Làm sao cho khỏi cuộc tai nạn,
Đâu đâu cũng được hòa an,
624. Không nghe tiếng khóc lời than bất bình.
Tinh đạo Phật háo sanh vô tận,
Không muốn ai gây hận với ai;
Cố nhiên mình chẳng nghiệt cay,
Với người nào cũng ưu hoài thiện lương.
Tinh đạo Phật chủ trương giải thoát,
Cho thân mình cho các nhơn gian;
Không tình trong cảnh buộc ràng,
632. Nên cần đem nó làm lan rộng nhiều.
Tinh đạo Phật chỉ siêu không đọa,
Vì nó không lan chạ như đời;
Nhưng đâu chỉ bấy nhiêu thôi,
Mà là còn cứu vớt người trầm luân.
Tinh đạo Phật yêu thân yêu chúng;
Yêu chánh đường chẳng dụng tà tâm,
Nên tình yêu ấy không làm,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 21

640. Đáng cho người rón hoằng thâm xa gần.

Tình đạo Phật là nhân là nghĩa,
Chỉ gieo lành chẳng tĩa giống hung;
Khôi tình ấy rất thi chung.

Mưu đời không thể nào dùng làm tan.

Tình đạo Phật mệnh mang khắp cả,
Rộng đường bao thiên hạ khó lường.

Khổ còn ở khắp mười phương,

648. Thì tình ấy vẫn còn tương trợ hoài.

Tình đạo Phật thấy ai không bỏ,

Dù rằng là kẻ đó bất lương,

Cũng đem lòng nghĩ xót thương

Tùy phương tiện cứu khỏi đường tội mê.

Tình đạo Phật khen chê chẳng có,

Lành dữ là sự đó đáng phân;

Khen chê chưa phải là nhân,

656. Dữ lành mới chính là cân diêm phù.

Tình đạo Phật trí ngu bất luận,

Hễ là người thì sẵn lòng thương,

Chưa tường lo giúp cho tường,

Còn mê lo chỉ cho đường giải mê.

Tình đạo Phật chợ quê bình đẳng,

Hèn như sang lòng chẳng cách phân;

Nghĩ rằng mang cái xác thân,

664. Thì ai cũng phải khổ trần như ai.

Tình đạo Phật nhìn ngay nghiệp thế,

Biết đời này đến kế đời sau;

Chơi son tất dính đỏ màu,

Hùng hào sẽ bị hùng hào khỏi đầu.

Tình đạo Phật không cầu của tạm,

Chỉ muốn xa khỏi chạm bầy đời;

Dù đời cám dỗ lắm nơi,

22 *Tình Đạo Phật*

672. Không bao giờ để cho rơi lọt vào.
    Tình đạo Phật muốn mau giải khổ,
    Khổ riêng mình khổ cả thế gian;
    Thế nên cõi tạm không màng,
Dù cho tài sắc ngọc vàng muôn xe.
    Tình đạo Phật dù đe với búa,
    Cũng không làm trầy trụa chút nao;
    Càng nhiều đụng chạm gian lao,
680. Càng làm tánh đạo dồi dào tốt tươi.
    Tình đạo Phật vẹn mười ý thiện,
    Không thể nào bị nghiệp tánh đời;
    Dù đời có đủ trò chơi,
Cũng không thể khiến rụng rời Phật tâm.
    Tình đạo Phật muôn năm vẫn tỏ,
    Tỏ đến khi không có bóng đen;
    Nếu còn sống thác úa hèn,
688. Thì tình ấy vẫn còn chen độ điều.
    Tình đạo Phật muốn tiêu khổ chúng,
    Hy sinh bao lòng cũng ưng vui;
    Miễn sao cứu vớt được người,
    Ấy là ý nguyện từ hồi xưa lâu.
    Tình đạo Phật rộng sâu vô tận,
    Gặp gian truân chẳng hận một ai;
    Chỉ vui cứu độ muôn loài,
696. Từ đau khổ được ra ngoài an vui.
    Tình đạo Phật ngược xuôi cũng mặc,
    Thương chúng sanh cảm chắc một lòng;
    Giúp đời rất biết gai chong,
Nhưng vui vẻ giúp vẫn không nản tình.
    Tình đạo Phật vốn sinh trong thế,
    Bởi thế gian liên kế khổ lao;
    Cho nên tình ấy càng cao,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 23

704. Cao không thể lấy thước nào ra đo.
Tinh đạo Phật muôn pho sách để,
Nhưng vẫn còn tiếp kể vô biên;
Mảnh tình ấy rất thiêng liêng,
Yêu thương người chẳng luận miền quê nao.
Tinh đạo Phật phủ bao thiên hạ,
Với niềm thương như dạ ghen thai;
Chăm lo thận trọng từ ngày,
712. Không vì cho mẹ vì hài nhi con.
Tinh đạo Phật từ non chí biển,
Không chỗ nào chẳng hiện rõ tình;
Tinh nơi siêu thoát chánh minh,
Không tình chỗ khiến tử sinh bất bằng.
Tinh đạo Phật tình năng hộ trợ,
Xưa nay không hề sợ nguy nan;
Vì tình thật cứu nhân gian,
720. Cho nên dám chết để đàng sau vui.
Tinh đạo Phật cứu người là phận;
Lòng từ bi đã vẫn từ xưa,
Dù ai nghi kỵ ngăn ngừa,
Tự nhiên nó cũng tìm đưa đến người.
Tinh đạo Phật vui tươi bốn nguyện,
Muốn cho ai cũng thiện như ai,
Người sanh trong thế giới này,
728. Nên thương chớ ghét dù giai cấp nào.
Tinh đạo Phật không sao tất được,
Nếu đời còn trong cuộc khổ đau;
Không phân là kẻ nghèo giàu,
Vẫn thương vẫn giúp như nhau một nhà.
Tinh đạo Phật vị tha là gốc,
Cho nên vui hiến cuộc đời mình;
Miền là cứu được nhân sinh

24 *Tình Đạo Phật*

736. Quán chi đời sống của mình nọ kia.
Tinh đạo Phật khổ chia vui sót,
Tinh không riêng bù ngọt cho thân;
Từ phương xa đến nơi gần,
Nó đều thường trực bên thân mọi người.
Tinh đạo Phật không lười việc phước,
Thấy phải thì sấn sụt làm ngay;
Dù cho muôn đấng ngàn cay,
744. Xem như gió bụi mỗi ngày đi ra.
Tinh đạo Phật vẫn là tinh thật,
Dù gặp muôn dối gạt của đời;
Trước sau vẫn một mà thôi,
Không vì người dối gạt rồi dối theo.
Tinh đạo Phật gắng keo với Phật,
Tinh đời không thể rút rời ra;
Tuy là trong cõi người ta,
752. Mà tình ấy vẫn trên tòa Như Lai.
Tinh đạo Phật càng dài càng thắm,
Khiến cho lòng càng ấm càng vui;
Đôi đời trái ngược ra xuôi,
Bắc Nam đâu cũng đầy mùi từ bi.
Tinh đạo Phật từ khi vô thi,
Vẫn là tinh tri kỷ của đời;
Thấy đời sống cảnh chơi vui,
760. Khiến tình đạo Phật càng khơi thêm nồng.
Tinh đạo Phật tình trong đại lộ,
Không phải tình gây khổ chúng sanh,
Nên tình luôn được cao thanh,
Trước sau vẫn một niệm lành thiêng liêng.
Tinh đạo Phật vì miền hạ giới,
Diệu dụng ra đủ mọi hình hài;
Miền đời sạch bụi trần ai,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 25

768. Dù thân lẫn lóc bao ngày cũng ung.
Tinh đạo Phật trong chân chánh đạo,
Khác hơn tình tà giáo trong đời;
Cho nên chẳng chút lả lơi,
Mặc dù chung đụng với người trần gian.
Tinh đạo Phật trái ngang dầu gặp,
Không đổi tình cố đạo lướt qua,
Đề mà độ khắp người ta,
776. Từ vòng ma quỷ bước qua Phật, Thần.
Tinh đạo Phật cự tâm như một,
Thời đại nào cũng tốt lành luôn,
Khó làm cho nó quay cuồng,
Dù đời khoa học đến phương thế nào.
Tinh đạo Phật xét vào căn bản,
Không chấp nơi hình dạng bề ngoài;
Xét từ xưa đến ngày nay,
784. Từ sanh bệnh lão vẫn đầy khổ dân.
Tinh đạo Phật thấy thân người khổ,
Lòng đau như búa bổ kim châm,
Ngày đêm không ngớt suy tâm,
Cứu sanh chúng khỏi còn lâm tai nạn.
Tinh đạo Phật thênh thang trời đất,
Phủ che không bỏ sót một ai;
Nhưng không mấy kẻ đoái hoài,
792. Khiến tình ấy vẫn còn dài thời gian.
Tinh đạo Phật bạc vàng chẳng chuộng,
Chỉ quý nơi tư tưởng cao thanh,
Đưa người đến chỗ tốt lành,
Dem người phạm tục đổi thành Phật Tiên.
Tinh đạo Phật ác duyên chẳng tạo,
Vì muốn không bị đảo điên đời;
Muốn luôn luôn được thanh thời,

26 *Tình Đạo Phật*

800. Từ thân tạm giả đến nơi linh hồn.
Tinh đạo Phật đại khôn như một,
Vẫn coi nhau đồng lốt con người;
Sống trong ba cái tác hơi,
Mà còn gánh chịu khổ đời muôn thiên.
Tinh đạo Phật tự nhiên yêu rộng,
Không phải vì móng động nợ kia;
Thế gian sự khổ chưa lia,
808. Khôi tình ấy vẫn còn chia sót hoài.
Tinh đạo Phật cõi này còn mãi,
Nếu chúng sanh chưa giải nghiệp sâu;
Bất kỳ núi thẳm rừng sâu,
Tình kia dù tồn bao lâu cũng tìm.
Tinh đạo Phật trọn niềm thiên hạ,
Mặc dù ai có dạ phụ phàng,
Vẫn lo cứu giúp thế gian,
816. Kiếp này có thác thì hoàn kiếp sau.
Tinh đạo Phật ngọt ngào vô tận,
Đối với đời luôn nhân luôn tha;
Tình như tình mẹ tình cha,
Dù là sông biển khó mà đo so.
Tinh đạo Phật muôn kho sách tả,
Như chỉ là viên đá trong non;
Nói hoài tình ấy vẫn còn,
824. Từ ông cho đến cháu con chưa cùng.
Tinh đạo Phật nếu chung nhau có,
Đời đâu sanh tai khổ dẫy đầy;
Khổ nào cũng giải quyết ngay,
Như là ngọn gió thổi mây tan tành.
Tinh đạo Phật chúng sanh rán tập,
Tuy khó làm nhưng rất hiệu linh;
Nếu như được có Phật tình,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 27

832. Bao nhiêu đau khổ người mình tan đi.
Tinh đạo Phật từ bi là gốc,
Thương đời nhưng chẳng bực theo đời;
Thương đời vạch rõ tanh hôi,
Không thương che thói đời rồi đọa thân.
Tinh đạo Phật độ dân là chủ,
Không vì tình của thú dục riêng;
Thật là tình của siêu nhiên,
840. Dù lặn lội mấy chẳng nghiêng ngửa lòng.
Tinh đạo Phật chẳng tòng ý thế,
Thường chỉ dùng quyền để giải oan;
Đôi khi như nhuộm trần gian
Thật ra đó chỉ là mang áo màu.
Tinh đạo Phật trước sau tự chủ,
Dù cho đời quyền rũ mọi phương;
Không làm cho ý vắn vương
848. Chỉ làm nung sức mở đường thoát ly.
Tinh đạo Phật chỉ qui về Phật,
Qui cho mình qui khắp nhân sanh,
Bỏ thân mấy bận cũng đành,
Nguyện không hề để qui mình theo ma.
Tinh đạo Phật thiết tha giải thoát,
Cho hồn linh cho xác thân trần;
Cho mình cho cả muôn dân,
856. Ví dù là phải gian truân cách nào.
Tinh đạo Phật vì bao thiên hạ,
Dám hy sinh tất cả cuộc đời,
Độ người đến phút tắt hơi,
Tượng trưng tình ấy là đời Thích Ca.
Tinh đạo Phật có ta có chúng,
Mình biết đau người cũng biết đau;
Nên lòng hằng biết thương nhau,

28 *Tình Đạo Phật*

864. Không gây tạo những điều nào bất nhân.
Tinh đạo Phật thọ ân lo đáp,
Làm phước không nơm nớp mong đền,
Miễn là giúp được kẻ nên;
Miễn là ân nghĩa trả đền cho xong,
Tinh đạo Phật thật không vị kỷ.
Mà thường là chú ý vị tha,
Dám liều chết cứu người ta;
872. Bất kỳ người ấy ruột rà hay không,
Tinh đạo Phật chỉ mong giải khổ,
Muốn không ai còn chỗ gian lao;
Dù người ấy ở cấp nào,
Cũng đồng an lạc như nhau một đàng.
Tinh đạo Phật là thương tất cả,
Bất luận người quen lạ cũng thương;
Chỉ cho người việc thiện lương,
880. Không bao giờ tạo oan ương cho người.
Tinh đạo Phật vẫn vui vì nghĩa,
Ai nghi nan xoi xĩa chẳng buồn;
Tu hành cứ tiến đến luôn,
Cho thân khổ hết cho cuồng nghiệp tiêu.
Tinh đạo Phật Thuần Nghiêu khó sánh,
Bởi nó còn thêm tánh thoát trần;
Ngoài điều hạnh phúc đương thân,
888. Còn lo giải thoát cho phần hồn linh.
Tinh đạo Phật quang minh vô tận,
Không như tình đời vẫn u minh;
Mảnh tình lo cứu sanh linh,
Khác hơn tình khiến linh đình người đời.
Tinh đạo Phật như lời đã nguyện,
Cứu chúng sanh là chuyện trước tiên;
Thì chung vẫn giữ ý nguyên,

Thanh Sĩ - Hiền Đạo 29

896. Cứu thân đau khổ cứu phiền não tâm.
Tinh đạo Phật không hâm vẩn nóng,
Dầu rắng trong làn sóng vẩn minh,
Vẫn là thương xót nhân sinh,
Thấy ai cũng bị chết rình bên lưng.
Tinh đạo Phật là chân cứu khổ,
Cứu chúng sanh đến chỗ tốt cùng;
Luôn luôn có thì có chung,
904. Dù sanh chúng chẳng hiểu lòng từ bi.
Tinh đạo Phật chỉ vì tâm đạo,
Không vì trò hư ảo của đời,
Nêu người tâm đạo không lời,
Thì tinh Phật chẳng hề rời người đâu.
Tinh đạo Phật không cầu vẩn giúp,
Giúp thiện tâm giúp bực hiền gia;
Giúp người để giúp người ta,
912. Giúp người vì muốn rộng ra giống từ.
Tinh đạo Phật chỉ ư tinh ngộ,
Muốn cho người tìm lộ siêu sanh;
Cõi đời là chốn đua tranh,
Nhưng hơn thua mấy cũng thành bụi tro.
Tinh đạo Phật mong cho giải nạn,
Nạn mình hay bất hạnh người nào,
Nạn nay hay nạn về sau,
920. Cũng lo cứu cả dù bao công trình.
Tinh đạo Phật cứu mình cứu kẻ,
Cứu tử vong cứu lẽ sanh tồn;
Xác hồn đều rất trọng tôn,
Tùy phương giúp cả hai tròn cảnh vui.
Tinh đạo Phật chẳng lười việc phải,
Vui vẻ làm cả thầy sự lành;
Hoàn toàn nghĩ đến nhân sanh,

30 *Tình Đạo Phật*

928. Không bao giờ thủ lợi danh riêng mình.
Tinh đạo Phật là tình chung cả,
Chỉ gieo vui chẳng dạ gieo buồn;
Với ai cũng muốn tốt luôn,
Dù người ấy có ghét thương thế nào.
Tinh đạo Phật tuy cao chẳng ngạo,
Vì tình trong lý đạo đấng bình;
Coi mình như cả nhân sinh,
936. Giúp người mà chẳng có tình gì riêng.
Tinh đạo Phật thiêng liêng vô tận,
Cổ như kim đèn vẫn tinh anh;
Đời lành thì nó cũng lành,
Đời hung dữ nó cũng tình thiện lương.
Tinh đạo Phật không cương giới độ,
Nhưng chỉ tình cứu độ mà thôi;
Tinh trong ý nghĩa tuyệt vời,
944. Khác hơn tình của người đời bọn nheo.
Tinh đạo Phật bao giờ cho mãi,
Nếu đời chưa hết đoạn đau thương;
Người còn khổ nợ còn vương,
Cứu người cho đến sạch đường bi ai.
Tinh đạo Phật mỗi ngày mỗi thấm,
Thấm trong tâm hơn tấm vải ngoài;
Mối tình càng thấm càng say,
952. Say nhiều muốn độ trần ai thêm nhiều.
Tinh đạo Phật trong liêu tỵ có,
Nhưng ngoài phường phố nó cũng đầy;
Với ai nó cũng thảo ngay,
Không bao giờ muốn cho ai mất lòng.
Tinh đạo Phật cảm thông tất cả,
Nước cũng thông mà đá cũng thông;
Tùy duyên tùy cảnh tùy lòng,

960. Dùng nhiều phương tiện gieo trồng từ bi.
Tinh đạo Phật vốn qui chánh đạo,
Giúp chúng sanh hết đảo điên đời;
Làm người hạnh phúc kiếp người,
Kiếp người khi mãn an vui Phật đài.
Tinh đạo Phật lâu dài vô tận,
Tinh an vui không vấn âu sầu;
Bất kỳ kẻ ở nơi đâu,
968. Có tình ấy được hết câu nào phiền.
Tinh đạo Phật chẳng nghiêng đầu cả,
Mà tình bao trùm quả địa cầu;
Không phân biệt chỗ nào đâu,
Khổ thì lo cứu bất câu sắc màu.
Tinh đạo Phật phạm nào sánh được,
Dân cũng tình mà nước cũng tình,
Tinh trong lợi ích chúng sanh,
976. Tinh cho thiên hạ chẳng tình cho thân.
Tinh đạo Phật quý thần kinh mặt,
Vì tình siêu sự vật phạm phu;
Tinh làm cho hết kẻ ngu,
Tinh làm cho hết người tù tội thân.
Tinh đạo Phật tình chân lý thật,
Tinh ở trong chánh giác xuất khai;
Nên từ xưa chí những nay,
984. Khôi tình ấy chẳng bị ai làm mờ.
Tinh đạo Phật chớ ngơ rất uổng,
Nhìn kỹ xem đường hướng thế nao,
Nó không đê hạ người nào,
Mà là nó chỉ nung cao mọi người.
Tinh đạo Phật hoa tươi khó sánh,
Đẹp hơn hoa thiện tánh hơn hoa;
Biết yêu nó hết đọa sa,

32 *Tình Đạo Phật*

992. Khác hơn là thứ yêu hoa tầm thường.

Tình đạo Phật khá nương chớ bỏ,
Nương thì vui bỏ nó thì sầu;
Nếu người ở khắp hoàn cầu,
Có tình đạo Phật thì đâu khốn nài.
Tình đạo Phật mở đàng sáng sửa,
Đọa được siêu còn khổ được vui;
Tình làm hòa hảo con người,

1000. Không tình trong cảnh khiến người hờn ghen.

Tình đạo Phật như đèn sáng tỏ,
Ấm áp như lửa đỏ đêm đông;
Lửa vì bá tánh mà xông,
Đèn vì thiên hạ mà chong đêm ngày.
Tình đạo Phật xưa nay vẫn mát,
Khiến người vui khiến tắt lửa lòng;
Héo xào khiến có trái bông,

1008. Từ sanh khiến được khỏi vòng trầm luân.

Tình đạo Phật chưa từng bội nghĩa,
Ở với người giữ lễ thi chung;
Độ thân đến lúc cuối cùng,
Độ hồn đến lúc thung dung Phật đài.
Tình đạo Phật càng ngày càng rộng,
Thương giúp người bất luận bắc nam;
Từ bi công việc chẳng nhàm,

1016. Cứ khuyên đạo đức cứ làm hiền lương.

Tình đạo Phật bình thường vẫn đậm,
Lúc nguy nàn càng thấm mạnh hơn;
Người sòn tình Phật chẳng sòn,
Đời càng đau khổ lòng nhân càng nhiều.
Tình đạo Phật tình siêu tục lụy,
Trong đời mà không bị nhiễm đời;
Mảnh tình có khắp mọi nơi,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 33

1024. Khiến người giác ngộ khiến người an vui.
Tinh đạo Phật tùy người cảm hoá,
Dung hòa trong tất cả chúng sanh;
Cho ai cũng được tốt lành,
Cho ai cũng được tin thành Phật môn.
Tinh đạo Phật vẫn tồn tại mãi,
Thời đại nào nhân loại cũng cần;
Nó làm hòa nhã muôn dân,
1032. Nó làm sáng đẹp tinh thần người ta.
Tinh đạo Phật nếu mà biết được,
Sẽ thấy mình hạnh phúc vô cùng;
Không đeo nghiệp lúc lâm chung,
Không gây tội lúc sống trong cõi đời.
Tinh đạo Phật những nơi nào có,
Nơi ấy dù nghèo khó cũng vui;
Người nào cũng biết thương người,
1040. Nhà nào cũng thấy tốt tươi thuận hòa.
Tinh đạo Phật không xa dân chúng,
Khổ cùng chia vui cũng cùng chia;
Thiên đường thì cũng cùng về,
Ví dù địa ngục cũng kề bên nhau.
Tinh đạo Phật người mau có được,
Tất là mau khỏi cuộc đau sầu;
Tinh đời càng vẫn vương lâu,
1048. Những điều thống khổ càng bâu kéo nhiều.
Tinh đạo Phật rộng yêu rộng độ,
Yêu mọi người độ khổ mọi người;
Muốn cùng hưởng cảnh tốt tươi,
Muốn cùng khỏi kiếp con người trầm luân.
Tinh đạo Phật chẳng ngưng thiện sự,
Tại gia lành am tự cũng lành;
Lợi dân phước chúng cứ hành,

34 *Tình Đạo Phật*

1056. Không hề quên cái chơn tình từ bi.
    Tình đạo Phật chẳng gì mua được,
    Đổi với đời sau trước một niềm;
    Tình đời tìm cổ tìm kim,
Nhưng tình đạo Phật chỉ tìm chúng sanh.
    Tình đạo Phật lợi danh chẳng mền,
    Dù lợi danh rù quên thế nào;
    Từ xưa nay vẫn một màu,
1064. Khôi tình ấy đặt chỗ nào cũng nguyên.
    Tình đạo Phật ý nguyên giữ vững,
    Ở đời không làm bận người đời;
    Giúp đời cùng được thanh thoi,
Sau khi thác mất như nơi sống còn.
    Tình đạo Phật người non nước một,
    Đông Tây hòa Nam Bắc cùng chung;
    Thật lòng tương trợ đến cùng,
1072. Trợ thân an lạc trợ hồn siêu thăng.
    Tình đạo Phật chỉ tăng chẳng giảm,
    Còn người mê còn cảm hóa luôn;
    Riêng mình lao lý chẳng buồn,
Chỉ buồn cảnh khổ vắn vương người đời.
    Tình đạo Phật nếu đời nào thanh,
    Thời ấy người đức hạnh nhân từ;
    Nhà nhà lạc nghiệp an cư,
1080. Ít người trộm cướp ít người bợn nhờn.
    Tình đạo Phật lu mờ mỗi lúc,
    Là mỗi tăng những phút khổ đau,
    Giữa người ít biết thương nhau,
Nhà gây rối mãi nước xào xáo luôn.
    Tình đạo Phật bắt nguồn từ thiện,
    Phước lợi dân chẳng khiến hại dân;
    Cho nên đời cự đời tân,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 35

1088. Mọi tình đạo Phật rất cần sanh sôi.
Tinh đạo Phật tu bồi đầy đủ,
Mỗi người đều tự chủ được mình;
Không làm mất tánh công minh,
Không làm hư hỏng tâm tình thiêng liêng.
Tinh đạo Phật nào phiền cõi mở,
Mình cùng người chung gỡ gút mây;
Nghiệp mê giống ác không gây,
1096. Đã gây thì hồi chưa gây thì ngăn.
Tinh đạo Phật càng tăng càng phước,
Nhưng tình đời càng buộc càng mê;
Nếu người cõi Phật muốn về,
Nên tăng tinh đạo chớ mê tình đời.
Tinh đạo Phật người ơi chớ lạt,
Sang hèn gì cũng tạc ghi lòng;
Cho tâm trần sớm được trong,
1104. Cho đường trần sớm được thông Phật đài.
Tinh đạo Phật chớ hoài nghi nó,
Xem chơn tình chớ ngó nguy tình;
Thật tinh đạo Phật rất xinh,
Thật tinh đạo Phật quang minh vô cùng.
Tinh đạo Phật đem dung hòa khắp,
Những tâm tư thiên chấp đều không;
Rất là bình đẳng chánh công,
1112. Đại đồng ái hộ đại đồng xử phân.
Tinh đạo Phật chữ nhân đặt trước,
Tìm cách tha hơn buộc tội người;
Thấy ai quấy việc quấy lời,
Nên khuyên nên thứ chẳng cười chẳng chê.
Tinh đạo Phật một bề đạo nghĩa,
Ai ghét chê mai mỉa mặc tình;
Trọn lòng cứu giúp nhân sinh,

36 *Tình Đạo Phật*

1120. Giúp người mà chẳng tưởng mình giúp ai.

Tình đạo Phật giỏi mài chung thủy,
Dân tâm hòa thiên lý cũng hòa;
Nghiep nơi mình chẳng sanh ra,
Tội cùng người khác cũng là hết đi.

Tình đạo Phật chỉ duy thiện sự,
Hoàn cảnh nào cũng cứ làm lành;
Lành mình lành cả nhân sanh,

1128. Cảnh lành chí đến tâm tình lành luôn.

Tình đạo Phật nếu muôn người có,
Không còn ai ở khó với ai;
Đêm đêm cửa chẳng cần gài,
Người đầy vui vẻ người đầy âm no.

Tình đạo Phật chung lo tất cả,
Phước cùng chia tai họa cùng che;
Dữ lành cùng bảo nhau nghe,

1136. Thật tình chẳng có màu mè ngoài môi.

Tình đạo Phật người đời ít hiểu,
Khi hiểu rồi sẽ trứu mến ngay;
Bởi vì nó chẳng phụ ai,
Mà ai nó cũng vãng lai độ đều.

Tình đạo Phật thương yêu quảng đại,
Vì độ đời chẳng ngại gian nguy;
Độ đời với tánh từ bi,

1144. Danh gì cũng chẳng, lợi gì cũng không.

Tình đạo Phật ước mong người có,
Để cuộc đời đây đó yên lành;
Xóm làng hết kẻ lưu manh,

Nước nhà cũng chẳng còn sanh tai nạn.
Tình đạo Phật chỉ mang phước huệ,
Họa hại không hề để cho ai;
Thấy người khổ quyết cứu ngay,

Thanh Sĩ - Hiền Đạo 37

1152. Thấy người vui quyết giúp dài lâu vui.
Tinh đạo Phật muốn xuôi thuận cả,
Không muốn ai gây họa với ai;
Giúp nhau vui sống lâu dài,
Giúp nhau cùng khỏi đọa đầy trần gian.
Tinh đạo Phật mở đàng về Phật,
Cứu chúng sanh hết kiếp luân hồi;
Nhưng mà cũng mở cuộc đời,
1160. Cho người hạnh phúc cho người tự do.
Tinh đạo Phật vui cho thiên hạ,
Thiên hạ cần sẵn dạ giúp cho;
Bất kỳ công việc nhỏ to,
Lúc nào cũng tận tâm lo cho đời.
Tinh đạo Phật thương người là vốn,
Thương ấy đem hành động ra ngoài,
Đề cho bá tánh nhờ ngay,
1168. Nhờ trong khi sống, nhờ ngày chết đi.
Tinh đạo Phật không khi nào dối,
Cứu giúp đời thật mỗi từ tâm;
Ví dầu đời có tướng làm,
Cũng vui chớ chẳng lấy làm trách ai.
Tinh đạo Phật liên dây bá tánh,
Khổ hay vui mọi cảnh không rời;
Vui thì giúp mãi vui tươi,
1176. Khổ thì giúp sớm được rời khổ đau.
Tinh đạo Phật thời nào cũng thiện,
Thiện tâm tư, thiện đến hành vi;
Quý người châu ngọc chẳng bì,
Kính yêu người chẳng hề khi rẻ người.
Tinh đạo Phật luôn vui cứu độ,
Cứu khổ thân độ khổ tâm hồn;
Sống tôn mà thác cũng tôn,

38 *Tình Đạo Phật*

1184. Đối cùng nhân loại xác hồn đều thương.
Tinh đạo Phật theo đường Đức Phật,
Đưa chúng sanh đến mức tuyệt vời;
Không còn mê lụy trong đời,
Cũng không còn tạo nghiệp nơi hồng trần.
Tinh đạo Phật muốn dân tỏ ngộ,
Sống như nhau cùng độ lẫn nhau;
Không phân người cấp giai nào,
1192. Cũng không luận đến nghèo giàu là chi.
Tinh đạo Phật mê si phá trước,
Để cho người cùng được giác tâm;
Hối đi những sự đã lầm,
Chừa đi những việc sắp làm lỗi sau.
Tinh đạo Phật người nào cũng độ,
Mê giải mê, còn ngộ thêm thông;
Giác đời rõ lý có không,
1200. Để cho thấu đáo cõi hồng là chi.
Tinh đạo Phật không ly kẻ thế,
Bởi thế gian còn hệ tử sanh,
Và còn thiếu tánh hiền lành,
Cho nên đạo Phật khối tình còn to.
Tinh đạo Phật ai dò thấu đặng,
Biết khác hơn người đoán thường tình;
Tình đầy đại thiện đại minh,
1208. Lo người hơn việc lo mình dư muôn.
Tinh đạo Phật luôn luôn bác ái,
Thương đại đồng chẳng phải thương riêng;
Muốn cho ai cũng bình yên,
Muốn cho ai cũng lương hiền như nhau.
Tinh đạo Phật trần lao gọi rửa,
Sanh sống thanh bạch giữa cõi đời,
Phận người đối xử vẹn nơi,

Thanh Sĩ - Hiền Đạo 39

1216. Mà không để bị tình đời trói trãng.
Tinh đạo Phật rất năng độ chúng,
Từ thời xưa lâu cũng như nay;
Độ không chừa bỏ một ai,
Dù là người đó ở giai cấp nào.
Tinh đạo Phật không bao giờ cạn,
Cổ kim luôn lai láng ruộng đời;
Thấm nhuần tất cả mọi nơi,
1224. Khiến tươi đời sống khiến vui tấm lòng.
Tinh đạo Phật từ trong bi nguyện,
Còn tình đời từ biển dục tâm;
Tinh đời càng vướng càng lằm,
Nhưng tinh đạo Phật càng thâm càng mâu.
Tinh đạo Phật có đâu phải dễ,
Có được rồi chớ để mất đi;
Riêng mình cố gắng duy trì,
1232. Đồng thời khuyên kẻ khác qui hướng cùng.
Tinh đạo Phật nên tung ra khắp,
Để giống mê không mọc thêm ra;
Tinh lòng tất cả người ta,
Biết đâu xiềng xích, đâu là tự do.
Tinh đạo Phật muốn cho giải thoát,
Giải thoát đường sống chết hồng trần;
Nhứt là giải thoát khổ thân,
1240. Cho mình cho kẻ hết cơn đọa đày.
Tinh đạo Phật nay mai lo cả,
Ăn trái còn chừa quả để mai;
Biết lo thân sống hiện nay,
Mà còn lo đến ngày mai thân tàn.
Tinh đạo Phật thế gian không cảm,
Nhưng chẳng hề lãnh đạm với đời,
Sẵn sàng giúp ích mọi nơi,

40 *Tình Đạo Phật*

1248. Giúp đời cho đến thở hơi cuối cùng.
Tinh đạo Phật biết dung thứ rộng,
Rộng dung nhưng chẳng phóng tâm trần;
Dung người do cái lòng nhân,
Dung người để cảm hóa thân tâm người.
Tinh đạo Phật rất vui việc nghĩa,
Cũng rất vui trau tría tánh lành;
Nghĩa làm mà chẳng xưng danh,
1256. Lành trau mà chẳng khoe mình chân tu.
Tinh đạo Phật cương nhu lưỡng dụng,
Cương vì lành nhu cũng vì lành;
Lành mình lành cả nhân sanh,
Lành trong tư tưởng lành hành động ra.
Tinh đạo Phật muốn nhà nước thịnh,
Muốn mọi người lành mạnh ấm no;
Vì đời chẳng ngớt toan lo,
1264. Lo đời nhưng chẳng hề chờ lụy đời.
Tinh đạo Phật như lời Phật thuyết,
Nói từ bi làm việc từ bi;
Cuộc đời có thịnh có suy,
Từ bi chẳng có biến di chút nào.
Tinh đạo Phật chẳng nao lúc khổ,
Gặp buổi nghèo càng độ nhiều hơn;
Người ăn cơm chẳng thấy lờn,
1272. Tình nhà đạo Phật chẳng sòn từ bi.
Tinh đạo Phật dắt đi đến Phật,
Nửa chừng đường chẳng dứt dây ai;
Dù cho gặp lăm chông gai,
Dù rằng ngày tháng kéo dài bao lâu.
Tinh đạo Phật gìn câu hải thệ,
Độ chúng sanh như kệ kinh truyền;
Nếu nay độ chẳng mãn nguyên,

1280. Cũng thề tái độ ngay liền mai sau.
Tinh đạo Phật trào nào cũng Phật,
Không trào nào tánh chất ra ma;
Tin không tự ý người ta,
Chớ tình đạo Phật vẫn là bất di.
Tinh đạo Phật tuy ly thoát tục,
Nhưng mà không tiêu cực tinh thân;
Thường lo tế thế độ dân,
1288. Khỏi mê khổ kiếp khỏi luân chuyển đời.
Tinh đạo Phật khuyên người rán có,
Được có rồi rán mở rộng ra,
Cho mình cho khắp người ta,
Sống hòa nhân loại, thác hòa Phật Tiên.
Tinh đạo Phật sâu duyên với Phật,
Nợ thế gian lần dứt hết đi;
Không gây những nghiệp mê si,
1296. Cũng không tạo những sự gì trời trăng.
Tinh đạo Phật cố ngăn dục vọng,
Cố làm cho tâm động ra bình,
Cố làm chủ được lòng mình,
Cố làm tan lớp vô minh lâu đời.
Tinh đạo Phật xét nơi mình trước,
Nhận thức rằng tội phước do mình;
Người ngoài chỉ để chứng minh,
1304. Việc mình mình phải tự tin lấy lòng.
Tinh đạo Phật vốn không vọng ngoại,
Tự mình lo ngó lại nơi tâm;
Tin rằng cái mối huyền thâm,
Nội tâm sẽ thấy ngoại tâm khó trông.
Tinh đạo Phật hội lòng với Phật,
Lòng với lòng hòa một không hai;
Không đi ngược lối Như Lai,

42 *Tình Đạo Phật*

1312. Niết Bàn nhất định có ngày tới nơi.
Tinh đạo Phật chẳng rời bốn nguyện,
Nguyện độ mình độ đến mẹ cha,
Độ thân tộc, độ người ta,
Quyết tu công đức dù là khổ lao.
Tinh đạo Phật ngày nào chưa toại,
Ngày ấy còn lưu lại hồng trần,
Đưa người khỏi bến mê tân,
1320. Dầu cho lao lý xác thân thể nào.
Tinh đạo Phật chẳng nao việc khó,
Sự đáng làm gắn bó cho thành;
Nhứt là việc giúp nhân sanh,
Gian truân mấy cũng tiến hành không thôi.
Tinh đạo Phật còn đời còn nó,
Nó không bao giờ bỏ người đời;
Nếu đời chưa được thành thời,
1328. Nó càng tìm cách giúp đời nhiều hơn.
Tinh đạo Phật là chơn tình nghĩa,
Chẳng khi nào bỏ kẻ thế gian;
Thế gian ví có phụ phàng,
Nhưng tình đạo Phật một đàng yêu thương.
Tinh đạo Phật vui nhường cơm áo,
Vui nhin qua việc bạo lời hung;
Lúc nào cũng rất khoan dung,
1336. Việc lành thì chẳng tiếc cùng một ai.
Tinh đạo Phật chỉ gây phước huệ,
Cho mình và cho kẻ thế gian;
Thà cam chịu sống cơ hàn,
Không ham những thứ giàu sang tội đời.
Tinh đạo Phật xét nơi tội phước,
Không làm càn theo dục tâm phàm;
Vì rằng những việc muôn ham,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 43

1344. Là nguyên nhân khiến người làm khổ đau.

Tinh đạo Phật lo sao giải kiếp,
Không muốn thêm nặng nghiệp hồng trần,
Cho nên cố gắng tu thân,
Ảo huyền quyết tránh, lý chân quyết tìm.
Tinh đạo Phật một niềm tin Phật,
Tin Phật đà siêu thoát tử sanh;
Tin mình có thể tu thành,

1352. Tin muôn việc dữ hay lành tại tâm.

Tinh đạo Phật lỗi làm tự sửa,
Học lấy gương Phật ở ngàn xưa;
Thấy sai nay cải mai chừa,
Nghiệp phạm chẳng để dây dưa nhiều lần.
Tinh đạo Phật chẳng dừng bước đạo,
Tiến đến khi rốt ráo pháp mầu;
Tiến trên hành động cao sâu,

1360. Tiến trên công việc giải bầu mê ly.

Tinh đạo Phật chẳng gì cản nổi,
Vượt qua muôn chướng ngại trên đời;
Làm theo ý muốn siêu vời,
Làm cho chí nguyện độ người còn mê.
Tinh đạo Phật không hề thối chí,
Dù đường còn vạn lý xa xôi;
Cứ đi đến chỗ mới thôi,

1368. Không dừng bước trước cuộc đời gian truân.

Tinh đạo Phật nặng phân đạo lý,
Đạo lý bao tâm trí đặt vào;
Y hành đường lối siêu cao,
Cho mê đời hết, cho sàu dân tan.
Tinh đạo Phật thế gian chẳng nhiễm,
Nhưng mà không phải yếm thế gian;
Thường lo cứu khách trần hoàn,

44 *Tình Đạo Phật*

1376. Xây cho đời cảnh bình an no lành.
Tinh đạo Phật tử sanh vẫn Phật,
Sống Niết Bàn và thác Niết Bàn;
An vui sống thác hai đàng,
Thế nên chẳng ngót lo toan cho đời.
Tinh đạo Phật biết mọi bỏ xác,
Nhưng hôm nay vẫn giúp người ta;
Đó là chủ nghĩa Thích Ca,
1384. Đó là tâm niệm của nhà từ bi.
Tinh đạo Phật chuyện gì đáng bỏ,
Quyết bỏ xong chẳng có dần dà;
Còn điều chi đáng làm ra
Quyết làm cho được dù là khó khăn.
Tinh đạo Phật luôn căn cứ đạo,
Việc ở ăn ngay thảo nhân từ;
Dựa chân lý để suy tư,
1392. Xem người lành dữ để cư xử mình.
Tinh đạo Phật tự tin trước hết,
Tin nên hư mọi việc tại tâm;
Mỗi manh đạo pháp cao thâm,
Tin mình có thể sẽ tìm kiếm ra.
Tinh đạo Phật bên tòa sen Phật,
Chẳng bao giờ để mất đức tin;
Càng tin Phật đứng trước mình,
1400. Càng noi theo những hành trình Phật xưa.
Tinh đạo Phật mến ưa Phật pháp,
Mến đến không còn tạp niệm trần;
Lời nào của Phật đã phân,
Tập trung tất cả tinh thần làm theo.
Tinh đạo Phật nghiệp đeo lo dứt,
Giống từ bi tận lực gieo ra;
Học câu Bồ Tát ma ha,

Thanh Sĩ - Hiền Đạo 45

1408. Khổ mình và khổ người ta phá bằng.
Tinh đạo Phật trời trăng dám đo,
Chẳng bao giờ ghét bỏ người nào;
Với ai cũng đối như nhau,
Với ai cũng sẵn sàng trao lời lành.
Tinh đạo Phật chẳng sanh việc ác,
Việc thiện lo tạo tác không ngừng;
Không mưu việc thiện riêng thân,
1416. Mà mưu việc thiện cả dân chúng nhờ.
Tinh đạo Phật không mơ quyền quý,
Chỉ ước mong đạo lý rộng bày;
Nơi mình hết việc phạm sai,
Nơi người cũng chẳng còn ai lỗi lầm.
Tinh đạo Phật đạo tâm làm trọng,
Lấy đạo tâm để sống với đời;
Nói làm suy xét cạn nơi,
1424. Tránh cho mình khỏi bị rơi đường tà.
Tinh đạo Phật lỗi qua biết hối,
Hối lỗi qua chừa lỗi sau này;
Trừ ngay ý tưởng tà tây,
Làm ngay những việc rất hay rất lành.
Tinh đạo Phật thân tình đại chúng,
Khuyến lời lành cung ứng việc lành;
Chỉ đường Tịnh độ vãng sanh,
1432. Ra tay giúp đỡ trong tình cảnh nguy.
Tinh đạo Phật chẳng khi kẻ khó,
Cũng không chê ai có lỗi lầm;
Khó thì cố giúp khỏi lâm,
Lỗi lầm thì cố thức tâm cho người.
Tinh đạo Phật vui tươi hòa nhã,
Nhìn người bằng tất cả niềm thương;
Sẵn sàng nhường việc đáng nhường,

46 *Tình Đạo Phật*

1440. Vui cho những sự người đương thiết cần.

Tình đạo Phật giả chơn vạch rõ,
Không làm điều chẳng có phước duyên;
Mình cùng người rất quan liên,
Hậu lai hoặc việc đương tiền có nhau.
Tình đạo Phật đề cao lẽ chánh,
Chánh nói làm, chánh tánh tâm mình;
Làm chơn chánh để sống sinh,

1448. Dù nghèo khổ cũng chẳng chên trong lòng.

Tình đạo Phật sống thông giới Phật,
Không sống ngăn cách biệt cõi phạm;
Sống đời đời chẳng chút tham,
Sống đời mà chỉ muốn ham đạo mầu.
Tình đạo Phật đến đâu cũng đạo,
Việc chánh không ai bảo cũng làm;
Làm mà danh vọng chẳng ham,

1456. Vì người hơn việc vì tham cho mình.

Tình đạo Phật hữu tình hữu độ,
Nhưng vô tình cũng cố gieo duyên;
Độ người không có giới biên,
Nếu còn ai khổ còn nguyên độ cho.
Tình đạo Phật lòng lo như Phật,
Lo tìm phương mở gút mê đời;
Lo cho người sống thanh thoi,

1464. Lo cho người chết khỏi nơi luân hồi.

Tình đạo Phật không thôi việc Phật,
Nếu đời còn trong giấc Nam Kha;
Tu là cứu độ người ta,
Người ta còn khổ thì là còn tu.
Tình đạo Phật chẳng mù sự thế,
Trong đời mà không để nhiệm đời;
Nhìn đời qua cuộc đây vui,

Thanh Sĩ - Hiền Đạo 47

1472. Vạch đường bắt diệt cho người cùng đi.

Tinh đạo Phật không nghi nhân quả,
Tin chắc điều vay trả chẳng lằm;
Dù sao cũng vẫn cam tâm,
Những điều tội ác không làm cho ai.

Tinh đạo Phật chẳng sai lời Phật,
Phật bảo lành thì quyết làm lành;
Làm lành chẳng quản tử sanh,

1480. Lành cho đúng nghĩa tu hành Phật gia.

Tinh đạo Phật người ta muốn rõ,
Nên đi sâu vào đó mà xem;
Sạch trong chẳng chút luốc lem,
Yêu đời thành thật và đem phúc đời.

Tinh đạo Phật thù người chẳng có,
Ân cho người điều đó có luôn;
Ví dầu bị kẻ ghét buồn,

1488. Cũng không vì đó mà buông tánh lành.

Tinh đạo Phật trọn tin lời Phật,
Nguyện tu thân và quyết độ người;
Sự tu cao thượng tốt tươi,
Chính là ở chỗ độ người độ ta.

Tinh đạo Phật đồng hòa các giới,
Giúp giới nào cũng hội Phật tâm;
Giúp nhau đồng khởi sai lằm,

1496. Giúp nhau đồng tuyệt hết mầm khổ đau.

Tinh đạo Phật chỗ nào cũng sáng,
Sáng đời người sáng bản tâm người;
Đến đâu là đó vui tươi

Khiến đời cùng giúp, khiến đời cùng thương.

Tinh đạo Phật vô thường kiếp rõ,
Nên mau lo đâu đó vẹn tròn;
Hẹn thăm với tấm lòng son,

48 *Tinh Đạo Phật*

1504. Vừa là tu Phật, vừa còn tu nhân.

Tinh đạo Phật nghiệp trần quyết gỡ,
Nợ không đeo chỉ mở mà thôi,
Sợ đường sanh tử luân hồi,
Sợ câu quả báo của đời nay mai.

Tinh đạo Phật ngó ngay vào Phật,
Nói con đường siêu thoát Phật đi;
Đi cho khỏi cảnh mê si,

1512. Đi ra ngoài cái phạm vi hồng trần.

Tinh đạo Phật tự thân quyết độ,
Độ mình như chur Tổ ngàn xưa;
Tìm nơi toàn Bát nhã đưa,
Đồng thời chỉ những người chưa biết đường.

Tinh đạo Phật yêu thương trong giác,
Không yêu thương trong các tánh mê;
Vì đường chánh giác lập thề,

1520. Vì từ bi đạo mà đề đầu nguyên.

Tinh đạo Phật vừa hiền vừa sáng,
Không dữ không mù quáng tánh tình;
Quyết làm chủ việc tử sinh,
Quyết làm chủ những điều mình làm ra.

Tinh đạo Phật quỷ ma chẳng sợ,
Và cũng không sợ kẻ ngoài đời;
Nhưng mình chỉ sợ mình thôi,

1528. Sợ lòng mình quấy sợ người mình hư.

Tinh đạo Phật, Phật từ tâm phát,
Mê là phạm còn giác Như Lai;
Tại mình chẳng phải tại ai,

Cho nên phải tự dòi mài lấy thân.

Tinh đạo Phật tin rằng có Phật,
Phật từ bi nhưng rất công bằng;
Phật không thể độ hung hăng,

1536. Muốn cho Phật độ phải năng làm hiền.
Tinh đạo Phật cố nhiên kính Phật,
Kính Phật là đại đức đại minh;
Trong lòng vừa kính vừa tin,
Tin theo và gắng chí hành động theo.
Tinh đạo Phật, Phật treo gương lớn,
Soi đó mà rửa bợn như đời;
Nếu ngày nào cũng nhớ soi,
1544. Tất là sẽ hết tanh hôi đời mình.
Tinh đạo Phật không tin suôn sẻ,
Tin rồi là tìm lẽ thật hành;
Tin sau khi nghĩ suy rành,
Tin nơi chơn lý không tin mê cuồng.
Tinh đạo Phật biết tuồng đời giả,
Nhưng mà không bỏ cả người đời;
Thấy đời sống gợi tất hơi,
1552. Càng lo cứu giúp cho đời nhiều hơn.
Tinh đạo Phật thân trần tánh Phật,
Chung với đời tâm đức hơn đời;
Nghĩ điều tội phước nay mới,
Giúp người thì có, hại người thì không.
Tinh đạo Phật trong lòng thường xét,
Xét lòng mình xét việc thế gian;
Đời như mây tụ rồi tan,
1560. Gìn lòng chẳng để sanh đàng bất lương.
Tinh đạo Phật thẳng đường giác ngộ,
Lúc tiến hành bỏ mạng cũng vui;
Không vì lao khổ mà lùi,
Không vì vật chất mà xuôi theo đời.
Tinh đạo Phật độ người vì đạo,
Chẳng độ người vì gạo vì tiền;
Vì mong giải thoát mà hiền,

50 *Tình Đạo Phật*

1568. Không vì danh lợi mà nguyên lo tu.
    Tình đạo Phật chẳng mù dẫn quáng,
    Mà chỉ cho người sáng dẫn mù;
    Dẫn cho người biết lối tu,
Dẫn cho người khỏi cảnh u mê đời.
    Tình đạo Phật lành lời lành sự,
    Lành trong lòng căn cứ trước tiên;
    Trọn lành trọn sáng là nguyên,
1516. Ý nguyên ấy vẫn gắn liền trong tâm.
    Tình đạo Phật tự tâm mới thấy,
    Chờ luống công nhờ cậy người ngoài;
    Tự mình biết đặng biết cay,
Tự mình phải thấy bỏn lai tâm mình.
    Tình đạo Phật lời kinh vạch lối,
    Phải tìm trong tâm mới thấy ra;
    Những gì là Đức Phật Đà,
1584. Những gì sanh chúng cũng là tại tâm.
    Tình đạo Phật lòng cầm chắc được,
    Phật cùng mình kẻ trước người sau;
    Quay đầu ngó lại thấy nhau,
Trái thì đã chín, trái màu còn xanh.
    Tình đạo Phật để dành cho thế,
    Không dành riêng cho kẻ siêu phàm;
    Được rồi đem giúp nữ nam,
1592. Nhược bằng chưa được rán làm cho ra.
    Tình đạo Phật, tình ma khác hẳn,
    Phật thì chân, ma chẳng phải chân;
    Nếu người thật muốn tu thân,
Tránh tình ma mị lựa chân Phật tình.
    Tình đạo Phật tự mình phát khởi,
    Phải thẳng qua các mối tình đời;
    Lòng thương người rộng muôn nơi,

Thanh Sĩ - Hiện Đạo 51

1600. Giúp qua sông khổ, giúp rời nghiệp mê.

Tình đạo Phật đưa về tới Phật,
Tùy theo người diu dắt khác nhau;
Hoặc là tới trước tới sau,
Không hề bỏ một người nào lạc đi.
Tình đạo Phật chỉ vì đại độ,
Độ khắp nơi không chỗ nào chừa;
Đi đâu như hạn cho mưa,

1608. Hữu tâm thì độ chẳng chừa bỏ ai.

Tình đạo Phật tự khai khai thế,
Mở sống đời mở bể pháp tâm;
Sống không còn bị lỗi lầm,
Tâm không còn bị hãm cầm trong mê.
Tình đạo Phật bỏ bê sao nữ,
Xét kỹ đi rồi cố tạo nên;

Xong câu nghĩa trả ân đền,
1616. Sẽ không vô ích sống trên cõi đời.

Tình đạo Phật mỗi người nhớ phát,
Tiến hành đường tự giác giác tha;
Khiến hồi tâm khắp người ta,
Người người tỏ ngộ, nhà nhà bình an.
Tình đạo Phật luận bàn sao hết,
Ăn sâu nơi sống chết người đời;
Người đời sống chết chưa thôi,

1624. Thì tình đạo Phật chưa rời thế gian.

Tình đạo Phật Niết Bàn là vốn,
Nhưng thế gian là chốn lập công;
Ở trần nêu chẳng tốt lòng,
Niết Bàn Cực Lạc chớ hòng sang qua.
Tình đạo Phật muôn nhà rán có,
Chớ nói sông đùng ngó lơ là;
Ít nhiều cũng rán làm ra,

52 *Tình Đạo Phật*

1632. Cho người thỏa dạ, cho ta an lòng.
Tinh đạo Phật không tòng kẻ quấy,
Mà cũng không tự đẩy bắt mình;
Biết răn biết sửa lấy mình,
Và là biết giác, biết bình người ta.
Tinh đạo Phật tuy là thương rộng,
Nhưng mà không để phóng tâm trần;
Thương trong tự chủ tinh thần,
1640. Không hề để bị mê dẫn trong thương.
Tinh đạo Phật suy lường trong huê,
Nghĩ tưởng trong ngu trệ thì không;
Lợi danh khó ám ảnh lòng,
Những trò dục lạc càng không thể lừa.
Tinh đạo Phật biết ngừa trước việc,
Biết ăn năn hối tiếc khi làm;
Bình tâm và biết thức tâm,
1648. Việc làm chẳng rói, lỗi làm chẳng thêm.
Tinh đạo Phật đáng mềm mềm hẳn,
Đáng cứng thì cứng chẳng chi so;
Cứng mềm đều được tự do,
Không do ngoại lực khiến cho cứng mềm.
Tinh đạo Phật âm êm nhân loại,
Không giống như những thói gây loạn;
Mỗi tình đạo Phật càng lan,
1656. Thì trong xã hội người càng vui tươi.
Tinh đạo Phật mọi người răn tập,
Tập cho lòng Phật pháp thuần thành;
Bạo hành ác niệm hết sanh,
Cõi đời sáng suốt tốt lành thấy ra.
Tinh đạo Phật lớn là lớn quả,
Lớn Phật tình để hóa độ nhơn;
Nếu cần đạo quả viên chơn,

Thanh Sĩ - Hiền Đạo 53

1664. Thì tình đạo Phật phải cần mở to.

Tình đạo Phật giúp cho nhau có,
Kẻ vạch đường người trở lối đi;
Giúp nhau cảnh khổ thoát ly,
Cùng vì đạo cả, cùng vì từ tâm.

Tình đạo Phật từ mầm đạo nhỏ,
Bồi dưỡng cho lớn trở trái bông;
Khó khăn nhiều lắm chẳng không,

1672. Phải cần quyết chí bền lòng mới nên.

Tình đạo Phật không quên đường Phật,
Cổ tiến lên gai góc chẳng nài;
Nếu chưa thấy mặt Như Lai,
Thì còn đi mãi đi hoài không thôi.

Tình đạo Phật yên ngòi bao nữ,
Trong khi đời rối gỡ chưa xong;
Ít nhiều cũng phải ra công,

1680. Mới là chẳng trái ngược lòng từ bi.

Tình đạo Phật tùy nghi tế độ,
Nhưng mà không đua bợ theo đời;
Cũng không khiếm nhược trước người,
Tùy phương nhưng vẫn chủ nơi lòng mình.

Tình đạo Phật chẳng sinh oán ghét,
Oán ghét làm cháy khét đạo tâm;
Nghĩa nhân không những dập bầm,

1688. Mà còn khiến phạm lỗi lầm to hơn.

Tình đạo Phật cứu nhơn một dạ,
Lòng từ bi hỷ xả tràn trề;
Chẳng buồn khi bị người chê,
Cũng không chấp trách thói mê của người.
Tình đạo Phật ngược xuôi vẫn Phật,
Phật trong tâm, Phật thật hành ra;
Phật mình Phật khắp người ta,

54 *Tình Đạo Phật*

1696. Nguyên làm Phật được dù là khó khăn.

Tình đạo Phật lấp ngăn biển khổ,
Bằng tấm lòng đại độ đại bi;
Nếu nay ý nguyện chưa y,
Thì mai thì một vẫn trì cho xong.

Tình đạo Phật tiến trong khó tiến,
Tu trong muôn câu chuyện khó tu;
Sống trong cuộc thế mặc dù,

1704. Nhưng hành động đúng đạo mầu Thích Ca.

Tình đạo Phật gieo ra giống Phật,
Cố sức gieo dầu đất khô khan;
Không gieo những giống phàm gian,
Ví dù giống ấy có mang tới mùa.

Tình đạo Phật khuyên đời lánh dữ,
Rán làm lành khỏi sự báo oan;
Bỏ đi ác niệm trần gian,

1712. Để ngôi sanh tử khổ nản tiêu đi.

Tình đạo Phật phụng trì Phật pháp,
Thực hành từ việc một cho nên;
Không hề Phật pháp để quên,
Luôn luôn Phật pháp đặt trên cuộc đời.

Tình đạo Phật theo lời Phật dạy,
Cố vượt qua biển ái sông mê;
Ngó theo hướng Phật mà về,

1720. Dù đời có muốn làm mê cách nào.

Tình đạo Phật khuyên nhau cải hối,
Chẳng để cho tội lỗi thêm ra;
Cùng thương cùng giúp cùng hòa,
Việc lành việc phước thì là cùng lo.

Tình đạo Phật tạo cho đời tốt,
Không khiến đời ngu dốt khổ nản;
Sẵn sàng thay khổ thế gian,

Thanh Sĩ - Hiền Đạo 55

1728. Không đành để thế gian mang khổ mình.
Tinh đạo Phật vững tin vững bước,
Tin làm lành được phước không sai,
Tin rằng có cảnh Như Lai,
Bước theo đường Phật có ngày gặp ra.
Tinh đạo Phật vừa là cầu Phật,
Vừa tu thân vừa dắt dìu người;
Giúp người sống được vui tươi,
1736. Chỉ cho người cách lánh đời trầm luân.
Tinh đạo Phật lời chân cứ nói,
Việc chánh thì cứ khởi ra làm;
Lợi người dù khổ cũng cam,
Sự tu nhưt quyết lo kham lòng từ.
Tinh đạo Phật thiện như lời thiện,
Chẳng làm sai câu chuyện nói ra;
Không riêng khuyên thiện người ta,
1744. Mà lời thiện ấy cũng là tự khuyên.
Tinh đạo Phật, Phật duyên chẳng bỏ,
Mình có cho người có như mình;
Thấy ai Phật pháp biết tin,
Tìm phương trợ trưởng cho mình đạo màu.
Tinh đạo Phật kinh cầu liễu nghĩa,
Không đọc suông lấy lệ cho qua;
Lời kinh đem thật hành ra,
1752. Kinh không phải để ngâm nga giải buồn.
Tinh đạo Phật tìm nguồn kiếm nước,
Không leo cây để bắt cá to;
Xem kinh để tự mình lo,
Không chờ kinh thế làm cho việc mình.
Tinh đạo Phật khi minh Phật lý,
Khi tin lời Phật chỉ không lầm;
Tu theo với cả thành tâm,

56 *Tình Đạo Phật*

1760. Khó làm cho bỏ, khó làm cho quên.

Tình đạo Phật muốn nên đạo cả,
Độ mẹ cha và hóa độ đời;
Đường tu quyết đạt đến nơi,
Dù người cản trở, dù trời nắng mưa.
Tình đạo Phật biết thừa cõi tạm,
Hợp rồi tan như đám bèo mây;
Ở đời chẳng để đời sai,

1768. Mình cùng người quyết ra ngoài số căn.

Tình đạo Phật tin rằng tâm Phật,
Vì mê si làm mất giác quan;
Cố bình tâm hết rối loạn,
Đề cho ánh sáng dịu dàng hiện ra.
Tình đạo Phật đèn nhà khêu tỏ,
Mời cho đèn nhà nọ nhà kia;
Khóa khi mở phải cần chìa,

1776. Giải mê nhưt định không lia giác tâm.

Tình đạo Phật cố tầm đạo cả,
Xem kệ kinh để phá lưới mê;
Xem kinh để biết đường về,
Xem kinh để rõ giác mê con người.
Tình đạo Phật chẳng rời chân lý,
Lấy lý chân xử trí đạo đời;
Đời nhân nghĩa chẳng xe lơi,

1784. Đạo siêu thoát chẳng để rời trong tâm.

Tình đạo Phật xét thâm trong tánh,
Xem lòng mình sinh thánh hay phàm;
Tự mình cải sửa cho kham,
Nay không xong cũng quyết làm mai xong.
Tình đạo Phật chim lồng quyết sổ,
Không để thân cầm cổ hồng trần;
Tự làm chủ khẩu, ý, thân,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 57

1792. Không cho tham ác ngu đàn sanh ra.

Tinh đạo Phật giúp ta thành Phật,
Người tu nên bồi đắp cho cao;
Lấp bằng hố thẳm trần lao,
Và khai đại lộ tiến vào Như Lai.

Tinh đạo Phật muốn ai cũng Phật,
Tin rằng ai tu được cũng thành;
Phật xưa thì cũng chúng sanh.

1800. Chúng sanh giác được là danh Phật Đà.

Tinh đạo Phật nhà nhà nên tập,
Không khí vui tràn ngập gia đình;
Cũng làm sáng tỏ nhân sinh,
Được thông lúc sống, được minh khi tàn.
Tinh đạo Phật phá tan ngã chấp,
Chẳng trước tâm không sắc sắc không;
Từ bi hỷ xả một lòng,

1808. Dùng thuyền Bát Nhã đục xông cứu đời.

Tinh đạo Phật không rời gốc đạo,
Lấy nhân từ hiếu thảo vun bồi;
Khó làm mấy cũng không thôi,
Cổ vun bồi mãi đến hồi trái bông.

Tinh đạo Phật có trồng có hưởng,
Khuyên người đời tin tưởng chắc đi;
Giữ lòng chân chánh tu trì,

1816. Đạo mầu sẽ được đáp y lòng mình.

Tinh đạo Phật tự bình tâm loạn,
Sống chánh chân, phán đoán chánh chân;
Một lòng lập mạng tu thân,

Mình cùng người quyết nghiệp trần dẹp xong.

Tinh đạo Phật lấy lòng thấy Phật,
Không phải riêng lấy mắt hữu vi;
Lấy lòng để thấy từ bi,

58 *Tình Đạo Phật*

1824. Lấy lòng để có tương tri với lòng.
Tinh đạo Phật đòi thông đạo cảm,
Chân khuyên tìm, giả tạm khuyên xa;
Gây tình thân khắp người ta,
Mở đường tịnh độ giữa nhà muôn dân.
Tinh đạo Phật mượn thân lập đạo,
Không vì thân để tạo lỗi lầm;
Đạo siêu thân vốn là mầm,
1832. Thân là thuyền để biển trần lướt qua.
Tinh đạo Phật cho là thân giả,
Nhưng mà không hành hạ xác thân;
Nên hư do ở tâm thân,
Chớ thân xác chỉ là phân tay sai.
Tinh đạo Phật biết ai cũng chết,
Tuy nhiên không khinh miệt một ai;
Cố làm ai cũng sống dai,
1840. Chỉ cho người cách khỏi đày trần gian.
Tinh đạo Phật đòi càng thấy mỏng,
Càng thương đời càng động từ tâm;
Quyết làm hết kiếp u trầm,
Hết đem thân sống làm mầm tội nợ.
Tinh đạo Phật không chờ chết đến,
Không chết vì những chuyện bất lành;
Tìm không chết lúc còn sanh,
1848. Lựa làm những việc chết thanh nhàn hồn.
Tinh đạo Phật rất tôn kính Phật,
Kính Phật bao thì giúp người bao;
Giúp người là việc đạo màu,
Việc người không giúp Phật nào chứng cho.
Tinh đạo Phật muốn to đạo quả,
Sự độ đời lòng dạ phải to;
Độ đời sống được ấm no,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 59

1856. Độ đời tâm được đổi cho hiền lành.
Tinh đạo Phật đạo hành khắp chỗ,
Tu tự do tế độ tự do;
Đáng lo thì cứ việc lo,
Đáng làm thì cứ làm cho công thành.
Tinh đạo Phật chẳng ganh phú quý,
Không buồn rầu khi bị nghèo nàn;
Bần cùng hay việc giàu sang,
1864. Chẳng làm cho chí mình toan đổi đời.
Tinh đạo Phật muốn đời toàn thiện,
Không muốn ai có chuyện bất lành;
Muốn người cùng giúp sống sanh,
Muốn người cùng giải sầu thành thế gian.
Tinh đạo Phật trước bàn Tam Bảo,
Không nguyện cầu đắc đạo riêng thân,
Mà cầu cho khắp muôn dân,
1872. Sống tai nạn khỏi thác thần thức siêu.
Tinh đạo Phật chẳng chịu tánh ác,
Tánh ác sanh tìm cách diệt ngay;
Ác không những hại mình đây,
Mà còn khiến kẻ khác lây chịu sầu.
Tinh đạo Phật có đâu riêng phước,
Thường muốn người cùng được phước chung;
Không bao giờ nở hành hung,
1880. Cũng không hề muốn thung dung một mình.
Tinh đạo Phật khi sanh ý quấy,
Biết mình chưa khỏi cái mê si;
Mê si nếu chẳng diệt đi,
Thì là trí huệ làm gì sanh ra.
Tinh đạo Phật khiến ma theo Phật,
Không để ma dìu dắt Phật theo;
Tánh ma là môi nguy nghèo,

60 *Tình Đạo Phật*

1888. Dứt đi không để nó đeo theo mình.
Tinh đạo Phật nhờ tin nhân quả
Sự ác gian tất cả đều chừa;
Việc lành cố gắng sớm trưa,
Niệm tà chẳng để dây dưa trong lòng.
Tinh đạo Phật tâm không bỏ luống,
Cũng không cho phí uổng thời gian;
Ruộng lòng hôm sớm lo toan,
1896. Để cho khi đến mùa màng nở bông.
Tinh đạo Phật qua sông mê khổ,
Không phải dùng thuyền gỗ thế gian,
Mà dùng chiếc Bát Nhã hoàn;
Thiếu hoàn Bát Nhã khó sang tới bờ.
Tinh đạo Phật phụng thờ đức Phật,
Chẳng phải cầu lợi lộc công danh;
Chỉ cầu khỏi nghiệp tử sanh,
1904. Và cầu học lấy gương lành đại bi.
Tinh đạo Phật qui y với Phật,
Nhưng tu hành đạo đức với người;
Lấy lời Phật dạy tốt tươi,
Đem ra đối xử với người trần gian.
Tinh đạo Phật ngoài bàn thờ Phật,
Còn đem thờ trong tác lòng mình;
Đi đâu hạnh Phật cũng gìn,
1912. Ở đâu lời Phật cũng tin lo làm.
Tinh đạo Phật thân phàm chẳng luyến,
Mượn phàm thân để tiễn người đời;
Khi đưa khách được tới nơi,
Lúc nào cũng sẵn sàng rời phàm thân.
Tinh đạo Phật thoát trần là cõi,
Từ bi là đường lối phải đi;
Thoát trần mà thiếu từ bi,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 61

1920. Thì trần ấy chẳng dễ gì thoát ra.
Tinh đạo Phật phải là đại độ,
Thân thích hay hèm ố cũng thương;
Tùy người độ có nhiều phương,
Phương nào cũng dẫn về đường từ bi.
Tinh đạo Phật chẳng gì hơn Phật,
Hạnh Phật lành và đức Phật cao;
Làm như Phật hết khổ lao,
1928. Tuy thân ở thế hồn vào Tây Phương.
Tinh đạo Phật khó lường sức rộng,
Rộng thương đời rộng công hiến đời;
Ngày nào còn mấy tác hơi,
Còn làm sáng suốt thanh thoi cho người.
Tinh đạo Phật cho đời thanh tịnh,
Thanh tịnh luôn ngoại cảnh nội tâm;
Tâm thanh tịnh Phật lai tâm,
1936. Cảnh thanh tịnh Niết Bàn nằm thế gian.
Tinh đạo Phật ngày càng kêu mãi,
Kêu cho người trở lại đường lành;
Đòi đời ô trược ra thanh,
Sống không để mất tâm linh con người.
Tinh đạo Phật cho tươi giống Phật,
Giống Phật không để mục trong đời;
Đời càng bùn trịnh tanh hôi,
1944. Càng làm giống Phật đậm chồi thêm cao.
Tinh đạo Phật người đau biết xót,
Người khổ không để mắt lạnh lùng;
Theo đường chư Phật đã dùng,
Càng tu càng phải sống chung với đời.
Tinh đạo Phật muốn người tu cả,
Muốn ai tu Phật quả cũng thành;
Vì lòng muốn độ chúng sanh,

62 *Tình Đạo Phật*

1952. Nên cần gần gũi xung quanh mọi người.

Tình đạo Phật lấy vui thay khổ,
Đem Niết Bàn thế chỗ tử sanh;
Đó là tất cả tâm thành,
Đó là mục đích việc lành việc tu.
Tình đạo Phật họa thu nhỏ lại,
Phước đem làm quảng đại thêm ra;
Rán tu với khắp người ta,

1960. Không tu với Phật trên tòa làm chi.

Tình đạo Phật càng ghi nhớ Phật,
Càng tăng thêm công việc giúp người;
Giúp người cùng sống cùng vui,
Giúp người cùng giải thoát đời phàm gian.
Tình đạo Phật sắt gang dăm ví,
Đời khó làm cho chí mẽ khờn;
Quyết lòng tu vẹn tứ ân,

1968. Nguyện hành bát chánh đạo phần cho xong.

Tình đạo Phật soi lòng chẳng ngớt,
Soi lòng cho thấu tội Phật đài;
Soi cho thấy tánh bản lai,
Soi cho tan hết gút mây hồng trần.
Tình đạo Phật cả thân tâm đạo,
Đạo không cầu phước báo thế gian;
Chỉ cầu chứng quả Niết Bàn,

1976. Ngoài vòng sanh tử khổ nản trần ai.

Tình đạo Phật tâm khai đạo ngộ,
Tự do trên con lộ tử sinh;
Muốn đi ai chẳng cấm mình,
Muốn về cũng khỏi phải trình với ai.
Tình đạo Phật tự say tự tỉnh,
Ngoại vật đều là cảnh phụ thôi;
Tự mình phải biết tỉnh hồi,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 63

1984. Thì cơn ác mộng trong người mới tan.
Tinh đạo Phật muôn ngàn trợ đạo,
Sự vật nào cũng giáo được mình;
Quán tu đến lúc tinh minh,
Làn mây tiếng sóng đều sinh bờ đề.
Tinh đạo Phật trồng huê cõi Phật,
Nhưng bón vun phân nước tại trần;
Huê tươi hoặc héo nửa chừng,
1992. Do tâm động tịnh, do thân dữ lành.
Tinh đạo Phật tu hành công đức,
Công đức không tự đắc tự cao;
Tâm không vị ngã điều nào,
Vui đem công đức hiến vào chúng sanh.
Tinh đạo Phật không đành ích kỷ,
Sống cho người đạo lý cho người;
Những điều màu nhiệm tốt tươi,
2000. Không riêng mình hưởng cho người hưởng chung.
Tinh đạo Phật sống dùng tánh Phật,
Không dùng tâm phàm tục cho đời;
Cho đời tánh Phật là vui,
Cho đời phàm tánh là đời buồn đau.
Tinh đạo Phật máu đào biết tiếc,
Không muốn ai nữ giết hại ai;
Muốn người cùng sống lâu dài,
2008. Muốn người cùng được mỗi ngày bình an.
Tinh đạo Phật thế gian thương cả,
Thương thế gian tạm giả như nhau;
Tạm gây thêm tạm nữ nào,
Biết đời là tạm nên giàu lòng thương.
Tinh đạo Phật thiện lương xử thế,
Giải hòa nhau, tương tế lẫn nhau;
Cho nhau lời lẽ ngọt ngào,

64 *Tình Đạo Phật*

2016. Cho nhau công việc thanh cao êm đềm.

Tình đạo Phật khuyên tìm phúc lạc,
Không khuyên người kiếm các khổ nạn;
Khuyên cùng giúp được sống an,
Khuyên cùng giúp mở thông đàng siêu sanh.
Tình đạo Phật muốn lành khắp chúng,
Muốn thế gian đâu cũng được vui;
Muốn đem phước huệ cho người,

2024. Muốn tan đau khổ cho đời mà tu.

Tình đạo Phật tu chu đáo phận,
Tu không làm như bản đạo màu;
Tu không riêng của mình đâu,
Mà tu bủa khắp hoàn cầu chúng sanh.
Tình đạo Phật mình lành chưa toại,
Muốn cho người lành với mới ưng;
Phước không muốn có riêng thân,

2032. Mà là muốn phước toàn dân cho đồng.

Tình đạo Phật trong lòng hướng Phật,
Ngoài nhắm vào hạnh phúc cho người;
Cho người hết khổ được vui,
Vui đời hiện tại, vui đời vị lai.

Tình đạo Phật Diêm Đài lấp ngõ,
Quyết khai thông Phật lộ cho đời;
Tù bi chẳng phải nói chơi,

2040. Mà từ bi thật hành nơi hồng trần.

Tình đạo Phật muốn dân đều tỉnh,
Trong cõi mê mà tánh không mê;
Phật gia biết kiếm đường về,
Tự thân biết phát Bồ Đề chơn tâm.
Tình đạo Phật muôn năm chẳng lạt,
Vẫn đây lòng tự giác giác tha;
Tự tìm tâm Phật cho ra,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 65

2048. Chỉ tâm Phật để người ta cùng tìm.
Tinh đạo Phật trang nghiêm tự phận,
Luôn tưởng mình trước cảnh Phật đài;
Trong lòng chẳng dám tà tây,
Ngôn hành chẳng dám để trây trúa đời.
Tinh đạo Phật thời thời nhớ Phật,
Nhớ Phật bao đạo đức gìn bao;
Tánh lành chẳng ngớt giới trau,
2056. Việc lành chẳng ngớt giúp vào thập phương.
Tinh đạo Phật bình thường vẫn đạo,
Lúc nguy cơ cũng hảo tâm tu;
Đạo tâm chẳng để mờ lu,
Thời bình thời loạn vẫn tu đồng đều.
Tinh đạo Phật cứ kêu theo Phật,
Người nghe hay không mặc ý người;
Con đường Phật pháp tốt tươi,
2064. Cố kêu cho khắp người đời cùng đi.
Tinh đạo Phật hàn vi vẫn Phật,
Được giàu sang đạo pháp càng lo;
Lo tu phước đức thêm to,
Lo thân giải thoát kịp đà âm dương.
Tinh đạo Phật lòng thương tuy rộng,
Nhưng mà không cảm động điều tà;
Việc mình hay việc người ta,
2072. Điều tà chẳng chứa, lẽ tà không theo.
Tinh đạo Phật lành gieo dữ bỏ,
Dữ lỡ gieo rồi cố nhỏ đi;
Lành gieo bất luận thời kỳ,
Dữ trừ bỏ chẳng kể chi ngày giờ.
Tinh đạo Phật huyền cơ tin có,
Nhưng mỗi manh sự đó tại lòng;
Tâm thanh huyền bí được thông,

66 *Tình Đạo Phật*

2080. Tâm ô trược tất khó trông cơ màu.
Tinh đạo Phật tu đâu cũng được,
Vì sự tu ấy thuộc trong tâm;
Ở đâu cũng niệm Phật thâm,
Làm chi đạo đức cũng chăm nơi lòng.
Tinh đạo Phật bình xong lục tặc,
Để cửa nhà khỏi gác khỏi canh;
Đi đâu cũng khỏi bận tình,
2088. Muốn làm gì cũng tùy mình tự do.
Tinh đạo Phật tu cho tận thiện,
Tu cho không còn chuyện mê lầm;
Tu cho tỏ ngộ chân tâm,
Tu cho Tam Thế Phật tâm chứng minh.
Tinh đạo Phật tâm mình ngó lại,
Thấy suốt qua các cái vọng trần;
Tự mình gạn lọc lấy thân,
2096. Lọc cho tâm thật trong ngần như gương.
Tinh đạo Phật thấy sương buổi sáng,
Nghĩ đến điều thiên quán trong lòng;
Sương tan do ánh trời nồng,
Mê tan vọng hết do công quán thiền.
Tinh đạo Phật nhẫn kiên bất bạt,
Quyết chí tu cho đạt đạo màu;
Tu cho thấy Phật ở đâu,
2104. Tu cho hết lớp đại ngu trong lòng.
Tinh đạo Phật muốn thông tất cả,
Các ngăn che trong dạ đều thông;
Thông sự có, thông sự không,
Thông tâm hữu lậu, thông lòng vô minh.
Tinh đạo Phật xem kinh xét tánh,
Kinh dạy sao tánh hạnh mình sao;
Lấy tâm mình để đọ vào,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 67

2112. Tự rèn luyện những điều nào chưa xong.

Tinh đạo Phật ngược không trở lái,
Xuôi cũng không để mái chèo ngo;,
Quyết đi cho đến bến bờ,
Trước kia như thể bây giờ một tâm.
Tinh đạo Phật chẳng năm bảy ý,
Mọi người đều nhất trí toan lo;
Lạc bang là chốn hẹn hò.

2120. Không mưu những việc ngao cò phàm phu.

Tinh đạo Phật chẳng thu hẹp chí,
Chí mở to vạn lý thiên sơn;
Chí cho mình với cho nhơn,
Chí đem Cự Lạc thay trần khổ lao.
Tinh đạo Phật có đâu bó rọ,
Dễ cũng tu mà khó cũng hành;
Tu cho địa ngục tan tành,

2128. Hành cho bá tánh với mình đồng siêu.

Tinh đạo Phật như điều Phật khuyên,
Vì chúng sanh mà hiển pháp môn;
Khi huyền khi thật bất câu,
Giải mê người được là đầu mục tiêu.
Tinh đạo Phật dặt dìu hai mặt,
Tinh thần vui vật chất cũng vui;
Lạc nhân kiếp sống con người,

2136. Định an thần thức khi đời mạng chung.

Tinh đạo Phật tạo khung cảnh thiện,
Cho thế gian các chuyện hiền hòa,
Khiến cho thiện tánh người ta,
Khiến cho việc nước việc nhà thiện luôn.
Tinh đạo Phật là nguồn sống đẹp,
Sống giữa nhau không hẹp lượng lòng;
Sống không ăn ở bất công,

68 *Tình Đạo Phật*

2144. Sống không sát hại cũng không gian tà.

Tình đạo Phật người ta cùng sống,
Cùng giúp nhau cùng động từ tâm,
Cùng nâng đỡ lúc thăng trầm,
Cùng xây cuộc sống trên mầm đại bi.
Tình đạo Phật bất di bất dịch,
Siêu vô cùng hữu ích vô cùng;
Giúp người giải kiếp lao lung,

2152. Vạch con đường hạnh phúc chung cho đời.

Tình đạo Phật tu nơi tâm chí,
Đạo hành nơi lân lý gần xa;
Tu cho tâm tánh sáng ra,
Đạo hành cho khắp người ta an lành.
Tình đạo Phật xét mình độ kẻ,
Mình không vui, người sẽ không vui;
Lấy lương tâm sống với người,

2160. Thì ai cũng có thể ngồi chung nhau.

Tình đạo Phật thân giao đại chúng,
Ai cũng thương, ai cũng dắt dìu;
Khuyên tu cho nghiệp mê tiêu,
Khuyên làm nhân đức để siêu thân phàm.

Tình đạo Phật nữ nam có thể,
Nhưng mà khai hay bế tại người;
Khai thì sống phúc thác vui,

2168. Bế thì sống khổ, thác chui A-Tỳ.

Tình đạo Phật người gì cũng được,
Thật tâm tu Phật rước như nhau;
Quý quyền như hạng cần lao,
Được về Phật trước hay sau tại lòng.
Tình đạo Phật tình đồng đẳng cả,
Đạo vô biên, Phật quả vô biên;
Do lòng mà được Thánh Tiên,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 69

2176. Thánh Tiên không phải tại hèn hay sang.

Tình đạo Phật bản hàn vẫn được,
Phú quý càng tu phước tiện hơn;
Bản hay phú cũng là nhơn,
Là nhơn ai cũng có chơn tâm mầu.
Tình đạo Phật người đâu phân cách,
Chỉ nhắm vào tâm giác hay mê;
Giác mê là đại vấn đề,

2184. Còn ai thì cũng phải nê xác phàm.

Tình đạo Phật chẳng làm ai khổ,
Khổ của ai cũng độ cho qua;
Đó là tâm chí Thích Ca,
Độ tiêu mê khổ Ta bà chúng sanh.

Tình đạo Phật không ranh không giới,
Vạn thể không mất mối tình này;
Nếu người nào được liên dây,

2192. Tức là người ấy cũng ngoài giới ranh.

Tình đạo Phật tự thanh tịnh ý,
Tịnh ý mình rõ lý sự người;
Gương trong vật có thể soi,
Tâm thanh người có thể coi tận lòng.

Tình đạo Phật rất mong thịnh vượng,
Để cho đời được hưởng vui tươi;
Nếu tình đạo Phật ít người,

2200. Cõi đời là khổ, khiến đời khổ thêm.

Tình đạo Phật bỏ êm đời tối,
Khơi lên cho xã hội sáng ra;
Khơi tình đạo Phật hiền hòa,
Khơi tình của thứ quỷ ma hung tàn.
Tình đạo Phật khá toan sớm mở,
Để họa đời sớm gỡ cho sông;
Cứ nhau khỏi cảnh đau buồn,

70 *Tình Đạo Phật*

2208. Và cho nhau có con đường vãng sanh.
Tinh đạo Phật rán dành dùm được,
Tội sẽ tiêu và phước sẽ tăng;
Phước tăng biển khổ sẽ bằng,
Lấp bằng biển khổ là thắng Phật đài.
Tinh đạo Phật mỗi ngày rán tập,
Tập đến khi nào thật Phật tình;
Từ bi trong tánh tự sinh,
2216. Ngày này chừ Phật với mình không xa.
Tinh đạo Phật trẻ già được cả,
Nên trau giồi chớ khá bỏ qua;
Nếu người muốn khỏi đọa sa,
Mà không tinh đạo Phật là khó mong.
Tinh đạo Phật tự lòng mình khởi,
Khởi rộng ngoài ranh giới bản thân;
Tinh cứu thế, tinh độ dân,
2224. Tức đồng tình của Phật thân muôn phương.
Tinh đạo Phật là đường cứu mạng,
Khá noi theo cho nạn tai qua;
Khách trần ở cõi Ta bà,
Do con đường ấy về nhà Như Lai.
Tinh đạo Phật chẳng sai lời nguyện,
Nguyện độ đời khỏi bến mê tân;
Muốn ra khỏi kiếp hồng trần,
2232. Nên theo tình Phật, xa lìa tình ma.
Tinh đạo Phật cứu ta cứu kẻ,
Người cùng ta san sẻ tình thương;
Giúp nhau cùng sống cùng nương,
Ấy là tình Phật chủ trương trong đời.
Tinh đạo Phật nơi nơi rán tạo,
Cho người người ở thảo ăn ngay;
Đường trần bớt đoạn cần gầy,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 71

2240. Lòng người cũng bớt chua cay với người.

Tình đạo Phật cho vui cho ấm,
Cho lòng thanh cho tấm thân an;
Thật tình nhân thiện hoàn toàn,
Người đời xin chớ nghi nan trong lòng.

Tình đạo Phật thật trong thật sáng,
Làm tiêu tan tâm trạng tối đen;
Khuyên người rán tập cho quen,
2248. Đề đời sống khỏi hư hèn tối tăm.

Tình đạo Phật không làm chớ ngại,
Nên tu theo cho đại giác khai;
Không riêng mình khỏi đọa đày,
Mà còn cứu kẻ ra ngoài lao lung.

Tình đạo Phật thi chung vẫn tốt,
Tốt lành trong nòng cốt tự nhiên;
Thật tình tốt đẹp thiêng liêng,
2256. Khuyên người đời rán tự chuyên cho thành.

Tình đạo Phật tập tà thành thì quý,
Tập theo tình ma quỷ bất tường;
Tập tình Phật được an khương,
Tập tình ma quỷ gặp đường khôn nguy.

Tình đạo Phật nên trì chí mạnh,
Sẽ nhẹ đi mọi cảnh oán thù;
Cuộc đời cũng bớt âm u,
2264. Ấy là hiệu quả sự tu nhân tiên.

Tình đạo Phật nối liền chớ đoạn,
Khó làm bao cũng rán người ơi;
Nên kêu rộng khắp trong đời,
Cho muôn người chỉ một lời từ bi.

Tình đạo Phật phát huy ra được,
Vàng chất cao cả thước khó mua;
Thật không phải chuyện nói đùa,

72 *Tình Đạo Phật*

2272. Khuyên trong bá tánh rán đua nhau làm.

Tình đạo Phật khiến phạm hóa thánh,
Đôi loạn ly ra cảnh thanh bình;
Rất công hiệu rất màu linh,
Muôn người nhứt trí thật hành càng mau.

Tình đạo Phật nên trau nhiều ít,
Nếu bỏ qua đời mịt mù thêm;
Muốn đời bão táp mau êm,

2280. Thì tình đạo Phật nên đem ra dùng.

Tình đạo Phật rán cùng nhau có,
Ngục trần gian sẽ bỏ trống không;
Diêm Vương cũng khỏi bận lòng,
Trên đời ai cũng tốt đồng như ai.

Tình đạo Phật rộng dài càng phước,
Phước cho dân cho nước cho mình;
Không như những thứ phạm tình,

2288. Hay gây họa nước họa mình họa dân.

Tình đạo Phật xa gần rán gọi,
Đồng dựng xây xã hội nhân từ;
Không riêng lạc nghiệp an cư,
Mà còn được tỏ chơn như tâm mình.

Tình đạo Phật nên tin cao cả,
Tin rồi nên đem dạ tu theo;
Trọn đời tình Phật gắn keo,

2296. Những loài quỷ sứ hết theo bắt hồn.

Tình đạo Phật trường tồn bất thất,
Chúng sanh còn đạo Phật còn luôn;
Chùng nào mê khổ cạn nguồn,

Thì tình đạo Phật vai tuồng mới xong.

Tình đạo Phật rất mong mãn nguyện,
Nguyện ấy không riêng chuyện của mình,
Mà là nguyện độ chúng sinh.

2304. Không còn ai bị cực hình thế gian.
Tinh đạo Phật không toan việc quấy,
Lợi cho đời chẳng hại cho đời;
Người trong thế giới này ơi,
Nên mau lo rộng mở nơi Phật tình.
Tinh đạo Phật giúp mình đáng sống,
Sống đã không hành động lỗi lầm,
Mà còn sống có nhân tâm,
2312. Sống non nước cậy, sống dân chúng nhờ.
Tinh đạo Phật ban sơ khó tập,
Nhưng tập ngày một chút sẽ nên;
Việc chi nên cũng nhờ bên,
Khuyên người tu Phật rán kiên cố lòng.
Tinh đạo Phật nếu không ai bỏ,
Cõi Ta bà đau khổ hết lâu;
Gốc mê cũng chẳng ăn sâu,
2320. Người nào cũng được hưởng câu thanh nhàn.
Tinh đạo Phật giúp an lạc nhứt,
Người đời nên đánh thức cho nhau;
Mỗi tình đạo Phật đồng trau,
Hận nào cũng hết khổ nào cũng tiêu.
Tinh đạo Phật bao nhiêu cũng tốt,
Càng nhiều càng sáng suốt cuộc đời;
Người trong cõi tạm này ơi!
2328. Khôi tình đạo Phật rán bồi thêm cao.
Tinh đạo Phật dù sao chớ phụ,
Hãy để tâm hấp thụ ít nhiều;
Nhiều tình Phật, kiếp mau siêu;
Siêu qua cõi Phật hết điều trầm luân,
Tinh đạo Phật đỡ nâng sanh chúng,
Thời đại nào cũng thấy rất cần;
Càng cần những lúc khổ dân,

74 *Tình Đạo Phật*

2336. Càng cần khi kẻ mê tâm còn nhiều.

Tình đạo Phật rán yêu rán chuộng,
Giúp cho nhau không uổng kiếp đời.
Chẳng làm thế giới ngọt hơi,
Cũng không tạo chuyện khổ người, nợ kia.
Tình đạo Phật là chìa giải khổ,
Khổ muốn lìa phải có Phật tình;
Phật tình nên tự tâm sinh

2344. Mới là chí chánh chí minh chí thành.

Tình đạo Phật thi hành ra được,
Được phước to hơn phước tưởng suông;
Khá đem tình Phật hành luôn,
Cho đời mau cạn hết nguồn khổ đau.
Tình đạo Phật khuyên nhau rán mở,
Mở được tình Phật ở trong tâm;
Làm theo hạnh Phật Quan Âm,

2352. Nghe ai đau khổ thì tầm cứu ra.

Tình đạo Phật hải hà vô lượng,
Thiện làm không phải tưởng suông đâu;
Thật hành đúng lý cao sâu,
Từ bi cho thế, nhiệm màu cho dân.
Tình đạo Phật tình chân sự thiện,
Phước lợi đời chẳng biếng nhác lòng;
Tu gồm cả đức lẫn công,

2360. Tu cho thế giới đại đồng quang minh.

Tình đạo Phật đem mình cứu thế,
Thương người như tình mẹ với con;
Cứu nhau chẳng quản mất còn,
Thật tình chung thủy sắt son với người.
Tình đạo Phật rất vui rất đẹp,
Chẳng hại nhau chẳng bịp lừa nhau;
Thương yêu giúp đỡ đôi dào,

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 75

2368. Sống không riêng sống, tu nào riêng tu.
Tinh đạo Phật để lu đời tối,
Cuộc thế càng thêm rối nhiều hơn;
Nhiều người bạo ít người chơn,
Mạnh ăn hiếp yếu không ơn nghĩa gì!
Tinh đạo Phật rộng suy rộng độ,
Ở ngày nay như ở ngày mới;
Không làm việc để hận đời,
2376. Cũng không gây nghiệp luân hồi cho thân.
Tinh đạo Phật lấy ân đáp oán,
Cho hòa người cho nạn ách tiêu;
Tuy là kẻ ác không chịu,
Nhưng phương tiện cứu khỏi điều ác gian.
Tinh đạo Phật nhiều càng thêm tốt,
Lòng muôn người như một từ bi;
Đời lần lượt đến gian nguy,
2384. Vui tươi hạnh phúc có chi sánh bằng.
Tinh đạo Phật nên tăng chớ giảm,
Để cho người biết cảm lẫn nhau;
Ác đem việc thiện thế vào,
Cho đời sống bớt những màu tang thương.
Tinh đạo Phật nên vương vấn nặng,
Nặng Phật tình sẽ chẳng đọa thân;
Muốn thân ra khỏi biển trần,
2392. Thì tình đạo Phật rất cần mở ra.
Tinh đạo Phật cứu Ta bà khổ,
Khổ được qua nhờ có Phật tình;
Phật tình vì pháp hy sinh,
Phật tình vì độ người thành phải tu.
Tinh đạo Phật trí ngu bất chấp,
Trí hay ngu quyết tập cũng nên;
Đài sen muôn được bước lên,

76 *Tình Đạo Phật*

2400. Nữ nam lão ấu chớ quên Phật tình.

Tình đạo Phật cứu mình chắc chắn,
Và độ người cũng chẳng gì hơn;
Muốn cho giải kiếp phàm nhơn,
Lấy tình đạo Phật làm chơn đưa mình.
Tình đạo Phật vẫn tình đạo Phật,
Xưa như nay chỉ một mà thôi;
Đời không có thể nào trôi.

2408. Vì tình ấy rất tuyệt vời chánh minh.

Tình đạo Phật rán gìn rán có,
Tánh mê si sẽ tỏ ngộ ra;
Nghiep oan khổ cũng lần qua,
Cảnh phiền não cũng sẽ là hết đi.
Tình đạo Phật diệu y diệu dược,
Vạn bệnh đời sẽ được trị lành;
Trị tâm và trị thân sanh,

2416. Nhiệm mầu ấy có thình danh nào bì.

Tình đạo Phật duy trì chớ lãng,
Lãng lơ nhiều khổ nạn thêm nhiều;
Mỗi tình đạo Phật rán kêu,
Kêu cho bá tánh đồng theo một đàn.
Tình đạo Phật kêu vang mãi mãi,
Kêu chừng nào nhơn loại đồng tình;
Người đều toàn thiện toàn minh,

2424. Lấp xong biển khổ mới đành trong tâm.

Lời kẻ ở xa xăm gửi nhắn,
Gọi là quà đạo tặng cho nhau;
Mở xem rồi khá ném vào,

2428. Cho hoa đạo nở, cho màu đạo tươi.

THANH SĨ.

Ghi chú:

(1) 'Vô Lượng Thọ Quang': Đức hiệu Phật A Di Đà.

ĐẾN LIÊN HOA

****

- Liên Hoa đến cũng dễ dàng,
Liên Hoa đến cũng muôn ngàn khó khăn.
Dễ đến bởi tâm hăng nhọn đức,
Khó đến vì tánh rất ác gian;
Liên Hoa nhiều kẻ luận bàn,
Nhưng Liên Hoa thật muốn sang ít người.
Liên Hoa chẳng biết nơi nào đến,
Hoặc biết mà không tiến đạo tâm;
Mãi trong thái độ ngờ ngẫm,
10. Đường tiên cũng chát nẻo phàm cũng chua,
Từ kẻ ở trong chùa ngoài ngõ,
Cầu Liên Hoa hỏi có mấy ai?
Tu mong được hưởng hiện nay,
Ít người cầu giải thoát ngày mai sau.
Ngã dục hiện thời đeo nặng trĩu,
Đạo tâm vì đó chịu giả danh;
Thử đem hỏi khắp nhân sanh
18. Tu như thế đó có thành được ư?
Khỏi đáp lại chắc người cũng biết,
Tu vậy không thể diệt nghiệp trần;
Nghiệp trần nếu mãi lần khôn,
Đòi chưa rảnh nợ khó gần Phật Tiên.
Nhân nghĩa chẳng, tu hiền cũng chẳng,
Phật khó trông khó đặng Liên Hoa;
Đạo tâm nêu để cách xa,
26. Con đường giải thoát cũng là mất luôn.
Cảnh khổ ách như nguồn nước đổ,
Người mê bao cũng cố tỉnh lên;
Rán tu tự cứu mình nên,
Đồng thời cứu kẻ khác lên Phật đài.

2 Đến Liên Hoa

- Khó tu bởi xưa nay nhiễm thế,
Cố tu ngày gần sẽ thành công;
Rán tu cho khắp đại đồng,
34. Chớ tâm tu hẹp chớ lòng tu riêng.
Tu cho đến Hoa Liên Tịnh Độ
Tu cho chơn giác ngộ trong lòng;
Tu cho tánh Phật khai thông,
Tu cho tâm chúng sanh đồng tỉnh ra.
Tu như vậy mới là chánh giác,
Tu thế là giải thoát muôn dân;
Liên Hoa người muốn được gần,
42. Phải tu nhanh chóng chớ chần chờ lâu.
Tu nếu nhận là cầu siêu thoát,
Rán tu đừng ngơ ngác trong tâm;
Nếu tin Thánh trước là phàm,
Thì mình cũng có thể làm Phật Tiên.
Kẻ thành đạo nhờ duyên trước lớn,
Hoặc nhờ tu tinh tấn hiện nay;
Không duyên mà cố tu hoài,
50. Phật hay Tiên cũng có ngày được nên.
Ai người muốn ngồi trên Sen báu,
Tu phải dùng tâm đạo làm nguồn;
Đạo tâm sông nghiệp đời sông,
Cõi phàm qua Thánh bắt nguồn từ đây.
Tâm là gốc tạo gây vạn sự,
Lành cũng tâm mà dữ cũng tâm;
Đường về tới chốn Lô Âm,
58. Tâm tìm khóa mở, tâm tầm lối đi.
Người phải tự chỉ huy tâm lấy,
Khiến tâm đi trong cái quang minh;
Mình không làm chủ được mình,
Khác nào những đám lục bình trôi sông.

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 3

- Nếu người cứ buộc lòng theo cảnh,
Bị cảnh làm tâm tánh mãi lo;
Việc nào cũng đợi cảnh cho,
66. Cảnh tan người cũng ra tro cuộc đời.
Chủ được cảnh thì người thông thả,
Cảnh chủ người thì họa khổ luôn;
Như vui mà thật là buồn,
Lúc nào cũng bị rối cuồng trong tâm.
Cái tâm ấy đã lầm muôn thuở,
Quen đường trần bọ nợ đường tiên;
Nếu người thiếu sức nhẫn kiên,
74. Cảnh nào cũng có thể nghiêng được lòng.
Tâm nếu mãi đeo bông sự thế,
Muôn dây oan trói ké con người;
Chim lồng cá chậu thế thôi,
Có bao giờ được về ngôi Liên Hoa.
Sự đời xét kỹ ra tất biết.
Bận tâm nhiều thì việc khổ nhiều;
Khổ cho người sướng là siêu,
82. Khổ cho mình sướng là chiêu bất lành.
Đường về Phật lợi danh chẳng buộc,
Chốn Liên Hoa chỉ rước từ tâm;
Hỡi ai đường Phật muốn tầm;
Liên Hoa muốn đến phải tâm cho từ.
Ở cõi Phật lành như nhau cả,
Người bất lành không thể đến đây;
Liên Hoa tiêu biểu cõi này,
90. Muốn sang đó chớ tà tây trong lòng.
Lòng được sạch đường thông dễ tới,
Dạ còn nhớ nghệt lối khó đi,
Muốn đi mau tới Liên Trì,
Nên dùng gương trí bình đi giặc lòng.

4 Đến Liên Hoa

- Tự thân nếu người không bình trị,
Bị loạn trong hơn bị loạn ngoài;
Người gây tội lỗi xưa nay,
98. Phần nhiều tự tạo hơn ai xúi mình.
Tâm bình đặng là minh đạo đặng,
Đạo không minh thì loạn trong tâm;
Loạn tâm khiến vạn sự lầm,
Tiên mà bị rớt lại phạm vì đây.
Ai muốn được về Tây phương Phật,
Việc đầu tiên phải nhứt tâm đi;
Trước kia vọng động những gì,
106. Bây giờ chỉ một từ bi trong lòng.
Tội ác trước lấy công lành trả,
Phước đức nay trừ họa mai sau;
Dữ đừng tạo một mảy hào,
Lành đừng để một việc nào bỏ qua.
Biết kiếp sống người ta là khổ,
Nên thương người chớ có hại người;
Giúp cho người sống an vui,
114. Vạch cho người biết đường lui khỏi trần.
Đời đã giả mà thân cũng giả,
Hiệp rồi tan là cả cuộc đời;
Cuối cùng ai cũng thế thôi!
Hãy nên lấy đó làm nơi răn mình.
Tu cho khỏi nay sinh mai tử,
Tu cho vui khỏi sự khổ buồn;
Tu cho ác thế khỏi luôn,
122. Tu cho đổi lột thịt xương ra vàng.
Đời đã khổ ngày càng thêm khổ,
Chen lán bao cũng có bấy nhiêu;
Muốn nhiều tuổi sống không nhiều,
Ấy là số kiếp trớ trêu người đời.

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 5

- Xưa cũng vậy nay thời cũng vậy,
Chỉ khác tên triều đại mà thôi;
Loay quay đến chết chưa rồi,
130. Người nào cũng thế có người nào hơn.
Người mất cái ác nhân còn mãi,
Ác nhân còn, còn phải luân hồi;
Trả chùng hết nợ mới thôi,
Luật Nhân quả chẳng dung người nào đâu.
Thiện thì được sanh vào thiện giới,
Ác thì rơi vào cõi ác lung;
Nghiệp lỗi đúng chỗ vô cùng.
138. Dù là nghiệp đã gieo trồng ngàn xưa.
Tin nhân quả khá chừa ác nghiệp,
Biết thiên cơ hãy dẹp lòng tà,
Đừng rằng ai chẳng hiểu ra.
Riêng mình biết cũng đủ sa lưới rồi.
Việc thiện có thể người sống được,
Lựa làm chi những việc hung tàn;
Hung tàn chỉ một thời gian,
146. Mỗi lo suốt kiếp, đây oan muôn đời.
Lương tâm của mỗi người đều có,
Nếu người làm mất nó đi rồi,
Như cây đã mục gốc chồi,
Lúc nào cũng héo không hồi nào tươi.
Đường tội phước nếu người biết nghĩ,
Việc dữ lành để ý phân ra;
Không làm trái đạo người ta,
154. Dù cho việc ấy lợi là bao nhiêu.
Tạo nhân tốt sẽ chiêu quả tốt,
Và cũng không cần rút lương tâm:
Bạc muôn người có thể cầm,
Nhưng điều cao quý ấy làm sao mua?

6 Đến Liên Hoa

- Đời sống khổ nên đua giải khổ,
Tạo thêm chi những chỗ đau sâu;
Biết rằng đời tạm không lâu,
162. Gây vui chớ có gây sầu cho ai,
Nay người khổ ngày mai mình khổ,
Khổ xây vắn là chỗ thế gian;
Hại người chớ tưởng mình an,
Mà là hại kẻ tức mang hại mình.
Người là giống hữu tình biết sống,
Thấy khổ người biết động tấm lòng;
Tấm lòng ấy có ai không?
170. Nhưng vì ích kỷ đành chôn trong người.
Ai ai cũng nên hồi tỉnh lại,
Lấy tâm người đối đãi với nhau;
Giá con người sẽ tăng cao,
Đời con người sẽ khổ đau bớt dần.
Tánh tốt ấy người cần nên có,
Có nó là có ngõ giải oan;
Nó là hạnh phúc trần gian,
178. Nó là một bước vào hàng từ bi.
Sự sống chẳng thiếu gì cách sống,
Sống sao không hư hỏng con người:
Sống không để phải hổ người,
Ấy là sống biết chọn nơi tốt lành.
Tốt lành sẽ giúp mình vinh hạnh,
Đời sống vui đạo tánh thêm vui;
Không làm nặng kiếp hiện thời,
186. Cũng không để ác nghiệp đời mai sau.
Liên Hoa muốn đến nào phải khó,
Tâm tốt lành là ngõ đưa sang;
Thế gian mà chẳng ác gian,
Không nay thì một mai hoàn Phật Tiên.

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 7

- Đây còn nhớ lời khuyên buổi nọ,
Của một người trên lộ mộng trung;
Nói qua thế sự sau cùng,
194. Đây nhân tiện hỏi đường thông Liên Đài.
Người rằng nói cho ai cũng rõ,
Đi Liên Đài do lộ từ tâm;
Từ tâm càng rộng càng thâm,
Liên Đài càng dễ khiến tâm tới mau.
Nếu như có người nào hỏi tới,
Đem lời này chỉ lối họ đi;
Đi mau chớ ngại ngần gì,
202. Đường này xưa các Từ Bi đã dùng.
Xưa dùng lộ ấy thông Phật Quốc,
Nay mượn đường đó trực Liên Hoa;
Đường gần hoặc vả đường xa,
Do từ tâm của người ta ít nhiều.
Từ tâm ít đường đèo ải chậm,
Từ tâm nhiều lộ thẳng bằng mau;
Liên Đài tới trước tới sau,
210. Tại lòng người muốn chớ nào tại ai.
Muốn đi phải đi ngay kéo trĩ,
Dịp lành qua không dễ kiếm ra;
Được đi đến chốn Liên Hoa,
Ấy do tâm của người ta tốt lành.
Tốt lành nếu tâm mình có được,
Sẽ khiến cho huệ phước sanh ra;
Giải xong kiếp khổ người ta,
218. Do lòng lành tốt ấy mà tiến lên.
Nhà muốn cất phải nền móng trước,
Người muốn tu phải tốt lành tâm;
Tốt lành tâm chẳng chịu cầm,
Như nhà muốn cất mà mâm móng không.

8 Đến Liên Hoa

- Thích Ca cũng do lòng lành có.
Mới động tâm trước khổ của người,
Muốn người hết khổ được vui,
226. Nên hy sinh cả cuộc đời lo tu.
Lòng lành có Đạo Mẫu sẽ có,
Có lòng lành tuy khó rán trau;
Lành tâm lành sự càng cao,
Tình người với Phật càng mau nối liền.
Tâm lành ấy nên khuyên nhau tạo,
Đời được vui và đạo được siêu;
Pháp tu thì có rất nhiều,
234. Nhưng môn nào cũng chỉ điều thiện tâm.
Có tâm thiện mới làm việc thiện,
Có lòng lành mới khiến tướng lành;
Có nhân thiện niệm thiện hành,
Tất nhiên có quả tốt lành mai sau.
Nói việc thiện người nào cũng biết,
Nhưng mấy ai làm việc thiện đâu;
Thường ngày việc ác cứ bầu,
242. Thế nên kết quả thảm sầu nhiều hơn.
Quả tốt xấu do nhân thiện ác,
Giống dữ không thể gặt quả lành;
Ác mà muốn được phước sanh,
Khác nào nấu cát mong thành được cơm.
Muốn làm Phật chớ ôm tánh ác,
Tánh ác còn còn các nguy nan;
Sống trong cảnh sống bất an,
250. Chết trong cảnh chết kinh hoàng sợ lo.
Khởi tâm thiện để cho đời thiện,
Các nghiệp qua cũng khiến tiêu tan;
Đời không thêm những báo oan,
Kiếp đây cũng chẳng còn mang sau này.

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 9

- Nợ đời nếu chẳng vay chẳng trả,
Giống ác không thì quả ác không;
Mỗi người phải biết răn lòng,
258. Sống đừng gây tội ở trong cuộc đời.
Sống thiện ấy là người biết sống,
Sống nay còn hy vọng ngày mai;
Sống cho mình, sống cho đời,
Đó là sống biết thức thời thức tâm.
Sống trong lẽ sống làm nhân chánh,
Tuy là người mà Thánh trong người;
Ấy là mầm móng an vui,
266. Cũng là nguồn cội giúp người siêu sanh.
Đạo muốn được đắc thành do đó,
Đời muốn siêu nhờ ngộ ấy ra;
Rán kêu gọi khắp người ta,
Sống nhân chánh mới Liên Hoa tên đề.
Người nói dứt giấc mơ liền tỉnh,
Nhưng lời lành còn dính bên tai;
Thấy rằng ấy mới Liên Đài,
274. Nếu ai biết nắm có ngày được lên.
Kẻ hành đạo muốn nên đạo quả,
Lấy đó trau sửa dạ thường ngày;
Đường tu tất chẳng lạc sai,
Tây phương Cực Lạc có ngày tới nơi.
Thật tu rán chiều mới hành thiện,
Thiện càng nhiều đạo tiến càng mau;
Thiện không phân biệt người nào,
282. Mà người nào cũng thiện giao tận tình.
Thiện không những cho mình được có,
Còn thiện cho người nợ người kia;
Thiện từ vui khổ sót chia,
Đến an nguy cũng chẳng lia bỏ nhau.

10 *Đến Liên Hoa*

- Mọi người biết đề cao việc thiện,
Xã hội đời tai biến không sanh;
Người nào cũng sống sạch thanh,
290. Xứ nào cũng ở hiền lành tốt tươi.
Việc thiện chẳng làm người ngu dốt,
Thiện giúp người sáng suốt mở mang;
Người hòa và nước được an.
Là do thượng hạ biết toan điều lành.
Thiện chẳng phải riêng dành nhà đạo,
Mà thiện ai muốn tạo cũng nên;
Liên Hoa có thiện được lên,
298. Dù người ấy chẳng mang tên đạo gì,
Mang tên đạo mà đi làm dữ,
Thua người lành chẳng ở phái chi,
Phật thành do tánh Từ Bi,
Phật không thành ở qui y bề ngoài.
Nên hành thiện dù ai cũng được,
Thật thiện tâm chớ chuốt ngoài môi;
Tâm lòng thiện ấy có rồi,
306. Thì là sẽ có chỗ ngồi Liên Hoa.
Rán ở thiện dù là nghèo khó,
Nên làm lành dù có nguy nan;
Nghèo hèn hay kẻ giàu sang,
Lành như nhau cả xóm làng đều vui.
Tánh hung ác trong người chưa hết,
Thì tai ương mọi việc chưa thôi;
Mỗi người nên để ý coi,
314. Đời sanh lắm họa do người bất lương.
Nhiều kẻ ác khó lường cho thấu,
Sống như là beo gấu rừng hoang;
Biết mình chẳng biết thế gian,
Gây ra đau khổ muôn ngàn người ta.

Thanh Sĩ - Hiền Đạo 11

- Sống như vậy chỉ là một thuở,
Rồi tiêu ma chớ có lâu đâu;
Đề cho kẻ oán người sầu,
322. Trả nay không hết còn hầu trả mai.
Sống thế ấy là đày đọa kiếp,
Chỉ gây thêm ác nghiệp đời mình.
Mưu sinh lại hủy kiếp sinh,
Đời nay lắm kẻ sống tình trạng ni.
Lối sống ấy là đi địa ngục,
Quày đầu mau khỏi lúc sa chân;
Sống không riêng cái hiện thân,
330. Mà còn phải sống cho phần đời sau.
Muốn sống ở đời nào cũng tốt,
Xét kỹ ra có một con đường;
Ấy là cách sống thiện lương,
Dù người sống ở trong trường hợp nao.
Nếu biết kiếp như bào như ảnh,
Đừng sống theo ác tánh ác nhân;
Nên gìn cách sống chánh chân,
338. Cho đời sống được có dưon Phật Đai.
Ở cõi tạm nên khai cõi thật,
Trong giấc phàm khá thức tánh phàm;
Sống điều tội lỗi đừng ham,
Xác trần chớ để hồn giam trong trần.
Sống làm chủ cái thân đòi hỏi,
Đừng sống làm tôi mọi cho thân,
Sống cho tánh Phật được gần,
346. Chớ theo lối sống xa lữ Phật Tiên.
Làm người rất có duyên với Phật,
Người dễ tu hơn hết các loài,
Vì nhiều dục vọng đeo đai,
Sống cho đến chết ít ai tu hành.

12 *Đến Liên Hoa*

- Chết rồi muốn được sanh người lại,
Ấy khó khăn đâu phải dễ dàng,
Cho nên lúc sống hiện đang,
354. Rán tìm Đạo pháp giải oan sau này.
Người cần tỉnh ngộ ngay lúc sống,
Người cần nên định chốn vãng sanh;
Thành Tiên thành Phật đáng thành,
Thành ma thành quỷ việc đành bỏ đi.
Người bị đọa từ khi vô thi,
Trôi nổi luôn trong bể hồng trần;
Giờ đây nếu chẳng quày chân,
362. Thì còn chịu kiếp làm thân muôn loài.
Kiếp xưa mất kiếp nay cũng mất,
Phí kiếp luôn giữa cuộc tạm đời;
Nhưng đâu mấy kiếp làm người,
Kiếp người là phước nên hồi tâm đi.
Muôn kiếp khó một kỳ gặp Phật,
Ngàn đời đâu mấy lúc nghe kinh;
Nghe kinh gặp Phật không tin,
370. Biết bao giờ hết linh đình trong trần
Một đời giác muôn thân thoát khổ,
Nhứt kiếp mê vạn thuở đeo sầu;
Mê không riêng đọa mình đâu,
Mà còn lây tội người bầu quanh mình.
Đã bao kiếp sống tình cảnh ấy,
Kiếp này nên hồi cái cuộc đời;
Cho mình biển khổ khỏi rơi,
378. Cho người cũng khỏi hãm nơi thành sầu.
Tu sớm được nghiệp mau tan được,
Chóng tới nơi nhờ bước đi nhanh;
Mỗi ngày mỗi hẹp đường sanh,
Người mau tìm lối tu hành cho siêu.

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 13

- Đây còn nhớ lời kêu của Phật,
Trên đường đi trong giấc mộng vàng;
Phật rằng kiếp sống thế gian,
386. Như là khối tuyết dưới làn thái dương.
Rã là việc tuyết đương chịu lảy,
Chết là điều người phải đeo đai;
Vô thường là kiếp trần ai,
Người mau tu để Liên đài được lên.
Chư Phật lúc chưa lên ngôi Phật,
Cũng say mê vật chất như đời,
Nhưng nhờ quán chiếu tội nơi,
394. Bao nhiêu ô nhiễm trong người đều tan.
Giác ngộ được vào hàng Phật được,
Mê si còn thì kiếp phàm còn,
Kiếp phàm sống khổ sống mòn,
Vào hàng chư Phật được tồn tại luôn.
Đời nhiễm quá khó buông nhưt khắc,
Nhưng cố mài thì sắt nên kim,
Tử thân chẳng để người im,
402. Con đường giải thoát phải tìm kiếm mau.
Gương đạo rón chùi lau được vẹn,
Cội lành nên vun quén cho xong,
Đạo gương thấy Chủ Nhân Ông,
Cội lành được trở trái bông Bồ Đề.
Nhơn ông thấy đường mê khỏi lạc,
Bồ Đề khai bên giác được qua;
Bồ Đề cũng tự tâm ta,
410. Nhơn Ông cũng tự mình ra rón tìm.
Kho Phật pháp sẵn niêm trong dạ,
Máy huyền vi có khóa nơi lòng,
Chưa tìm được đạo chưa thông,
Khi tìm thấy được, đạo không còn mờ.

14 *Đến Liên Hoa*

- Nên phản chiếu cho cơ đạo ngộ,
Rán hồi quang cho lộ tâm khai;
Quyết tu sẽ đắc có ngày,
418. Đạo thành tựu được nhờ đầy lòng tin.
Tin Phật đã tu thành chánh quả,
Tin mình tu đạo cả sẽ thành;
Tin xưa Phật cũng chúng sanh,
Phật siêu kiếp được tin mình cũng siêu.
Tin càng mạnh càng tiêu khiếp nhược,
Tin càng sâu càng được vững tâm;
Có tin mới có dám làm,
426. Không tin phàm vẫn còn phàm như xưa.
Tin rồi phải sớm trưa thực hiện,
Nếu tin suông ý nguyện chẳng thành;
Ta bà thế giới chúng sanh,
Muốn tu chứng quả phải tin đầy lòng.
Đời xô đẩy như giông như bão,
Tu kém tin dễ đảo dễ nghiêng;
Có tin mới có nhẫn kiên,
434. Đức tin là bước đầu tiên tu hành.
Lòng tin có sự thành sẽ có,
Tu tin thành dù khó cũng tu;
Sầu tin thành mới hóa cù,
Người tin thành mới đạo màu chứng nên.
Có tin chắc mới bền chí tiến,
Không thật tin dễ chuyển thói tâm;
Có tin làm mới sửa làm,
442. Có tin đúng mới lo làm đúng thêm.
Tin nhân quả mới kèm ác niệm,
Tin luân hồi mới kiếm siêu sanh;
Tin rằng vạn sự tại mình,
Muốn về Phật quyết tu hành được ngay.

Thanh Sĩ - Hiền Đạo 15

- Lòng tin ấy ai ai đáng có,
Nhưng muốn lòng tin đó không làm;
Trước khi tin phải định tâm,
450. Xét không tà tịch luân trầm sẽ tin.
Tin không xét muôn nghìn lầm lạc,
Tin biết suy mọi việc chu toàn;
Chánh tà nhiều nẻo thế gian,
Nếu tin không xét dễ dàng đi sai.
Sai một mỗi muôn ngày khó gỡ,
Lạc mấy vòng ngàn thuở khôn về;
Chúng sanh mê vẫn còn mê,
458. Bởi tin sai lạc trăm bề từ lâu.
Tin theo giả tưởng đâu là thật,
Cứ tin luôn đến mất linh căn;
Không tin theo lối siêu thăng,
Lại tin theo lối khiến thân đọa đày.
Khách trần vẫn sống ngày thốn mốt,
Đời người luôn trong mộng Nam Kha;
Hãy nên tự hỏi lòng ta,
466. Khi người hết thở sẽ ra vật gì?
Thân rớt cuộc chẳng chi tồn tại,
Chớ vì thân làm hại cho đời;
Biết dùng thân giúp mọi nơi,
Trong thân giả của con người ấy chân.
Chân nhân có trong thân người giả,
Ở trần nhưng chẳng hóa ra trần;
Ấy người có ích muôn dân,
474. Cũng là người đáng tượng trưng Phật Đài.
Ước mong kẻ đời nay hồi quá,
Sống chân nhân trong giả tạm thân;
Tự thân tội được hết dần,
Mà đời trước cũng đổi lần ra thanh.

16 *Đến Liên Hoa*

- Chẳng gian ác chẳng sanh tai họa,
Tội lỗi không phạt vạ sẽ không;
Tin điều báo ứng chí công,
482. Rán đem giống thiện gieo trồng đời nay.
Kiếp này rán trần ai dứt khoát,
Cho ngày kia cỡi hạc tiêu dao;
Mười phương tự tiện ra vào,
Ta bà khổ chẳng điều nào trói trăn.
Xưa tội mấy ăn năn sẽ hết,
Nay mê bao quyết diệt sẽ tiêu;
Sớm ma nhưng kế Phật chiều,
490. Người thành như vậy có nhiều từ xưa.
Tâm không bóng sớm trưa dễ biến,
Chánh tà nên tự chuyển lấy tâm;
Đề tâm phóng túng thì lầm,
Cho tâm định tĩnh là mầm đạo minh.
Tin lợi được khiến mình lợi được,
Tin đồ đưa mới bước sang sông;
Khó thành mà được thành công,
498. Ấy là tất cả do lòng tin sâu.
Y lời Phật mặc dầu rất khó,
Khó nhưng xưa Phật đã làm xong;
Nay tin mình có thể tòng,
Tòng đường của Phật thoát vòng tử sanh.
Sanh tử khỏi thì thành Phật được,
Khổ não tan khi bước Liên đài;
Bao nhiêu khoái lạc ngày mai,
506. Đều do công đức hiện nay tu hành.
Từ người rán trở thành Tiên Phật,
Đừng từ người để rớt thú cầm;
Kỳ thi của cả muôn năm,
Rán leo lên chớ để trảm xuống luôn.

Thanh Sĩ - Hiền Đạo 17

- Giống gặp lúc mưa tuôn gieo trúng,
Lạc có sao theo đúng được ra;
Bỏ sao lạc mãi rùng già,
514. Bỏ mùa mưa tất giống nhà khô khan.
Một niệm Phật muôn ngàn duyên đạo,
Một điều lành phước báo trăm thiên;
Muốn cho chín phẩm mau thiên.
Rán thường niệm Phật rán chuyên điều lành.
Niệm Phật có lòng thành Phật độ.
Làm lành không vị ngã phước tăng,
Cho nên có thể nói rằng,
522. Cũng thời niệm Phật kẻ thặng người trầm.
Những lời Phật để tâm xét kỹ,
Thấy bao nhiêu cũng chỉ vào tâm;
Phật Tiên tâm cũng là mầm,
Quỉ ma tâm cũng là làm nguyên nhân.
Nóng như lửa khi sân nộ khởi,
Lạnh như đồng khi nổi ghét chê;
Đeo như đĩa lúc ham mê,
530. Luôn như rắn rít khi đê tiện lòng.
Muôn biến hóa ở trong tâm trạng,
Tâm người luôn sanh tán loạn hình;
Nếu hình ấy lộ trên mình,
Chắc ai chẳng dám ngó nhìn đến ai.
Tâm cứ loạn mỗi ngày như vậy,
Nhưng ít ai nhận thấy loạn tâm;
Cứ theo tâm loạn mà làm,
538. Cứ ôm tâm loạn mà cam sống đời.
Tâm loạn khiến cho thời thế loạn,
Loạn tâm không giới hạn người nào;
Loạn tâm của kẻ quyền cao
Càng gây đau khổ gấp bao người thường.

18 *Đến Liên Hoa*

- Tâm loạn phải biết đương cự lại,
Tâm loạn luôn càng hại càng lầm;
Mỗi người sớm được bình tâm,
546. Cuộc đời sẽ khỏi những mầm tan thương.
Tâm loạn chẳng biết đường phải trái,
Loạn tâm làm cho thấy nghe sai;
Lỗi lầm do loạn tâm gây
Loạn tâm còn sẽ còn dài lao đao.
Tâm người rán làm sao hết loạn,
Đề biết đường trực vãng Tây Phương:
Đề cùng sống có tình thương,
554. Không gây khổ những người đương sống cùng.
Người không được thỉ chung ý nguyện.
Bởi vì chưa hết chuyện loạn tâm;
Loạn tâm lầm chẳng biết lầm,
Loạn tâm khiến nói với làm khác nhau.
Khổ não nhứt khi xao động tánh,
Tà mà cho là chánh mới nguy,
Ác nhân mà tưởng từ bi,
562. Theo tâm loạn ấy mà đi sai đường.
Nhớ niệm Định Tâm Vương Bồ Tát.
Trong những khi loạn lạc tâm mình;
Nhớ đem chơn lý chứng minh,
Khiến tâm loạn ấy được bình tịnh ra.
Bình tâm được mới là minh được,
Được minh tâm tội phước không lầm;
Lúc nào cũng có chủ tâm,
570. Bao nhiêu ngoại cảnh khó xâm lấn vào.
Quanh mình có biết bao sự vật,
Không bình tâm thiện ác khó phân;
Mắt, tai, mũi, lưỡi, ý, thân,
Khi tâm loạn chúng cũng lần loạn theo.

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 19

- Lục tặc có dịp theo từ đó,
Khiến lục căn sáu ngõ không thông;
Sống trong đời sống loạn lòng,
578. Thế cho đến chết cõi hồng khó ra.
Người sở dĩ Trạt hà (1) tội ác,
Vì nhục thân vì các dục tình;
Tham tài mền sắc háo danh,
Ấy từ trong loạn tâm sanh cho người.
Người bị nó chìm nơi khổ hải,
Sống chết trong kiếp đại kiếp mê;
Mà không biết chán biết ghê,
586. Bởi tâm loạn đã làm mê con người.
Nay gặp lúc thanh thời vật chất,
Dễ loạn tai, loạn mắt, loạn lòng;
Tinh thần đạo pháp nếu không,
Con người dễ bị cuốn trong màn đời.
Nếu muốn khỏi luân hồi thêm nữa,
Rán mở thông sáu cửa đang che;
Những điều Phật bảo nên nghe,
594. Tập trung tâm niệm hướng về Liên Hoa,
Trần lao rán vượt qua cho khỏi,
Dây oan đời mau cởi mở xong;
Con đường giải thoát một lòng,
Kiếp này có thể đi thông Phật Đài.
Tu có Phật chỉ bày không lạc,
Đi có người dẫn dắt không sai;
Muốn tu thì phải tu ngay,
602. Đừng chờ đến một đến mai không rồi.
Sớm tu để khổ đời sớm nhẹ,
Sớm tu cho nợ thế mau tiêu;
Nhìn đâu tai ách cũng nhiều,
Rán tu để bớt những điều thảm thê,

20 *Đến Liên Hoa*

- Tu cho kiết thân về trong xóm,
Tu cho hung tinh trốn khỏi làng;
Tu cho hết kẻ ác gian,
610. Tu cho nước thanh nhà an dân lành.
Tu chẳng những được sanh Phật quốc.
Mà tu còn được phước tại trần;
Giữa đời thiên hạ tranh phân,
Sự tu sẽ khiến tình thân phục hồi.
Người tu lỗi qua rồi biết hối,
Và biết lo tránh tội về sau;
Tấm lòng từ thiện biết trau,
618. Nên người tu đáng đề cao trong đời
Tu giác ngộ đúng lời Phật Thánh,
Ấm cho đời như ánh thái dương;
Sự tu của Phật chủ trương,
Độ người cùng khắp và thương khắp cùng.
Tu là vốn để dùng giải khổ,
Giải khổ đời bất cứ chuyện gì;
Đường tu người nếu chịu đi,
626. Ngày đau khổ sẽ đổi kỳ an vui.
Vui nhân hội vui nơi Phật hội,
Do đường tu làm mối giao liên;
Dịp may của vạn muôn niên,
Khổ nhiều nhưng có Phật duyên đời này.
Nếu muốn có một ngày giải thoát,
Giờ phút này phải gấp tu hành;
Nhứt tâm niệm Phật làm lành,
634. Mặc dầu ai có nói mình đại ngu.
Gặp cơ hội đáng tu nếu bỏ,
Sau muốn tìm lại khó gặp thay!
Huống đời khó biết ngày mai,
Đợi khi lâm trận trở tay muộn màng.

Thanh Sĩ - Hiền Đạo 21

- Việc sanh tử lệ làng như chớp,
Cảnh khổ đau đầy nghệt như nêm;
Cuộc đời chẳng lúc nào êm,
642. Thấy vậy há chẳng lo tìm đường tu.
Đường tu mới cứu người hết khổ,
Đường tu là con lộ siêu thăng;
Đời như kẻ lạc hang chần,
Sự tu như thể con đàng thoát thân.
Khổ thảm buổi Hạ Nguơn gấp bội,
Đời người như bọt nổi đầu gành;
Muốn cho kiếp nhẹ hồn thanh,
650. Chỉ còn có cách tu hành mà thôi.
Rán đổi lại cuộc đời lương thiện,
Rán đua nhau làm chuyện nhân từ;
Rán chừa tật xấu thói hư,
Rán trau tánh Phật trong người phạm phu.
Nên rộng chí tu cho hơn loại,
Nên mở tâm bác ái đại đồng;
Nên cùng sống có cảm thông,
658. Nên cùng sống có nghĩa trong con người.
Cùng tạo cảnh an vui đất nước,
Cùng xây nền hạnh phúc dân sanh;
Cùng cho nhau được no lành,
Cùng tương cứu khỏi cảnh tình khổ nguy.
Hãy chỉ bảo nhau khi thất thố,
Hãy thứ tha nhau chỗ lỗi lầm;
Hãy cùng đối đãi thật tâm,
666. Hãy cho nhau có những mầm sống vui.
Giúp nhau biết tỉnh hồi trần mộng,
Giúp nhau qua khỏi cổng Diêm Vương;
Giúp nhau về Phật biết đường,
Giúp nhau nhẹ kiếp vô thường từ đây.

22 *Đến Liên Hoa*

- Gây thiện cảm chớ gây ác cảm,
Gieo vui đừng gieo thảm cho ai;
Gieo lòng tương trợ đời này,
674. Gieo tình nhau quyết ra ngoài trần gian.
Đoàn kết đôi tai nạn ra phước,
Đoàn kết xoay bạo ngược ra hiền.
Kết đoàn đôi loạn ra yên,
Kết đoàn biến tục thành tiên cõi đời.
Đồng thanh gọi một lời giải khổ,
Đồng thanh kêu giác ngộ tâm mê;
Đồng thanh lương thiện nhất tề,
682. Đồng thanh nhau một đời kẻ Như Lai.
Người nào cũng ăn ngay ở thật,
Và người nào cũng đức cũng nhân;
Ai ai cũng chỉ gây thân,
Không ai gây những oán hờn cho ai.
Đó những việc đời nay nên có,
Đó cũng là sơ bộ đường tu;
Những điều ấy khó mặc dù,
690. Nhưng lòng người quyết thì đâu khó gì,
Sống phải biết nghĩ khi mình chết.
Chết là điều chung kết đời người;
Chết trong cảnh khổ hay vui,
Đều do thiện ác lúc người bình sanh.
Lúc sống nếu biết dành khi chết,
Khi chết không hối tiếc cuộc đời;
Vì rằng chết để thành thời,
698. Chớ không chết để luân hồi thế gian.
Tuy mất xác không tan hồn được,
Nhờ biết tu trong lúc bình sanh;
Bao nhiêu việc phước việc lành,
Đều là diệu dược phép linh sau này.

Thanh Sĩ - Hiền Đạo 23

- Sống khổ mấy chớ gây nhân ác,
Mến đời bao đừng chác tâm trần;
Tâm trần là mối đọa thân,
706. Ác nhân là gốc sanh muôn khổ đời.
Nhớ Phật đã có lời chỉ dạy,
Ác nhân khi chết thấy ma kêu;
Thiện nhân khi chết Phật diu,
Ác thì đọa kiếp, thiện siêu linh hồn.
Nghe ma gọi thân hôn phách tán,
Thấy Phật diu đường sáng cảnh vui;
Ác nhân có quỷ đến lôi,
714. Thiện nhân có Phật có Trời mời đi.
Được Tiên Phật mời thì khoái lạc,
Bị quỷ ma lôi rất khổ đau;
Vậy người ở cõi trần lao,
Chớ nên làm ác hãy mau làm lành.
Làm việc thiện và sanh ý thiện,
Lấy kệ kinh làm kiếng soi tâm;
Đừng cho tái phạm lỗi lầm,
722. Tắt nhiên có Phật đến tầm ngày kia.
Khóa không gặp đúng chìa khó mở;
Tu không hành đúng chỗ khó nên,
Điều này bá tánh chớ quên,
Muốn về Phật phải xây nền từ bi.
Từ bi có đường qui Phật có,
Từ bi không chỗ ngộ Phật không;
Muốn lìa khỏi cõi trần hồng,
730. Lấy từ bi để soi thông con đường
Muốn thoát kiếp vô thường thống khổ,
Nên do đường Tịnh Độ mà đi;
Nam Mô Đà Phật A Di,
Bao nhiêu công việc từ bi rón làm.

24 *Đến Liên Hoa*

- Ham về Phật chớ ham ở thế,
Độ mình siêu độ mẹ cha siêu;
Tình thương quyến thuộc càng nhiều,
738. Càng tu để cứu khỏi điều trầm luân.
Đền trung hiếu bằng chân công đức,
Đáp nghĩa tình bằng sức tu hành;
Tu hành công đức viên minh,
Hiếu trung sẽ vẹn, nghĩa tình sẽ xong.
Chân công đức tổ tông cứu được,
Sức tu hành quyến thuộc độ qua;
Muốn lìa cảnh khổ Ta Bà;
746. Phải công đức lớn phải là tu cao.
Đức kém độ người đâu nhiều được,
Đò nhỏ không thể rước đông người;
Đừng tu nửa thật nửa chơi,
Nên tu có chí độ đời thật to.
Chí Phật chẳng riêng cho một kẻ,
Chí Phật là cho cả chúng sanh;
Muốn tu như Phật đã thành,
754. Nên noi chí Phật mà hành không sai.
Chí như Phật có ngày thành Phật,
Chí như phạm đến chết cũng phạm;
Chí phạm việc đạo khó kham,
Phải như chí Phật mới làm đạo xong.
Chí Phật có, đạo không thể hoại,
Chí Phật cao, quý quái khó ngăn;
Đời nay tu niệm khó khăn,
762. Không nhiều chí Phật dễ dàng bỏ trôi.
Chí Phật ở mỗi người tự phát,
Phật không thay phát được cho người;
Có tâm muốn giải thoát đời,
Thì là chí Phật trong người phát ra.

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 25

- Muốn cứu vớt người ta hết khổ,
Chí Phật kia cũng có thể sanh;
Cho nên những kẻ tu hành,
770. Thường do giải thoát với tình từ bi.
Tâm giải thoát khiến ly trần thế,
Lòng từ bi khiến tế độ nhân;
Những người hành đạo tu thân;
Từ bi giải thoát đều cần cả hai.
Hồi những kẻ từ nay tu niệm,
Hai điều trên chớ khiếm nơi tâm;
Liên Hoa Cự Lạc muốn tầm,
778. Thì hai điều ấy phải cầm trong tay.
Nhớ Phật đã có ngày bảo tới,
Rằng Liên Hoa hạ giới muốn xem,
Thì tâm trần tục ưa thèm,
Nên đem nó đổi lòng tìm Liên Hoa.
Liên Hoa nếu người ta muốn gặp,
Tất lòng mê trần tục tan dần;
Tự mình cố gắng tu thân,
786. Có ngày Liên Hội được phần tham gia.
Liên Hoa nếu nói ra thường tánh,
Sanh trong bùn mà chẳng hôi bùn;
Nhưng theo nghĩa của Phật dùng,
Liên Hoa là chốn không từng trần gian.
Phật đã chỉ đường sanh Phật Quốc,
Phật đã cho biết trước cuộc đời;
Không tu là bởi tại người,
794. Chớ không tại Phật chẳng lời dạy răn.
Rán tu bởi kẻ tăng người tục,
Rán thắng qua các dục tâm trần;
Lấy phạm thân đổi Phật thân,
Chớ vì phạm xác diệt chân linh hồn.

26 *Đến Liên Hoa*

- Tuy mặt pháp kim ngôn được thính,
Ấy nhờ duyên Phật dính muôn xưa;
Nếu cho là việc tình cờ,
802. Không tu thì chẳng bao giờ biết tu.
Nay tu một phước thu gấp mấy,
Và đạo màu cũng thấy mau hơn;
Khó tu trong buổi Hạ Ngươn,
Mà tu được ấy là chơn lòng thành.
Tu hành giữa lợi danh câu nử,
Tu hành trong thế sự đua bơi;
Vẫn tu không lụy theo đời,
810. Người tu ấy nhưt đỉnh ngồi Tòa sen.
Tu không phải yếu hèn tâm lực,
Mà người tu mạnh nhưt tinh thần;
Vừa là tự trị được thân,
Vừa là thắng các trở ngại bên ngoài.
Việc khó bỏ bỏ ngay tức khắc,
Việc khó làm làm được mới thôi;
Quyết tâm không thể đổi dời,
818. Người tu cứng rắn hơn người không tu.
Khi người có việc cầu tha thiết,
Thì tâm lòng cương quyết mạnh lên;
Người tu sở dĩ tu nên,
Nhờ lòng tha thiết tiến lên Phật đài.
Tha thiết mới miệt mài cố gắng,
Tha thiết nên cay đắng không nao;
Miễn là thỏa dạ khát khao,
826. Dù hy sanh đến mực nào cũng vui.
Lòng tha thiết trong người được vậy,
Tu thế nào cũng toại ý nguyện
Hỡi người muốn đến Hoa Liên,
Lòng tha thiết ấy phải liền trong tâm.

Thanh Sĩ - Hiền Đạo 27

- Nên thường bữa âm thầm tưởng Phật,
Rán ngày đêm tu tập tánh lành;
Chọn nghề sống thiện sống thanh,
834. Chớ nên sống ác sống tanh con người.
Các việc phúc lợi đời rán tạo
Nhưng điều không ngay thảo chớ làm;
Làm người nhân đạo cho kham,
Tu hay là chẳng phải hàng nhà tu.
Sống có nghĩa mặc dù sống khổ,
Ở có nhân tuy ở loạn thời;
Nghĩa nhân chẳng xấu cho đời,
842. Nghĩa nhân chỉ tốt cho người mà thôi.
Lời nhân nghĩa là lời đáng kính,
Chuyện nghĩa nhân là chuyện đáng thương;
Không ai kính thứ bất lương,
Không ai thương kẻ trái đường nghĩa nhân.
Khá lấy nghĩa kết thân xã hội,
Nên đem nhân xử đối xóm làng;
Có nhân nghĩa có dịu dàng,
850. Khô khan nhân nghĩa khô khan đời người.
Nhân nghĩa khiến vui tươi cuộc sống
Nhân nghĩa làm ấm nóng lòng dân;
Nơi nào coi rẻ nghĩa nhân,
Tức nơi ấy sống khó khăn trăm đường.
Nhiều người nghĩa phổ phùng trật tự,
Nhiều người nhân thế sự an hòa;
Dù người khác nước khác da,
858. Nhưng điều nhân nghĩa vẫn là như nhau.
Nhân nghĩa quý tiền đâu thể đo,
Nhân nghĩa cao chức khó đem so;
Ở đời nhân nghĩa nên lo,
Để không hổ thẹn phận cho làm người.

28 *Đến Liên Hoa*

- Tu càng phải cần nơi nhân nghĩa,
Nhân nghĩa không trái lẽ nhà tu;
Đạo người nếu để mờ lu,
866. Thì là đạo Phật khó tu cho rồi.
Tu không chỉ với Trời với Phật,
Mà phải tu với vật với nhân;
Muốn tu thành Phật thành Thần,
Phải lo bố đức thi ân cho người.
Làm một việc, một lời ân đức,
Hơn ngàn ngày kinh Phật tụng suông;
Thấy người khổ, động lòng thương,
874. Đức cao hơn kẻ niệm suông Di Đà.
Phước do bố thí ra mà có,
Đức do lòng cứu độ mà sanh;
Ngôi Tiên quả Phật được thành,
Do điều bố thí do tình độ dân.
Muốn Tiên Phật điều nhân không muốn,
Muốn bao nhiêu cũng luống công phu;
Tuy người không phải nhà tu,
882. Mà nhiều nhân đức được bù Phật Tiên.
Liên Hoa cũng nối liền tình ấy,
Ai là người muốn thấy Liên Hoa;
Rán tu cứu giúp người ta,
Cứu người giúp kẻ rộng là mau nên.
Ngôi Tiên Phật muôn lên sớm được,
Mau giúp người việc phước việc nhân;
Độ phàm mới khỏi phàm thân,
890. Bởi đường về Phật là nhân đường phàm.
Người chẳng giúp chỉ ham cúng Phật,
Ấy khác nào bỏ gốc, vun hoa;
Phật còn lo độ người ta,
Huống mình theo Phật chẳng ra giúp đời.

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 29

- Giúp kẻ tối ra nơi sáng tỏ,
Giúp người đang đau khổ được vui;
Tu là để cứu mọi người,
898. Nếu tu không cứu khổ đời ngược tu.
Tu mục đích ở câu giải thoát,
Giải thoát bao khổ ách hồng trần;
Tu không giải thoát riêng thân,
Mà còn tu giải thoát dân khắp trời.
Đạo Phật mở muôn nơi thế giới,
Đạo Phật không phải gọi một phương;
Cho nên tu đúng Phật đường,
906. Phải tu có chí chủ trương đại đồng.
Là sanh chúng Tây Đông cũng vậy,
Vẫn đeo mang tứ đại giả thân;
Cũng đồng sống trọn cõi trần,
Dù sanh chúng ấy có văn minh gì?
Vật chất lắm mê si càng lắm,
Văn minh nhiều ngạo mạn càng nhiều;
Văn minh vật chất bao nhiêu,
914. Cũng không có thể làm tiêu tử thân.
Phật quyết độ kẻ thân tạm giả,
Bất kỳ người quen lạ nơi đâu;
Nếu còn bị quách quan khâu,
Thì là Phật độ bất câu người nào.
Vì Phật chỉ nhắm vào siêu kiếp,
Không như đời chỉ biết giả thân;
Giả thân bị chết mòn lòn,
922. Cho nên Phật chủ trương phần siêu sanh.
Học Phật phải có tình đại độ,
Mới là người giác ngộ tốt nơi;
Luận trong Phật pháp nhiều lời,
Nhưng tình đại độ khắp nơi một điều.

30 *Đến Liên Hoa*

- Đạo Phật rộng tình yêu nhân loại,
Đạo Phật siêu thế giới Ta Bà;
Thật người đạo Phật hiểu ra,
930. Sự tu tự giác, giác tha đầy lòng.
Tự giác, giác tha không có được,
Ấy là tu trái ngược Phật môn,
Phật môn độ xác độ hồn,
Xác trong hạnh phúc, hồn trong thanh nhàn.
Nếu còn kẻ gian nan xác tạm,
Nếu còn người mờ ám hồn linh,
Thì là Phật khó ngồi nhìn,
938. Khổ bao Phật cũng quyết tình độ xong.
Nay khổ độ cũng hòng mai độ,
Dù khổ thân dù có bỏ thân;
Cũng vui chẳng chút ngại ngần,
Miễn là độ được khách trần khỏi mê.
Ý nguyện ấy không hề thay đổi
Phật xưa nay một lối từ bi;
Những người đường Phật muốn đi,
946. Phải theo tánh Phật mà tri mà hành.
Tu Phật phải làm lành như Phật,
Phải giúp người sống thác mọi bề;
Giúp người được tỉnh cơn mê,
Giúp người được khỏi thảm thê cuộc đời.
Không những giúp người hồi Phật quốc,
Còn giúp người an lạc tại trần;
Giúp cho sáng suốt tinh thần
954. Giúp cho vật chất thiết cần sinh nhai.
Lấy đạo nghĩa làm dây đáp đối,
Lấy khoan dung làm mối thân giao;
Lấy lòng ngay thảo với nhau,
Đó là những việc đáng gào kêu luôn.

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 31

- Việc tương trợ là nguồn sống mạnh,
Mọi người nên có tánh trợ tương;
Trợ nhau khỏi cảnh tai ương,
962. Trợ nhau qua những đoạn đường gai chông.
Đêm đêm với hương lòng một nén,
Ngó về Tây phương niệm Phật Ngài;
Hồng trần chông chát nạn tai,
Nạn trong thành thị, nạn ngoài hương thôn.
Đời đang sống ở trong cái chết,
Người đua nhau đến hết con người;
Lòng lang dạ thú nặc mùi
970. Phật ơi ! Xin cứu con người đời nay.
Nếu không Phật ra tay tế độ,
Khó làm cho giác ngộ chúng sinh;
Chúng sinh chỉ biết hiện tình,
Chớ không nghĩ đến nghiệp mình về sau.
Biển khổ chằng cùng nhau lo lấp,
Chỉ đua nhau moi móc thêm sâu;
Phật ơi ! Đâu cũng như đâu,
978. Người lo gian ác hơn câu hiền từ.
Nhiều người đối người như con vật,
Vui thì tha buồn giết như chơi;
Hình người lòng chẳng phải người,
Kể sao hết được tánh đời hung hăng.
Đời càng lúc càng tăng tội ác,
Vì sống theo vật chất càng nhiều;
Cho nên tai họa không tiêu,
986. Vì tai họa ấy người chiêu nó vào.
Lòng người nếu ngày nào còn ác,
Thì cõi đời còn các hận thù;
Đạo nhiều nhưng ít người tu,
Cho nên không đủ sức trừ họa dân.

32 *Đến Liên Hoa*

- Phật ơi! Hễ mỗi lần nghĩ tới,
Đệ tử lòng muôn nỗi xót xa,
E cho ngày hội Long Hoa,
994. Ít người trong cõi ta bà được xem.
Than với Phật mỗi đêm như vậy,
Chắc Phật Ngài cũng thấy lòng đau;
Mong rằng người cõi trần lao,
Biết nghe lời Phật biết trau tâm lành.
Năm châu chỉ một tình nhân loại,
Chung sức lo thế giới hòa bình;
Cùng nhau biết trọng mạng sinh,
1002. Người đều biết kính biết tin nhau cùng.
Con người vốn sống chung trái đất,
Nên coi nhau là một loài người;
Giúp nhau cùng sống cùng vui,
Không nên người nọ hại đời người kia.
Người bình đẳng không chia màu sắc,
Cũng không phân giai cấp nghèo giàu;
Cùng thương cùng trọng lẫn nhau,
1010. Tất không có cuộc binh đao trong đời.
Người nữ giết hại người đũ cách,
Vì giữa người đã mất tình thương;
Mất tình đồng tộc đồng hương,
Mất tình nhân loại mất lương tâm người.
Tình thương ấy không hồi phục được,
Loài người không hết cuộc máu đào;
Loài người cần phải thương nhau,
1018. Mới làm tan được khổ đau loài người.
Tình thương ấy khiến đời an lạc,
Khiến cho người khỏi các ác nhân;
Khiến cho thành Phật thành Thần,
Tình thương ấy cũng gọi rằng từ bi.

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 33

- Loài người muốn bớt đi giết hại,
Việc trước tiên người phải thương người;
Tình thương nhau thật có rồi,
1026. Sẽ là giải quyết được đời nhiều phương.
Thương người cũng là đường của Phật,
Thương người nhiều là đức có nhiều;
Thương người thì họa sẽ tiêu.
Tình thương không có khó siêu Phật đài.
Thương càng rộng nạn tai càng nhẹ,
Tình thương là mẹ đẻ hòa bình;
Cho nên Phật gọi chúng sinh,
1034. Hãy thương người thể như mình thương thân.
Con người tánh ngã nhân quá lớn,
Sống cho mình hơn sống cho ai;
Đó là bản chất đời nay,
Vì tình thương giữa nhơn loài mất đi.
Nhơn loại khổ nhiều vì lẽ đó,
Còn khổ thêm nữa chớ giảm đâu;
Ngày nào người biết thương nhau,
1042. Thì ngày đó mới khổ đau hết dần.
Điều ấy mỗi người cần xét kỹ,
Có phải là chân lý hay không?
Kêu nhau nên sống đại đồng,
Kêu nhau nên mở rộng lòng thương yêu.
Nên mở lối có nhiều thân thiện,
Đừng vạch đường lăm chuyện ghét vợ;
Sống cho thiên hạ được nhờ,
1050. Thác cho thiên hạ kẻ thờ người thương.
Rán hiểu đạo cho đường sống rộng,
Nên biết tu cho cảnh đời vui;
Người nên sống có đạo người,
Cũng nên sống biết chọn nơi siêu phàm.

34 *Đến Liên Hoa*

- Vì sự sống phải làm lắm việc,
Nhưng đừng làm thất tiết ô danh;
Cũng đừng làm việc bất lành,
1058. Đó là người biết sống thanh cuộc đời,
Nên sống có ngày mới hương vị,
Đừng sống không như nhện sau này;
Sống nay ảnh hưởng đến mai,
Sống sao cho khỏi đọa đày người ơi.
Trời đất rộng mà đời sống hẹp,
Đời sống như lưới thép bao quanh,
Nhiều đường tử ít đường sanh,
1066. Vì trong cảnh sống tranh giành lẫn nhau.
Đạo đức bị đẩy sau vật chất,
Nên con người chân thật mấy ai,
Nhìn vào xã hội đời nay,
Ít người tội phước ngày mai để lòng.
Những tai họa đều tòng theo đó,
Làm cho đời đau khổ liên miên;
Tây phương Phật cũng chạnh phiền,
1074. Rằng đời nay chẳng ở hiền với nhau?
Tạo chi những binh đao ác nghiệt,
Gây chi điều tiêu diệt loài người;
Văn minh thế kỷ hai mươi,
Con người đủ cách giết người gớm ghê.
Người đến lúc si mê cùng cực,
Gọi văn minh nhưng thật vô minh;
Văn minh thì trọng nhân sinh,
1082. Vô minh nên mới rẻ khinh mạng người.
Giết hại kẻ mà vui không xót,
Người ấy đâu còn chất người ta;
Lòng người ấy thú hay ma,
Mặc dù người ấy là da thịt người.

Thanh Sĩ - Hiền Đạo 35

- Người như thế hiện thời đang thịnh,
Nên rất là bất hạnh nhân gian,
Lời lành cần phải truyền lan,
1090. Nếu không khuyên thiện khổ nản chưa thôi.
Đời tiêu diệt hay đời tồn tại,
Do tay người chẳng phải do ai;
Người lành thì phước cõi này,
Người không lành tất là tai họa trần.
Việc kim cổ định thân xét lại,
Khổ hay vui hỏi tại đâu ra?
Mọi điều vốn tại người ta,
1098. Mà người cứ mãi xấu xa với người.
Lâm lỗi ấy hiện thời thấy rõ,
Nhưng tật người chịu bỏ mấy ai!
Con người ai cũng biết sai,
Nhưng ai chịu nhận đời này hiểm hoi.
Sai lạc có mà coi không có,
Mới gây thêm sai nợ sai kia;
Sai như là khóa sai chìa,
1106. Con người tự dứt đường via người đi.
Đời đang gặp cảnh nguy thế ấy,
Nguy cả toàn nhân loại địa cầu;
Nhưng người hiểu mấy ai đâu?,
Còn người không hiểu biết bao nhiêu người.
Lắm kẻ cứ tưởng đời mãi sống,
Có hay đâu đời giống pháo châm;
Cái thì nổ cái còn ngậm,
1114. Mà người còn xúm nhau châm lửa vào.
Trước cảnh khổ xô nhau thêm khổ.
Không chịu lo cứu độ nhau yên:
Người nào cũng muốn sống riêng,
Mới gây nên nổi đảo điên trong đời.

36 *Đến Liên Hoa*

- Người quan hệ với người mọi mặt,
Nhất là người cùng một giống nòi;
Khổ người cứu chớ ngồi coi,
1122. Bởi vì khổ ấy hệ nơi mình nhiều.
Giúp nhau được là điều tốt nhất,
Người giúp nhau mới thật là người.
Héo cây còn muốn làm tươi,
Khổ người chẳng giúp sao vui cho đành.
Chớ bảo vệ riêng mình quên kẻ,
Mà phải chung bảo vệ lẫn nhau;
Không ai uy hiếp ai nào,
1130. Cũng không ai ỷ mạnh giàu hơn ai.
Đôi giặc giã ra ngày bình tịnh,
Xoay bản cùng ra cảnh phong dinh;
Người vô tình phải hữu tình,
Nước suy yếu phải chuyển mình thanh hưng.
Sống kiến thiết chung đừng phá hoại,
Sống thương đừng sống hại lẫn nhau;
Phải nên kính mến đồng bào,
1138. Đồng thời cũng phải đề cao hơn loài.
Con người phải biết coi nhau trọng,
Và con người phải sống ra người;
Có nhân có nghĩa tốt tươi,
Có đầu óc biết chọn nơi thanh bình.
Sống biết tử biết sinh kiếp sống,
Không buộc hồn trong đồng xác trần;
Biết tìm lối sống siêu nhân,
1146. Ấy là người biết sống chân cuộc đời.
Nay vẫn sống ngày mai vẫn sống,
Sống không ai lay động được mình;
Sống trong đầy đủ tự tin,
Tự tin việc tử việc sinh mình cầm.

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 37

- Người tu phải chủ tâm chắc chắn,
Mới là đem sự thắng về mình;
Người tu nếu thiếu tự tin,
1154. Hưong đi như thể lục bình trôi sông.
Tu như vậ long đong suốt kiếp,
Khó mong gì bền giác đượ kề;
Đời này muôn triệu đường mê,
Chí tu không mạnh khó bề thành công.
Có nhiều kẻ ngã lòng bỏ cuộc,
Dù đường tu đã bước bao năm;
Nhưng vì thiếu tự tín tâm,
1162. Cho nên mới bị đời làm bỏ tu.
Những hôm sớm công phu từ trước,
Khác nào cây đã đượ tưới tăn,
Gần ngày có trái sắp ăn,
Tự tay người nữ chặt phăng cội cành.
Coi hai chữ tu hành quá rẻ,
Ấy là lòng của kẻ đời nay,
Có tu cũng chỉ bề ngoài,
1170. Ít người chịu khó tu ngay trong lòng.
Việc đạo lý chỉ thông cửa miệng,
Còn trong tâm đầy chuyện thế gian;
Phần nhiều tu ngược đạo tràng,
Thật là đúng lúc suy tàn Phật môn.
Như lời đức Thế Tôn nói trước,
Người đời nay đi ngược đời xưa;
Xưa nhiều kẻ ác biết chừa,
1178. Nay nhiều thứ ác cứ đua nhau làm.
Xưa lắm kẻ xác phạm tâm thánh,
Nay nhiều người ma tánh hình nhân;
Tội đời càng nặng khó cân,
Nên nhiều khổ thảm hơn phần an vui.

38 *Đến Liên Hoa*

- Tội nhưng có mấy người biết hối,
Trái lại còn gây tội thêm nhiều;
Người này tội lỗi chưa tiêu,
1186. Kế thêm người nọ lại chiêu tội vào.
Việc tội lỗi đua nhau tạo tác,
Mới gây thành tội ác đời nay;
Như vậy nếu mãi kéo dài,
Loài người khó tránh khỏi ngày diệt vong.
Thấy đời ác khiến lòng buồn tủi,
Có một hôm Phật nói như vậy:
Người cùng người thể chân tay,
1194. Nhưng nhiều người nỡ tâm gây hại người.
Ác tâm ấy đất trời cũng tủi,
Cứu sao yên thời buổi hiện nay
Người nay tâm ác còn đầy,
Thì đời còn lắm họa tai ưu sầu.
Ưu sầu nạn còn dâu hóa biển,
Ưu sầu tai non biển đồng bằng;
Bao nhiêu thế sự trầm thăng,
1202. Do người chẳng phải do Thần Phật gây,
Phật muốn cả nhơn loài giải thoát,
Phật không mong khổ ách người nào;
Cho nên Phật thệ từ lâu,
Nếu còn người khổ còn âu độ người.
Độ người nếu chưa rồi bốn nguyện,
Phật còn đem thân hiến vào trần;
Bằng muôn pháp huyễn hay chân,
1210. Độ cho sanh chúng được bừng mắt ra.
Nếu tâm của người ta chưa thiện,
Thì đời còn lắm chuyện tai ương;
Muốn cho đời được an khương,
Lòng người cần phải thiện lương một bề.

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 39

- Lương thiện được đề huề nhau được,
Mình được vui kẻ khác được yên;
Khắp nơi nước tịnh dân hiền,
1218. Không ai ôm mối hận phiền với ai.
Lương thiện ấy đời nay nên trữ,
Chớ trữ chi những thứ hung sùng;
Hung thì nhất định gặp hung,
Ở như thế chẳng thung dung bao giờ.
Nay được có giảng cơ kêu gọi,
Nên hồi tâm cho khỏi họa đeo;
Nếu đường hung dữ cứ theo,
1226. Cuối cùng mất xác lại tiêu cả hồn.
Người đời chỉ lạnh khôn đường tục,
Nhưng người đời ngu dốt đường tiên;
Khôn đường tục khôn triền miên,
Dốt đường Tiên khổ lưu liên cõi đời.
Đời là khổ ít người xét đến,
Nên nhiều người quá mền sự đời;
Mền đời trong mây tác hơi,
1234. Có chi khoái lạc hời người trần gian?
Đâu bằng để tâm can theo Phật,
Chọn đường tu lánh các đường phạm;
Quyết tu dầu khổ cũng cam,
Những điều mền thế đổi làm mền tu.
Tu chơn chánh đúng như Phật dạy,
Nhất định là khổ hải được qua;
Tu cho hết sức thiết tha,
1242. Đạo mầu sẽ được hiện ra trong lòng.
Kéo tre đến thật nồng tre cháy,
Thành tâm khi tột đáy tâm minh;
Nếu tu cho được tận tình,
Liên Hoa chín phẩm về mình một ngôi.

40 *Đến Liên Hoa*

- Mình chẳng những luân hồi hết buộc,
Mà tổ tiên cũng được siêu theo;
    Ví như dò một người chèo,
1250. Nhưng mà có thể rước nhiều khách qua.
    Tu có sức độ tha như vậy,
    Nhưng đời nay có mấy người thông;
    Tưởng ông tu chỉ độ ông,
Không dè ông độ cả giòng họ siêu.
    Khi mình đã khỏi điều trói buộc,
    Tức rảnh tay gỡ được rồi người;
    Đạo mầu khi giác tốt nơi,
1258. Có năng lực cứu những người khác tu.
    Tuy trái đất sương mù phủ cả,
    Một mặt trời đủ phá tan đi;
    Một người ngộ đạo từ bi,
    Khiến ngàn muôn kẻ hồi qui đường lành.
    Tu có sức độ mình độ chúng,
    Độ thác siêu độ sống được vui;
    Tu là hạnh phúc hai nơi,
1266. Cho nên già trẻ trong đời rán tu.
    Tu giả dối thành tù âm phủ,
    Tu thật tâm được tự Niết bàn;
    Tu thành do ở tâm can,
    Tu không thành ở chỗ mang bộ đồ.
    Tu quý chẳng chi so sánh nổi,
    Nhưng phải tu đúng lối hiền lành;
    Nếu tu theo lối yêu tinh,
1274. Chung qui chỉ giết đời mình mà thôi.
    Cho nên hễ là người tu tỉnh,
    Thì phải gìn chơn chính sự tu;
    Gương lành chớ để cho lu,
    Phật môn chớ để bị thu hẹp dần.

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 41

- Ngọn cờ đạo phải cần phát trước,
Đường từ bi phải bước tới luôn,
Dem vui cho kẻ ưu buồn,
1282. Dem no ấm giúp người đương đói nghèo.
Trong ác thế vẫn treo tánh thiện,
Giữa đời mê vẫn hiển giác tâm,
Ngọn đèn Phật pháp luôn cầm,
Đi nơi đâu cũng vẫn làm sáng ra.
Tu thế mới thật là chánh đạo,
Tự độ thân và giáo độ đời;
Cho đời sạch nợ ngày mới,
1290. Cho đời cảnh sống tốt tươi đương tiền.
Tu quảng ái Phật khuyên như vậy,
Phật không khuyên tu hại người đời;
Bước vào thế kỷ hai mươi.
Nhà tu nhiều kẻ như người chưa tu.
Mượn bộ áo sòng nâu dối thế,
Làm cho đời khinh dễ cửa thiền;
Tự mình làm mất Phật duyên,
1298. Mà còn khiến kẻ khác liên lụy vào.
Kẻ phá đạo ào ào như sóng,
Mà người tu chẳng những không tu,
Lại còn theo thế bạo xu,
Khiến cho cửa đạo mịt mù như sương.
Đời giữa lúc bất lương vô số,
Đạo lu mờ cảnh khổ càng tăng;
Đề tâm suy xét kỹ càng,
1306. Thấy rằng vô phước cho ngàn muôn dân.
Hỡi những kẻ trầm luân muôn khối,
Rán giữ gìn hạnh giới đường tu,
Cách tu ấy khó mặc dù,
Rán tu để được cứu người cứu ta.

42 *Đến Liên Hoa*

- Đáng tu lúc nhiều nhà quên đạo,
Đáng tu khi kẻ bạo đầy người;
Gặp cơn loạn nước loạn đời,
1314. Càng tu cho nước cho người bình an.
Tu che chở kẻ đang bị hiếp,
Tu cứu người khỏi kiếp ngựa trâu,
Tu cho đâu cũng như đâu,
Người đều hạnh phúc tự do hòa bình.
Tu cho kẻ với mình giải thoát,
Khỏi ách nay khỏi ách về sau;
Tu cho hết cảnh khổ lao,
1322. Tu đem trào Phật thay trào yêu ma.
Tu cho khỏi phải già phải chết,
Tu cho không còn việc tai nạn;
Tu cho khỏi lưới trần gian,
Tu cho cùng Phật Niết Bàn như nhau.
Người phải tự biết đau khổ lấy,
Mới phát tâm tìm cái thoát ly;
Nếu không tự biết mê si,
1330. Thì là bển giác dễ gì kiếm ra,
Đời thông thả hay là đày đọa,
Đời vui hay là chẳng phải vui;
Xét cho thấy rõ kiếp người,
Tất đời chẳng mền, mền nơi tu hành.
Tu phải tự tâm mình xét kỹ,
Chớ tu chịu theo ý người ta;
Chịu người thì đạo dễ xa,
1338. Tự mình phát nguyện mới là vẹn tu.
Tu không xét là mù đường đạo,
Tu biết suy là thạo lối tu;
Thạo tu chớ có tu mù,
Tu mù bị lạc bị ru sai đàng.

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 43

- Đi sai nẻo Tây phang không đạt,
Đi đúng đường Cực Lạc mới thông;
Tu thành chớ chẳng phải không;
1346. Tu không thành bởi tại lòng hành sai.
Đừng trách Phật đời này không giáng,
Phật tại tâm ngày tháng có luôn;
Phật trong tâm nếu người buông,
Thì là người cũng mất luôn Phật ngoài.
Phật tâm nội liên dây Phật ngoài,
Cái này thông tắt cái kia thông,
Khác nào cái đập ngăn sông,
1354. Đập khai thì nước ngoài trong liền hòa.
Khi dọn dẹp lòng ta trống trải,
Tất nhiên là được thấy Phật ngay;
Như trời gió thổi hết mây,
Thì liền thấy được mặt mây cung trăng.
Không thấy Phật vì ngăn vách tục,
Chớ Phật đâu có lúc nào không;
Một khi vách tục phá xong,
1362. Thì người sẽ thấy Phật đông vô cùng.
Phật ở chốn không trung thân đến,
Hoặc Phật đang thị hiện tại trần;
Phật chuyển kiếp, Phật phân thân,
Phật dùng đủ cách tương ưng độ đời.
Đời càng mỏng Phật Trời càng độ,
Độ hồn hay độ khổ thân phạm;
Tùy duyên hóa độ cho kham,
1370. Bất kỳ là kẻ nữ nam xứ nào.
Người phân biệt nghèo giàu giai cấp,
Phật với ai cũng rất thương đồng;
Nhưng tùy có tội có công;
Mà người thì độ người không thể điều (2).

44 *Đến Liên Hoa*

- Phật thì vẫn muốn diu dặt hết,
Nhưng người không nghe việc Phật khuyên,
Thì dầu Phật có diệu huyền,
1378. Cũng không thể cứu nhân duyên bất lành.
Người muốn thấy phép linh của Phật,
Muốn Phật đưa khỏi kiếp hồng trần;
Tự mình phải biết tu thân,
Ở cho có nghĩa có nhân với đời.
Nên bố thí cho người đói rách,
Nên khoan dung kẻ biết lỗi lầm;
Lúc nào cũng lấy từ tâm,
1386. Chớ đem ác ý ra làm cho ai.
Tâm tánh đạo dòi mài mỗi bữa,
Hạnh kiểm tu trau sửa hằng ngày;
Tự mình sửa vạy ra ngay,
Lấy kinh để lượng đúng sai trong lòng.
Luôn tưởng Phật tâm không xao lãng,
Thường chủ tâm để thắng ngoại trần;
Trọn lành cả khẩu ý thân,
1394. Tùy phương tiện đáp bốn ân cho tròn.
Quyết giữ vững lòng son với Phật,
Quyết tu cầu giải thoát trần gian;
Đạo tâm tinh tấn một đàng,
Nhiệm màu được thấy, Tây phang được kê.
Đường xa mấy quyết về cũng tới,
Đất khô bao cố tưới sẽ mềm;
Đừng ngờ cõi Phật khó xem,
1402. Chớ cho đất cứng không đem gieo trồng.
Vạn sự ở nơi lòng cố gắng,
Quyết tu thì chắc chắn tu thành;
Đường tu nếu gặp yêu tinh,
Có chư hộ pháp bên mình chớ che.

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 45

- Người không thấy Phật nghe thấy hết,
Khi lòng người tha thiết khẩn cầu;
Mặc dầu Phật ở nơi đâu,
1410. Cũng lai vãng đến để phù hộ cho.
Phật không ngớt thương lo cho thế,
Chẳng khác nào người mẹ thương con;
Khổ con lòng mẹ héo don,
Khổ đời lòng Phật đau còn chi hơn.
Không kêu gọi Phật còn cứu độ,
Huống chi cầu Phật có đâu ngờ;
Phật nay như Phật ban sơ,
1418. Vẫn từ bi chẳng bao giờ bỏ ai.
Kẻ học Phật chớ sai tánh Phật,
Phải mở lòng thương hết mọi người;
Giúp người dù khổ cũng vui,
Độ người dù phải chịu đời trăm đắng.
Chưa hiểu Phật khá toan tìm Phật,
Trước hết nên nắm chặt cõi lòng;
Rửa lòng trong tợ gương trong,
1426. Sẽ là thấy Phật và thông đạo mâu.
Liên Hoa muốn được vào được chúng,
Phải lập công cho xứng tu hành;
Phải thành tâm quyết siêu sanh,
Phải lo làm phước làm lành cho dân.
Phát huệ bởi tâm trần được lặng,
Chứng đạo do Phật tánh được khai;
Tu hành bất luận gái trai,
1434. Rán khai tánh Phật chớ khai tâm trần.
Khai tánh Phật quuyền thân hết khổ,
Khai tâm trần tông tổ thêm đau;
Những người cõi Phật được vào,
Là người đã chẳng điều nào trần tâm.

46 *Đến Liên Hoa*

- Tu nên lấy đó làm mực thước,
Biết mình tu đã được hay chưa;
Nếu chưa rán sửa rán chừa,
1442. Được rồi tiến tới đến giờ viên thông.
Người đời khá tu không nên trễ,
Tu cải lương cái tệ đời nay;
Tu xây hạnh phúc nhân loài,
Tu làm Nam, Bắc, Đông, Tây hòa bình.
Nhân loại nếu không tin Phật pháp,
Thì vẫn còn đàn áp lẫn nhau,
Hố thù cứ xúi nhau đào,
1450. Ké rồi người tự xô vào chết lây.
Đã lăm cảnh chết thây như rạ,
Đều là do kết quả hận thù;
Con người há chẳng lo tu,
Để cho đời sông khỏi màu tang thương.
Đua nhau thiện còn đường tồn tại,
Đua nhau hung chỉ hại tận đời;
Tận đời làm dễ như chơi,
1458. Làm đời tồn tại vô hồi khó khăn.
Nhân loại phải ăn năn mới được,
Người cùng thương và nước cùng hòa;
Cho đâu cũng được âu ca,
Để cùng thấy cảnh Liên Hoa tại trần.
Nếu ai cũng lòng nhân dạ thảo,
Sẽ đời hưng bạo ra hiền;
Chỗ nào cũng định cũng yên,
1466. Người nào cũng được có điền có gia.
Cùng ở thảo người ta cùng sống,
Cùng làm hiền dân chúng cùng thương;
Thảo hiền cần phải chủ trương;
Để cho nhân loại có đường an vui.

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 47

- Tánh hiền thảo con người đã mất,
Khiến đời nhiều đạo tặc sát sanh;
Quá vì tư lợi tư danh,
1474. Biết bao nhiêu kẻ nữ đành hại nhau.
Làm kẻ chết mình đâu sống mãi,
Gây người nguy mình lợi không bền,
Nhân nào quả nấy chớ quên,
Không nên sống dữ phải nên sống lành.
Chỗ dơ bản phát sanh giới tử,
Lòng xấu xa nấy nở yêu ma;
Xin khuyên tất cả người ta,
1482. Không nên nuôi những xấu xa trong lòng.
Làm ác gặp ác không sai chạy,
Luật trả vay vạn đại bất di;
Giàu sang quyền thế bực gì,
Cũng trong nhân quả khó đi ra ngoài.
Xem sử tích xưa nay đủ thấy,
Làm việc gì việc ấy trả cho;
Đúng như là đã hẹn hò,
1490. Luật trời báo ứng bao giờ cũng linh.
Cơ thương phạt chớ khinh mà mắc,
Biết bao nhiêu nhân vật đã lầm:
Tưởng rằng chẳng có luật âm,
Không ngờ quả báo đúng tâm của mình.
Nên sống thiện nên gìn tâm thiện,
Chớ hành hung chớ chuyện gian manh;
Làm lành cho gặp việc lành,
1498. Mọi người lành cả nhơn sanh đều hòa.
Việc hung ác người ta không tránh,
Thì đời không có cảnh an vui;
Chỗ này sâu xé chưa xuôi,
Kẻ sanh chỗ khác rồi nùi như tơ.

48 *Đến Liên Hoa*

- Nhiều kẻ ác nhiều cơ đỏi khổ,
Nhiều người hiền nhiều chỗ ám no,
    Ác không thể được phước cho,
1506. Chỉ hiền mới có thơm tho mang vào.
    Nếu bá tánh cùng nhau hướng thiện,
    Thì đời không có chuyện can qua;
    Rầy rà còn chẳng xảy ra,
    Huống hồ những chuyện người ta giết người.
    Nhớ Phật có một hồi khuyên nhủ,
    Khổ vui không phải tự nhiên sanh;
    Khổ vui quả của dữ lành,
1514. Dữ lành gốc ở tánh tình người ta.
    Tánh dữ khắp trẻ già nên bỏ,
    Tánh lành trong thiên hạ nên trau;
    Làm lành càng rộng càng cao,
    Yên vui càng lớn khổ đau càng mòn.
    Cha mẹ dạy cho con ân hậu,
    Con khuyên cho phụ mẫu hiền hòa;
    Người ngoài như thể người nhà,
1522. Nên đem đạo đức để mà khuyên nhau.
    Cuộc tranh chấp muốn mau giải quyết,
    Người phải nên rộng xét với người;
    Mở lòng chung sống chung vui,
    Quyền người cùng trọng mạng người cùng yêu.
    Xã hội tốt nhờ điều nhân thiện,
    Đời nhẹ nhàn do luyện đạo tâm;
    Sống vui và chẳng lỗi lầm,
1530. Do làm nhân thiện do tâm lòng tu.
    Chớ để lợi danh mù lương thức,
    Đừng cho tư tưởng thuốc nhân tình,
    Nhơn sinh thì phải hiếu sinh,
    Con người thì phải cho mình đạo người.

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 49

- Không nên nói những lời phi nghĩa,
Không nên làm những lễ bất nhân;
Đồng bào phải biết tương thân,
1538. Nhân loài phải có tinh thần tương giao.
Lời phi nghĩa khiến nhau đoạn tuyệt
Lễ bất nhân gây việc thảm sầu;
Nói làm tránh họa về sau,
Ấy là biết xét dài lâu cuộc đời.
Mình có lợi cho người có lợi,
Mình được vui cho mọi người vui;
Tất nhiên hòa được với người,
1546. Sự dầu khó cũng sẽ rồi dễ đi.
Quá riêng lợi chung qui có hại,
Quá riêng vui rốt lại quá buồn;
Rốt đời thêm rối khó sông,
Việc hòa trái lại sanh luôn bất hòa.
Lợi mình chẳng xét ra kẻ khác,
Dễ chạm người dễ ác với người;
Oán thù từ đó sanh sôi,
1554. Và từ đó khiến kéo lôi trả đền.
Người đã oán muốn quên khóặng,
Cho nên đừng gây oán với ai;
Làm chi cũng nghĩ ngày mai,
Lợi mang tiếng ác sau này đừng ham.
Con người có tánh tham từ bé,
Cái tánh tham ít kẻ nào không;
Quá tham thành ác trong lòng,
1562. Ác lòng nhiều khiến họa sanh ra nhiều.
Họa muốn dứt phải tiêu lòng ác,
Lòng ác còn thì các họa còn;
Họa còn người mãi héo von,
Nên người cần phải diệt mòn ác tâm.

50 *Đến Liên Hoa*

- Nhưng tâm ác muốn làm cho tuyệt,
Trước hết là phải diệt tánh tham;
Tánh tham khi đã trừ kham,
1570. Thì lòng ác sẽ dễ làm tiêu ngay.
Sự tranh chấp đời nay quá nặng,
Vì người nay háo thắng quá nhiều;
Đầy lòng tự đắc tự kiêu,
Trọng điều trước mắt khinh điều sau lưng.
Người đời quá biệt phân nhân ngã,
Đó cũng do kết quả lòng tham;
Muốn mình thỏa những thích ham,
1578. Mới tìm đủ cách để làm người thua.
Không tránh tội chẳng chừa việc ác,
Do lòng tham khai thác con người;
Đang trong đau khổ toi bờ
Mà cười vui thấy lắm người đời nay.
Phật nơi chốn Liên đài xót ruột,
Vì Phật nhìn thấy suốt cõi trần;
Đau lòng cho kẻ ác nhân,
1586. Không duyên giải thoát không gần Liên Hoa.
Liên Hoa chẳng phải xa nhân loại,
Liên Hoa không ngoài cõi Ta bà;
Con người muốn thấy Liên Hoa,
Phải là hiếu nghĩa phải là từ bi.
Hiếu nghĩa chẳng là đi địa ngục,
Từ bi không là hụp sông mê;
Khó mong cõi Phật được về.
1594. Khó mong pháp Phật được kê tai nghe.
Từ đó kiếp theo khe suối chảy,
Hoặc từ trong cỏ dại nở khai;
Hay là từ chốn bào thai,
Cứ luân hồi mãi biết ngày nào ra.

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 51

- Luân hồi mỗi ngày qua mòn mỏi,
Mòn đến ra mọt mỗi bùn lầy;
Mòn ra đá mòn ra cây,
1602. Mòn cho đến chẳng còn lay động gì.
Đến như thế còn chi linh tánh,
Có còn chẳng cũng ánh nhỏ nhen;
Nếu không gặp đại nhân duyên,
Thì là khó đốt cho đèn huệ khai.
Cũng vì thế Phật Ngài kêu gọi,
Cả chúng sanh ở cõi đời này;
Muốn cho khỏi kiếp đọa đày,
1610. Phải rời đường ác mau quay đường lành.
Đi đường ác nhứt sanh thập tử,
Đi đường lành vạn sự bình an;
Đường lành ra khỏi thế gian,
Còn đường ác bị buộc ràng trần ai.
Đường lành có Phật Ngài điểm chỉ,
Đường ác thì có quỷ dẫn đầu;
Bị loài quỷ dắt chìm sâu,
1618. Phật Ngài điểm chỉ khỏi câu luân trầm.
Nam nữ khá hồi tâm hướng thiện,
Trẻ già nên đồng khuyến nhau tu;
Nên thân nhau chớ nên thù,
Mượn từ quang Phật phá u ám đời.
Đọa một kiếp này thôi chớ nữa,
Vui sướng chi trong cửa ngục trần;
Phải mau tu để thoát thân,
1626. Dịp lành bỏ mất ngục trần khó ra.
Chịu mãi kiếp sanh già bệnh chết,
Đời này qua kéo lét đời sau;
Khổ sâu trùng điệp nối nhau,
Không lo giải thoát chùng nào mới lo?

52 *Đến Liên Hoa*

- Đề gần lúc ra tro ra bụi,
Mới giựt mình thì tội nhiều rồi;
Muốn tu nhưng đã mỗn hơi,
1634. Thế là có phải uổng đời hay không?
Tu càng sớm thì lòng càng vững,
Muốn lập công đức cũng rộng ngày;
Cho nên già trẻ gái trai,
Mau tu chớ đợi thờ dài mới tu.
Tu lấy phước đền bù tội lỗi,
Người đều tu nhân loại đều hòa;
Những đau khổ kiếp người ta,
1642. Muốn cho giải thoát thì là phải tu.
Thuyền bát nhã vượt tù ức kiếp,
Gương Kim Cang diệt nghiệp vô biên;
Gương Kim Cang, Bát Nhã thuyền,
Từ trong cái chí tu hiền mà ra.
Tâm động tịnh phải là tự thấy,
Hạnh chánh tà cần phải tự mình,
Tự mình tự thấy được mình,
1650. Mới là rõ đạo mình hành đúng không.
Tu tự thấy thì thông đạo chóng,
Tu tự mình thì chứng quả mau;
Những người cõi Phật sớm vào,
Nhờ nhiều tự thấy và nhiều tự mình.
Xưa Phật cũng tự mình như vậy,
Phật tự mình tự thấy nơi lòng;
Mới là từ đục làm trong,
1658. Từ sanh chúng đời ra dòng Như Lai.
Tu như vậy không sai chơn lý,
Ấy cách tu tự trị lấy mình,
Khi mình tự thấy tự mình,
Thì mình mới sửa được mình chỗ sai.

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 53

- Niệm Phật được thấy ngay Đức Phật,
Là niệm không còn chút tình đời;
Điều này nên nhớ ai ơi!
1666. Phật linh hay chẳng tại nơi lòng mình.
Nay như thể muôn nghìn năm trước,
Phật từ người, người Phật không xa,
Nếu người tâm Phật phát ra,
Tức nhiên Phật sẽ từ ta có liền.
Chúng sanh muốn gặp Liên Hoa hội,
Phải tự tâm phát khởi Phật Đà,
Người ta siêu tánh người ta,
1674. Tức trong tứ thánh hoặc là trên hơn.
Muốn khỏi kiếp hồng trần vĩnh viễn,
Thì lòng đừng lưu luyện thế gian;
Làm nhân làm phước muôn vàn,
Cũng đừng mong hưởng tại đàng trần ai.
Một mực nhắm Như Lai tiến tới,
Cắt đứt bao nhiêu sợi oan trần;
Tu cho khỏi trở phàm thân,
1682. Chớ mong tu hưởng phước trần về sau.
Phước trần chỉ sang giàu danh vọng,
Nhưng cũng như giấc mộng không hơn;
Một khi thân chết đến gần,
Giàu sang danh vọng cũng quăng lại đời.
Phước một lúc tội lỗi muôn thuở,
Đó thường là phước ở thế gian;
Vì khi hưởng phước giàu sang,
1690. Bị giàu sang khiến mê man tâm hồn.
Cho nên Đức Thế Tôn đã bảo,
Tu chớ mong phước báo cõi trần;
Bao nhiêu việc đức việc nhân,
Nên nguyện hồi hướng về chân Niết Bàn

54 *Đến Liên Hoa*

- Muốn về Phật đừng mang nợ thế,
Nợ thế còn không thể thoát phạm;
Thoát phạm nợ thế phải kham,
1698. Nợ còn dù thánh cũng cam chịu đền.
Nợ tiền phải trả tiền khó trốn,
Nợ mạng thì đền mạng không sai,
Nợ nào trả nấy dầu ai,
Muốn cho giải thoát đừng gây nợ trần.
Nợ còn vướng còn thân lận đận,
Nợ hết đeo thì phận thanh nhàn;
Người sanh vào cõi thế gian,
1706. Bởi vì xưa đã nợ mang vào mình.
Lấy mắt Phật mà nhìn thế sự,
Biết bao nhiêu thứ nợ người ta;
Cho nên đủ cảnh xảy ra,
Nhưng đời có mấy ai mà tỉnh tâm.
Hết nợ nợ rồi làm nợ khác,
Nợ trước còn kể vác nợ sau;
Nợ qua nợ tới chuyển lao,
1714. Trả hoài không biết chừng nào mới xong.
Cá nhân nợ hay dòng dõi nợ,
Nợ một người hoặc cả muôn người;
Nợ nào cũng chẳng được vui,
Nhứt là nợ máu khiến đời thảm thê.
Nhiều nợ sống như kê miệng hổ.
Nhiều nợ đời không có tự do;
Nợ nào cũng bắt toan lo,
1722. Cho nên nợ khổ chớ thò với ai.
Nếu nhận thấy cõi này là khổ,
Mau thoát ly tìm chỗ siêu sanh;
Nợ chi cũng phải làm thanh,
Khổ thân mấy cũng chớ sanh nợ đời,

Thanh Sĩ - Hiền Đạo 55

- Cho phước chớ cho người tội ác,
Làm sống đừng làm thác một ai;
Trồng dưa chẳng mọc ớt cay,
1730. Tào nhân giải thoát quả đày đọa không.
Muốn ra khỏi cái vòng sanh tử,
Phải quyết tâm trực chỉ Niết Bàn;
Lo xong nần nợ thế gian,
Xây cầu công đức bước sang Phật Đài.
Sanh tử có từ ngày mạng có,
Mạng có là có rọ tử sinh;
Vào sinh tử rọ hằng nghìn,
1738. Lìa sinh tử rọ thật tình ít ai.
Trong sinh tử vui say sinh tử;
Lấy tử sinh làm sự tử sinh;
Đó là cảnh khổ hiện tình,
Lòng người cứu thế càng nhìn càng đau.
Tiếng gọi đạo khác nào sấm sét,
Lời khuyên tu như nước nguồn tuôn;
Mê không tỉnh nghiệp không buông,
1746. Thì đời còn mãi trong trường hận đau.
Nhớ Phật có hôm nào tử thí,
Kiếp chúng sanh như chỉ trong cuộn;
Tuy là chẳng chịt hằng muôn,
Kiếm ra một mối gỡ sông vạn vòng.
Mối ấy ở tâm không ô nhiễm,
Chỉ một lòng tìm kiếm Như Lai;
Lòng này chẳng hờ phút giây,
1754. Như Lai sẽ có một ngày thấy ra.
Mê thế mấy nhưng mà cố tỉnh,
Mê sẽ tan không dính được đâu;
Như ngàn năm ở hang sâu,
Bước ra khỏi cửa thấy bầu trời minh.

56 *Đến Liên Hoa*

- Mê hay tỉnh tự mình định lấy,
Đọa muốn siêu chỉ cái hồi tâm;
Cho nên với nghĩa bao hàm
1762. Người nào cũng có thể làm Phật Tiên.
Liên Hoa chẳng dành riêng ai cả,
Liên Hoa ai cũng có thể ngồi;
Người nào đời đạo xong xuôi,
Là người ấy sẽ được ngồi Liên Hoa.
Liên Hoa Phật phải là tánh Phật,
Tánh phàm không ngồi được tòa sen;
Rõ ràng như trắng với đen,
1770. Mặc dù Phật chẳng sang hèn biệt phân.
Phật chẳng biệt phân, nhân quả biệt,
Nhân quả không một việc nào sai;
Nếu ai muốn ngự Liên đài,
Phải ôm lòng Phật chớ đai lòng phàm.
Bao nhiêu tấm lòng ham tài sắc,
Đổi ra lòng ham Phật Tây Phương;
Thân trần lòng Phật luôn vương,
1778. Thì là cảnh Phật được nương không lằm.
Nhân nào quả nấy tâm nên nhớ,
Muốn tự do thì nợ phải xong;
Giống sanh tử chớ gieo trồng,
Nên trồng những giống ngoài vòng tử sanh.
Đức Phật đã dạy rành như vậy,
Phật xưa kia cũng lấy đó hành;
Người nay theo đó mà tin,
1786. Và tu chơn chánh sẽ thành chẳng không.
Tu chớ miệng với lòng sai khác,
Cũng chớ cho lòng một dạ hai;
Thân tâm qui nhứt Phật đài,
Một đường tu chớ loay quay đường đời.

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 57

- Tu chớ để mỗi ngày qua luống,
Mỗi ngày nên sử dụng đường tu;
Chí tâm hành đạo công phu,
1794. Đồng thời phương tiện giúp người phước duyên.
Riêng mình biết làm hiền chưa đủ,
Phải khuyên người lo sự hiền theo;
Giống hiền ai cũng lo gieo,
Cõi đời thứ dữ hết leo bao đồng.
Muốn ai cũng được lòng hiền cả,
Cho an vui trong xã hội đời;
Lời hiền đem gọi khắp nơi.
1802. Một điều trong phận của người chân tu.
Lúc nào cũng lo câu tế thế,
Tức là không sai lẽ tu hành;
Tiếng tu cũng chẳng hổ danh,
Đạo mẫu có quả sẵn dành tòa sen.
Rán hành đạo rán chen độ chúng,
Chớ tu suông thảng lộn ngày qua;
Dem lòng tưởng niệm Di Đà,
1810. Biến ra hành động giác tha người đời.
Cảnh báu quý ngày mời muốn thấy,
Sự tu hành cần phải tinh nghiêm;
Tâm viên ý mã rán kiềm,
Những điều phước đức nên tìm làm ra.
Gìn lòng chớ để xa mỗi đạo,
Các giới răn trí não luôn ghi;
Mặc dù trong cảnh huống gì;
1818. Suy tư tác động từ bi làm nền.
Tiến đường đạo như thuyền đi ngược,
Nếu ngưng chèo bị nước đẩy lui;
Muốn cho thuyền chóng đến nơi,
Phải chèo luôn chớ để hồi nào ngưng.

58 *Đến Liên Hoa*

- Đường đạo muốn mau gần tới Phật,
Bước tu đừng để tấp vào đời;
Đi luôn cho đến tận nơi,
1826. Dù đường hiểm trở, dù người cản ngăn.
Càng chướng ngại càng tăng sức tiến,
Càng khó khăn càng luyện đạo tâm;
Quyết không để lạc hướng tâm,
Thuyền từ đước huệ tự cảm tiến lên.
Tin Phật sẵn chờ bên cõi ấy,
Mỗi ngày qua tháng lại thường kêu;
Thế gian cần được một điều,
1834. Ở trần mà vẫn đi theo Phật đàng.
Có hôm ấy lời vàng Phật ngỏ,
Rằng con ơi! Xem cá chậu sành;
Cá đâu thấy nhốt thân mình,
Mà là cá chỉ thấy mình tự do,
Nghĩ sanh chúng cũng là như vậy,
Trong khổ đau mà thấy an nhàn;
Dù nằm trong cảnh lâm than,
1842. Vẫn ăn chơi chẳng chịu toan giải sầu.
Đời ngu độn khiến đau lòng Phật,
Nên Từ Bi đủ cách độ tha;
Thần cơ khoa học những là,
Đều phương tiện dụng để mà tỉnh dân
Liên Hoa Hội cũng gần bên cạnh,
Hội ấy không tại cảnh Tây Phang,
Mà là hội tại trần gian,
1850. Kẻ tăng người tục nên sang hội này.
Sang hội Phật phải đầy tánh Phật,
Mang tánh phàm bị rớt nửa đường;
Dù cho chư Phật có thương,
Nhưng cân công lý vẫn trưng thẳng bằng.

Thanh Sĩ - Hiền Đạo 59

- Cố nhiên Phật vô ngần bác ái,
Nhưng Phật không nói vạy ra ngay;
Người lành Phật cứu khỏi tai,
1858. Kẻ hung theo luật trả vay tuần huờn.
Trong hung có hiền tâm phát khởi,
Khởi tâm hiền với mọi chân thành;
Cũng là được Phật điếm danh,
Những điều trước sẽ hóa thành con người.
Nhớ lời Phật bùi ngùi từ đoạn,
Biết lấy chi đáp đặng ân thâm,
Chỉ còn có cách quyết tâm,
1866. Độ mình độ kẻ Lôi Âm đồng về.
Đó là một lời thề tuyệt đối,
Kẻ chân tu không dối lòng mình;
Từ đây dù tử dù sinh,
Con đường giải thoát một tình quyết đi.
Mặc đời có những gì cảm dỗ,
Vẫn xem như là gió thổi qua;
Không hề rời Phật với ta,
1874. Lòng ta với Phật như là nước mây.
Trong mây súc tích đầy những nước,
Trong lòng ta có Đức Phật Đà;
Cho nên giữa Phật với ta,
Muốn cùng nhau gặp chẳng xa cách gì.
Liên hoa đọi đúng kỳ mới trở,
Phật tâm chờ đúng ngộ mới khai;
Người tu phải luyện chiều mai,
1882. Nhớ câu mài sắt có ngày nên kim.

THANH SĨ.

Ghi chú:

(1) ‘Trạt hà’: sông Trạt (to rộng dài như sông Trạt).

(2) ‘điều’: (từ Hán Việt) điều động, sắp đặt, đưa dẫn.

Đoản Khúc
TÔI CÒN ĐÂY MÀ !

****

Tôi còn đây mà!
Hỡi kẻ quê nhà!
Chớ làm tin ngụy,
Làm tủi lòng ta.

Tôi còn đây mà!
Nam Bắc một nhà;
Chung tay xây dựng,
Chớ để rời ra.

Tôi còn đây mà!
Thường mỗi ngày qua,
Không ngừng tiếng gọi

12. Dân sớm hảo hòa.

Tôi còn đây mà!
Đi khắp gần xa
Gieo câu Phật giáo
Trong khắp người ta.

Tôi còn đây mà!
Muôn dặm đường xa,
Mà lòng luôn tưởng
Như ở bên nhà.

Tôi còn đây mà!
Đây vắng tình nhà,
Ngày đêm vẫn nhớ

24. Đồng đạo gần xa.

Tôi còn đây mà!
Thân tuy ở xa,
Hồn trong đất nước,
Quanh bên trẻ già.

2 Tôi Còn Dây Mà

Tôi còn dây mà!
Xin nhớ tưởng ra,
Ngày đêm luyện đạo,
Cho kiến Liên Hoa.

Tôi còn dây mà!
Nặng lòng chừ gia,
Dầu cho đau khổ,
36 Cũng rán về nhà.

Tôi còn dây mà!
Mỗi đêm chan oà,
Vì thương đồng đạo
Bên giác còn xa.

Tôi còn dây mà!
Ít khi ở nhà,
Đó đây dạo khắp,
Tiện độ người ta.

Tôi còn dây mà!
Tuy lắm phong ba,
Mà lòng chẳng chán,
48. Vẫn phụng Phật gia.

Tôi còn dây mà!
Chớ để phôi pha,
Rán lo đạo đức,
Dù lắm tai ba.

Tôi còn dây mà!
Gió thuận gập ra,
Thuyền quây nhưt khắc
Về tới quê nhà.

Tôi còn dây mà!
Nước mắt nhỏ sa,
Đang cơn khốn ách,
60. Thân lại xa nhà.

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 3

Tôi còn đây mà!
Tâm Phật chớ xa;
Rán trau hạnh kiễm,
Đẹp dạ ông cha.

Tôi còn đây mà!
Rất muốn trẻ già,
Ai cũng nhứt trí,
Giữ gìn quốc gia.

72. Tôi còn đây mà!
Lòng rất thiết tha
Thôn lân đồng đạo
Nhứt niệm Di Đà.

Tôi còn đây mà!
Những tánh gian tà,
Xin vui lòng bỏ,
Cho rạng Phật gia.

Tôi còn đây mà!
Rất muốn hồi gia,
Ngặt còn ngược gió,
Chưa tiện về nhà.

Tôi còn đây mà!
Đồng đạo quê nhà
Nhớ lo tu tỉnh;
84 Gặp nhau không xa.

Tôi còn đây mà!
Ai có nói ngoa,
Rán suy xét kỹ
Chớ vội nghe qua.

Tôi còn đây mà!
Còn quốc còn gia,
Còn ngày trở gót,
Thăm viếng trẻ già.

4 Tôi Còn Đây Mà

- Tôi còn đây mà!
Việc chẳng sai ngoa,
Gió từ thổi khắp,
96. Làm mát người ta.
- Tôi còn đây mà!
Lần tay tính ra
Hơn năm năm qua,
Xa cách trẻ già.
- Tôi còn đây mà!
Năm năm cách xa,
Lòng đau như cắt,
Khó nói sao ra.
- Tôi còn đây mà!
Tính từng ngày qua,
Trông như nước uống,
108. Lòng chẳng hề xa.
- Tôi còn đây mà!
Dù lấm phong ba,
Thuyền từ chẳng đắm,
Xin chớ lo ra.
- Tôi còn đây mà!
Lăn lóc ngày qua,
Chờ câu vận thời,
Gieo đạo rộng ra.
- Tôi còn đây mà!
Lòng luống xót xa,
Ước chi có cánh
120. Bay thẳng về nhà.
- Tôi còn đây mà!
Nhớ Phật vào ra,
Sớm hôm hủ hỉ,
Bớt tũn việc nhà.

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 5

Tôi còn đây mà!
Tuy ở Ta Bà,
Lòng không nhiễm tục,
Chẳng thẹn Liên Hoa.

Tôi còn đây mà!
Sống với người ta,
Nỗi lòng ai rõ

132. Con người vị tha.

Tôi còn đây mà!
Bóng dáng tuy xa,
Tâm hồn vẫn cận,
Rất thương trẻ già.

Tôi còn đây mà!
Tiếng gọi hảo hòa,
Ngày đêm réo mãi,
Đâu dám lơ là.

144. Tôi còn đây mà!
Huynh đệ ở nhà,
Rán đoàn kết lại,
Gìn đạo Thích Ca.

Tôi còn đây mà!
Xin khuyên quê nhà,
Từ trên chí dưới,
Cần phải thuận hòa.

Tôi còn đây mà!
Muốn khỏi thiết tha,
Anh em lớn nhỏ,
Xin chớ rời ra.

156. Tôi còn đây mà!
Đi khắp Ta bà,
Giả hình đủ cách,
Thức tỉnh người ta.

6 Tôi Còn Đây Mà

Tôi còn đây mà!
Việc nước việc nhà,
Lòng tôi vẫn nhớ,
Đâu dám lãng qua.

Tôi còn đây mà!
Chuông động gần xa,
Người đang mê ngủ,
Lắm kẻ thức ra.

168. Tôi còn đây mà!
Hồn luôn về nhà,
Trước thăm từ mẫu,
Sau viếng chư gia.

Tôi còn đây mà!
Đâu quản giang hà,
Luôn chèo chống mãi,
Rước khách Ta bà.

Tôi còn đây mà!
Việc buồn xảy ra,
Nhớ thâm niệm Phật,
Sẽ được nguôi ngoa.

180. Tôi còn đây mà!
Rán lo việc nhà,
Ở người trong nước,
Chớ bỏ ông cha.

Tôi còn đây mà!
Vì thương trẻ già,
Thân tôi đâu kể,
Tần tảo bôn ba.

Tôi còn đây mà!
Ai xô xiên qua,
Cũng đừng chấp nhứt,
Có lúc tỉnh ra.

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 7

Tôi còn đây mà!
Trời đã canh ba,
Vẫn không an giấc,
192. Vì nhớ chuyện nhà.

Tôi còn đây mà!
Rán tu mới là...
Cuộc đời càng mỏng,
Trễ bước khó ra.

Tôi còn đây mà!
Nẻo đạo đừng xa,
Chữ tu rón sửa,
Cho Phật đến nhà.

Tôi còn đây mà!
Ít khi ngồi nhà,
Thường đi đây đó,
204. Nói đạo Thích Ca.

Tôi còn đây mà!
Không quên trẻ già,
Trẻ già chớ phụ,
Xin nhớ người xa.

Tôi còn đây mà!
Nước mắt đượm đà,
Bởi chưa toàn nguyện,
Còn ở phương xa.

Tôi còn đây mà!
Này bớ trẻ già,
Cùng tôi siết cánh,
216. Đi tới Liên Hoa.

Tôi còn đây mà!
Xin chớ dần da,
Rán tu kíp kíp,
Khỏi bị hùm tha.

8 Tôi Còn Dây Mà

Tôi còn đây mà!
Tôi ở phương xa,
Vì câu Phật pháp,
Không vì vinh hoa.

Tôi còn đây mà!
Chưa dứt can qua,
Khá nên thương lẫn,
228. Để bớt thiết tha.

Tôi còn đây mà!
Lớn nhỏ ở nhà!
Dù ai quấy rối,
Cũng rán hảo hòa.

Tôi còn đây mà!
Ở chốn phồn hoa,
Biến đủ hình dạng,
Nhưng chẳng nhiệm sa.
240. Tôi còn đây mà!
Khi Phật khi ma,
Chỗ tôi dụng ý,
Khó ai hiểu ra.

Tôi còn đây mà!
Khẩu Phật tâm xà,
Chẳng làm vinh đạo,
Khá bỏ dang ra.
Tôi còn đây mà!
Phật vốn là ta,
Tìm trong tim não,
Chớ kiếm ngoài da.

Tôi còn đây mà!
Rán niệm Di Đà,
Gặp ngày ách biến,
252. Có Phật hiện ra.

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 9

Tôi còn đây mà!
Thường nghe Phật đà,
Dạy câu chơn nguy,
Truyền lại trẻ già.

Tôi còn đây mà!
Gió táp mưa sa,
Đâu làm rủn chí,
Vẫn mạnh bước ra.

264. Tôi còn đây mà!
Gió thuận gặp ra,
Chỉ trong giây khắc,
Nâng chén quê nhà.

Tôi còn đây mà!
Xin kẻ gần xa,
Vui lòng để nhớ,
Chớ phụ nhau mà!

Tôi còn đây mà!
Dưới bóng đèn ngà,
Mượn lời mực giấy,
Gởi đến quê nhà.

270. Tôi còn đây mà!
Mỗi lời nói ra,
Ước mong lớn nhỏ,
Chớ để ngoài da.

Tôi còn đây mà!
Rán ở thật thà,
Coi như ruột thịt,
Chớ rẽ chia ra.

Tôi còn đây mà!
Thiếu ở chia nhà,
Thiếu cơm chia thóc,
Mới gọi hảo hòa.

10 *Tôi Còn Đây Mà*

- Tôi còn đây mà!
Vận rủi đi qua,
Thời hên sẽ đến,
288. Việc có đâu xa.
Tôi còn đây mà!
Ở khắp trẻ già!
Chữ tu chớ lọt,
Sau khó kiếm ra.
Tôi còn đây mà!
Chớ ngỡ rằng xa,
Quên lo bái sám,
Rất uổng thay là.
Tôi còn đây mà!
Lửa ngùn bên nhà,
Nếu không sớm dập,
300. Chùng gió thổi ra.
Tôi còn đây mà!
Con noi theo cha,
Gót thầy trò nối,
Làm cho nơn hòa.
Tôi còn đây mà!
Tật xấu bỏ ra,
Chớ đeo ý quấy,
Học đạo Thích Ca.
Tôi còn đây mà!
Nếu khắp trẻ già,
Thật tâm tu niệm,
312. Đây đó gặp ra.
Tôi còn đây mà!
Ngoài trời mưa sa,
Giờ đã khuya khoắc,
Còn ngồi viết ra.

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 11

Tôi còn đây mà!
Thân ốm còn da,
Vẫn kêu đạo đức,
Đâu chút nại hà.

Tôi còn đây mà!
Thăm hết gần xa,
Chúc cho lớn nhỏ,
324. Đều được an hòa.

Tôi còn đây mà!
Suốt mấy năm qua,
Đêm thường không ngủ,
Ngày đạo Ta bà.

Tôi còn đây mà!
Khi mới ló ra,
Nắm ngay không bỏ.
Rán đợi trẻ già!

Tôi còn đây mà!
Khổ mấy cũng là,
Không hề nao núng,
336. Miễn độ người ta.

Tôi còn đây mà!
Nếu có lòng tà,
Tự trừ bỏ lấy,
Chớ kéo dài ra.

Tôi còn đây mà!
Việc gần không xa,
Cuộc vui tái ngộ,
Phật dành cho ta.

Tôi còn đây mà!
Rất mong trẻ già,
Nhớ tôi thường bữa,
348. Việc đạo đừng xa.

12 *Tôi Còn Đây Mà*

Tôi còn đây mà!
Đâu vắng tình nhà,
Hình dung đồng đạo,
Luôn được thấy ra.

Tôi còn đây mà!
Dù có cách xa,
Cũng thường nhắc nhở.
Xin chớ bỏ qua.

360. Tôi còn đây mà!
Tiếng kệ gieo ra,
Không riêng một chỗ
Gieo khắp gần xa.

Tôi còn đây mà!
Đợi từ ngày qua,
Vận lành khi đến,
Về thăm trẻ già.

Tôi còn đây mà!
Nợ nước ơn nhà.
Lo cho tròn phận,
Đẹp dạ ông cha.

372. Tôi còn đây mà!
Hai chữ hảo hòa,
Đã đem nêu rõ,
Sáng mắt gần xa.

Tôi còn đây mà!
Vừa nhớ mẹ già,
Vừa thương đồng đạo,
Nước mắt nhỏ sa.

Tôi còn đây mà!
Xin rán nhớ ra,
Chờ cơ vận đến,
Chung họp một nhà.

Thanh Sĩ - Hiến Đạo 13

Tôi còn đây mà!
Xin gửi về nhà
Ít vắn thơ ngắn,
384. Thăm hết gần xa.

Viết tại ĐÔNG KINH

BẢNG TRA CỨU ĐỀ MỤC HIỆN ĐẠO TẬP III

(Trang-QUYÊN: câu)

A

An bang tế thế, t 1126 - XIV: c1901

A Di Đà, t 995 - XIII : c12; t 999- XIII : c147; t 1000 - XIII : c185; t 1003 - XIII : c267; t 1004 - XIII : c289; t 1103 - XIV : c1163

Ảo mộng, t 1131 - XV : c10

B

Bát chánh đạo, t 1192 - XV : c1968

Bát nhã, t1031 - XIII : c1150

Bỉ ngạn, t 1007 - XIII : c387

Bình tâm, t 1224 - XVI : c572

Bồ đề, t 1000 - XIII : c186

Bổn tâm, t 1117 - XIV : c1602

Bổn tâm thường trụ, t 1082 - XIV : c509

Bụi trần, t 1003 - XIII : c263

Buồn số phận, t 1103 – XIV : c1165

C

Chánh đạo, t 1007 - XIII : c385

Chánh giác, t 1208 - XVI : c39

Chân thân, t 1221 - XVI : c471

Chết, t 1063 - XIII : c2161 □

Chín phẩm, t 1000 - XIII : c160

Chơn giác ngộ, t 1208 – XVI : c36

Chủ Nhân Ông, t 1219 - XVI : c405

Chủ tâm, t 1224 - XVI : c569

Công phu/Tĩnh tấn, t 1136 - XV : c170

Cực Lạc, t 999 - XIII : c151 ; t 1003 - XIII : c269; t 1006 - XIII : c376; t 1013 - XIII : c566 1281

D

Dã tràng, t 1010 - XIII : c493
Dĩ huyền độ chân, t 1078 - XIV : c351
Diêm Phù, t 1068 - XIV : c48

D

Đàn na, t 1070 - XIV : c120
Đạo cao ma khảo, t 1121 - XIV : c1737
Đạo mâu, t 1113 - XIV : c1478
Đạo Phật, t 1048 - XIII : c1703 □
Đạo tâm, t 1207 - XVI : c25 ; t 1208 - XVI : c53
Định Tâm Vương Bồ Tát, t 1224 - XVI : c563
Đoàn kết, t 1027 - XIII : c1026
Độ đời, t 1125 - XIV : c1870
Độc thiện kỳ thân, t 1051 - XIII : c1781
Đường giải thoát, t 1219 - XVI: c402; t 1225 -XVI: c597; t1265 -XVI:c1870
Đường Tăng, t 1029 - XIII : c1105

G

Giác, t 1104 - XIV : c1194
Giác ngộ, t 1219 - XVI : c395
Giác tâm, t 1186 -XV :c1776
Giai cấp, t 1124 - XIV : c1837
Giải thoát, t 997 - XIII : c65 ; t 1099 - XIV : c1029; t 1128 - XIV : c1977; t 1135 - XV: c157; t 1150 -XV: c629; t 1169 -XV: c1237; t 1207 -XVI: 14, c26
Giác mộng vàng, t 1219 - XVI : c384
Giới luật, t 1064 - XIII :c2208
Giới răn, t 1108 - XIV :c1312

H

Hạnh, t 1073 - XIV : c221
Hẹn ước, t 1114 - XIV :c1509
Hoa Liên Tịnh Độ, t 1208 -XVI : c35
Hòa, t 1106 - XIV : c1277
Hồ tư loạn tướng, t 1131 -XV : c1
Hồng trần, t 1009 - XIII :c4511282

Huyền hư, t 1131 - XV : c10
Hữu hình tất hoại, t 1039 -XIII : c1420; t 1042 -XIII :c1510

K

Khoan dung, t 998 - XIII :c120
Khô, t 1103 - XIV : c1181
Kiên/dững, t 1023 - XIII :c880, c881
Kiến tánh, t 1052 - XIII :c1807, c1809

L

Lạc quốc, t 1004 - XIII :c294
Liên đài, t 1213 - XVI :c194
Liên hoa, t 1010 - XIII :c485
Liên trì, t 1000 - XIII : c159
Lòng tin (luận), t 1220,1221 - XVI : c418□c462
Lòng tin tưởng, t 1018 -XIII : c745
Lộ mộng trung, t 1213 -XVI : c192
Lợi danh, t 1004 - XIII :c307
Lôi Âm, t 1208 - XVI : c57;t 1265 - XVI : c1866
Lôi Âm Tự, t 1029 - XIII :c1104
Luân hồi, t 1075 - XIV :c269; t 1109 - XIV : c1370
Lục căn, t 1225 - XVI :c576
Lục đạo, t 1010 - XIII :c486
Lục tặc, t 1004 - XIII : c291; t 1225 - XVI : c575
Lục tự, t 998 - XIII : c106;t 999 - XIII : c146
Lương tâm, t 1028 - XIII :c1044
Lương y, t 1081 - XIV :c465
Lý/tình, t1079 - XIV : c386

M

Ma ha, t 1031 - XIII : c1151
Ma/Phật, t 1018 - XIII :c750
Mạt pháp, t 1053 - XIII :c1838; t 1056 - XIII : c1935; t 1060 - XIII : c2083
Mê si, t 1219 - XVI : c396
Minh tâm, t 1052 - XIII :c1808, c1810
Mộng Nam Kha, t 1221 -XVI : c464,1283

N

Niết bản, t 1131 - XV : c3
Nợ, t 1260 - XVI : c1698 □
Ngã chấp, t 1114 - XIV :c1526
Nghịệp, t 1001 - XIII : c219; t 1043 - XIII : c1551 □
Nhân duyên, t 1078 - XIV :c361
Nhân ngã, t 1136 - XV :c171
Nhơn ngỗi, t 1022 - XIII :c871
Như Lai, t 1131 - XV : c9

P

Pháp bửu, t 1007 - XIII :c405
Pháp màu, t 1007 - XIII :c390, c401
Phật độ, t 1133 - XV : c73
Phật tâm, t 1124 - XIV :c1846
Phước huệ, t 1123 - XIV :c1797; t 1138 - XV : c239;
t 1142 - XV : c357; t 1143 -XV : c406

Q

Quả báo, t 1083 - XIV :c517

S

Sanh tử, t 1104 - XIV :c1209
Sáu cửa, t 1225 - XVI : c592
Sen báu, t 1000 - XIII : c159
Siêu thắng, t 1075 - XIV :c270
Sở dục, t 996 - XIII : c30

T

Ta bà, t 1008 - XIII : c410;t 1012 - XIII : c565; t 1131- XV : c12; t 1132 -
XV :c59
Tam Bành, t1004 - XIII :c292
Tam bành lục tặc, t 1101 -XIV : c1098
Tam Bảo, t 1008 - XIII :c436.
Tam Thế Phật, t 998 - XIII :c102
Tánh thiện, t 1020 - XIII :c799
Tâm, t 1208 - XVI : c55;t 1223 - XVI : c524

Tâm đạo, t 1208 - XVI : c52
Tâm đăng, t 1006 - XIII :c375
Tâm đức, t 1072 - XIV :c165
Tâm khai, t 1133 - XV : c741284
Tâm lành, t 1102 - XIV :c1145
Tâm linh, t 1004 - XIII :c307
Tâm loạn, t 1223 - XVI :c535□
Tâm vương, t 1007 - XIII :c404
Thân tạm giả, t 1101 - XIV :c1117
Thí, t 1102 - XIV : c1149
Thí chủ, t 1070 - XIV :c120
Thiền, t 996 - XIII : c47
Thiện, t 1215 - XVI :c280□
Thiện căn, t 1135 - XV :c144
Thiện sự, t 1111 - XIV :c1409
Thiện tâm, t 1020 - XIII :c795; t 1074 - XIV : c246;t 1214 - XVI : c234
Thọ giới quy y, t 1112 -XIV : c1442
Thượng câu hạ hóa, t 1077 -XIV : c345
Tín ngưỡng, t 1113 - XIV :c1481
Tinh tấn, t 1208 - XVI : c48
Tinh thương, t 1238 - XVI :c1012
Tịnh, t 996 - XIII : c48
Tổ ngộ, t 1124 - XIV :c1843
Tội/ phước, t1019 - XIII :c762
Trái đạo, t 1111 - XIV :c1406
Tu, t 1051 - XIII : c1803□;t 1059 - XIII : c2053; t1210 - XVI : c119; t 1225
-XVI : c599; t 1246 - XVI :c1263□
Tục lụy, t 1076 - XIV :c289
Từ bi, t 995 - XIII : c2;t 996 - XIII : c42; t 997 -XIII : c91; t 1022 - XIII :
c870; t 1129 - XIV : c2012;t 1130 - XIV : c2016; t1135 - XV : c158; t 1229-
XVI : c726 □
Người từ bi, t 1130 - XIV :c2036
Từ quang, t 1008 - XIII :c413

Từ tâm, t 1213 - XVI : c196
Tự chủ, t 1137 - XV : c194
Tự do, t 1102 - XIV : c1138
Tự giác, t 1129 - XIV : c1986
Tự lực/tha lực, t 1035 - XIII: c1279, 1285

V

Vạn khổ thiên tân, t 1067 - XIV : c19
Vãng sanh, t 999 - XIII : c151; t 1000 - XIII : c178
Vì đời, t 1114 - XIV : c1521
Vọng tâm, t 1116 - XIV : c1587
Vọng tưởng, t 1064 - XIII : c2204; t 1136 - XV : c173
Vô ngại, t 1137 - XV : c193
Vô lượng thọ quang, t 1131 - XV : c2
Vô minh, t 1064 - XIII : c2203; t 1074 - XIV : c226; t 1136 - XV : c172
Vô thường, t 997 - XIII : c64; t 1045 - XIII : c1583, c1615; t 1091 - XIV :
c782
Vô vi, t 1085 - XIV : c599